

Programmarekening 2016

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	5
----------------	---

PROGRAMMA'S

1 RUIMTE EN MILIEU	9
2 WONEN EN LEEFBAARHEID	23
3 WERKEN EN ONDERNEMEN	39
4 ONDERWIJS EN ONTPLOOIING	49
5. ONDERSTEUNING EN ZORG	59
6 MOBILITEIT EN INFRASTRUCTUUR.....	75
7A POLITIEK	89
7B BESTUUR.....	93

PARAGRAFEN

PARAGRAAF 1: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN.....	111
PARAGRAAF 2: MEERJARENRAMINGEN 2017 – 2020	113
PARAGRAAF 3: LOKALE HEFFINGEN	117
PARAGRAAF 4 WEERSTANDSVERMOGEN	125
PARAGRAAF 5: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	135
PARAGRAAF 6: FINANCIERING	141
PARAGRAAF 7 BEDRIJFSVOERING	145
PARAGRAAF 8 VERBONDEN PARTIJEN	150
PARAGRAAF 9: GRONDBELEID	163
JAARREKENING	167

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: CONVERSIETABEL PRODUCTEN NAAR PROGRAMMA'S.....	191
BIJLAGE 2: RISICOMATRIX	197
BIJLAGE 3: LIJST MET AFKORTINGEN	198
BIJLAGE 4: SISA	202

Inleiding

Voor u ligt de programmarekening 2016 van de gemeente Wijchen.

De jaarrekening heeft als belangrijke functie het afleggen van verantwoording van het College van Burgemeester en Wethouders over de realisering van het voorgenomen beleid en de daarvoor ingezette middelen. Deze programmarekening is daarom van belang voor zowel bestuurders als burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden.

Programmarekening

In het voorjaar 2003 heeft de Raad vastgesteld dat de programmabegroting van Wijchen wordt ingedeeld in 7 programma's op basis van de thema's die in de gemeente spelen. Daarbij is aansluiting gezocht bij de indeling van de strategische visie voor de gemeente Wijchen. De volgende zeven programma's worden gehanteerd:

1. Ruimte en natuur
2. Wonen en leefbaarheid
3. Werken en ondernemen
4. Onderwijs en ontplooiing
5. Ondersteuning en zorg
6. Mobiliteit en infrastructuur
- 7a. Politiek
- 7b. Bestuur.

Vervolgens volgen de (wettelijk) verplichte en facultatieve paragrafen.

1. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien
2. Meerjarenramingen
3. Lokale heffingen
4. Weerstandsvermogen
5. Onderhoud Kapitaalgoederen
6. Financiering
7. Bedrijfsvoering
8. Verbonden Partijen
9. Grondbeleid

Leeswijzer

De programmarekening bestaat uit twee delen. Deel één behandelt de verantwoording op de programma's en de paragrafen. Deel twee bevat het financiële jaarverslag. De verschillen zijn op de programma's toegelicht in 2 kolommen. Er wordt vermeld of het verschil incidenteel (i) of structureel (s) is. Structurele verschillen zijn die verschillen, die een meerjarig effect hebben én niet in onze meerjarenbegroting 2017-2020 zijn opgenomen. Met andere woorden, dat zijn de afwijkingen, waarover bij de Kaderbrief en Begroting 2018 een afweging gemaakt moet worden. Omdat op duizendtallen wordt gerapporteerd, kunnen afrondingsverschillen optreden in tellingen en afstemmingen. Dit doet echter niets af aan het inzicht van deze programmarekening.

Deel 1: Programma's en paragrafen

Voor de programma's en de paragrafen is de programmabegroting uit 2016 gevolgd. De tekst uit de begroting 2016 is opgenomen voor zover hij relevant is voor de verantwoording in de jaarrekening.

Daar waar een verantwoording over 2016 wordt gegeven, vindt u in de linker kolom de begrotingstekst en in de rechterkolom de verantwoording van wat 2016 heeft opgeleverd. Speciale aandacht krijgt de uitvoering van de benoemde speerpunten, afgeleid van het coalitieakkoord. Het financieel overzicht bij de programma's is voorzien van de gerealiseerde cijfers tot en met 31 december 2016. De begroting is geactualiseerd, onder meer door de financiële vertaling van college- en raadsbesluiten. De geactualiseerde begroting opgenomen, zodat de afwijkingen zichtbaar worden tussen de genomen besluiten en de realisatie zichtbaar worden. De afwijkingen tussen de geactualiseerde begroting en de realisatie zijn toegelicht.

Deel 2: Financieel jaarverslag

In deel twee treft u het financiële jaarverslag van de programmarekening aan. In het eerste hoofdstuk zijn de grondslagen van waardering en resultaatbepaling opgenomen. In het tweede hoofdstuk treft u het resultaat van de programmarekening over 2016 aan. Het resultaat wordt toegelicht en voorzien van een voorstel van het college voor de bestemming van het rekeningresultaat. In het derde hoofdstuk treft u de rekening van baten en lasten aan. In hoofdstuk vier is de balans opgenomen, waarna de activa en passiva afzonderlijk worden toegelicht.

Bijlagen

Daarnaast zijn er bijlagen opgenomen.

Bijlage 1: Een conversietabel waarin wordt weergegeven welke producten onder welk programma zijn ondergebracht. In deze tabel zijn de producten voorzien van de totaalcijfers van de begroting, de realisatie en het saldo van 2015.

Bijlage 2: De risicomatrix waarin de beschreven risico's zijn vertaald voor de mogelijke financiële gevolgen en als leidraad voor de bepaling van de ondergrens van de algemene reserve.

Bijlage 3: Een lijst met afkortingen. In de jaarrekening worden diverse afkortingen gebruikt. Het begrijpen van de betekenis daarvan vereist soms enige voorkennis. Vaak wordt een afkorting toegelicht bij de 1^e keer dat deze wordt gebruikt, daarna niet meer. Vandaar dat we een centrale lijst van gebruikte afkortingen hebben opgenomen.

Bijlage 4: De verantwoordingsprotocollen van de SISA verantwoording: Gemeenten worden verplicht in hun jaarrekening een bijlage met verantwoordingsinformatie op te nemen voor aangewezen regelingen, waarvoor door de Rijksoverheid en provincie subsidies en specifieke uitkeringen zijn verstrekt. In plaats van afzonderlijke accountantstoets en – verklaring loopt de verantwoording mee met de controle op de jaarrekening. Dit noemt men Single Information Single Audit (SISA).

De programmarekening is gecontroleerd door BDO. BDO heeft de controle op de jaarrekening uitgevoerd en zal naar verwachting een goedkeurende verklaring afgeven op zowel de getrouwheid, de rechtmatigheid als de SISA verantwoordingen.

Wijchen, maart 2016

PROGRAMMA'S

1 Ruimte en Milieu

Algemeen

Met de vaststelling van de Strategische Visie 2025 en de Structuurvisie kiest Wijchen voor een duurzame en op versterking van de kwaliteit gerichte ontwikkeling. Dit is verder doorontwikkeld in het milieu- en klimaatbeleidsplan en de Woonvisie. Wijchen wil de landelijke en meer stedelijke kwaliteiten in onderlinge samenhang ontwikkelen. Hiervoor heeft Wijchen negen strategische opgaven voor de komende 15 jaar gesteld. In dit programma komen met name de strategische opgaven "Wonen in het groen", "Kwaliteit in de wijk", "Hart van Wijchen" en "Vitaal Buitengebied" aan de orde. Deze strategische opgaven blijven juist in deze tijd van economisch moeilijke tijden en complexe verstedelijkingsopgaven een belangrijke doelstelling. De strategische opgaven zullen opnieuw worden bekeken bij het implementeren van de omgevingswet. Daarnaast dient er in het buitengebied een goede balans te zijn tussen agrarische productie en agrarisch productiepotentieel en overige ontwikkelingen zoals woningbouw en natuurontwikkeling

Missie/Visie

- Ruimtelijke Ordening

Wijchen is binnen de Stadsregio Arnhem Nijmegen gelegen in het stedelijk kerngebied. Dit betekent dat de regionale opgaven op het gebied van wonen, werken, voorzieningen en recreatie mede hier gerealiseerd moeten worden. Dit is verankerd in de verstedelijkingsvisie "Van koers naar keuze" die door de Stadsregioraad medio 2011 is vastgesteld. Stond de afgelopen jaren met name in het teken van de kwantiteit van bouwen, de komende jaren zal de nadruk van de woningbouwproductie vooral liggen op toekomstbestendigheid en kwaliteit. Naast kwaliteit blijven kernbegrippen in de ruimtelijke ontwikkelingen leefbaarheid, flexibiliteit en duurzaamheid. De Wet ruimtelijke ordening (WRO), toegespitst op bevordering van een duurzame kwaliteit van de leefomgeving, en de vastgestelde Structuurvisie vormen hierbij een belangrijk vertrekpunt.

- Milieu

De gemeente wil zorgvuldig omgaan met de leefomgeving van haar inwoners. De gemeente beoogt een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving met voldoende milieukwaliteit en aanvaardbare risico's, waarbij verstandig wordt omgegaan met biodiversiteit/ecosystemen en natuurlijke hulpbronnen, nu en in de toekomst. Het Milieubeleidsplan geeft invulling aan deze duurzaamheidsvisie om meer toekomstbestendig met de leefomgevingskwaliteit om te gaan. De duurzaamheidsgedachte is geconcretiseerd in het Klimaatbeleidsplan, het Afvalbeleidsplan, de Strategische waternota, Geluidbeleidsplan en de Nota Interne milieuzorg. Het is bekend dat door intensiever ruimtegebruik, bijvoorbeeld door wonen, verkeer en bedrijvigheid, de milieudruk toeneemt. Ook de gemeentelijke bedrijfsvoering draagt bij aan de milieulast. De gemeente streeft naar behoud en zo mogelijk verbetering van de bestaande goede milieukwaliteit. In het bijzonder gaat het om het voorkomen van klimaatverandering (fossiele brandstoffen), geluidsoverlast, wateroverlast en restafval. Hierbij wordt gezocht naar een goede balans tussen milieuwinst, economische voordelen en sociale cohesie. Oplossingen zijn toekomstbestendig. Zo mogelijk wordt gebruik gemaakt van de wisselwerking tussen milieuthema's (energiebesparing levert bijvoorbeeld ook een bijdrage aan luchtkwaliteit).

Niet onbelangrijk is de kracht van de samenleving. Initiatieven en enthousiasme van burgers worden benut. Milieucommunicatie is daarom een belangrijke pijler binnen het milieubeleid.

- Grondbeleid en grondexploitatie

In 2006 is de Nota Grondbeleid Wijchen in de raad vastgesteld (deels herijkt in 2008). Op 1 juli 2008 is de WRO met als belangrijk onderdeel de Grondexploitatiewet, in werking getreden. Deze nota past niet meer bij de geest van deze tijd en de rol van de gemeente daarin. In het eerste kwartaal van 2016 zal een nieuwe nota Grondbeleid ter besluitvorming worden voorgelegd.

De economische crisis, begonnen in 2008, is afgevlakt. In de woningmarkt is herstel zichtbaar. In 2013 en 2014 was landelijk sprake van stabilisering van huizenprijzen en zelfs weer lichte stijging in grootstedelijke gebieden, vooral in de Randstad. In de eerste helft van 2015 constateert de NVM krachtig herstel zelfs buiten de grootstedelijke gebieden. Zelfs verkopen in het dure segment trekken aan nu. Naast prijsstijgingen tot op het niveau van 2007, vlak voor de crisis, zijn verkooptijden teruggelopen, waarmee het consumentenvertrouwen in de woningmarkt lijkt te stijgen. Naast de landelijke trends hebben we in de Wijchense markt onverminderd redenen voor positieve verwachtingen: de steeds constant gebleven vraag en productie in de Huurlingsedam, veel vroegtijdige aanmeldingen voor het nieuwbouwplan Oostflank en de vlotte verhuur en verkoop van het in 2015 opgeleverde veld D van de Tuin van Woezik of Hoefse Tuin.

Met de crisis nog vers in het geheugen blijven we uiteraard de ontwikkelingen kritisch volgen. Ontwikkelaars behouden een voorzichtige houding bij het aangaan van investeringsrisico's mede doordat zij ook nog herstellende zijn van de schade van de crisis. Ook ondernemers zijn nog niet snel geneigd om bedrijventerrein te kopen. Dit alles heeft gevolgen voor de grondexploitaties. De risico's en looptijden van plannen worden blijvend hoog ingeschat.

Het proces om te komen tot subregionale afspraken over de woningbouwprogrammering heeft in 2015 flinke reuring veroorzaakt in de Wijchense woningbouwplannen. In het kader van de Ladder van Duurzaamheid heeft de Provincie een nieuwe koers ingezet om bestemmingsplannen zeer strikt te toetsen aan actuele veranderlijke woningbouwprognoses. De zekerheid die wij ontleenden van meerjarige woningbouwcontingenten wordt hierdoor beperkt. De strikte monitoring door de Provincie en jaarlijkse actualisaties van prognose noodzaakt gemeenten om binnen die schaarste plannen te prioriteren en eventueel te schrappen. Dat zal zich vertalen in toekomstige grondexploitaties.

Volgens de prognoses van de Provincie is de woningvraag in Wijchen het komende decennium honderden woningen lager dan wij aan concrete plannen hebben. Daarom is ons en ook andere gemeenten in de subregio Nijmegen e.o. opgelegd onze plannen bij te stellen en te formaliseren. Het proces hiertoe heeft naast enkele maanden vertraging geleid tot grote vermindering van de woningbouwplannen in de Huurlingsedam fase 2 (raadsbesluit 9 juli 2015). De gevolgen daarvan voor de samenwerkingsovereenkomst voor fase 2 van de Huurlingsedam worden bestudeerd door partijen. Fase 1 van de Huurlingsedam is opgeleverd op enkele vrije kavels na.

Binnen de wettelijke eisen van de duurzaamheidsladder heeft het project Oostflank in zijn volledigheid wel doorgang gevonden. De samenwerkingsovereenkomst met de ontwikkelaar kan daarom op korte termijn worden getekend. We koersen op vaststelling van het bestemmingplan in oktober 2015.

- Natuur en Landschap

De gemeente beschikt over een divers en krachtig landschap met een rijke verscheidenheid aan landschapstypen. Behoud en versterking van de landschappelijke variatie en de identiteit van het landschap, staan centraal. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn gericht op het vergroten van de waterberging, het behoud van een sterke agrarische sector, het realiseren van de ecologische verbindingszone (natuurwaarden), het behoud van de bijzondere cultuurhistorische en aardkundige elementen en de ontwikkeling van een recreatief toegankelijk en aantrekkelijk landschap. Initiatieven en de uitvoering daarvan door inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners, stimuleren en faciliteren we waar mogelijk. Ook toetsen we nieuwe ontwikkelingen op hun bijdrage aan het verhogen van de ruimtelijke natuur- en landschapskwaliteit.

Wat willen we bereiken?

Wijchen heeft een dorps karakter met een rustieke uitstraling in de kernen. Karakteristieke panden dragen sterk bij aan de uitstraling van het straatbeeld en het landschap. Dit willen we graag zo houden. Wij leggen de nadruk op kwaliteitsverbetering en het levensloopbestendig maken van bestaande wijken en kernen. Minder sterk focussen wij op het realiseren van nieuwbouw. Voor het behoud van een vitale gemeenschap is natuurlijke groei en vernieuwing vooral in de kernen onontbeerlijk. Voorwaarde voor de kwaliteit en de leefbaarheid in wijken en kernen is dat deze zijn ingebed in een natuurlijke groene omgeving. Wij vinden het milieu belangrijk en achten duurzaamheid op alle fronten noodzakelijk. Ook dient er in het buitengebied sprake te zijn van een goede balans tussen agrarische ontwikkeling, recreatie, verbreding van de landbouw, natuurontwikkeling en wonen.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Behouden en versterken van een gevarieerd en aantrekkelijk landschap/leefmilieu om in te wonen en te recreëren.
- Duurzaamheid, levensloopbestendigheid, kwaliteit van wonen en leven.

Speerpunten Ruimte en natuur

1.1	Kwalitatief en toekomstgericht bouwen
1.2	Natuurlijk groen een voorwaarde
1.3	Gericht en gepast investeren in duurzaamheid en milieu
1.4	Agrarische sector en natuurbehoud kunnen samen

1.1 Kwalitatief en toekomstgericht bouwen

Wij willen bouwen met behoud van karakteristieke bestaande (woon)structuren en panden en met zorg voor een kwalitatief zorgvuldige inpassing in de omgeving. Bij alle voornemens wordt vooraf beoordeeld wat de uitstraling is voor de omgeving. Wij bouwen zo dat we voor iedereen een oplossing hebben en leren van de fouten uit het verleden. Voor het uitbreiden van de woningvoorraad is er extra aandacht voor de behoefte aan starterswoningen, levensloopgeschikte/-bestendige woningen en zorgwoningen, alsmede de sociale en vrije huursector. Naar verwachting zal in december 2016 de Woonvisie 2017-2021 worden vastgesteld.

Voor starters proberen we het aantrekkelijk te maken om doorstroming in de woningmarkt te verhogen. In 2015 hebben we daarom in Wijchen de starterslening geïntroduceerd. Wij vinden het belangrijk dat ook jongeren en ouderen in de kernen kunnen blijven wonen; wij houden rekening met die behoefte door gefaseerd en

gevarieerd te bouwen. Individuele en collectieve particuliere initiatieven stimuleren we. Wij komen in het eerste kwartaal 2016 met een voorstel voor gedifferentieerde grondprijzen om doorstroming en maatwerk mogelijk te maken.

1.1.1 Herziening welstandsnota

In mei 2015 is de nieuwe welstandsnota vastgesteld door de raad. Met deze nieuwe nota willen wij bereiken dat er met minder regels voor welstand meer kwaliteit gerealiseerd wordt. Dat doen wij door in deze nieuwe nota nadrukkelijk ruimte te bieden aan inspiratie als handvat bij het ontwerp van nieuwe plannen. Dit inspiratiedeel biedt een goed uitgangspunt om plannen vooraf te beoordelen en te begeleiden op hun inpassing in de omgeving. Uiteraard houden wij via objectieve criteria de regie op de voor Wijchen belangrijke plekken, zoals het buitengebied, beschermde stads- en dorpsgezichten en monumenten.

Verantwoording

Sinds 15 juni 2015 geldt het nieuwe welstandsbeleid (nota Ruimtelijke Kwaliteit). Sinds die datum is er ook een dorpsbouwmeester. Zijn functioneren is geëvalueerd en besproken in de gesprekstafel van 1 december 2016. Voor 2017 onderzoeken we of de dorpsbouwmeester breder in te zetten is bij ruimtelijke initiatieven, ook op locatie. Wij zoeken daarbij ondersteuning van uit het programma "Aan de slag met de Omgevingswet".

1.1.2 Strategische visie

De basis voor de Strategische Visie 2025 (formeel vastgesteld in maart 2007) is gelegd in 2003. In de afgelopen tien jaar is het nodige veranderd. In navolging van de opdracht van de raad zal de strategische visie worden herijkt en in het najaar 2015 ter besluitvorming worden aangeboden. In vergelijking met de vigerende strategische visie moeten we de groeiverwachting wat naar beneden bijstellen. Wij verwachten nu rond 40.000 inwoners te blijven, met een bescheiden stijging in de komende jaren. Ook de nieuwe verstedelijkingsafspraken, de huidige woningmarkt, de doorontwikkeling van de grote bouwprojecten, de milieumambities en ruimere wet- en regelgeving maken het noodzakelijk een nieuwe strategische visie op de toekomst van Wijchen te bepalen. Geen star en getekend eindbeeld, maar een dynamische kaart met kansen en mogelijkheden.

Verantwoording

Het vooronderzoek in het kader van de Strategische Visie is nagenoeg afgerond. De raad zal in februari/maart geïnformeerd worden over het trendonderzoek, de evaluatie van de visie uit 2007 en een overzicht van participatieprojecten die zijn uitgevoerd of momenteel in uitvoer zijn. Het tweede (openbare) deel van de visie zal onder de vlag van de Omgevingswet worden uitgevoerd in het kader van de Omgevingswet. Hiervoor worden momenteel in samenwerking met gemeente Druten de voorbereidingen getroffen.

1.2 Natuurlijk groen een voorwaarde

Wij vinden het belangrijk dat Wijchen en haar wijken en kernen ingebed zijn in een natuurlijke groene omgeving. Dat betekent ook dat we werk maken van het groenonderhoud en landschapsontwikkeling. Om dit waar te maken betrekken wij onze inwoners bij de uitvoering hiervan. Het is zinvol te onderzoeken of we bijvoorbeeld op dit

terrein kunnen samenwerken met zorginstellingen en hun cliënten. Wij blijven ons inspannen voor een goede balans tussen natuur, economie en concurrerend ruimtegebruik. Eén van de manieren is het in stand houden van groene buffers, bijvoorbeeld door de renovatie van parken, zoals het Oosterpark en de kasteeltuinen. Voorstellen daarvoor bereiden we voor en zullen in 2016 ter besluitvorming worden voorgelegd.

1.2.1 Uitvoering landschapsontwikkelingsplan (LOP)

Voor de inbedding in een natuurlijke, groene omgeving is behoud van belang maar zeker ook ontwikkeling en versterking noodzakelijk. De doelen zijn hiervoor in ons LOP en het Gebiedsuitvoeringsprogramma Maas en Waal (GUP) vastgelegd. De realisatie willen we doen in samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Op 30 juni 2015 zijn ideeën en initiatieven voor uitvoering van landschapsdoelen verzameld tijdens de werkconferentie landschap. Daarna hebben we bepaald welke initiatieven op welke manier door de gemeente gefaciliteerd kunnen worden. Wij richten ons daarbij op verbetering van toegankelijkheid (ommetjes, struinpaden, e.d.) en de aanleg van landschapselementen. De vraag hoe cliënten van zorginstellingen (of anderen met een achterstand op de arbeidsmarkt) een rol kunnen krijgen in de uitvoering van natuur- en landschapsbeheer, hebben we nog niet kunnen invullen. Deze vraag blijft echter wel onder de aandacht en zal in de loop van 2016 worden beantwoord. Een deel van de financiering van de uitvoering wordt gedekt uit de provinciale landschapsregeling.	Verantwoording Het eerste deel van de recreatieve fietsverbinding Nijmegen – Appelteren (tussen Oude Schaarsestr. Bergharen en Aspert Horssen) is officieel geopend. Via het project Levend Landschap Balgoij worden bewoners begeleid en ondersteund om uitvoering te geven aan hun ideeën voor natuur en landschap. Er zijn bewonerswerkgroepen gevormd voor educatie, landschap en ecologie. De eerste uitvoeringsstappen voor deze drie thema's zijn gestart. Op verschillende manieren worden kinderen betrokken bij natuur en landschap. Daarnaast hebben 10 geïnteresseerden zich aangemeld om aanplant op hun erf uit te voeren. De publieksbrochure landschappelijke inpassing is klaar. In september is die digitaal ontsloten op de website en is er publiciteit aan gegeven. Op beperkte schaal worden mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt ingezet bij landschapsbeheer. Het blijkt dat afstemming van vraag en aanbod altijd maatwerk is.
---	--

1.2.2 Uitvoering ecologische verbindingszone (EVZ)

Diverse overleggen en contacten met de provincie in samenwerking met andere partijen (gemeenten Druten en Heumen, ZLTO en Geldersch Landschap), hebben niet geleid tot een actieve aanpak van de uitvoering van de EVZ. Als gemeente gaan we (dan ook) niet het voortouw nemen om deze actieve rol over te nemen en in te vullen m.b.t. de realisatie van nog ontbrekende delen. Wel blijven we als gemeente, samen met Heumen, Druten en Waterschap Rivierenland, alert om	Verantwoording Het college heeft besloten voortaan een passieve rol in de uitvoering van de EVZ te vervullen. Dat is besloten in overleg met de andere betrokken partijen (Waterschap Rivierenland, Stichting Geldersch Landschap en Kastelen, ZLTO afdeling Rijk van Nijmegen en de gemeenten Druten en Heumen). Waterschap Rivierenland heeft een deel van de natte EVZ in het Lunensche en Overasseltse Broek aangelegd.
--	--

delen aan te leggen op locaties waar zich kansen voordoen vanuit compensatieverplichtingen, nieuwe subsidieregelingen of functieveranderingen. Eventuele noodzakelijke bijdragen in de uitvoeringskosten dekken we uit het budget voor uitvoering LOP en de bestemmingsreserve landschapsontwikkeling. Wij zorgen dat het overleg tussen alle betrokken partijen minimaal twee keer per jaar plaats vindt zodat een goede afstemming behouden wordt.

1.3 Gericht en gepast investeren in duurzaamheid en milieu

Wij willen op een doelmatige en kosteneffectieve manier investeren in de milieukwaliteit van de leefomgeving. Het gaat om het maken van toekomstbestendige keuzes, waarbij de juiste balans wordt gezocht tussen milieu-, financiële en sociale belangen. Over de gehele linie van milieuthema's zal deze duurzaamheidsgedachte worden doorvertaald in de (beleids)plannen en besluiten. (Zie ook 1.3.1 – 1.3.4).

Op het gebied van klimaat/energie brengen wij systematisch in kaart welke duurzaamheidsinitiatieven we op korte en middellange termijn kunnen oppakken, met een koppeling naar prioriteiten.

Aan de hand van een Wijchense routekaart willen we de komende jaren stap voor stap verbeteringen aanbrengen, echter passend binnen de financiële mogelijkheden. Dit moet er uiteindelijk toe leiden dat Wijchen in 2040 energieneutraal is. Ook willen wij lokale initiatieven initiëren en faciliteren, zodat op wijk- of straatniveau mensen zelf hun energie kunnen opwekken en energiezuinige aanpassingen in bestaande bouw en in nieuwbouw realiseren. Initiatieven voor windenergie willen we faciliteren wanneer het maatschappelijk rendement voor de lokale samenleving oplevert, mits gebundeld en met voldoende afstand van de woonomgeving. De lasten zijn voor de initiatiefnemers.

Milieukwaliteit en -risico's zijn steeds vaker bepalend voor de ruimtelijke gebruiksmogelijkheden en vice versa. In de ruimtelijke ordening dient hiermee rekening te worden gehouden. Van belang is een goede afstemming tussen ruimtegebruik en (gewenste) milieukwaliteit, waarbij we milieukwaliteit als mede-ordenend principe hanteren (juiste functie op de juiste plaats) en waarbij de milieukwaliteit met een goede ruimtelijke inrichting zo mogelijk wordt verbeterd.

1.3.1 Uitvoering Klimaatbeleidsplan 2013-2016

Voor het realiseren van stap-voor-stap verbeteringen op het vlak van duurzaamheid gaan we aan de slag met het uitvoeringsprogramma behorende bij het klimaatbeleidsplan. Die stappen zetten we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, waarbij we lokale initiatieven faciliteren. Ingezet wordt op vermindering van het energieverbruik, het toepassen van energie uit duurzame bronnen en het klimaatbestendig maken van de leefruimte. Bijzondere aandacht gaat uit naar de verduurzaming van de

Verantwoording

Na de vaststelling van de 'Nulmeting routekaart energieneutraal Wijchen 2040' (februari 2016) is een proces gestart om te komen tot een gedragen uitvoeringsgericht energie transitieplan. Dit plan is de opvolger van het klimaatbeleidsplan. Er is een startbijeenkomst georganiseerd voor alle betrokken ambtenaren, gevolgd door een werksessie met de raads- en commissieleden. In 2017 worden ook de externe betrokken partijen uitgenodigd om input te leveren voor het energie transitie-

woningvoorraad, van bedrijven, van de eigen organisatie en naar het opwekken van duurzame energie. Wat het opwekken van duurzame energie betreft richten we ons voor windenergie op een zorgvuldig proces met bewoners, leefbaarheidsgroepen en initiatiefnemers; draagvlak en maatschappelijk rendement zijn daarbij belangrijke pijlers. Als onderdeel van de ambitie om als Wijchen in 2040 energieneutraal te zijn, volgt de Roadmap om daar nadere invulling aan te geven. Als uitvloeisel hiervan zal een koppeling met de uitvoering van het klimaatbeleidsplan plaatsvinden.	plan. In najaar 2016 is gestart met de ontwikkeling van een Warmte Transitie Atlas. Deze digitale kaart visualiseert de kansen voor alternatieve warmteconcepten. Gebouwen worden nu verwarmd door installaties gevoed door aardgas, maar in de toekomst kan dat niet meer vanwege het rijksbeleid: in 2050 heeft Nederland een aardgasloze energie infrastructuur. In februari 2016 is de Gedragscode Windenergie door de raad vastgesteld, welke dient als toetsingskader voor windinitiatieven.
---	--

1.3.2 Realisatie Milieubeleidsplan 2013-2016

Om te komen tot een duurzame bescherming van de leefomgevingskwaliteit wordt uitvoering gegeven aan het Milieubeleidsplan (uitvoeringsprogramma). Het gaat om doorvertaling en concretisering van de duurzaamheidsgedachte in de sectorale beleidsplannen en uitvoeringsprogramma's, waarmee de milieukwaliteit op onderdelen wordt beschermd of verbeterd. Daarnaast is het milieubeleid kaderstellend voor ruimtelijke gebruiksmogelijkheden (mede-ordenend) en richtinggevend voor uitvoeringsgerichte taken (bv bouwprojecten en gebouwbeheer). Speerpunten voor de planperiode zijn de milieuthema's Klimaat, Geluid, Afval, Milieucommunicatie en Milieubedrijfsvoering. Voor het thema Afval wordt verwezen naar programma 2. Over de realisatie van het milieubeleidsplan volgt ook in 2016 een jaarevaluatie. Voorts wordt in 2016 de herijking van het Milieubeleidsplan in voorbereiding genomen en aansluiting gezocht bij de systematiek van de nieuwe Omgevingswet.	Verantwoording De voortgang van de uitvoering van het milieubeleidsplan wordt middels jaarlijkse evaluaties gemonitord. Als onderdeel hiervan worden het klimaatbeleidsplan, strategische waternota en afvalbeleidsplan geëvalueerd. De jaarevaluatie 2015 van het Milieubeleidsplan is juni 2016 voorgelegd aan de Raad. Het opstellen van de milieu-attentiekartaal (maatregel uit milieubeleidsplan) is eind 2016 afgerond. De milieu attentiekartaal is een belangrijk hulpmiddel bij de oriënterende toetsing van ruimtelijke initiatieven of plannen. De kaart zal worden opgenomen in de Gisviewer. In 2016 is een Strategische milieucommunicatieplan (2017-2027) opgesteld. Doel is een meer samenhangende, creatieve en doelgroepgerichte communicatie over milieuonderwerpen. Het plan, alsook een ontwerp voor de campagne Het groene gezicht van Wijchen, zal begin 2017 worden afgerond. Najaar 2016 is de herijking van het Milieubeleidsplan 2013-2016 in voorbereiding genomen. Hierbij zal ook de mogelijke verbreding van het milieubeleidsplan naar een omgevingsbeleidsplan worden onderzocht. Dit in aanloop op de nieuwe Omgevingswet en de te ontwikkelen Omgevingsvisie. De herijking zal medio 2017 worden afgerond.
--	--

1.3.3 Realisatie Waterbeleidsplan (duurzaam waterbeheer)

Door zeespiegelstijging, bodemdaling en hevige neerslag afgewisseld door extreme droogte, zijn leefomgeving en economie kwetsbaar geworden voor water. Voorts is door intensiever ruimtegebruik de waterkwaliteit en waterafvoer onder druk komen te staan. Droge voeten en voldoende water van goede kwaliteit zijn een voorwaarde voor een prettige woonomgeving, natte natuurwaarden en waterrecreatie. Om dit ook in de toekomst te waarborgen, is een goede afstemming tussen ruimtelijke functies en watersysteem essentieel. Daarnaast hebben gemeenten op grond van wet- en regelgeving een zorgplicht voor de inzameling en verwerking van overtollig hemelwater en grondwater. In programma 6 wordt hierop nader ingegaan. In 2016 wordt de herijking van de Strategische waternota & het uitvoeringsprogramma in voorbereiding genomen. Het thema Klimaatadaptatie zal hierbij nadrukkelijk worden belicht. Hiermee wordt aangesloten bij landelijke ontwikkelingen op het gebied van klimaatadaptatie en de nieuwe normering voor wateroverlast. Voorts zullen de jaarlijkse bestuurlijke overleggen tussen waterschap (heemraad) en gemeente (wethouder) doorgang vinden in combinatie met de jaarevaluatie van het gemeentelijk waterbeleidsplan.

Verantwoording

De voortgang van de uitvoering van het milieubeleidsplan wordt middels jaarlijkse evaluaties gemonitord. De jaarevaluatie 2015 van de Strategische waternota is juni 2016 voorgelegd aan de Raad.

April 2016 is de jaarevaluatie besproken in het jaarlijks bestuurlijk overleg tussen waterschap en gemeente. Conclusie was dat, met de afronding van de aanleg van natuurvriendelijke oevers langs het Wijchens Meer en de uitwerking van de waterbergingsopgave Zesweg, het duurzaam watersysteem op orde is. Deze conclusie is tevens de opmaat naar de herijking van de Strategische waternota.

De herijking van de Strategische waternota is eind 2016 in voorbereiding genomen en zal medio 2017 worden afgerond.

Belangrijke nieuwe thema's zijn klimaatadaptatie, de omgevingswet en watercommunicatie.

De gemeente Wijchen participeert in het regioproces Bedijkte Maas (onderdeel Deltaprogramma Maas) en de regionale koploperprojecten Ravenstein-Lith en Waterfront Ravenstein.

De gemeente participeert in het regionale traject Klimaatadaptatie Rijk van Nijmegen en Land van Maas en Waal. Dit vloeit voort uit het Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie en zoomt in op ruimtelijk fysieke knelpunten (wateroverlast, droogte, hitte) waarvoor een bovengemeentelijke aanpak gewenst is. Waterschap en provincie zijn trekker. Het traject zal in 2018 resulteren in een regionale adaptatiestrategie.

1.3.4 Herijking en Realisatie Geluidbeleidsplan

Geluid speelt in de woonomgeving een belangrijke rol als het gaat om de beleving van de leefomgevingskwaliteit. Daarom is geluidsoverlast speerpunt in het Milieubeleidsplan. In 2016 zal uitvoering worden gegeven aan het nieuwe

Verantwoording

Het nieuwe beleidsplan geluid heeft inmiddels als ontwerp ter inzage gelegen en zal binnenkort ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. Ook wordt er een doorstart gemaakt met de

geluidbeleidsplan. Hierbij wordt de situatie in Wijchen nauwkeurig in kaart gebracht en ingespeeld op de bestaande geluidsproblematieken. Door de diversiteit aan activiteiten die binnen Wijchen plaatsvinden, is het geluidsniveau niet overal hetzelfde. In bepaalde gebieden is bedrijvigheid (bedrijventerreinen en agrarische gebieden), in andere gebieden wil men juist rust (woongebieden, natuurgebieden) en in weer andere gebieden wordt gerecreëerd (Berendonck). Daarnaast wordt Wijchen doorkruist door belangrijke verbindingswegen, zoals autosnelwegen (A50 en A73), provinciale (autosnel)wegen (N326), belangrijke ontsluitingswegen en een belangrijke hoofdspoorlijn. Hiervan wordt intensief gebruik gemaakt. Het is dus niet realistisch dat het gewenste geluidsniveau overal hetzelfde is. Het is technisch een vrijwel onmogelijke taak en het zou op korte termijn ook tot hoge kosten leiden. In het nieuwe beleidsplan, dat in het najaar 2015 ter besluitvorming zal worden aangeboden, wordt daarom onderscheid gemaakt tussen typen gebieden (bijvoorbeeld bedrijventerreinen, agrarische gebieden, woonkernen, centrum e.d.). Per type gebied wordt een bijpassende geluidsnorm vastgesteld. Met dit plan wordt alvast ingespeeld op belangrijke toekomstige beleidsmatige ontwikkelingen. Over de realisatie van het Geluidbeleidsplan volgt in het najaar 2016 een jaarevaluatie.	uitvoeringsmaatregelen. Daarnaast wordt er in samenwerking met verschillende groepen inwoners gekeken naar verbetering van de geluidskwaliteit.
--	--

1.4 Agrarische sector en natuurbehoud kunnen samen

Agrarische belangen en landschappelijke waarden lijken wel eens strijdig te zijn, maar dat hoeft uiteraard niet. Wij vinden het belangrijk dat 'partijen' inzicht krijgen in het wederzijds belang en dat hierover duidelijke afspraken gemaakt worden. Verdere verbreding van de agrarische sector en extra ontwikkelingsruimte faciliteren we, met eisen voor landschappelijke inpassing. Het bestemmingsplan buitengebied, het agrarisch ontwikkelingsplan (AOP) en de bestaande milieuwetgeving zijn hierin leidraad.

1.4.1 Uitvoering GLB en Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer

De nieuwe instrumenten bieden nieuwe kansen voor combinatie van natuur- en landschapsbeheer met de agrarische bedrijfsvoering. De daadwerkelijke realisatie hangt echter af van de bereidwilligheid van een ondernemer.	Verantwoording Bij de uitvoering van het Gemeenschappelijk LandbouwBeleid (GLB) en het ANLB is gebleken dat een betere relatie en afstemming nodig is. Aangezien het landelijke regelingen zijn, is dat op
--	---

Gezien de druk op de agrarische bedrijfsvoering en ontwikkelingen in de landbouw, is die bereidwilligheid (soms noodgedwongen) niet groot.	landelijk niveau aangepakt. Die ontwikkelingen zijn alleen gevolgd. Voor de gemeente kan tot nu toe geen rol spelen in het stimuleren van deelname aan het ANLB.
--	--

1.4.2. Agrarische toets bij ontwikkelingen in het buitengebied

In oktober heeft de raad het 'bestemmingsplan buitengebied, herziening 2014' vastgesteld. In de behandeling heeft de raad middels een amendement aangenomen dat ontwikkelingen in het buitengebied (wonen, natuur, water), in balans moeten zijn met het agrarisch grondgebruik en het agrarisch ontwikkelpotentieel. Dat is geborgd in het vergunningstelsel voor het uitvoeren van werken. Desalniettemin zullen we hiervoor bij plannen en projecten waakzaam moeten zijn. Ook is afgesproken dat het bestemmingsplan hierop in 2016 zal worden geëvalueerd en - zo nodig - aangepast.	Verantwoording Er zal contact gelegd worden met ZLTO om te bezien of de wens bestaat om de werking van het bestemmingsplan te evalueren en daar waar nodig te optimaliseren.
---	--

Mijlpalen

Nr.	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
1.1	Vaststelling nota Grondbeleid / gedifferentieerde grondprijzen	1 ^e kwartaal 2016	3 ^e kwartaal 2016.
1.1	Vaststelling Woonvisie 2017-2021	December 2016	1 ^e kwartaal 2017.
1.1.1	Vaststelling herziene welstandsnota	Mei 2015	In december 2016 geëvalueerd.
1.1.2	Herijking strategische visie	Najaar 2015	In het kader van de herijking van de Strategische Visie is reeds een trendonderzoek uitgevoerd, is de huidige visie uit 2007 geëvalueerd en is in beeld gebracht welke onderwerpen momenteel al middels participatietrajecten zijn uitgevoerd of in gang gezet. De raad zal in het voorjaar hierover worden geïnformeerd. Het vervolgtraject zal gevolgd worden in het project van de Omgevingswet waarin we samen met de gemeente Druten een plan maken voor de implementatie van de Omgevingswet en toewerken naar een Omgevingsvisie per gemeente.
1.2	Voorstel i.r.t. in stand houden van groene buffers, o.a. renovatie van parken, zoals het Oosterpark en de kasteeltuin	Voorjaar 2016	Planvorming Oosterpark is najaar 2016 herstart.
1.2.1	Faciliteren initiatieven uit uitvoeringsagenda participatie LOP	2016	Levend Landschap Balgoij ondersteunt bewonerswerkgroepen
1.3.1	Jaarevaluatie Klimaatbeleidsplan	Medio 2016	Medio 2016 voorgelegd aan de Raad.
1.3.1	Plan van aanpak windenergie	Najaar 2015	Februari 2016 Gedragscode Windenergie door raad vastgesteld.
1.3.2	Jaarevaluatie Milieubeleidsplan	Voorjaar 2016	Medio 2016 voorgelegd aan de Raad.
1.3.3	Jaarevaluatie Waterbeleidsplan i.c.m. bestuurlijk overleg	voorjaar 2016	Medio 2016 voorgelegd aan de Raad. Bestuurlijk overleg april 2016.
1.3.4	Geluidbeleidsplan	Najaar 2015	1 ^e kwartaal 2017.
1.3.4	Jaarevaluatie Geluidbeleidsplan	Najaar 2016	1 ^e kwartaal 2017.
1.4.2	Evaluatie bestemmingsplan buitengebied herziening 2014	Oktober 2016	Doorlopend contact met ZLTO en initiatiefnemers. Formaliseren in 2017.

Wat kost het?

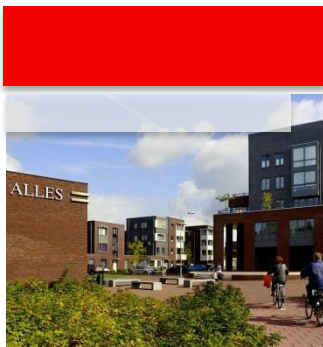
Prod.nr	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	2016	2016	2015
	Baten			
240	Waterkering en afwatering	0	0	0
550	Natuurbescherming	0	8	8
723	Milieubeheer	38	64	149
810	Ruimtelijke ordening	56	36	76
830	Bouwgrondexploitatie	61	7.241	984
	Totaal Baten	154	7.349	1.217
	Lasten			
240	Waterkering en afwatering	37	36	15
550	Natuurbescherming	126	123	129
723	Milieubeheer	1.282	1.021	1.101
810	Ruimtelijke ordening	852	825	710
830	Bouwgrondexploitatie	-130	6.934	597
	Totaal Lasten	2.167	8.939	2.551
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	-2.013	-1.590	-1.334
	Mutatie met reserves:			
550	BR: Landschapsontwikkelingsplan	0	-10	-5
810	BR: actualiseren bestemmingsplannen	-40	0	-31
810	BR: luchtfoto's	6	3	3
723	BR: Duurzaamheid	0	-227	64
723	BR: Onderhoud Overige gebouwen	0	-2	-17
	Totaal bestemmingsreserves	-34	-237	15
	Gerealiseerd resultaat	-2.047	-1.827	-1.320
	Verschil rekening/begroting		220	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Waterkering, afwatering en landaanwinning (240.0)		
Geen significante afwijkingen.		
Natuurbescherming (550.0)		
Doorberekende kosten.		1
Milieubeheer (723.0)		
De afrekeningen voor de subsidie isolatie woningen zijn ontvangen. Voor het jaar 2013 is de eindafrekening vastgesteld op € 32k voordeel en voor de periode 2014-2015 valt de subsidie € 28k lager uit. Per saldo ontstaat er een voordeel van € 4k.		4
Positieve afrekening MARN.		8
Bepaalde kosten met betrekking tot het opwekken van windenergie worden voor 50% gesubsidieerd door de provincie Gelderland.		21
ODRN afrekening 2015.		23
Van het budget Van € 82k voor waterbeleid is € 50k meegenomen naar 2017		32

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
voor herijking van de waternota en het uitvoeringsprogramma en participatie in regionale projecten. Het restant valt vrij in de jaarrekening.		
Doorberekende kosten.		-32
Overig.		2
Ruimtelijke ordening (810.0)		
De inkomsten uit de GBKN-inwinning zijn komen te vervallen. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe hoog de bijdrage voor de bij houding van de Basisregistratie Grootchalige Topografie uit valt.		-8
Als gevolg van het feit dat het abonnement op de kadastrale kaart tegenwoordig onder de budgetfinanciering vervallen de kosten hiervoor.		6
Minder externe inzet op het gebied van cyclorama (vastgoedinformatie).		9
Voor gerechtelijke procedures worden structureel geen kosten begroot.		-2
Voor zowel het actualiseren als het bijstellen van bestemmingsplannen vallen zijn minder externe adviezen aangevraagd.		8
De dotatie aan de bestemmingsreserve is per abuis vanaf 2016 structureel dubbel opgevoerd, dit is aangepast in de Kaderbrief 2017.		40
Doorberekende kosten.		-9
Bouwgrondexploitatie (830.0)		
Vrijval voorziening risicoprofiel		1.571
Vorming verliesvoorziening bouwgrondexploitatie Huurlingsedam		-1.174
Winstneming Beuningsesteeg begroot, maar al in 2015 afgesloten		-172
Afsluiten grondexploitatie Huurlingsedam 74		-105
Winstneming Klapstraat begroot, maar nog niet afgesloten		-62
Nadeel op rente grondexploitatie		-32
Afsluiten grondexploitatie Woeziksestraat		-23
Bijstelling verliesvoorziening bouwgrondexploitatie Tuin van Woezik		-11
Overig		-4
Incidentele grondverkoop		129
Totaal saldo		220

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
13 RZ 202	Landschapsontwikkelingsplan Uitvoeringstrategie 2013-2018 (2013)
09 RZ 321	Visie Loonse Waard en omgeving (2009)
14 RZ 016	Afvalbeleidsplan 2014-2017
13 RZ 205	Milieubeleidsplan 2013-2016
13 RZ 206	Klimaatbeleidsplan 2013-2016
16 RZ 122	Jaarevaluatie 2015 van het milieubeleidsplan 2013-2016 (incl klimaat)
03 RZ 081	Strategische waternota
06 RZ 026	Uitvoeringsprogramma water
08 RZ 215	Groenstructuurplan Wijchen 2008-2017 (2008)
	Ecologische verbindingzone Heumen-Horssen 'Werk in uitvoering!' (2004)
	Beleidsregel hogere grenswaarde
	Bodembeleid
	Geluidsbeleidsplan (herziening voor dit jaar gepland)
	UMTS en hoogspanning
	Archeologiebeleid
	Bedrijventerrein Oost
	Beleidsnotitie kleine windmolen
	Cultuurhistorische waardenkaart Wijchen
	Detailhandelsnota (inclusief supermarktvisie)
	Grondnota en grondexploitatiebeleid
	Beleidsnota antikraak
	Monumentenbeleid
	Plattelandswoning
	Structuurvisie (strategische visie 2025, 2007)
	Toelichting bestemmingsplan buitengebied
	Vastgoedbeleid
	Woningomzetting
	Woonvisie (volkshuisvesting)
	Aanbestedingsbeleid
	Algemeen Plaatselijke Verordening
	VTH Beleidsplan 2016-2019
	Omgevingsvisie
	Centrumvisie 2013
	Beleidsnotitie detailhandel (ontwerp)
	Legesverordening
16 RZ 092	Nulmeting routekaart energieneutraal Wijchen 2040
16 RZ 093	Windenergie
15 RZ 066	Welstandsnota (beeldkwaliteitsplan)
16 RZ 114	Beleid externe veiligheid en visie
14 RZ 006	Gebiedsuitvoeringsprogramma Maas en Waal (GUP)
15 AZ 143	Verordening Starterslening Wijchen 2015

2 Wonen en Leefbaarheid

Algemeen

Een van de leidende thema's van de Strategische Visie 2025 is een sociaal en sterk Wijchen. Dit uit zich onder meer in aandacht voor verschillende doelgroepen en kwalitatief hoogstaande woningen. Hierbij past ook bijzondere aandacht voor een aantrekkelijke woonomgeving, ontwikkeling van sociaal maatschappelijke voorzieningen. Dit thema komt onder meer tot uitdrukking in de strategische opgaven "Kernen in Bloei", "Kwaliteit in de Wijken", "Hart voor Wijchen".

Missie/visie

Uit bevolkingsonderzoeken blijkt dat de tevredenheid bij inwoners over het wonen in de gemeente Wijchen erg hoog is. Er zijn geen grote probleemwijken en er heerst over het algemeen een goed sociaal klimaat. Toch vergt handhaven en op sommige plaatsen verbetering van deze situatie nadrukkelijk beleid gericht op het scheppen van de goede randvoorwaarden hiervoor.

Belangrijke voorwaarden zijn onder meer:

- Voldoende aanbod van woningen voor gedifferentieerde groepen;
- Een schone, duurzame, veilige openbare ruimte en woonomgeving met aandacht voor de leefbaarheid.

In de programma's 4 (Onderwijs en Ontplooiing) en 5 (Ondersteuning en Zorg) wordt op een aantal andere voorwaarden voor een sociaal sterk Wijchen ingegaan.

Wat willen we bereiken?

Wij willen samen werken aan een omgeving waarin de sociale samenhang en de veiligheid in orde zijn, de kwaliteit van de openbare ruimte op orde is en de voorzieningen van behoorlijk niveau en goed bereikbaar zijn. Maar waar bovenal een gevoel van welbehagen heerst. Samen met inwoners, leefbaarheidsgroepen, verenigingen en maatschappelijke partners willen wij die sfeer behouden of bereiken. Ons credo is: 'geef de wijken en kernen terug aan de inwoners'.

Maatschappelijke effecten van beleid

Voor de vertaling van de hierboven beschreven ambities van de gemeente voor de komende jaren in concrete beleidsvoornemens en plannen, gelden onder meer de volgende beleidsuitgangspunten voor de woningbouw:

- Er wordt in alle kernen in eerste instantie gebouwd voor de behoefte. De leefbaarheid van de kleine kernen en de ontwikkeling van een vitaal platteland hebben hoge prioriteit (behoud eigen sfeer en identiteit, handhaving voorzieningenniveau en behoud van het verenigingsleven);
- Binnen de regionale afspraken zal speciale aandacht worden gegeven aan: het realiseren van ouderenhuisvesting, mogelijkheden voor starters, gehandicapten, middeninkomens en statushouders;
- De nadruk komt te liggen op zowel de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad als van woningbouwprojecten. Daarmee ligt minder nadruk op het aantal woningen dat gebouwd wordt. Duurzaamheid, flexibiliteit, diversiteit en vernieuwing zijn hierbij de kernwoorden.

Met de woningbouwcorporaties Talis, De Kernen en Mooiland zijn hierover afspraken gemaakt. Deze zijn vastgelegd in zogeheten prestatieafspraken tussen gemeente, huurders en corporaties.

Speerpunten Wonen en leefbaarheid

2.1	Bouwen voor de eigen behoefte
2.2	Aandacht voor betaalbaarheid woningvoorraad
2.3	Verruiming mogelijkheden starters woningmarkt
2.4	Herijking samenwerking corporaties en huurdersorganisaties
2.5	Beheer woon-zorg component woningvoorraad
2.6	Verbetering leefklimaat in de wijken
2.7	Dorpsontwikkelingsplannen verder realiseren
2.8	Veiligheid is een eerste vereiste voor een prettige leefsfeer
2.9	Doelmatig en duurzaam afvalbeheer (huishoudelijke afvalstoffen)

2.1 Bouwen voor de eigen behoefte

Een belangrijk beleidsuitgangspunt is dat er in alle kernen gebouwd wordt voor de eigen behoefte. Het aanbod in de bouwplannen moet daarom zowel in kwantitatief als kwalitatief opzicht in overeenstemming zijn met de vraag. Dit om ongewenste maatschappelijke effecten als leegstand of woningnood te voorkomen.

2.1.1 Prioriteren van nieuwbouwplannen

Periodiek (driejaarlijks) wordt door middel van marktonderzoek de verwachte vraagontwikkeling op de woningmarkt in de planperiode herijkt en indien nodig bijgesteld. Recent regionaal woningmarktonderzoek (Socrates, november 2016) laat zien dat voor de periode 2015-2025 de capaciteit van de bouwplannen nagenoeg voorziet in de kwantitatieve lokale behoefte. Tegelijkertijd leidt het realiseren van de huidige bouwplannen tot een overschot aan woningen in de dure en middeldure koopsector en tekorten in de goedkope koopsector alsmede in de vrije en sociale huur. Hierbij is sprake van een kwalitatieve mismatch. Het totaal aantal woningen dat Wijchen op basis van bestaande regionale afspraken tot 2025 mag toevoegen aan de voorraad is diverse malen bijgesteld. Wijchen mag volgens de laatste bijstelling haar woningvoorraad tussen 2015 en 2025 met 843 woningen uitbreiden.

Verantwoording

Bijstelling van de aantallen vindt jaarlijks op subregionaal niveau plaats. Dit gebeurt op basis van de cijfers van primos (regionaal bevolkingsprognoses).

Voor het zomerreces verwachten wij nieuwe afspraken over de kwantitatieve en kwalitatieve verdeling van de woningvoorraad in de subregio. Dit kan leiden tot een gezamenlijke woonagenda en tot bijstelling van het contingentenaantal per gemeente.

Hierbij zetten wij als gemeente Wijchen in op meer flexibiliteit in onze woningbouwmogelijkheden.

2.2 Aandacht voor betaalbaarheid woningvoorraad

De gemeente wil de tevredenheid van haar inwoners over het wonen in Wijchen vergroten door te zorgen voor voldoende aanbod van woningen voor gedifferentieerde groepen. Aangezien de komende periode het accent verschuift van kwantiteit naar kwaliteit komt de betaalbaarheid van woningen weer centraal te staan.

Er blijft voortdurend aandacht nodig voor het aanbod van voldoende betaalbare sociale huur- en koopwoningen, zowel voor jongeren als voor senioren. Binnen de stadsregio geldt de huurtoeslaggrens als betaalbaarheidsgrens voor huurwoningen. Voor koopwoningen is dit een aankoop prijs van € 172.000.

2.2.1 Investeren in duurzaamheid woningvoorraad

Naast de huizenprijzen zijn de maandelijkse lasten sterk van invloed op de betaalbaarheid van een woning. Dit is ook reden dat de gemeente Wijchen nadrukkelijk aandacht heeft voor de duurzaamheid van een woning ter verlaging van de woonlasten. Duurzaamheidsinvesteringen zullen niet alleen worden ingezet bij nieuwbouwplannen, maar met name ook in de bestaande woningvoorraad. Hierbij zet de gemeente Wijchen naast het stimuleren van buurtinitiatieven de duurzaamheidsleningen in (in te zetten voor duurzame energie en energiebesparing). Mogelijkheden bij de provincie (zoals de woningisolatiesubsidieregeling, looptijd tot 1 oktober 2015) volgen we nauwgezet.

Verantwoording

In de woonvisie en de lokale prestatieafspraken is aandacht voor het verduurzamen van de woningvoorraad. Vanaf 2012 is € 800k (revolverend) beschikbaar gesteld voor duurzaamheidsleningen voor particuliere huiseigenaren. In 2016 hebben 42 woningeigenaren een duurzaamheidslening aangevraagd (met name voor zonnepanelen), een verdubbeling ten opzichte van 2015. Vanaf februari 2017 is er nog ruim € 257k te besteden.

Indicator	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
2.2.2 Maximaal beschikbaar voor duurzaamheidsleningen	€ 600k	€ 400k*	€ 600k*
2.2.2 Benutting van de leningscapaciteit	70%	85%	95%

* Voorstel om te continueren volgt.

Indicator	Meerjarenraming		
	2017	2018	2019
2.2.2 Maximaal beschikbaar voor duurzaamheidsleningen	€ 700k*	€ 800k*	€ 800k*
2.2.2 Benutting van de leningscapaciteit	95%	95%	100%

* Voorstel om te continueren volgt.

2.3 Verruiming mogelijkheden starters woningmarkt

De gemeente wil de mogelijkheid voor starters op de koopmarkt vergroten door het beschikbaar stellen van een starterslening. Het doel hiervan is niet alleen het bevorderen van het eigen woningbezit, maar ook het (verder) op gang helpen van de ingezakte woningmarkt, waarmee wordt bijgedragen aan een voldoende aanbod van woningen voor gedifferentieerde groepen.

2.3.1 Starterslening

De gemeenteraad heeft in juli 2015 de verordening starterslening gemeente Wijchen 2015 vastgesteld. Voor startersleningen is een eenmalig budget van 2 miljoen euro beschikbaar. (revolverend fonds).

Verantwoording

Per 30 januari 2017 zijn er 43 startersleningen verstrekt voor een totaal bedrag van circa € 1.100k.

In maart wordt een informatienota aan de raad aangeboden waarin de periode 1 oktober 2015 tot 1 februari 2017 wordt geëvalueerd.

2.4 Herijking samenwerking met corporaties en huurdersorganisaties

Woningcorporaties zijn van groot belang voor de woningbouwplannen en woningbeheerplannen in Wijchen. Het gaat dan om de beschikbaarheid van voldoende sociale/betaalbare huurwoningen, het aandeel in de gemeentelijke nieuwbouwplannen, de bijdrage aan de verduurzaming van de woningvoorraad, het huisvesten van specifieke doelgroepen, het afstemmen van wonen en zorg en de bijdrage aan de leefbaarheid. Op deze terreinen werkt de gemeente Wijchen vanuit de kaders van de Woonvisie samen met de woningbouwcorporaties Talis en de Kernen. Daarvoor zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen gemeente en corporaties. Door de Herzieningswet zijn corporaties onder directe aansturing van de gemeente gekomen. Corporaties zijn verplicht om voor hun activiteiten naar redelijkheid bij te dragen aan het uitvoeren van de gemeentelijke Woonvisie. De afspraken tussen gemeenten en corporaties hebben hierdoor het karakter van prestatieafspraken gekregen. Bij het maken van de prestatieafspraken zijn de huurdersorganisaties nadrukkelijk betrokken. Corporatie, gemeente en huurdersorganisaties gaan aan de hand van de Woonvisie en het bod met elkaar in gesprek over de te maken prestatieafspraken. Ieder jaar worden de prestatieafspraken opnieuw overeengekomen met betrekking tot het volgende jaar met een doorkijk naar de volgende vier jaar. Ieder jaar moet de corporatie vóór 1 juli een bod op het woonbeleid van de gemeente uitbrengen en vóór 15 december moeten de afspraken met de gemeente en huurders gemaakt zijn.

Verder heeft het Woonakkoord de financiële mogelijkheden van de corporaties onder druk gezet. Dit kan de komende jaren van invloed zijn op de investeringen van corporaties in bijvoorbeeld nieuwbouw, wijkaanpak en energiebesparing, alsmede op de hoogte van de huurprijzen. Het Woonakkoord en de nieuwe Herzieningswet hebben dus gevolgen voor de activiteiten die de corporaties de komende jaren kunnen realiseren. De Herzieningswet vraagt tevens om een hernieuwde opstelling hoe gemeente en corporaties en huurdersorganisaties zich tot elkaar moeten gaan verhouden.

2.5 Beheer woon-zorg component woningvoorraad

In de thans geldende Woonvisie van Wijchen (Woonvisie 2012-2016, Duurzaam Wijchen) wordt in een apart hoofdstuk ingegaan op de prognose van de demografische ontwikkelingen voor Wijchen gedurende de periode 2011-2040. De Woonvisie signaleert daarin de voor haar belangrijke trends om in te kunnen spelen op de verwachte woonbehoefte van de Wijchense inwoners. Op de vergrijzing wordt ingespeeld door het stimuleren van de levensloopbestendigheid van zowel bestaande woningen als van nieuwbouw, waardoor ouderen langer zelfstandig in hun woningen kunnen blijven wonen. Voor de groep ouderen (en niet ouderen) die zelfstandig wonen maar zorg nodig hebben en voor eigen huisvesting zorgen, zijn ook woonservicegebieden in ontwikkeling, waar zorg- en welzijnsvoorzieningen op elkaar zijn afgestemd. Hierdoor ontstaat een volledig aanbod aan wonen, zorg en welzijn. In Noord-Wijchen wordt aan de Klapstraat door Talis een dergelijk woonservicegebied gebouwd, met ZZG als beoogd zorgverlener.

2.5.1 Toekomstige ontwikkelingen wonen met zorg

Medio 2014 hebben wij een quickscan 'wonen en zorg' uitgevoerd. Op basis van demografische ontwikkelingen en nieuwe zorgtaken voor de gemeente, geeft de quickscan een eerste schets van de toekomst van wonen met zorg in Wijchen. Doordat mensen in de toekomst langer zelfstandig moeten blijven wonen, zal de behoefte aan zelfstandige woningen gekoppeld aan een zorgarrangement

Verantwoording

De eindrapportage is begin 2016 afgerond en in een informatienota aan de raad gezonden.

Er is, voortkomend uit de projectgroep, een Netwerkoeverleg Wonen en zorg in Wijchen geformeerd, dat samen op thema's aan de slag is gegaan. Waar nodig wordt bestuurlijk overleg tussen partijen

toenemen. Gecombineerd met de demografische trends heeft dit op langere termijn grote gevolgen voor de woningvoorraad. Om goed te anticiperen op de toekomstige woonzorgvraag is het van belang om de ontwikkelingen binnen en buiten de gemeentegrenzen goed af te stemmen met zorginstellingen, woningcorporaties en particuliere vastgoedinvesteerders. Begin 2015 is adviesbureau BMC in opdracht van de gemeente Wijchen gestart met een inventariserend onderzoek naar de plannen van zorgpartijen en woningcorporaties die bij de zorg in Wijchen betrokken zijn. Er is een stappenplan ontwikkeld op basis waarvan zorgpartijen en woningcorporaties gezamenlijk in onderlinge afstemming zorgdragen voor een passend aanbod van wonen, zorg en welzijn. Inwoners van de gemeente Wijchen worden zo gefaciliteerd om tijdig en zelfstandig keuzes te maken om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen. Medio december 2015 wordt de eindrapportage van het onderzoek verwacht, waarna vervolgstappen kunnen worden gezet.	georganiseerd. De inzichten uit de eindrapportage zijn ook meegenomen in de nieuwe Woonvisie en in de prestatieafspraken met de woningcorporaties. Partners wonen en zorg zijn hier ook actief in betrokken.
--	--

2.6 Verbetering leefklimaat in de wijken

In (sommige) wijken heerst een andere beleving dan in bijvoorbeeld de kernen. Er is minder sociale cohesie en de zelfwerkzaamheid van wijkbewoners is niet overal gelijk. Wij willen met een thematische en op de wijk gerichte aanpak het leefklimaat en de betrokkenheid in de wijken samen met de inwoners en de leefbaarheidsgroepen verbeteren. Wij nemen samen met onze partners even het voortouw, maar we verwachten wel dat de inwoners 'het stokje overnemen' en vooral ook zelf met initiatieven komen. Daarnaast zorgen we samen, met de financieel beschikbare middelen, voor behoud van voldoende voorzieningen. Te denken valt aan dorpshuizen, (brede) scholen (zie ook programma 4 onderwijs en ontplooiing, activiteit 4-1-2), groen, speeltuintjes, parkeerfaciliteiten (zie ook programma 6, activiteit 6-3-2) en jongerenontmoetingsplekken.

Verantwoording:

Er worden dit jaar onderzoeken uitgezet om de leefbaarheid per kern in kaart te brengen. Dit gebeurt in samenwerking met provincie Gelderland.

2.6.1 Geo-informatievoorziening

In 2015 lag het accent voor wat betreft de geo-informatievoorziening bij de opbouw van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT). In 2016 wordt deze basisregistratie geïntegreerd in de gemeentelijke werkprocessen. Dit leidt er toe dat gegevens voor het beheer van de openbare ruimten en de	Verantwoording De opbouw van de BGT is afgerond en de gemeentelijke gegevens zijn medio augustus 2016 opgenomen in de Landelijke Voorziening. Afstemming met Beheer is gestart met een synchronisatie op objectniveau. Deze moet juni 2017 zijn afgerond. Het
---	---

BGT op elkaar worden afgestemd en - voor wat betreft het geometrische deel - centraal worden ingewonnen en verwerkt door het cluster geo-informatievoorziening. In 2016 wordt een start gemaakt met de uitvoering van het eind 2015 vastgestelde beleidsplan ruimtelijke informatievoorziening. Dit plan, onderdeel van Wijchen21, voorziet in een modernisering van zowel de opslag, verwerking als presentatie van ruimtelijke gegevens zodat dit soort gegevens integraal deel uit gaan maken van de gemeentelijke dienstverlening. Concreet betekent dit onder andere dat een nieuw (geo-)gegevensmagazijn wordt ingericht, de vernieuwde basisregistratie Kadaster wordt geïmplementeerd en een nieuwe GIS-raadpleegomgeving wordt aangeschaft en ingericht. Deze verbeteringen zijn belangrijk voor de interne gemeentelijke informatievoorziening, maar legt bovendien ook de basis voor de ontsluiting van ruimtelijke gegevens via de gemeentelijke web-pagina en voor mobiele toepassingen.	bijhouden is vervolgens een continu-proces. Er is een start gemaakt met het ontsluiten van geografische informatie via de gemeentelijke website. Dit wordt verder uitgebouwd in overleg met de webmaster. De uitvoering van het beleidsplan ruimtelijke informatievoorziening is gestart. Bij de uitvoering van de (deel)projecten wordt geanticipeerd op de toekomstige samenwerking met Druten. Inmiddels is de nieuwe GIS-viewer in productie genomen en wordt de inhoud verder uitgebreid.
--	---

2.6.2 Project Groenstroken op orde

Door de Raad is een krediet beschikbaar gesteld voor het op orde brengen van de administratie ten aanzien van groenstroken in de gemeente Wijchen. De verwachting is dat in het eerste kwartaal 2016 het project is afgerond. Hiervoor worden in 2015 circa 200 adressen aangeschreven waar sprake is van gebruik van gemeentegrond zonder dat er sprake is van een overeenkomst. Het gebruik wordt ofwel gelegaliseerd via een overeenkomst dan wel wordt de grond teruggevorderd.	Verantwoording Het project is nagenoeg afgerond. Er resteren nog 44 zaken (van de 890 afgehandelde dossiers), die naar verwachting als onderdeel van het reguliere werk voor het einde van het jaar zijn afgerond. Voor de zomer van 2016 is een informatienota waarin het project "groenstroken op orde" is geëvalueerd naar de raad gestuurd.		
Indicator	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
2.6.2 Aantal overeenkomsten	240	50	50

2.6.3 Renovatie parken en tuinen

In het coalitieakkoord geven we bij "natuurlijk groen een voorwaarde" aan dat de instandhouding van groene buffers belangrijk is voor een goede balans tussen natuur, economie en concurrerend	Verantwoording Kasteeltuin: In april is de tweede toegang naar de kasteeltuin aangelegd. De aanleg van de tijdelijke parkeerplaats in de kasteeltuin is
---	--

ruimtegebruik. Dit sluit aan op ons Groenstructuurplan en bij de uitvoering daarvan. Om de parken als groene buffers te versterken willen we die (deels) gaan renoveren. In 2015 is samen met gebruikers en aanwonenden een renovatieplan "toekomst kasteeltuin" voor de kasteeltuin (paden, borders en inrichting ten behoeve van evenementen) opgesteld. Eind 2015 heeft hier besluitvorming over plaatsgevonden. Afgesproken is dat er t.b.v. de bouw van de parkeergarage in 2016 vanuit project stationsomgeving, in de kasteeltuin een tijdelijke parkeerplaats aangelegd wordt. Hiermee beperken we tevens de inrichtingskosten van de nieuwe Kasteeltuin. Na realisatie van de parkeergarage kan naar verwachting in 2017 een start worden gemaakt met de uitvoering van het plan "toekomst Kasteeltuin" Voor het Oosterpark zijn in 2015 met behulp van burgerparticipatie inrichtingsideeën ingebracht om het recreatief gebruik te versterken en de natuur de ruimte te geven. Tot een gedragen herinrichtingsplan is het echter nog niet gekomen. Vanwege de beperkte beschikbare financiële middelen is de prioritering naar beneden bijgesteld.	gerealiseerd. Naar verwachting (bij goedkeuring raad) kan de aanleg van de kasteeltuin in 2018 starten. Oosterpark: Het planproces voor het opstellen van een (her-) inrichtingsplan loopt. De gemeente neemt de regie in het proces. Bewoners en andere partijen zijn via vertegenwoordiging in een klankbordgroep betrokken bij het proces. Besluitvorming dient nog plaats te vinden in de raad.
---	---

2.6.4 Wij doen MEE® in Wijchen

Naast het behoud van voorzieningen is het ook van belang dat bewoners elkaar kennen. Dit is de basis voor een sterke sociale structuur in de wijken. Als mensen elkaar kennen maken ze makkelijker een praatje en is de bereidheid om iets voor elkaar te doen groter. Om dit proces te versterken heeft MEER Welzijn Wijchen bovengenoemd project binnen onze gemeente uitgevoerd. Het project was gericht op activering door ontmoeting en het ondersteunen van het zelf organiserend vermogen van wijkbewoners.	Verantwoording MEER Voormekaar organiseert regelmatig een koffiemoment in de wijken. Dit doet ze samen met Talis het VWT, het SWT en andere professionals. MEER wil per buurt een contactpersoon vastleggen om na een half jaar of een jaar deze persoon opnieuw te benaderen over het vervolg op de koffiemomenten en activiteiten in de buurt.
---	--

2.6.5 Een wijkontwikkelingsplan

In de raad van 19 juni 2014 is een motie aangenomen, waarin de raad het college opdraagt om samen met de leefbaarheidsgroepen en inwoners een visie op te stellen voor één wijk gericht op geleidelijke kwaliteitsverbetering van die wijk.	Verantwoording Inmiddels zijn we gestart met LBG Noord en Woezik. De leefbaarheidsgroep Noord is bijna klaar met het wijkplan. LBG Woezik zit in de opstartfase.
---	--

2.7 Dorpsontwikkelingsplannen verder realiseren

Bijna alle kernen hebben de laatste jaren zelf een dorpsontwikkelingsplan tot stand gebracht. In de komende periode gaan we samen met de inwoners aan de slag om deze plannen stap voor stap verder te realiseren.

2.7.1 Snel internet in het buitengebied

Medio 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met een proef voor supersnel draadloos internet in het buitengebied. Voor deze proef verstrekt de gemeente de Stichting Glasvezel Wijchen een bedrag van € 100.000,-. Bij Europa staan ook verzoeken om subsidie uit. Het ZLTO heeft aangegeven geen subsidie te verstrekken. De pilot beslaat een periode van 2 jaar. In deze periode sluit de stichting ca. 30 particulieren en 20 bedrijven in het buitengebied en op de bedrijventerreinen aan op een draadloos netwerk. Het doel is dat bij een succesvolle proef een marktpartij de installatie overneemt en verder uitbreidt. De proef is geslaagd als: a. Aan de aangesloten deelnemers een gemiddelde symmetrische snelheid van 200 Mbps (minimaal 75 Mbps en maximaal 250 Mbps) geleverd kan worden en; b. Gedurende de looptijd van het project de aangeboden diensten via de draadloze verbindingen of de achterliggende internetverbindingen 98% van de tijd (24 uur/365 dagen / minimum 97% en maximum 99,99%) beschikbaar zijn en; c. De vertraging van datacommunicatie-verbindingen gemiddeld 8 ms is (maximum 15 ms en minimum 1 ms)	Verantwoording De Stichting Glasvezel Wijchen is bezig met uitrol van de pilot. Het plan is om 25 bedrijven en 40 woningen aan te sluiten. Er zijn inmiddels 13 bedrijven aangesloten op het bedrijventerrein Wijchen-Oost en Bijsterhuizen en 12 woningen in Bergharen en Niftrik (december 2016). Deze gebruikers werken naar tevredenheid met de hoge internetsnelheid. In de komende periode van 18 maanden worden de deelnemers in Bergharen, Batenburg, Niftrik, Hernen en Leur aangesloten.
--	--

2.8 Veiligheid is een eerste vereiste voor een prettige leefsfier

Het gemeentelijk veiligheidsterrein omvat een reeks van veiligheidsonderwerpen, variërend van woonoverlast en jeugdcriminaliteit tot verkeersveiligheid en huiselijk geweld. Voor de aanpak van al deze thema's zijn heel wat instrumenten beschikbaar en kan aan allerlei maatregelen gedacht worden. Bij de effectuering van die maatregelen hebben tal van partijen een rol. Publieke partijen, zoals politie, brandweer en justitie en maatschappelijke organisaties, zoals 'MEER' in Wijchen. Maar ook private partijen, zoals inwoners(groepen) en ondernemers (keurmerken). De gemeente heeft de regierol op dit complexe terrein. Dat betekent: sturing op de selectie en aanpak van de veiligheidsthema's, sturing op samenwerking en de nakoming van afspraken en sturing op tussentijdse evaluaties en de kwaliteit van de organisatie. Om dat voor elkaar te krijgen, is een integraal veiligheidsplan (IV-plan) onmisbaar. Hiermee kunnen de diverse partijen achter een inhoudelijke visie worden geschaard, kunnen de belangrijkste items worden geselecteerd en van een aanpak worden voorzien en kunnen de juiste impulsen voor de borging van samenwerking en coördinatie worden gegeven.

2.8.1 Integraal Veiligheidsplan (IV-plan)

De gemeentelijke Integrale Veiligheidsplannen van de gemeenten in het gebied Tweestromenland, waarvan de gemeente Beuningen, Druten, Heumen, West Maas en Waal, Wijchen en Berg en Dal (voorheen: de gemeenten Groesbeek, Millingen aan de Rijn en Ubbergen) deel uitmaken, waren aan herijking toe. Door de burgemeesters van deze gemeenten is besloten om gezamenlijk te komen tot een meerjaren integraal plan. Daardoor kunnen deze gemeenten beter op het nieuwe (robuuste) politieteam aansluiten, zoals dat vorm heeft gekregen binnen de Nationale politie. Zo kunnen zij focus aanbrengen in de prioriteitsstelling van het robuuste basisteam Tweestromenland, temeer omdat daar het andere gezag van de politie (het OM) gecentraliseerd is. De politie is namelijk een van de belangrijkste partners in de verwezenlijking van de doelstellingen van het gemeentelijk integrale veiligheidsbeleid.

In de raadsvergadering van 5 februari 2015 is dit Integrale Veiligheidsbeleid door de gemeenteraad vastgesteld. Daarin zijn de volgende thema's geprioriteerd voor de komende vier jaar:

- Aangiftebereidheid
- Veiligheidsbeleving
- Diefstal inclusief inbraken
- Geweld
- Overlast

Aan het IV-plan is een intergemeentelijk uitvoeringsjaarplan gekoppeld, dat jaarlijks

Verantwoording

In de eerste helft van het jaar is de jaarrapportage 2015 aan de raad toegezonden (16 AZ 218). De halfjaarcijfers van 2016 zijn in november aan de raad aangeboden.

door de Gezagsdriehoek wordt vastgesteld. In dat plan wordt het (strategische) beleidsplan vertaald in concrete acties. Voor elke gemeente wordt daarnaast aanvullend een afzonderlijk uitvoeringsplan opgesteld, dat jaarlijks door het college van burgemeester en wethouders wordt vastgesteld en ter informatie aan de raad wordt aangeboden. Daarin worden de specifieke aandachtspunten met betrekking tot veiligheid voor de gemeente Wijchen benoemd en wordt aangegeven op welke wijze wij daarmee de komende periode aan de slag gaan. Hierin worden dan ook eerdere veiligheidsindicaties vanuit de raad meegenomen. Cyclisch wordt aan de raad verantwoording afgelegd over cijfers en prestaties.

Indicator	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
2.8.1 Aantal veiligheidsrapportages aan de Raad	2	2	2

Indicator	<u>Meerjarenraming</u> 2017	2018	2019
2.8.1 Aantal veiligheidsrapportages aan de Raad	2	2	2

2.9 Doelmatig en duurzaam afvalbeheer (huishoudelijke afvalstoffen)

Juni 2014 is het Afvalbeleidsplan 2014-2017 door de Raad vastgesteld. Na ingrijpende wijzigingen in de inzamelstructuur (m.n. diftar, regionale milieustraat, plastic afvalinzameling) is de komende jaren gekozen voor consolidatie en optimalisatie van de huidige inzamelstructuur.

2.9.1 Realisatie Afvalbeleidsplan 2014-2017

De komende jaren wordt in het bijzonder ingezet op een intensievere en inspirerende afvalcommunicatie (scheidingsgedrag) en een gerichte monitoring en evaluatie van resultaten (prestatie en bijsturing). Ook de steeds complexer wordende regionale samenwerking, en de regievoering van de gemeente daarbinnen als opdrachtgever en aandeelhouder, zal de komende jaren om bijzondere aandacht vragen. Dit moet uiteindelijk leiden tot een (meer) duurzaam en doelmatig afvalbeheer. In concreto gaat het om minimalisering van de hoeveelheid restafval en een betere scheiding en verwerking van hergebruikstromen. Hiermee worden	Verantwoording De voortgang van de uitvoering van het afvalbeleidsplan wordt door middel van jaarlijkse evaluaties gemonitord. De jaarevaluatie 2015 van het Afvalbeleidsplan is op 30 juni 2016 aangeboden aan de Raad als onderdeel van de jaarevaluatie milieubeleidsplan 2015. Eind december 2016 is de beslisnota om te komen tot het versnellen van het afvalbeleid, door het invoeren van omgekeerd inzamelen, aan de raad gestuurd. In 2017 neemt de raad hierover een besluit.
--	---

kosten beheerst (afvalstoffenheffing) alsook een bijdrage geleverd aan een duurzame bescherming van de milieukwaliteit van de leefomgeving (duurzaamheidsgedachte).

Indicator	Begroot 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
2.9.1 Aanbiedfrequentie restafvalcontainer	50%	50%	41%
2.9.1 Hoeveelheid restafval (kg/inwoner/jaar)	140	140	127
2.9.1 Scheidingspercentage huishoudelijk afval		65%	69%

Indicator	<u>Meerjarenraming</u>		
	2017	2018	2019
2.9.1 Aanbiedfrequentie restafvalcontainer	50%	50%	50%
2.9.1 Hoeveelheid restafval (kg/inwoner/jaar)	140	140	140
2.9.1 Scheidingspercentage huishoudelijk afval	65%	65%	65%

Mijlpalen

Num mer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
2.1.1	Prioriteren van nieuwbouwplannen.	Najaar 2015	Najaar 2015.
2.2.2	Investeren in duurzaamheid woningvoorraad	2015	2015.
2.4.1	Herijking samenwerking met corporaties en huurdersorganisaties	Najaar 2015	4 ^e kwartaal 2016.
2.5.1	Toekomstige ontwikkelingen wonen met zorg	December 2015	1 ^e kwartaal 2016.
2.6.1	Uitbouw ruimtelijke informatievoorziening	December 2015	Is opgestart; continu proces.
2.6.1	Integratie geometriegegevens groen en wegen met de BGT	Juli 2016	Is opgestart, afronding in juni 2017.
2.6.1	Uitvoering beleidsplan ruimtelijke informatievoorziening	Augustus 2016	Is opgestart, uitvoering mede afhankelijk van de samenwerking met Druten.
2.6.2	Groenstroken op orde	Februari 2016	Resterende 44 stroken worden in 2017 afgerond.
2.6.2	Uitvoering renovatie kasteeltuin	December 2017	Aanleg start in 2018.
2.6.3	Renovatieplan Oosterpark financieringsmogelijkheden	Augustus 2016	Planvormingsproces loopt, afronding 1 ^{ste} kwartaal 2018.
2.6.3	Wij doen MEE® in Wijchen	Maart 2015	Doorlopend.
2.6.4	Evaluatie "Wij doen MEE® in Wijchen"	November 2015	Is opgestart; continu proces.
2.6.5	Wijkontwikkelingsplan	November 2015	Plan Noord gereed in eerste kwartaal 2017.

Num mer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
			Plan Woezik in opstartfase.
2.7.1	Proef draadloos internet buitengebied	December 2017	2e kwartaal 2018.
2.8.1	Aanbieden Jaaruitvoeringsplan Tweestromenland aan de Raad	Voorjaar 2016	Er is in Twee-stromenland geen jaaruitvoeringsplan gemaakt.
2.8.1	Aanbieden Jaaruitvoeringsplan Wijchen aan de raad	Voorjaar 2016	Er is in Wijchen geen jaaruitvoeringsplan gemaakt.
2.9.1	Jaarevaluatie Afvalbeleidsplan	Juni 2016	Op 30 juni 2016 aan de raad voorgelegd.

Wat kost het?

Product nr.	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	2016	2016	2015
Baten				
120	Brandweer en rampenbestrijding	0	1	25
140	Openbare orde en veiligheid	26	99	77
542	Monumenten	3	19	39
560	Openbaar groen	223	276	219
580	Overige recreatieve voorzieningen	0	1	-1
721	Afvalverwijdering	3.800	3.975	3.817
822	Volkshuisvesting	728	1.121	1.236
	Totaal Baten	4.779	5.492	5.413
Lasten				
120	Brandweer en rampenbestrijding	2.175	2.113	2.146
140	Openbare orde en veiligheid	1.182	1.156	1.395
542	Monumenten	136	155	120
560	Openbaar groen	3.195	3.096	2.753
580	Overige recreatieve voorzieningen	199	194	194
721	Afvalverwijdering	3.829	3.846	3.797
822	Volkshuisvesting	1.543	1.577	1.517
	Totaal Lasten	12.258	12.137	11.923
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	-7.479	-6.644	-6.510
Mutatie bestemmingsreserves				
120	Afs.R: brandweerkazerne	113	113	113
721	Afs.R: minicontainers afvalverwijdering	68	68	68
822	BR: actualiseren bestemmingsplannen	40	40	0
822	BR: Dorpsontwikkelingsplannen (DOP)	0	16	16
580	BR: Eenmalige Middelen	0	2	-19
140	BR: Egalisatiereserve tarieven hondenbelast (14 Az060)	0	-1	-18
542	BR: gemeentelijke monumenten	0	2	-71
721	BR: Reserve afvalstoffenheffing	548	277	384
580	Br: Vervanging speeltoestellen openbare schoolpleinen	-5	-5	0
721	BR: Vervangingsplan containers	-113	0	0
721	BR: Onderhoud Overige gebouwen	0	0	-28
	Inzet bestemmingsreserves	651	512	445
	Gerealiseerd resultaat	-6.829	-6.133	-6.065
	Vershil rekening/begroting		696	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Brandweer en rampenbestrijding (120.0)		
De bijdrage aan de VRGZ is lager dan begroot. Daarbij gaan we er vanuit dat de ingezette bezuinigingen bij de VRGZ, al in 2016 geheel kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast is over 2015 een bedrag terugontvangen en verwachten we over 2016 ook een bedrag van ruim € 20k terug te kunnen ontvangen, op basis van de tussenrapportage van de VRGZ.		61
Overig.		2
Openbare orde en rampenbestrijding (140.0)		
Het veiligheidsbudget is niet volledig ingezet, vanwege het geringe aantal incidenten.		18
Voor het onderdeel externe veiligheid zijn er in 2016 geen kosten gemaakt.		7
De opbrengsten APV vallen hoger uit door extra inkomsten uit leges voor evenementenvergunningen en heffing van precariorechten.		71
Doorberekende kosten.		-3
Overig.		5
Monumenten (542.0)		
Overig		-1
Openbaar groen (560.0)		
Het groenbestek is goedkoper uitgevoerd dan begroot.		7
De oude hoogwerker en heftruck zijn ingeruild, deze opbrengst komt ten gunste van het product.		8
Een deel van het machinale onderhoudsbestek betreft het areaal van Bijsterhuizen en dat wordt ook door hen betaald.	11	0
De rupsenbestrijding viel in 2016 mee.		12
Verwerkingskosten plantsoenafval.		25
Doorberekende kosten.		80
Overig.		9
Overige recreatieve voorzieningen (580.0)		
Overig.		8
Afvalverwijdering en verwerking (721.0)		
Saldo op de totale heffingsopbrengst afval minus eenmalige teruggaaf.		-55
Nadeel op het DVO van de DAR het bedrag is hoger dan de vorige marap, dit is gebaseerd op de tussenrapportage van DAR.	-4	
De hoeveelheid ingezameld papier is lager dan begroot.		10
De kosten voor datacommunicatie vallen mee.		16
We hebben een afrekening ontvangen van We-cycle over 2015.		18
Van de ARN hebben we een bedrag van 3,12 per ton terugontvangen als correctie op de verbrandbelasting 2015, voor het jaar 2016 verwachten we eenzelfde bedrag. Daarnaast is ook de hoeveelheid restafval minder dan begroot.	22	73
De ingeschatte vergoeding van Nedvang voor het ingezamelde plastic is hoger dan verwacht. De ingeschatte vergoeding bedroeg 300K en is uiteindelijk 333 geworden.	0	161
In 2016 zijn er geen kosten gemaakt voor de monitoring stort Alverna.		9
Doorberekende kosten.		10
Overig.		10
Alle voor- en nadelen binnen het product afvalinzameling en verwerking worden verrekend met de egaliserende bestemmingsreserve afvalstoffenheffing.	-270	
Volkshuisvesting (822.0)		
Het voordeel op de bouwleges is voornamelijk ontstaan door enkele grote verkopen op bedrijventerrein Bijsterhuizen. Er is rekening gehouden met correcties voor 5 bedrijven op de legesopbrengsten i.v.m. gewijzigde		379

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
grondslagtabel.		
Uit de meeropbrengst van de leges is extra personeel ingehuurd, t.b.v. afwikkeling leges en ontwikkeling speelautomaathallen.		-61
De kosten voor welstandsadviezen en de leges voor welstand lopen terug doordat er meer welstandsvrij wordt gebouwd.		-20
De opgenomen kosten voor de bezwaarcommissie woningwet vallen vrij.		8
Werkzaamheden derden Omgevingswet worden pas vanaf 2017 verwacht		8
Bij de inkomsten uit bestuursdwang worden alleen de onherroepelijke bijdragen meegenomen. Deze inkomsten worden structureel niet begroot.		32
De aflossing en rente voor het krediet verplaatsing woonwagenlocaties gaat in per 1-1-2018. In de begroting is wel al rekening gehouden met kapitaallasten in 2016.		42
Doorberekende kosten		-16
Overig		4
Totaal saldo		696

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
07 AZ 064	Strategische visie 2025
08 RZ 215	Groenstructuurplan Wijchen 2008-2017 (2008)
04 RZ 117	Groenstructuurplan Kleine Kernen (2004)
13 RZ 205	Milieubeleidsplan 2013-2016
13 RZ 206	Klimaatbeleidsplan 2013-2016
13 RZ 202	Landschapsontwikkelingsplan Uitvoeringstrategie 2013-2018 (2013)
14 RZ 016	Afvalbeleidsplan 2014-2017
09 IZ 173	Kaderstellende notitie J&J-beleid 2010-2013 (2009)
09 IZ 207	Uitvoeringsprogramma 2010 – 2013 jeugd- en jongerenbeleid gemeente Wijchen, (2009)
04 RZ 106	Prestatieovereenkomst Woningstichting Rivierengebied - gemeente Wijchen (2004)
11 IZ 095	Evaluatie wijkplannen Centrumplan plattegrond (2006) Van koers naar keuze, integrale visie op de gebundelde kracht van stad en land. Stadsregio (2011) Standaardprogramma van eisen voor een levensloopbestendige nieuwbouwwijk (2006) Beheervisie "kwaliteit in beeld 2009-2013" (2009) Beslisnota IBor 2012-2017
15 AZ 078	Integraal veiligheidsplan Tweestromenland 2015-2018 (2015)
16 IZ 121	Speelruimtebeleid Wijchen 2015-2016 Woonvisie (2012-2016) Speelbeleid/Beheerplan 2007 – 2015 Uitvoering geven aan projectplan "Groenstroken op orde" Vergunningen- en handhavingsbeleidsplan 2012-2015 Richtlijnen afweging parkeerbelang versus groenbelang (B&W 8-5-2012) Ruimtelijk informatiebeleidsplan gemeente Wijchen
15 AZ 143	Verordening starterslening gemeente Wijchen 2015

3 Werken en Ondernemen

Algemeen

Werken vormt samen met wonen en bereikbaarheid een van de belangrijkste structuurdragers van de gemeente. Een aantrekkelijk werk- en ondernemingsklimaat is een fundamentele vestigingsplaatsfactor voor bedrijven en draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente voor bedrijven en inwoners. Werken en ondernemen richt zich op productie, research & development en logistiek, detailhandel, horeca, dienstverlening en leisure. Maar ook op kennis, bestuur, zorg en maatschappelijke dienstverlening.

Werken en ondernemen kent een fysieke component en een sociaal maatschappelijke component. De fysieke component bestaat uit ruimte voor bedrijvigheid zowel feitelijk als beleidsmatig. Ruimte voor bedrijven om zich te vestigen en te ontwikkelen, beschikbaarheid van voldoende mensen en middelen, goede bereikbaarheid voor klanten, werknemers en collega ondernemers in de productieketen. Maar ook helder beleid op basis waarvan ondernemers toekomstbestendig kunnen en durven investeren.

Wij hebben ook aandacht voor inwoners die afhankelijk zijn van een uitkering en werkloos zijn. De uitvoering van re-integratieactiviteiten is vanaf 1 januari 2015 in handen van het Regionale Werkbedrijf Rijk van Nijmegen. Het Werkbedrijf heeft werkgevers nodig om werkzoekenden te kunnen plaatsen. Waar nodig natuurlijk met passende ondersteuning. Het Werkbedrijf ziet de werkgever dan ook als zijn klant. Hoe de mogelijkheden van een werkzoekende te koppelen aan de kansen bij een werkgever is de basis van dit programma. Het regionaal Werkbedrijf is noodzakelijk om zowel werkgever als werkzoekende beter van dienst te kunnen, met snellere en slimmere matches van mens en werk. Breed gaat op in het regionale Werkbedrijf. Met de (regio brede) werkgeversdienstverlening is de slagingskans voor onze inwoners bij het vinden van een baan aanzienlijk groter. Daarnaast willen we vernieuwing en innovatie in het bedrijfsleven stimuleren en zorg dragen dat ondernemers zich duurzaam en toekomstbestendig in onze gemeente kunnen ontwikkelen om zo bij te dragen aan de economische dynamiek en werkgelegenheid in de gemeente.

Missie/Visie

Ondernemers moeten de ruimte hebben om te ondernemen (zowel fysiek als beleidsmatig) en er moet sprake zijn van een aantrekkelijk ondernemers- en vestigingsklimaat, in balans met de overige programmapunten.

Iedere inwoner van Wijchen heeft een eigen verantwoordelijkheid om zelf in eigen bestaan te kunnen voorzien. Het afhankelijk zijn van een uitkering draagt niet bij aan het welbevinden en het welzijn van mensen. Lukt het niet om in een eigen bestaan te voorzien dan bestaat de mogelijkheid om een uitkering aan te vragen of hulp te zoeken bij het vinden van werk. Voldoende aanbod van werkgelegenheid is noodzakelijk. Een goed ondernemersklimaat is een voorwaarde. Samen met ondernemers zoeken wij naar oplossingen om de werkgelegenheid te vergroten waardoor kansen ontstaan voor onze doelgroep.

Wat willen we bereiken?

Wijchen moet een aantrekkelijke plek zijn voor bedrijven om zich te vestigen, of het nu gaat om productiebedrijven, winkelbedrijven, maatschappelijke- en zakelijke dienstverleners, of bedrijven in de horeca en recreatie. Daartoe moet fysieke ruimte zijn

(bijvoorbeeld bedrijventerrein of winkelgebied) en beleidsmatige ruimte. Maar in dat beleid moeten ook heldere keuzes gemaakt worden zodat ondernemers nu en in de toekomst weten waar ze aan toe zijn.

Werk gaat niet alleen over geld verdienen. Werk gaat ook over trots, eigenwaarde en wat van je leven willen maken. Eruit halen wat erin zit en meedoen met de maatschappij. Het afhankelijk zijn van een uitkering draagt daar niet toe bij. Wij vinden het daarom van groot belang dat mensen zelf in hun bestaan kunnen voorzien. In Wijchen staan er op dit moment honderden inwoners zonder baan langs de zijlijn te popelen om weer mee te doen. Met meer aandacht voor de sociaal economische agenda en beter contact met ondernemers, kunnen wij deze mensen weer mee laten doen. Wijchen moet een omgeving zijn waar de ondernemer zich 'senang' voelt. Dit betekent onder andere dat Wijchen blijvend investeert in een goed ondernemersklimaat. Dat houdt een inspanning in, ook als bestaande regels daarvoor ter discussie komen te staan. Ook willen wij vernieuwing en innovatie stimuleren. Wijchen moet niet alleen een forensengemeente zijn maar ook een eigen economische dynamiek kennen.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Het bevorderen van de werkgelegenheid in Wijchen en omgeving;
- Het bevorderen van de uitstroom;
- Het oneigenlijk gebruik van uitkeringen voorkomen en terugdringen;
- Zorgdragen voor het juiste bedrijf op de juiste plek;
- Versterking van het winkelaanbod in het centrum;
- Stimuleren van innovatie.

Speerpunten Werken en ondernemen

3.1	Doorgeleiden naar werk
3.2	Stimuleren lokale economie
3.3	Bevorderen ondernemersklimaat

3.1 Doorgeleiden naar werk

Het doorgeleiden naar werk van mensen die zonder baan zitten en dus in een lastige situatie zijn beland, is van het grootste belang. Daarin investeren we maximaal. Enerzijds door, samen met het Werkbedrijf, goede contacten met werkgevers op te bouwen, waardoor bemiddeling tot stand gebracht wordt. Anderzijds door voorzieningen aan te bieden aan mensen zonder werk en aan werkgevers, waardoor de kansen vergroot worden om terug te keren in een werkende situatie. Wij participeren om die reden in het regionaal Werkbedrijf dat erop gericht is de re-integratie van bijstandsgerechtigden en mensen met een arbeidsbeperking vanuit een breder perspectief op te pakken. Niettemin is ons standpunt dat wij lokaal moeten blijven doen waar we goed in zijn. Daar valt ook de inzet op het 'beschut werken' onder.

3.1.1 Monitoren van afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst met het regionale werkbedrijf

Het regionaal Werkbedrijf voert in 2016 voor onze arbeidsmarktregio de drie kernfuncties (werkgeversdienstverlening, kandidaatsbenadering, verbindingsfunctie) uit. Elke deelnemende gemeente sluit met de MGR Rijk van Nijmegen, waar het Werkbedrijf een module van is, een eigen samenwerkingsovereenkomst. In deze

Verantwoording

In de kwartaalrapportages van de MGR wordt over de resultaten gerapporteerd. De derde kwartaalrapportage 2016 is in november ontvangen. Door diverse andere werkzaamheden (integratie Breed, plaatsing personeel) in het Werkbedrijf werd het afsluiten van een

overeenkomst worden de lokale prioriteiten, binnen het beschikbare budget, verwoord op basis van een meerjarig strategisch beleidsplan. Vanaf 2015 wordt het BUIG budget op een andere wijze over gemeenten verdeeld. Voor Wijchen leidt dit tot een aanzienlijke tegenvaller: Vanaf 2015 en volgende jaren ontvangen wij aanzienlijk minder BUIG-budget. Alleen uitstroom uit de uitkering maakt dat wij minder budget voor uitkeringen nodig hebben. Om de uitstroom uit de uitkering extra te bevorderen zullen wij met het Werkbedrijf meerwerkafspraken maken. Deze afspraken worden opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst. In 2016 bewaken wij de voortgang van de afspraken in deze overeenkomst voor (a) de overname van de verplichtingen (natuurlijke afbouw lopende structurele loonkostensubsidies), (b) de precieze invulling van de basisdienstverlening en (c) de maat- en meerwerkafspraken. Aan het eind van 2016 zal de effectiviteit van de afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst geëvalueerd worden.

dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor maat- en meerwerk verstraald. In oktober heeft de raad het 2-jarig lokaal beleid vastgesteld voor een DVO over 2016 en 2017. Het budget voor het maatwerk 2017 was nog niet bekend; de voorbereiding voor de invulling hiervan zijn eind 2016 gestart. In het beleidsvoorstel voor 2016 en 2017 zijn ook de resultaten van ons maat- en meerwerk over 2015 toegelicht (16 2885). In 2016 heeft ons Werkbedrijf de vacaturemarkt die door 'HetWerkt!Wijchen' i.s.m. het netwerk 45plus op 30 maart werd georganiseerd in Wijchen uitgebreid ondersteund met zijn expertise. Daarnaast is gestart met de Werkakademie en zijn de ontwikkeltrajecten (re-integratie voor werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt) bij De Hagert, Happy Dish en in het bos-onderhoud uitgebreid.

Als gevolg van het nieuwe verdeelmodel (wet BUIG) is Wijchen nadeelgemeente. Om die reden en de sterke groei van het aantal uitkeringsgerechtigden is in juli 2016 over de jaarschijf 2015 de vangnetuitkering 2015 bij het Ministerie van SZW ingediend. In oktober 2016 is de beschikking ontvangen dat Wijchen over de jaarschijf 2015 de vangnetuitkering van € 290k ontvangt. Ook voor de jaarschijf 2016 wordt de vangnetuitkering aangevraagd.

3.1.2 Inzicht ontwikkelen in de mogelijkheden van de voorziening 'beschut werk' uit de participatiewet

De instroom in de Wsw is per 1 januari 2015 gestopt. In de Participatiewet is een nieuwe vorm van beschut werk vastgelegd. Gemeenten kunnen mensen die tot de doelgroep van de Participatiewet horen voordragen bij het UWV voor een indicatie beschut werk. Alleen gemeenten kunnen dit. Burgers kunnen dit niet zelf direct aanvragen. De gemeente is niet verplicht om mensen voor een indicatie voor te dragen. Als het UWV een indicatie afgeeft is de gemeente wel verplicht de betrokkene (binnen enige termijn) een dienstverband beschut werk aan te bieden. Daarbij kan loonkostensubsidie worden ingezet (tot maximaal 70% van minimumloon). De regels die we hanteren bij toekennen van beschut werk en

Verantwoording

Het voorstel voor beschut werk is opgenomen in de begroting van de MGR voor 2017. Deze begroting is in middelen vastgesteld.

loonkostensubsidie zijn door het algemeen bestuur van de Modulare Gemeenschappelijke Regeling 'Rijk van Nijmegen' vastgelegd in de re-integratieverordening. Wij streven er naar om binnen financieel haalbare grenzen, onze inwoners, die dat nodig, hebben zoveel mogelijk voor te dragen voor een indicatie van het UWV. In het jaar 2015 is in de pilot beschut werk ervaring opgedaan met deze voorziening. Op basis hiervan zal in 2016 het beleid nader worden bepaald.	
---	--

3.1.3 Integratie van "breed" in het werkbedrijf

Vanaf 2016 zijn de bevoegdheden van de gemeenschappelijke regeling Breed overgedragen aan de MGR. De werkzaamheden van Breed ten behoeve van de oude Wsw zijn door het WerkBedrijf overgenomen. In 2016 wordt de raad een besluit voorgelegd omtrent de liquidatie van Breed.	Verantwoording De integratie van Breed is afgerond. In december 2016 werd, na raadpleging van de raad, besloten tot formele liquidatie van Breed.
--	---

3.1.4 Participatie voor mensen die niet (direct) door het werkbedrijf worden ondersteund

In 2015 werden de kandidaten die op 31 december 2014 door Wijchen actief werden ondersteund overgedragen aan het WerkBedrijf. Tevens zijn 60 kandidaten extra overgedragen waarvan de helft ouder is dan 50. Daarnaast ondersteunt het WerkBedrijf alle nieuwe kandidaten die in 2015 zijn ingestroomd richting betaald werk. Nadat wij de omvang van het maatwerkbudget voor 2016 definitief hebben vastgesteld, gaan wij met het WerkBedrijf voor 2016 een dienstverleningsovereenkomst opstellen. Vanaf 2015 dragen wij wat tot nog toe onder het werkdeel van het Participatiebudget viel over aan het Werkbedrijf, waarbij wij afspraken maken in de dienstverleningsovereenkomst over de besteding van dit budget. Op voorhand is al duidelijk dat in enig jaar slechts ca. de helft van de (huidige Wwb-) klanten actieve ondersteuning kan worden geboden vanuit dit budget (pagina 31, werkboek 'Sterke werkwoorden', 14 AZ 003). In zoverre wij voor specifieke doelgroepen extra activiteiten willen, dienen wij deze activiteiten af te stemmen	Verantwoording Begin 2016 is een groep van 150 werkzoekenden uit ons bestand geselecteerd (nog] niet overgedragen aan ons Werkbedrijf) die door hun klantmanagers zijn aangesproken op hun mogelijkheden om een bijdrage te leveren aan de Wijchense samenleving. Zij zijn allen uitgenodigd voor de vrijwilligersmarkt die Meer Voormekaar eind april heeft georganiseerd. Op de markt waren ca. 20 vrijwilligersorganisaties aanwezig en van 15 niet aanwezige organisaties waren "vacatures" beschikbaar. Er waren ca. 150 bezoekers. Vrijwilligersorganisaties hebben veel contacten gelegd waar nieuwe vrijwilligers uit voort kunnen komen. In het najaar zijn de voorbereidingen gestart voor een vrijwilligersmarkt in 2017. Ook in 2016 hadden wij bijzondere aandacht voor het plaatsen van mensen op vrijwilligerswerk bij Wijchense sportverenigingen.
--	--

met het Werkbedrijf en uit andere middelen als het participatiebudget te financieren.	
---	--

3.2 Stimuleren lokale economie

Wij vinden het belangrijk voor de werkgelegenheid dat de lokale economie in deze tijd van financiële sores nadrukkelijk gestimuleerd wordt en dat de Wijchense ondernemer wordt ondersteund. Onze uitgangspositie is uitstekend. Het centrum is recent onder handen genomen en ziet er aantrekkelijk uit. Het Centrummanagement neemt samen met de Wijchense ondernemers steeds meer centrumversterkende initiatieven.

Daarnaast willen we vernieuwing en innovatie stimuleren, zodanig dat de concurrentiekracht van Wijchen wordt vergroot. De opgaves voor de komende jaren is het voorkomen van leegstand in de detailhandel en het op peil houden van economische en ruimtelijke kwaliteit van onze bedrijventerreinen.

3.2.1 Revitalisatie Bedrijventerrein Wijchen Oost 2.0

In 2003 is het masterplan voor de revitalisatie van bedrijventerrein Wijchen Oost door de gemeenteraad vastgesteld en uitgevoerd aan de hand van de in 2004 vastgestelde realisatiestrategie. Het doel van de revitalisatie was het tegengaan van de negatieve gevolgen van de veroudering van het terrein door het gebied een kwaliteitsimpuls te geven en de randvoorwaarden Nu, ruim 10 jaar na vaststelling van het masterplan en realisatiestrategie, zijn veel projecten uitgevoerd, waardoor een groot deel van de gewenste kwaliteitsimpuls is gerealiseerd. Ook is er in 2012 besloten om meer flexibiliteit in toegestane bedrijvigheid toe te staan, mits passend binnen de structuur van het bedrijventerrein (Beleidsregel toegestane bedrijven op BT Oost). Maar tegelijkertijd wordt gesignaleerd dat het momentum van de revitalisatie langzaam maar zeker uit begint te werken. Opnieuw ontstaan er parkeerproblemen, er ontstaan ongewenste functies of functies op ongewenste plekken, illegale bewoning van bedrijfspanden en oneigenlijke afsplitsing van bedrijfswoningen. Daarnaast doen zich diverse autonome ontwikkelingen voor die tien jaar geleden niet te voorzien waren zoals nieuwe vormen van bedrijvigheid, nieuwe distributievraagstukken en een afvlakkende economische groei. Hoogste tijd dus om de handschoen opnieuw op te pakken: revitalisatie 2.0 Het is ongewenst om de geconstateerde	Verantwoording De "revitalisatie 2.0" is onderdeel van de economische uitvoeringsagenda en zal in 2017 worden opgestart, samen met de actualisatie van het bestemmingsplan. De revitalisatie is als projectvoorstel aangemeld voor het subsidieprogramma steengoed benutten.
---	---

ongewenste ontwikkelingen individueel en ad-hoc aan te pakken zonder bovenliggende visie. Die visie moet een strategische blik werpen op gewenste en ongewenste functies, mogelijkheden voor functiemenging of juist noodzaak tot functiescheiding, verkeer- en vervoervraagstukken, inrichting van de openbare ruimte en private kavels

Inmiddels zijn we de fase van groenaanplant, verwijsbordjes en gezamenlijke camera bewaking wel voorbij en dient er adequaat doorgepakt te worden. Dat begint met een heldere en bondige visie: Wat willen we waar? Vervolgens maken we een inventarisatie: Wat zit waar? Door die twee aan elkaar te spiegelen wat de opgave is en zullen we samen met de belanghebbenden een plan de campagne moeten opstellen. Ook zullen we middelen moeten zoeken om de toekomstvisie te realiseren om zo te komen tot een uitvoeringsagenda.

3.3 Bevorderen ondernemersklimaat

Ondernemers moeten zich prettig voelen in Wijchen. Wij bezinnen ons samen met het MKB en de bedrijvenverenigingen op de regelgeving voor het midden- en kleinbedrijf. Wij besteden daarbij onder andere aandacht aan verdere versnelling van vergunningen- en aanbestedingsprocedures en aan het tijdig betalen van rekeningen door de gemeente zelf als klant. Daarnaast maken we werk van een (digitaal) ondernemersloket, waar de ondernemer snel en adequaat geholpen wordt.

3.3.1 Participatie en samenwerking met bedrijfsleven in Wijchen

In navolging op de eerdere bijeenkomsten in 2015 een vervolg geven aan het grensoverschrijdende uitwisselingsprogramma tussen het bedrijfsleven uit Kleve en Wijchen. Daarnaast neemt gemeente Wijchen meerdere initiatieven om de economische samenwerking tussen bedrijven onderling en de overheid te verbeteren.

Verantwoording

In 2016 zijn er meerdere acties in gang gezet of voortgezet die wij als gemeente doen om de participatie met de ondernemers te vergroten. Naast de grensoverschrijdende bedrijfsbezoeken organiseerde we de uitreiking van de laatste vijf innovatievouchers aan ondernemers met vernieuwende ideeën. In 2016 organiseerde we met alle detaillisten bijeenkomsten om tot de uitvoeringsagenda voor de retail te komen. Daarnaast was de gemeente medeorganisator van een Open Coffee met als thema "Participatiewet voor ondernemers". Met bedrijvenvereniging Bijsterhuizen is het thema "Smart Parcs" opgepakt. Het Werkbedrijf heeft de vacaturemarkt, die door

	'HetWerkt!Wijchen' i.s.m. het netwerk 45plus werd georganiseerd, uitgebreid ondersteund met zijn expertise.
--	---

3.3.2 Collegebezoeken

Om de band tussen gemeentebestuur en ondernemers te onderhouden en versterken zal het college met grote regelmaat Wijchense ondernemingen bezoeken. Ervaring heeft uitgewezen dat dit zowel door bestuurders als ondernemers zeer gewaardeerd wordt en de wederzijdse verstandhouding enorm verbeterd. Hierbij zal bekeken worden of betrokken medewerkers van de gemeente Wijchen ook aanwezig kunnen zijn bij deze bezoeken.	Verantwoording Op dit moment wordt vanuit een strategisch netwerkbeheer verdere afspraken met verschillende ondernemers gemaakt over mogelijke bezoeken gedurende deze coalitieperiode. Uitgangspunt hierbij is elke keer om met aandacht voor de diversiteit van het Wijchens bedrijfsleven een flexibel dialoog te faciliteren met ons dagelijks bestuur. Als gemeente zijn we trots op de uiteenlopende vormen van ondernemerschap binnen de gemeente en hebben daarnaast oog voor de (ambassadeurs)rol die ze gezamenlijk vertolken ten aanzien van onze (gezamenlijke) economische ambities en wensen.
--	--

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
3.1.1	Evaluatie DVO's Werkbedrijf	December 2015	De evaluatie van de DVO's is vertraagd, maar meegenomen is in het beleidskader (16 2885).
3.1.2	Evaluatie beschut werk	December 2015	Evaluatie en mogelijkheden van beschut werk zijn meegenomen in de begroting van de MGR voor 2017 en in de zienswijze van de raad meegenomen (16 AZ 233).
3.2.1	Beleidsnotitie detailhandel	Voorjaar 2015	Vastgesteld 9 juli 2015, in 2016 gewerkt aan de uitvoeringsagenda. Deze is op 30 januari 2017 aan de stakeholders gepresenteerd.
3.2.2	Startnotitie revitalisatie bedrijventerrein Wijchen Oost	Najaar 2015	Voorjaar 2017.
3.3.1	Een succesvol congres voor het MKB van Wijchen	1e kwartaal 2015	Afgerond.
3.3.1	Uitgifte van 2 ^e tranche MKB innovatiefonds	4 ^e kwartaal 2015	Op 30 maart 2016 zijn de subsidie vouchers uitgereikt.
3.3.2	Het organiseren van grensoverschrijdende bijeenkomsten tussen Kleef en Wijchen	2e, 3e en 4e kwartaal 2015	In 2016 is er één bezoek geweest en het is de bedoeling dat er dit jaar weer een bezoek aan Duitsland wordt gebracht.
3.3.3	Uitvoeren collegebezoeken	doorlopend	Collegebezoeken in principe om de zes weken. Daarnaast bezoekt de burgemeester regelmatig bedrijven vanuit zijn rol als voorzitter van de GR Bijsterhuizen. De wethouder economie brengt eens per kwartaal bedrijfsbezoeken samen met de wethouder economie van de gemeente Nijmegen. (vanuit GR en Werkbedrijf).

Wat kost het?

Product nr.	Financieel overzicht (x € 1.000)	Geactualiseerde Begroting 2016	Werkelijk 2016	Werkelijk 2015
Baten				
310	Handel en Ambacht	24	27	29
330	Nutsbedrijven	103	153	117
610	Bijstandsverlening	9.742	10.215	9.228
611	Werkgelegenheid	0	17	15
623	Participatiebudget	0	71	590
	Totaal baten	9.869	10.483	9.978
Lasten				
310	Handel en Ambacht	187	189	144
330	Nutsbedrijven	1	0	0
610	Bijstandsverlening	11.721	11.742	11.401
611	Werkgelegenheid	5.833	6.006	6.008
623	Participatiebudget	1.331	1.318	1.809
	Totaal Lasten	19.072	19.255	19.362
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	-9.203	-8.772	-9.384
Mutatie bestemmingsreserves				
611	BR: Herstructureringsplan BREED	23	-87	-280
623	BR: Regionaal werkbedrijf (14AZ313)	0	50	50
610	BR: WWB I-deel	82	82	871
330	BR: Supersnel internet	0	0	-100
	Inzet bestemmingsreserves	105	45	541
	Gerealiseerd resultaat	-9.098	-8.728	-8.843
	Verschil rekening/begroting		370	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Handel en ambacht (310.0)		
Geen significante afwijkingen		
Nutsbedrijven (330.0)		
Het werkelijk ontvangen dividend van Vitens is hoger dan waar we structureel op rekenen.		50
Bijstandsverlening (610.0)		
BUIG: Voor 2016 is het uitgangspunt om gemiddeld aantal van 700 te realiseren. Het werkelijk aantal komt uit op 719.		-183
Definitief budget BUIG gelden (rijksmiddelen) bijgesteld van € 9.350k naar € 9.445k.		95
Afrekening BBZ declarabel.		160
Vangnetuitkering 2015 ontvangen voor de BUIG gelden.		290
Doorberekende kosten.		90

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Sociale werkvoorziening (611.0)		
Hogere bijdrage Werkbedrijf (onderdeel WSW).		-267
Lagere bijdrage reorganisatiekosten BREED 2016.		110
Reorganisatie reserve BREED, lagere onttrekking i.v.m. lagere kosten.		-110
Participatiebudget (623.0)		
Uit de concept jaarrekening van het Werkbedrijf blijkt dat de Loonkostensubsidie lager uit valt dan aangenomen in de begroting.		120
Doorberekende kosten		14
Overig		1
Totaal saldo		370

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
03 RZ 043	Rapport Revitalisering Bedrijfventerrein Wijchen – Oost
07 RZ 107	Economisch Beleidsplan
12 IZ 115	Transitieplan toekomst Breed
08 IZ 111	Vierjarenbeleidsplan Wet werk en bijstand 2008 – 2011, “Samen aan de slag”
13 RZ 148	Centrumvisie
14 AZ 003	Sterke werkwoorden regionaal werkbedrijf
14 AZ 032	Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen
15 IZ 055	Strategisch arbeidsmarktbeleid Rijk van Nijmegen ‘Werk is de uitkomst!’, inclusief Wijchens maat- en meerwerk
11/4179	Regionaal programma bedrijfventerreinen
09/10847	Structuurvisie bedrijfventerreinen en werklocaties)
12/944	Vestigingsbeleid bedrijfventerrein Wijchen Oost
14 AZ 023	Innovatiefonds MKB
14/5467	Ontwerp beleidsnotitie detailhandel 2014
15 AZ 131	Beleidsnotitie detailhandel
15 AZ 124	Innovatiefonds MKB (voortgang)

4 Onderwijs en ontplooiing

Algemeen

De samenleving is voortdurend in ontwikkeling. Stilstand betekent achteruitgang. De maatschappij is immers geen onveranderbaar gegeven. Op verschillende terreinen zijn op een bepaald moment veranderingen gewenst om ons leven prettiger en socialer te maken. Sociaal maatschappelijke ontwikkelingen treffen iedereen. Desondanks is het belangrijk accenten te leggen bij en aandacht te schenken aan kwetsbare individuen en groepen. Dit is noodzakelijk door een toename aan diversiteit aan leeftijden, generaties, etnische groepen, culturen, gezondheid, ontwikkeling en ontplooiing, inkomens en leefvormen in de lokale samenleving. Daarnaast speelt een steeds verdergaande individualisering van de maatschappij een rol, waarbij het gaat om aspecten als toenemende behoefte aan onder meer zelfstandigheid, sociale en fysieke mobiliteit, emancipatie en communicatie. Het gaat hier in alle gevallen om sociaal maatschappelijke ontwikkelingen. Het vormgeven en uitvoeren van het beleid hierbinnen vraagt om een duidelijke wisselwerking tussen overheid en burger. De kracht van de samenleving willen wij hierin ten volle benutten.

Missie/visie

Bij het opvoeden en opgroeien van kinderen is de aansluiting tussen leefmilieu en onderwijs voor een belangrijk deel bepalend voor de ontwikkelingskansen. De gemeente, de welzijnsorganisaties, zorgaanbieders en onderwijsinstellingen zijn samen verantwoordelijk voor het overbruggen van achterstanden om welke redenen dan ook en hebben de taak een nauw afgestemd aanbod voor jonge kinderen en hun ouders, maar ook voor tieners, jongeren en volwassenen te bieden. Met de Samenwerkingsstichting Kans & Kleur hebben wij als uitvloeisel van de zogenaamde krimpdiscussie in 2015 de afspraak gemaakt om de scholen voor primair onderwijs in onze kernen zoveel mogelijk te handhaven. Vrije tijd geeft gelegenheid voor ontspanning en vermaak. Daarnaast biedt het een belangrijke mogelijkheid voor ontmoeting van bevolkingsgroepen en generaties. Sociale samenhang en daarmee de kwaliteit van de leefomgeving is een belangrijk item waardoor mensen elkaar opzoeken en ondersteunen, maar ook wordt het plezier in het leven en wonen hierdoor versterkt.

Wat willen we bereiken?

Wijchen kent een uitgebreid scala aan voorzieningen op het terrein van onderwijs, ontplooiing en vrijetijdsbesteding. Wij streven naar een zo volledig mogelijk en passend aanbod. Hoewel de uitvoering en de kwaliteit van het onderwijs de verantwoordelijkheid is van de scholen, willen wij een bijdrage leveren aan de samenwerking tussen partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. Waarbij de ontplooiing van het kind voorop staat. Wij willen de ontwikkeling van scholen die zich willen verbreden, stimuleren. Ook het verenigingsleven, in het bijzonder de sport- en spelbeleving, bieden wij ondersteuning binnen financiële grenzen. Dit vanuit de belangrijke principes voor onze samenleving dat het clubleven verbreedt en sporten gezond is.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Bevorderen van de leefbaarheid in kleine kernen;
- Dekkend voorzieningenaanbod in wijken en kleine kernen;
- Voldoende aanbod in wijken en kleine kernen om ontmoeting van inwoners mogelijk te maken;
- Een divers (programma)aanbod op het terrein van sport, kunst en cultuur voor een brede doelgroep;
- Een adequate afstemming en samenwerking op het terrein van onderwijs en zorg.

Speerpunten Onderwijs en ontplooiing

4.1	Brede scholen als ontmoetingsplaats.
4.2	Passend onderwijs
4.3	Faciliteren van (sport)verenigingen en van kunst en cultuur

4.1 Brede scholen als ontmoetingsplaats.

Wij geloven in 'de Brede school' als levendig centrum en ontmoetingsplek in de wijk. Waar scholen, peuterspeelzalen en welzijnswerk samenwerken om tot een aanbod te komen waar de wijk behoefte aan heeft. Wij denken dat de diverse verenigingen met hun activiteiten daarbij een aanvulling kunnen zijn op het activiteitsaanbod. Wij willen het huidige aanbod van onderwijs in de kleine kernen handhaven, zolang de kwaliteit kan worden gewaarborgd. Er is wel een duidelijke afhankelijk met het wel of niet ontvangen van de kleine scholentoeslag. Het belang van het kind dient voorop te staan.

4.1.1 Brede School en combinatiefunctionarissen

De ontwikkeling van de Brede school blijven wij ondersteunen. Wij nemen hierbij echter niet meer een centrale positie in, maar vertrouwen en bouwen op de kracht van de samenleving. De maatschappelijke organisaties (scholen, peuterspeelzalen, kinderopvang, sociaal cultureel werk, vrijwilligerswerk, zorgorganisaties) zullen hierin zelf de regie moeten voeren en creativiteit moeten tonen. Daar waar nodig ondersteunen wij.

Van toegevoegde waarde zien wij het opnieuw positioneren en beschrijven van de doelstellingen en activiteiten voor de combinatiefunctionarissen. Deze functionarissen zullen de door ontwikkeling van de brede scholen mede vorm en inhoud kunnen geven. De aansturing van deze functionarissen vindt plaats vanuit Kans en Kleur. Wij kunnen hier een ondersteunende rol in vervullen door onze deelname aan de beleidscommissie brede scholen waarin beleid en activiteiten worden besproken en vast gesteld.

Verantwoording

De doelstellingen en activiteiten voor de combinatie functionarissen en brede schoolactiviteiten zijn opnieuw beschreven en gereed. Bij de vaststelling over 2015 zullen zijn deze als bijlage toegevoegd. De organisatie structuur is opnieuw opgezet en beschreven waarbinnen een betere borging van de combinatie functionarissen en de brede schoolbesturen heeft plaats gevonden. Inmiddels zijn ook de plannen beschreven voor het nieuwe school jaar 2016/2017 voor zowel de brede scholen als de combinatie functies. Hierdoor is er een integraal geheel ontstaan.

4.2 Passend onderwijs

Samen met de schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs geven we vorm aan de Wet Passend Onderwijs die in augustus 2014 is ingegaan. Uitgangspunt is het streven dat elk kind zo nabij als mogelijk en een zo passend mogelijke plaats binnen het onderwijs en de kinderopvang/peuterspeelzaal krijgt. De feitelijke verantwoordelijkheid voor de inzet van het Passend Onderwijs ligt bij het onderwijsveld zelf. Met de schoolbesturen en andere maatschappelijke partners ontwikkelen we initiatieven om de aansluiting tussen opvang en onderwijs en de Sociale Wijkteams en daarmee de toegang tot zorg, zo goed mogelijk te organiseren en af te stemmen.

4.2.1 Samenwerking op lokaal en regionaal niveau

Hoewel scholen en samenwerkingsverbanden zelf verantwoordelijk zijn voor het organiseren en financieren van extra ondersteuning, hangt ondersteuning in het onderwijs nauw samen met zorg en voorzieningen binnen de Jeugdwet, de Wmo en Participatiewet. Wij vinden het daarom van belang om de zorgstructuren op scholen (vooral de ZAT's) goed aan te laten sluiten op het Lokaal coördinatiepunt en de sociale wijkteams door duidelijke afspraken te maken over de onderlinge communicatie en de inzet van ondersteuning en zorg. Zo moet duidelijk zijn wie vanuit de school verantwoordelijk is voor de afstemming met de sociale wijkteams en moeten beide partijen op de hoogte zijn van de mogelijke vormen van te leveren ondersteuning en zorg. Preventie en vroegsignalering zijn hierbij ook een belangrijk punt van aandacht. Alleen door goede afstemming kan zinvol invulling gegeven worden aan het principe "één huishouden, één plan, één regisseur". In het kader van Passend Onderwijs voeren wij met de andere gemeenten en de samenwerkingsverbanden op regionaal niveau op overeenstemming gericht overleg (OOGO) waarin wij de aansluiting tussen onderwijs en zorg met elkaar bespreken. Daarnaast zijn onderwerpen als leerlingenvervoer, thuiszitters, leerplicht en toeleiding naar werk in het kader van de Participatiewet ook onderdeel van deze afstemming. Bovendien moet vanuit de Jeugdwet OOGO gevoerd worden met het onderwijsveld. In 2015 hebben nieuwe projecten/pilots in het kader van het passend onderwijs mogelijk gemaakt (o.a. De Komeet, cluster 3-onderwijs) en zijn wij de gesprekken met het voortgezet onderwijs gestart over een Tijdelijk Opvang Voorziening (TOL) voor probleemleerlingen, die wij in 2016 daadwerkelijk willen gaan realiseren.

Verantwoording

Er is een betere verbinding met het onderwijs en de sociale wijkteams gerealiseerd doordat schoolmaatschappelijk werk verbonden is met het SWT. Inmiddels is er structureel Bestuurlijk Overleg gepland met voortgezet- en primair onderwijs waarin afstemming plaats vindt tussen zorg en onderwijs op bestuurlijk niveau.

4.3 Faciliteren van (sport)verenigingen en van kunst en cultuur

Wijchen kent een rijk en bloeiend verenigingsleven. Dat willen wij graag zo houden. Onze verenigingen met de vele onmisbare vrijwilligers, leveren een grote bijdrage aan de sociale samenhang in onze gemeente. Wij willen (sport)verenigingen faciliteren en stimuleren om zelf met plannen en ideeën te komen. Waarbij we moeten voorkomen dat

deze plannen of ideeën op voorhand stranden door het hanteren van allerlei formele regels. Maatschappelijke initiatieven steunen wij als deze meerwaarde bieden aan de Wijchense samenleving. Wij besteden in de komende tijd aandacht aan degenen die door sociale uitsluiting of door lichamelijk of geestelijke beperkingen niet aan sport kunnen doen. In samenwerking met de gemeenten Nijmegen en Berg en Dal organiseren wij in 2016 de Special Olympics. Bovendien willen wij in 2016 nader beleid ontwikkelen op het terrein van de sportstimulering van mensen met beperkingen.

Kunst en cultuur zijn niet alleen zaken waar mensen plezier aan beleven, maar het draagt ook bij aan het imago van Wijchen en de lokale identiteit. Wij willen het kunst- en cultuuraanbod behouden en ondersteunen nieuwe initiatieven uit de samenleving. Samen met de initiatiefnemers realisatie Sporthal Schaarweide onderzoeken wij, gegeven de gewijzigde situatie door het negatieve besluit van de Provincie, de andere mogelijkheden voor het gebied Hernen-Bergharen op sportgebied. Dit in het licht gezien van de ontwikkeling van Bergharen als tweede kerngebied van Wijchen.

4.3.1 Renovatieplan sportaccommodaties

Op basis van het in 2015 geactualiseerde Renovatieplan Sportaccommodaties (RSA) zijn de voor 2015 geplande renovaties uitgesteld. Gelet op de goede kwaliteit van het onderhoud verwachten we dat we de renovaties voor 2016 ook kunnen uitstellen tot 2017. Op basis van een te nemen raadsbesluit willen we in 2016 starten met de gefaseerde aanleg van automatische beregening op alle sportvelden. Dit traject loopt door tot in 2018.

Verantwoording

Fase I van de automatische beregening is afgerond binnen het beschikbare krediet. De atletiekbaan is gerenoveerd binnen het beschikbare krediet. De renovatie van de fietscrossbaan is afgerond binnen het beschikbare krediet, waarbij de Provincie de subsidie heeft vastgesteld conform beschikking.

4.3.2 Algemene subsidieverordening

In het najaar van 2015 zijn wij gestart met de herijking van de Algemene subsidieverordening uit 2008 (ASV 2008). De gewijzigde wetgeving en nieuwe inzichten verlangen een integrale herziening van vooral de procedurele regels. De herijking is niet primair ingegeven door inhoudelijke of financiële argumenten. We nemen ook de op deze verordening gebaseerde Beleidsregel subsidievertrekkingen 2013 (BSV 2013) onder de loep. In 2016 zal deze herijking tot een afronding moeten komen.

Verantwoording

Het college heeft de beslisnota aan de raad op 25-10-2016 vastgesteld. Op basis van de bespreking in de commissie op 15-12-2016 is de nota aangehouden.

4.3.3 Kunst in beeld

In 2016 willen we samen met kunstenaars en kunstinstellingen een uitvoeringsprogramma opstellen over beeldende kunst waarbij de kracht van de samenleving het uitgangspunt is. In het uitvoeringsprogramma gaan we in op het ondersteunen van nieuwe initiatieven uit

Verantwoording

Het college heeft de subsidieregeling Beeldende Kunst 2016-2019 vastgesteld. subsidieaanvragen kunnen sinds juni 2016 worden ingediend. In 2016 zijn 2 aanvragen toegekend.

de samenleving. Het doel is om kunst aan een breed publiek te presenteren (zoals met het initiatief van Kortekaas in 2014). In het uitvoeringsprogramma houden we rekening met het raadsbesluit uit 2010 dat kunst in de openbare ruimte voor onbepaalde tijd is geparkeerd. We willen het Kunstfonds gebruiken voor de dekking van de initiatieven. Een voorwaarde voor het kunstprogramma is dat de initiatieven geen structurele financiële consequenties voor de gemeente mogen hebben.

De subsidieregeling is gebaseerd op het uitvoeringsprogramma voor beeldende kunstparticipatie. Onze inwoners en culturele instellingen hebben de gelegenheid gehad om advies en reactie te geven op de uitgangspunten van het programma. De raad heeft op 12 mei 2016 het kunstfonds beschikbaar gesteld ter dekking van subsidieaanvragen (zie 16 IZ 123).

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
4.1.1	Brede school en combinatiefunctionarissen	1e kwartaal 2016	Conform.
4.2.1	Tussentijdse evaluatie passend onderwijs	tweede helft 2017	Tweede helft 2017.
4.3.1	Gefaseerde aanleg automatische berekening sportvelden	december 2018	Conform.
4.3.2	Vaststelling subsidieverordening	december 2016	Uitgesteld naar 2e helft 2017.
4.3.3	Vaststelling uitvoeringsprogramma Kunst	oktober 2016	Maart 2016.

Wat kost het?

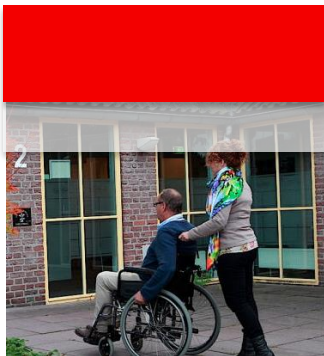
Product nr	Financieel overzicht (x € 1.000)	Geactualiseerde Begroting 2016	Werkelijk 2016	Werkelijk 2015
	Baten			
420	Onderwijshuisvesting	8	480	32
480	Onderwijs	41	41	41
510	Bibliotheek	0	0	0
530	Sport	474	581	597
540	Kunst en Cultuur	0	6	8
541	Oudheidkunde en Musea	0	2	4
561	Recreatie en toerisme	193	195	186
650	Kinderopvang	4	6	4
	Totaal Baten	720	1.312	870
	Lasten			
420	Onderwijshuisvesting	3.330	3.551	3.321
480	Onderwijs	1.365	1.207	1.304
510	Bibliotheek	645	754	648
530	Sport	2.266	2.455	2.515
540	Kunst en Cultuur	371	325	308
541	Oudheidkunde en Musea	262	252	249
561	Recreatie en toerisme	402	398	355
650	Kinderopvang	449	433	444
	Totaal Lasten	9.090	9.377	9.143
	Gerealiseerd totaal van baten en lasten	-8.370	-8.064	-8.273
	Mutatie bestemmingsreserves			
420	BR: gymmaterialen	0	9	0
420	BR: Onderhoud Overige gebouwen	0	-252	-140
420	BR: onderwijshuisvesting	212	212	316
480	BR: WMO algemeen	0	-4	56
510	BR: Versterking Reservepositie Bibliotheek	0	75	0
530	Afs.R: 3e Hockeyveld Campus Wijchen	15	15	15
530	Afs.R: Centrale sporthal	184	184	184
530	Afs.R: Kunstgrasveld Diossa	27	27	27
530	Afs.R: Sportzaal Achterlo	2	2	2
530	BR: Eenmalige Middelen	-250	-145	13
530	BR: gymmaterialen	-36	-44	-39
530	BR: Onderhoud Overige gebouwen	-296	-296	-83
530	BR: Renovatie sportvelden	-196	-260	-238
530	BR: infrastructuur omgeving Centrale Sporthal	0	0	111
540	BR: beeldende kunst	0	5	
540	BR: Onderhoud Overige gebouwen	-13	-13	-12
540	BR: Strooming	0	0	-678
540	AR: algemene reserve	0	0	613
541	BR: Onderhoud Overige gebouwen	-12	-12	0
561	BR: Toerisme	0	-4	2
561	BR: Onderhoud Overige gebouwen	0	0	-25
650	BR: Onderhoud Overige gebouwen	-8	-8	0
	Inzet bestemmingsreserves	-368	-507	123
	Gerealiseerd resultaat	-8.739	-8.572	-8.150
	<i>Verschil rekening/begroting</i>		167	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Onderwijshuisvesting (420.0)		
Doorberekende kosten		8
Onderwijs (480.0)		
Voordeel op brede scholen.		1
Voordeel op de combinatiefuncties.		3
Afrekening egaliseringsreserve WMO v.w.b. brede scholen en combinatiefuncties.		-4
Doorberekende kosten.		19
Leerlingenvervoer, minder personen worden op dit moment vervoerd (€ 85k). Daarnaast een prijsvoordeel door de aanbesteding in 2015 (€ 84k). Kosten Openbaar en Eigen vervoer vallen hoger uit (-/- € 33k).		136
Bibliotheekwerk (510.0)		
Subsidie i.v.m. reservepositie bibliotheek		-75
Onttrekking uit reserve versterking reservepositie bibliotheek		75
Beschikking bibliotheek 2015 (€ 8k) & 2016 (€ 27k)		-35
Sport (530.0)		
De uitgaven voor de schoonmaakkosten van de gym- en sportzalen (eigen beheer) blijven ruimschoots binnen de begroting.		8
De door te belaste kosten aan De Meerval zijn lager dan begroot. Naar verwachting is dit gelijk aan 2015.		-1
De energiekosten bij de sportzalen zijn hoger dan begroot.	-8	
De verhuur van sportzalen neemt af. Vooral bij de Slingert en De Buizerd en in mindere mate bij de Suikerberg. De zalen Achterlo en Wijchen Zuid worden de huurinkomsten wel gehaald.	-7	
De gebruikskosten van de Suikerberg zijn lager dan begroot. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door een positief effect op de afrekening schoonmaak over 2015 en lagere energiekosten.		57
Budgetsubsidie voor Arcus vastgesteld op € 173k. Budget € 91k. Hier tegenover staat een hogere huuropbrengst (€ 16k).	-82	16
Structureel hogere exploitatielasten Meerval (elektra/personeel).	-21	
Gemeentelijke belastingen Arcus niet meegenomen in exploitatieovereenkomst.	-11	
Hogere subsidies voor sportstimulering.	-10	
Overig.		2
Doorberekende kosten.		6
Kunst en Cultuur (540.0)		
Eenmalig voordeel op muziekonderwijs in 2016 (kunstcentrum de stroming)		61
Doorberekende kosten		4
Overig		-8
Oudheidkunde en musea (541.0)		
Voordeel huisvesting tweestromenland. Doordat verhuizing gemeentekantoor niet in 2016 plaats heeft gevonden, gaat ook tweestromenland later verhuizen. Hierdoor vrijval van huisvestingssubsidie.		4
Minder subsidies cultuurhistorie.		14
Overig.		-5

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Recreatie en toerisme (561.0)		
Evenementen: Per saldo blijven we achter op de begroting voor de kermis. Vooral achterblijvende staangelden, minder door te belasten kosten en hogere energiekosten zijn hier debet aan. De afrekening van de kermis nemen we mee in de volgende rapportage. Voor de vierdaagse maakten we wat extra incidentele kosten, voornamelijk toe te schrijven aan het extreem warme weer tijdens de dag van Wijchen.		-7
Door het compenseren van de aanslagen precarioheffing via subsidies, ontstaat op dit product een nadeel. De opbrengsten voor de precario staan op een ander product.		-5
De markt was verplaatst tijdens Wijchen Schaatst. Er was een extra aggregaat nodig om de markt van stroom te voorzien. Dit is niet eerder bedacht bij het besluit om Wijchen Schaatst op de markt te houden.		-5
Ondersteuning festiviteit is lager dan begroot, de meeste festiviteiten zijn geweest.		5
Reserve Toerisme: voordeel subsidies.		-4
Doorberekende kosten.		3
Voordeel subsidie promotie & RBT-KAN 2016.		4
Overig.		11
Kinderopvang (650.0)		
Doorberekende kosten.		2
Lager aantal inspecties bij kinderopvang.		16
Totaal saldo		167

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
16 IZ 134	Beleidsplan Wmo-Jeugd-Gezondheid 2016-2019
16 IZ 128	Populatiegebonden bekostiging
16 IZ 127	Wonen en zorg in de gemeente Wijchen
16 IZ 116	Jaarrapportage wmo en jeugd 2015
15 IZ 091	Taakstelling hulp bij het huishouden 2016
15 IZ 087	Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling
15 RZ 080	Uitgangspunten voor regionale aanbesteding doelgroepenvervoer
15 IZ 078	Evaluatie Wmo en jeugdbeleid 2012-2015
15 IZ 075	Uitvoering Huishoudelijke Hulp Toelage
15 IZ 056	Langer zelfstandig wonen met dementie
15 IZ 052	Gegevensbescherming Sociaal Wijkteam Wijchen
15 IZ 051	Lokale toegangspoort, evaluatierapport 2014 Sociale Wijkteams
15 IZ 049	Resultaten inkoop en subsidie nieuwe Wmo en Jeugdzorg 2015
14 IZ 048	Benchmark Wmo 2014
14 IZ 042	Advies en meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling 'Veilig thuis Gelderland Zuid'
14 IZ 006	Inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ regio Nijmegen
14 IZ 005	Rol MEER Welzijn Wijchen bij transitie AWBZ
14 IZ 208	Lokale toegangspoort in Wijchen
13 IZ 190	Transitiearrangement jeugd regio Nijmegen
13 IZ 180	Beleidsnota "Kracht door verbinding", ontwikkelopgaven voor de transities Jeugdzorg en AWBZ-taken
13 IZ 149	Plan van Aanpak Transities AWBZ- begeleiding en Jeugdzorg Regio Nijmegen
12 IZ 123	Regionale visienotitie "Transformeren en integreren", kaders transitie AWBZ- begeleiding en jeugdzorg Rapportage Quickscan dementiebeleid Wijchen: "Van een oerwoud naar.... door de bomen het bos zien" (DAZ, 2012) Basisnotitie mantelzorg (2006). Verdiepend tevredenheidsonderzoek onder mantelzorgers in de gemeente Wijchen (SGB0, nov 2009)

5. Ondersteuning en Zorg

Algemeen

Anders denken – Samen doen is het leidende thema van het Coalitieakkoord 2014-2018. We gaan verder met het beleid dat in 2010 is ingezet. Dat houdt ook in dat aandacht bestaat voor groepen van inwoners die het minder gemakkelijk hebben. Hierbij ligt de nadruk op gelijkwaardigheid, betrokkenheid en solidariteit. Waar kwetsbare mensen ons echt nodig hebben, moeten zij een beroep op ons kunnen doen. Daar horen bij het opkomen voor zwakkeren in de samenleving en het steunen van de belangen van hen die zichzelf onvoldoende kunnen laten horen. Het aanbod aan voorzieningen en activiteiten moet aansluiten op de vraag en behoeften van deze groepen. Dit vormt de basis voor dit programma.

Missie/visie

Iedere inwoner van Wijchen is zelf verantwoordelijk voor het invullen en vormgeven van zijn/haar leven met de bijbehorende rechten en plichten. In geval van een (tijdelijke) beperking op het terrein van wonen, welzijn, zorg en/of inkomen biedt de lokale toegangspoort (bestaande uit het Lokaal coördinatiepunt en de sociale wijkteams) de toegang tot noodzakelijke ondersteuning. Het bieden van noodzakelijke ondersteuning is gericht op het voorkomen van (een toename van) problemen op het vlak van gezondheid en maatschappelijke participatie en het vergroten van de zelfredzaamheid van de burgers van Wijchen.

Wat willen we bereiken?

Vanaf 2015 hebben wij er als gemeente een aantal fikse verantwoordelijkheden bij gekregen. Wij kunnen op het gebied van zorg en welzijn niet doorgaan zoals vroeger. Dat is onbetaalbaar geworden. Maar dat wil niet zeggen dat het er allemaal slechter op is geworden. Als we het goed aanpakken kan het zelfs beter worden! Daar gaan we voor. Ook in 2016. Wij hebben samen met onze maatschappelijke partners en inwoners een kernboodschap geformuleerd: Wijchen is een gemeente waar mensen oog hebben voor elkaar en samen dingen ondernemen. Waar buurtgenoten, familie en vrienden elkaar een handje helpen en met elkaar hun problemen proberen op te lossen. En waar als het echt nodig is, professionele ondersteuning en zorg dichtbij en eenvoudig te vinden zijn. Daar staan wij voor. Dat betekent wel dat er nog aardig wat moet veranderen, voordat we écht zo'n gemeente kunnen zijn.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Versterking eigen kracht van burgers;
- Een passend aanbod van algemene en maatwerkvoorzieningen voor de inwoners van onze gemeente;
- Minder inzet op zware zorg;
- Betaalbare zorg en hulpverlening;
- Burgers die met passende ondersteuning langer zelfstandig kunnen wonen zonder in een sociaal isolement te raken;
- Heldere toegang tot de zorg en hulpverlening voor burgers.

Speerpunten Ondersteuning en zorg

5.1	Met elkaar leven en zorgen
5.2	Bijdrage van maatschappelijk partners
5.3	Zorg dichtbij: sociale wijkteams
5.4	Preventie

5.1 Met elkaar leven en zorgen

Wij vinden het belangrijk dat we elkaar binnen onze gemeenschap weer weten te vinden in goede en in mindere tijden. In buurten, maar ook binnen families, vriendenclubs en verenigingen. Zorg en ondersteuning komen niet alleen van professionele hulp- en zorgverleners. Ook mantelzorgers kunnen op onze ondersteuning rekenen. Het persoonsgebonden budget blijft bestaan. Een groot deel van onze inwoners is gelukkig en gezond en heeft veel te bieden aan zijn of haar omgeving. Maar er zijn ook kwetsbare mensen, jong en oud, met problemen, die ondersteuning en hulp nodig hebben. Die krijgen zij dan ook. En dan is het enorm belangrijk dat er mensen in hun omgeving voor hen klaar staan. Wij willen een bijdrage leveren aan de totstandkoming van die saamhorigheid. Binnen het armoedebeleid is de zorg voor kinderen een speerpunt. Zodat ieder kind gelijke kansen krijgt.

5.1.1 Het bieden van inkomensondersteuning

Wijchen kent een verantwoord en sociaal armoedebeleid. Voor specifieke situaties en specifieke groepen hebben wij een aantal herkenbare regelingen gecreëerd. Dat blijkt ook uit contact met maatschappelijk betrokken groeperingen. Door extra budget vanuit het Rijk en gewijzigde regelgeving wijzigt het armoedebeleid wel. Behalve een collectieve zorgverzekering voor minima mogen we wettelijk regelingen niet meer categoriaal uitvoeren. De regeling chronisch zieken en gehandicapten is in 2015 geheel vervallen. In 2015 ondersteunen we deze groep in hun meerkosten via een uitgebreide collectieve zorgverzekering en een forfaitaire regeling in de Wmo. Wij hebben onze ervaringen met de uitgebreide collectieve zorgverzekering in het derde kwartaal geïnventariseerd. Aan de hand daarvan is besloten het beleid in 2016 te handhaven. In 2016 zullen we verder investeren in het vergroten van het bereik van ons armoedebeleid. Hierbij zullen we ook onze maatschappelijke partners (KBO, scholen, Talis etc.) betrekken. We willen in het bijzonder de minima-huishoudens bereiken met opgroeiende kinderen. We handhaven één uniforme inkomensgrens in ons beleid van 110% van de geldende bijstandsnorm.

Verantwoording

Wij stemmen onze activiteiten regelmatig af met betrokken maatschappelijke organisaties. Hieruit voortvloeiend en uit het onderzoek van het NIBUD uit september 2016 heeft de raad in december ingestemd met een uitbreiding van doelgroep voor onze regelingen voor chronisch zieken en mensen met een beperking. De omvang van de doelgroep is uitgebreid door de inkomensgrens te verhogen tot maximaal 120% van het geldend sociaal minimum vanaf 1 januari 2017. Het Rijk gaf in december 2016 het aangekondigde inzicht in de extra middelen voor het armoedebeleid (in het bijzonder t.b.v. kinderen). Hierdoor is het raadsvoorstel over armoedebeleid verschoven naar het eerste kwartaal van 2017. Eind december is input gevraagd van externe partijen op een hoofdlijnennotitie waarop we het raadsvoorstel willen baseren. In dit raadsvoorstel zullen de moties 'Zwemvaardigheid Wijchense kinderen' (16 115) en 'Begroting 2017 – Versoepelen Geldterugregeling voor kinderen' (16 4145) worden meegenomen.

5.1.2 Het bieden van schuldhulpverlening

Wij willen burgers die om schuldhulpverlening vragen meer aanspreken op de eigen verantwoordelijkheid. Hierdoor willen wij deze burger in zijn of haar eigen kracht zetten. Als bij het oplossen van schulden gemeentelijke hulp nodig is, dan bieden wij die via snelle, efficiënte en laagdrempelige ondersteuning. Ondersteuning zetten wij primair in bij mensen die gemotiveerd zijn om aan de oplossing van hun schulden te werken maar niet over de benodigde vaardigheden beschikken om zelf hun schulden op te lossen. De eerder gekozen beleidslijn om zelfstandigen volledig uit te sluiten van schuldhulpverlening is juridisch gezien niet meer houdbaar en wenselijk. In voorkomende situatie bieden wij aan zelfstandigen schuldhulpverlening aan met gebruikmaking van een externe gespecialiseerde partner op dit terrein.	Verantwoording De raad heeft in het najaar 2016 een nieuw beleidsplan schuldhulpverlening vastgesteld met aandacht voor meer preventie, aansluiting op het sociale wijkteam en schuldhulpverlening aan jongeren.
---	---

5.1.3 Mantelzorgondersteuning/informele zorg

Wij willen voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken door de vaak intensieve en jarenlange inzet die zij plegen om hun naaste te ondersteunen bij ziekte en beperkingen. In de Wmo 2015 is de ondersteuning van mantelzorgers expliciet als taak van de gemeente opgenomen. Dit doen wij door groepsgewijze ondersteuning en individuele ondersteuning. Verder zorgen wij dat er integraal gekeken wordt naar de benodigde ondersteuning van de zorgvrager en de mantelzorger, zodat zij zoveel mogelijk samen de situatie aankunnen, bij voorkeur in hun eigen woonomgeving. Het gaat hierbij om het realiseren van een betrokken sociaal netwerk, een attente wijk, mogelijkheden van ontmoeting, zingeving, meedoen en respijtzorg om acute overbelasting bij de mantelzorger te voorkomen.	Verantwoording Uitvoering van de mantelzorgondersteuning vindt onder meer plaats door MEER Voormekaar, zoals afgesproken in het plan 2016. Ook bij Vraagwijzer en de sociale wijkteams is aandacht voor mantelzorgondersteuning, en het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers. Inwoners kunnen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor de mantelzorgwaardering (financiële tegemoetkoming) en de mantelzorgurgentieverklaring voor woningzoekenden (woningcorporaties Talis en De Kernen).
--	---

5.1.4 Wonen en zorg

We staan voor een belangrijke huisvestingsopgave in het kader van wonen met zorg. De vraag naar zelfstandig wonen met een zorg- of ondersteuningsvraag wordt groter ten	Verantwoording Zie 2.5.1
--	---

gevolge van de vergrijzing, de extramuralisering (waardoor zorg minder vaak binnen de muren van een instelling wordt geboden) en de nieuwe gemeentelijke taken voor de huisvesting van nieuwe doelgroepen (mensen met een geestelijke of verstandelijke beperking en de geestelijke gezondheidszorg). Dit stelt specifieke eisen aan het woningaanbod, waaronder het type woning, de woonomgeving en de nabijheid van voorzieningen. Verder is vaak ondersteuning nodig door mensen in de omgeving en door professionals. In 2015 zijn we samen met partijen betrokken bij woon-zorg vastgoed gestart met een samenwerkings- en inventarisatietraject. Doel hiervan is om tot een gezamenlijke aanpak te komen om nu en in de toekomst een passend aanbod van wonen en zorg te kunnen bieden. Na opstelling van een stappenplan is er een tijdelijke projectstructuur opgezet om de gezamenlijke opgave nader in kaart te brengen en tot een concrete aanpak te komen. Dit wordt vastgelegd in een eindrapportage.

5.1.5 Aanbesteding en uitvoering taken Wmo 2015 en Jeugdwet

De zeven gemeenten in de Regio Nijmegen zijn samen opgetrokken bij de inkoop en aanbesteding van nieuwe taken in de Wmo- en jeugdzorg per 2015. Ons uitgangspunt hierbij was lokaal inkopen wat lokaal kan, en regionaal inkopen waar dat nodig is. Zorg die wij lokaal kunnen laten uitvoeren, contracteren wij zelf. Dit betreft de huidige Wmo-taken, inloop en ontmoeting en dagbesteding voor ouderen. Andere zorg wordt lokaal uitgevoerd, maar regionaal gecontracteerd. Het gaat dan om de inkoop voor (ontwikkelingsgerichte) dagbesteding en ambulante ondersteuning voor jeugd en volwassenen. In 2015 biedt een Combinatie van grote zorgaanbieders zorg voor verschillende doelgroepen binnen onze gemeente aan. Dit is efficiënter en dus goedkoper. Jeugdbescherming, pleegzorg en residentiële zorg zijn door de zeven regiogemeenten gezamenlijk ingekocht. In 2015 doen we ervaring op met de huidige aanbieders van zorg. Voor 2016 worden de contracten uit 2015

Verantwoording

Vanaf het najaar van 2015 doorlopende in de eerste helft van 2016 hebben wij in nauwe samenwerking met lokale en regionale aanbieders op het terrein van zorg en welzijn de mogelijkheden/kansen voor de invoering van populatie gebonden financiering voor de nieuwe Wmo en jeugd binnen het werkgebied Wijchen geïnventariseerd. Op basis hiervan komen wij tot de conclusie dat een invoering van deze methodiek van bekostiging niet haalbaar is per 1 januari 2017. Wij koersen nu af op een invoering per 1 januari 2018. 2016 is gebruikt om het totale project verder uit te werken. Deze uitwerking gaat gestaag verder en zal in het eerste kwartaal van 2017 aangeboden worden aan de raad om in te stemmen met de invoering per 2018 en het voorsorteren hierop in 2017. We hebben regionaal deelgenomen aan de contractering voor de zorg in blok b en c voor 2017. In de regionale contractering is de mogelijkheid opgenomen voor Wijchen om uit te treden

met de Combinatie en de ruim 120 kleinschalige aanbieders met een jaar verlengd. Dit doen we vooral om te sturen op continuïteit van zorg voor onze inwoners. We realiseren ons dat het doorvoeren van de gewenste veranderingen tijd nodig heeft. We blijven sturen op de doelen die bereikt moeten worden door intensief gebruik te maken van de monitors en indicatoren, waarvan de ontwikkeling in 2015 door ons is gestart, en de doorontwikkeling in geheel 2016 nog zal plaatsvinden.

per 2018 en de overstap te maken naar populatie gebonden bekostiging. Om zo veel mogelijk invloed te kunnen uitoefenen op de innovatie van de huidige zorg en ondersteuning participeert Wijchen actief in allerlei regionale werkgroepen. Dit helpt in het voorsorteren naar populatie gebonden bekostiging omdat hier verschillende onderdelen in zitten die bruikbaar zijn voor de regio in de gezamenlijke innovatie behoefte.

We constateren dat er sprake is van een gelijkblijvend gebruik van jeugdzorg bij een budget wat door bezuinigingen verminderd. De afsluiting van 2016 geeft meer inzicht in het werkelijke gebruik en de effecten van preventie en innovatie. We constateren dat de innovatie meer tijd kost om tot resultaat te komen waardoor de bezuinigingstaak nog niet behaald is.

5.1.6 Bezuiniging hulp bij het huishouden

In onze gemeente bieden wij sinds 2007 hulp bij huishouden aan mensen die niet langer in staat zijn om zelfstandig hun huishouden te organiseren. Van rijkswege is er in 2015 een forse korting toegepast op het budget voor hulp bij het huishouden. In 2015 is de taakstelling opgevangen binnen de beschikbare ruimte binnen het budget hulp bij het huishouden, aangevuld met een onttrekking aan de Wmo reserve van 211k. Voor 2016 bedraagt de te realiseren taakstelling €511.000. Deze taakstelling kunnen we voor een deel invullen met bestaande bedrijfsvoering en budgetten. De resterende taakstelling zal ingevuld worden door een nog groter beroep te doen op de eigen kracht van de burger en zijn omgeving en de verwijzing naar voorliggende algemene voorzieningen zoals beschikbare gemaksdiensten. We staan hierbij een geleidelijke afbouw van ureninzet voor waarbij de tekorten worden afgedekt uit de HHT-middelen (middelen vanuit het rijk om werkgelegenheid in de zorg te behouden). Deze aanpak heeft voordelen boven het volledig op de schop nemen van het systeem door bijvoorbeeld invoering van resultaatfinanciering of door de omvorming van huishoudelijke hulp tot een algemene

Verantwoording

Met ingang van januari 2016 is de algemene voorziening van de was- en strijkservice ingevoerd. In voorkomende situaties heeft de inzet van deze voorziening geleid tot lagere indicaties voor hulp bij het huishouden en daarmee tot een kostenreductie. We zien dat klanten niet kiezen voor de nieuwe voorziening maar de voorkeur geven aan zelf extra uren hulp inkopen via de HHT (= huishoudelijke hulp toelage), ook een algemene voorziening die in 2016 ingezet kan worden. De taken van het failliete TSN zijn per 25 april 2016 overgenomen door Acteon Thuiszorg, onder dezelfde contractvoorwaarden.

voorziening. Aan het gefaseerd doorvoeren van de bezuiniging zijn nauwelijks extra uitvoeringskosten verbonden. Een zorgvuldige afbouw voorkomt veel onrust (en daarmee bezwaarschriften) onder de gebruikers. Verder blijft werkgelegenheid in de zorg langer behouden. De HHT middelen worden hiermee precies ingezet voor het doel waarvoor ze zijn ontvangen.

Indicator	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
5.1.1 Aantal unieke huishoudens dat één of meerdere verstrekkingen krijgt uit het armoedebeleid	1.085*	919	1.150
5.1.1 Aantal deelnemers reguliere CZM	261	300	238
5.1.1 Aantal deelnemers uitgebreide CZM	304	400	342
5.1.1 Bijstandsnorm voor inkomensondersteuning	110%	110%	110%
5.1.2 Succesvolle schuldhulpverleningstraject en (fase 2)	74%	80%	90%
5.1.4 Meer thuiswonende mensen met dementie	**	70%	Niet bekend

5.2 Bijdrage van maatschappelijk partners

Om beter met elkaar te leren leven, schakelen we ook onze maatschappelijke partners in. Zij sporen onze inwoners aan om meer met elkaar te ondernemen, hun netwerk in te schakelen en te versterken. Om samen te werken aan leuke, sociale wijken. Daarbij zoeken zij aansluiting bij verenigingen, professionals en bij de initiatieven die er al zijn. Want gelukkig gebeurt er al heel veel moois in onze gemeente.

5.2.1 Online dorpsplein WijWijchen

Als moderne methode om de sociale cohesie te versterken is begin 2015 een online dorpsplein gelanceerd. Dit is een digitaal platform waarmee mensen hun buurtbewoners leren kennen, op de hoogte blijven van wat er in hun omgeving gebeurt, en zien wat voor initiatieven er in de buurt worden ontplooid. Hiermee spelen we in op de trend dat burgers tegenwoordig meer communiceren via internet dan dat zij contact zoeken in hun buurt. Gebruik makend van de succesvolle formule ontwikkeld door MijnBuurtje in Nijmegen hopen wij zo digitale contacten te kunnen vertalen naar verbindingen in de buurt. Het online dorpsplein draagt de naam WijWijchen.nl en wordt gedragen en bijgehouden door een groep enthousiaste vrijwilligers (de zogenaamde

Verantwoording

WijWijchen laat een groeiend aantal bezoekers zien. Inwoners en organisaties zijn vaker zelf actief op het platform, en ook worden er vaker hulpvragen geplaatst en beantwoord. Ook de gemeente is zelf actiever geworden op het dorpsplein door buurtbewoners te informeren over ontwikkelingen en bijeenkomsten in hun buurt.

Daarnaast was WijWijchen gedurende 2016 het thuis voor 'Dit is Wijchen': een fotoreeks met Wijchenaren en hun favoriete plek in Wijchen.

buurtverbinders). Zij hebben hiervoor een cursus *community management* doorlopen. MEER Welzijn en de gemeente Wijchen faciliteren de buurtverbinders op de achtergrond. Het komende jaar staat in het teken van het verder ontwikkelen en promoten van WijWijchen.

5.2.2 EigenKrachtWijzer en de sociale kaart

Vaak weten burgers elkaar te vinden als ze het zelf even niet redden. Helaas lukt dat soms niet, en weten burgers ook niet waar ze precies terecht kunnen. Om inwoners wegwijs te maken in de talloze voorzieningen en organisaties die Wijchen heeft zijn twee instrumenten in het leven geroepen: de EigenKrachtWijzer en de Sociale Kaart. Met de Eigen Kracht Wijzer kunnen burgers aan de hand van een eenvoudige vragenlijst voor zichzelf duidelijk krijgen wat ze precies nodig hebben en waar ze dat kunnen vinden. Hiermee kunnen ze vaak zelf gemakkelijk een oplossing vinden zonder tussenkomst van de gemeente. Alle informatie over wat er in Wijchen beschikbaar is ook direct toegankelijk via de sociale kaart, die een beeld geeft van de organisaties en voorzieningen per buurt, wijk of dorp. MEER Welzijn is verantwoordelijk voor het actueel houden van de gegevens in de sociale kaart. Op korte termijn wordt voor beide instrumenten bekeken of de gebruiksvriendelijkheid verbeterd kan worden. Centraal staat daarbij dat de informatie betrouwbaar is en laagdrempelig beschikbaar moet zijn.

Verantwoording

Op basis van gebruikerservaringen hebben wij halverwege 2016 besloten de EigenKrachtWijzer Wijchen niet langer te gebruiken. Hiervoor hebben wij gekeken naar de bezoekersstatistieken, maar ook gebruikerspanels gevraagd naar hun ervaringen. Hieruit werd duidelijk dat men het geen duidelijk hulpinstrument vond en het zelf ook niet zou gebruiken.

Over de sociale kaart is in december 2016 besloten dat deze wordt opgenomen in het online dorpsplein WijWijchen. Hierdoor komen het informele aanbod (inwoners die hulp bieden of activiteiten organiseren) en georganiseerde (welzijns)aanbod naast elkaar in beeld en kunnen zij elkaar versterken. Bovendien geeft de groeiende bekendheid van WijWijchen een stimulans aan de sociale kaart.

5.3 Zorg dichtbij: sociale wijkteams

Vanaf 2015 hebben we als gemeente te maken met stevige bezuinigingen op zorg. Als onze inwoners echter meer zelf en samen doen, met familie en omgeving, hoeven we ook minder snel een beroep te doen op zorg. Wat dat betreft kijken wij voortaan anders naar zorgaanvragen dan voorheen. Over de hele linie hebben wij minder zorg te verdelen. Die zorg moet dus terecht komen bij de mensen die deze het hardst nodig hebben. De hulp- en zorgverleners die er nu zijn, zijn er in de toekomst ook. Alleen kijken zij anders en breder naar wat iemand nodig heeft. Niet alleen vanuit hun eigen specialisme. Zij werken intensief met elkaar samen, dicht bij onze inwoners. Om die reden werken wij met sociale wijkteams, die een laagdrempelig aanspreekpunt vormen voor onze inwoners.

5.3.1 Lokale toegangspoort

We blijven de huidige kennis en ervaring inzetten om te komen tot een doorontwikkeling van de sociale wijkteams. Het is onze ambitie om in de komende jaren te komen tot één integrale toegangspoort tot zorg en ondersteuning. Dit betekent dat wij ook Vraagwijzer zullen gaan integreren in de lokale toegangspoort. Dit gaan we stapsgewijs realiseren. De kennis die wij vergaren met de nieuwe taken en doelgroepen willen we verder uitwerken in het nieuwe beleidsplan Wmo en Jeugd 2016-2019. Uiteraard is de brede lokale toegangspoort niet de enige toegang tot de zorg. De toegang tot bepaalde spoedeisende of specialistische zorg kan zoals dat nu ook het geval is eveneens via de huisarts, de jeugdarts en de medische specialist verlopen. Ons streven is om deze andere ingangen van de zorg goed aangesloten te krijgen op de lokale toegangspoort.

Verantwoording

Het Project Huisvesting Lokale Toegangspoort (LTP) is in september 2016 gestart en betreft:

- A) in SCEC 't Mozaïek de inrichting van een flexwerkkantoor voor de netwerkpartners met het Inlooppunt voor wijkteam Zuid
- B) in het Noorderlicht een steunpunt / inlooppunt voor wijkteam Noord.

Verwachte oplevering 1 april 2017.

5.4 Preventie

Waar wij samen met onze maatschappelijke partners aan werken, is dat er uiteindelijk minder vraag naar zorg komt. Preventie is daarbij van groot belang met het aloude motto in gedachte: 'voorkomen is beter dan genezen'. Want hoe minder zorg, hoe beter het leven. Zo simpel is het. Dat begint bij mensen die oog hebben voor elkaar.

5.4.1 Bevorderen publieke gezondheid

De acties die wij binnen het preventieve gezondheidsbeleid willen uitvoeren hebben betrekking op:

- Het stimuleren van mensen bij het nemen van hun eigen verantwoordelijkheid waar het gaat om het voorkomen van gezondheidsproblemen en het zo gezond mogelijk blijven. Gezondheid zien we als het vermogen van mensen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven.
- Het bevorderen van samenwerking tussen de eerstelijnsgezondheidszorg en de openbare gezondheidszorg en het creëren van een structuur die meer samenhang en afstemming bij preventie realiseert tussen de verschillende aanbieders of andere betrokkenen;

Verantwoording

In Wijchen Noord loopt het project Gezond leven in Wijchen Noord voor gezondheidsaanpak met gezinnen in Wijchen Noord. Het bevorderen van samenwerking tussen 0e en 1e lijn vindt plaats op vele terreinen. Er worden op volle breedte van het terrein zorg en welzijn afspraken gemaakt over overlegstructuren en samenwerking.

In het najaar van 2016 is de volwassenen- en ouderenmonitor uitgevoerd (rapportage in 2017). Hiermee hopen we op gemeenteniveau en, waar mogelijk op wijkniveau, een beter beeld te krijgen van de actuele gezondheidssituatie.

• Monitoring, waarbij wij beschikken over een systeem van wijk-/gebiedsanalyses over gezondheid, het zo goed mogelijk in beeld brengen van de kosten van zorg en preventie, en het inzicht krijgen in het resultaat van preventie in relatie tot de zorgkosten; • Het borgen van goede zorg en ondersteuning, o.m. door het maken van afspraken met zorgverzekeraars.	
--	--

5.4.2 Preventie en de lokale toegangspoort

Met de Sociale Wijkteams denken wij vroegtijdig de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en jeugdzorg en preventief gezondheidsbeleid te kunnen vaststellen. De basis hiervoor is het wijknetwerk. Dit bestaat uit de huisarts en andere eerstelijnsgezondheidszorg, school, jeugdgezondheidszorg, vrijetijdsclubs, sportverenigingen, veilige wijkteams, georganiseerd vrijwilligerswerk en het online dorpsplein. Het wijknetwerk is het voertuig voor de focus op de vitale samenleving. Hier worden enkelvoudige vragen beantwoord en organiseren mensen zelf, al dan niet met ondersteuning van professionals, activiteiten voor buurtbewoners of voor alle inwoners van Wijchen. In Wijchen zijn er verschillende bestaande, niet vastomlijnde wijknetwerken met een eigen dynamiek. Het wijknetwerk zorgt in relatie tot de ondersteuning- en zorgstructuur voor: • De signalering en, wanneer nodig, doorgeleiding naar het sociaal wijkteam; • De uitvoering van preventieve en ondersteuningstrajecten uitvoeren.	Verantwoording In 2016 zijn afspraken gemaakt met de GGD over inzet van de gezondheidsmakelaar om de preventieve infrastructuur in Wijchen te verbeteren en een bijdrage te leveren aan de uitvoering van preventieve en ondersteuningsprojecten. De lokale toegangspoort wordt elk half jaar geëvalueerd en de resultaten hiervan worden ter beschikking gesteld aan de raad via de trias. Jaarlijks vindt er een klant ervaringsonderzoek plaats waarvan de uitkomsten ook gedeeld worden met de raad middels informatie nota.
--	--

5.4.3 Preventie en bewust wonen en valpreventie

De in 2014 gestarte bewustwordingscampagne "Bewust Wonen Wijchen" is nu een reguliere taak van de welzijnsinstelling. In combinatie met valpreventie willen wij zorgen dat mensen zelf actie ondernemen om hun huis in een vroegtijdig stadium zo veilig en comfortabel mogelijk te maken. Dit kan in de toekomst valpartijen en beroep op zorg	Verantwoording Inzet MeerVoormekaar rond Bewust wonen is grotendeels conform afspraken in plan 2016. De informatiemarkt Bewust Wonen is verplaatst naar voorjaar 2017 en wordt verbreed naar andere terreinen t.a.v. de kwaliteit van wonen (zoals duurzaamheid en veiligheid).
--	--

voorkomen. De ernst van het probleem rond vallen bij ouderen blijkt landelijk uit het grote aantal doden, ziekenhuisopnamen, Spoedeisende hulpbehandelingen (SEH) en de hoge directe medische kosten. Valongevallen zijn de meest voorkomende oorzaak van letsel door een ongeval bij ouderen. Wij nemen binnen de campagne rond valpreventie een faciliterende rol in. In 2015 en 2016 richten wij ons specifiek op het langer zelfstandig wonen met dementie. Hoe wonen in combinatie met zorg en ondersteuning bij dementie aangepakt moet worden is een belangrijke en dringende vraag voor gemeenten. Want het aantal mensen met dementie neemt fors toe. Bovendien blijft deze groep steeds vaker thuis wonen. Mantelzorgers (partner, kinderen) nemen het leeuwendeel van de zorg voor mensen met dementie op zich. Ook zij hebben passende ondersteuning nodig.

De (gemeentelijke) Blijverslening is in voorbereiding. Deze lening voor eigen woningbezitters kan een belangrijke impuls geven aan het preventief passend maken van de woning. De Blijverslening wordt begin 2017 aan de raad aangeboden.

Ook dit jaar waren er cursussen valpreventie in Wijchen.

5.4.4 Preventie en jongeren

Voor jeugd en jongeren heeft MEER Welzijn de competenties en vaardigheden voor 2 soorten jongerenwerkers uitgewerkt en medewerkers hiervoor aangesteld. Het werk van deze personen richt zich op preventie, signalering, ambulant jongerenwerk en individuele begeleiding. Hiermee hebben ze een aansprekend en vernieuwend aanbod voor jongeren in de leeftijdsgroep van 10-23 jaar met specifieke aandacht voor de 11 tot 17 jarigen, die mogelijk door hun levensfase, eigen cultuur en gedrag het contact met de samenleving verliezen of dreigen te verliezen gecreëerd. De komende jaren staan in het teken van het verankeren van deze werkwijze en methodes en het blijven zorgen voor een goede aansluiting op het voorveld, de tweedelijnsvoorzieningen en het Sociaal Wijkteam. Uiteindelijk moet deze inzet leiden tot een vermindering van aanspraken op zware en dure zorgtrajecten door jongeren en hun ouders. MEER Welzijn maakt gebruik van de vindplaatsen waar jongeren bijeenkomen die niet of minder zelfredzaam zijn dan wel het risico lopen tot deze groep te gaan behoren. Hiermee willen we jongeren versterken in hun kracht zodat ze zo zelfstandig mogelijk op kunnen

Verantwoording

Meer Voormekaar heeft de verbintenis met het primair onderwijs en jongerenwerk handen en voeten gegeven door o.a. zitting te nemen in de stuurgroep brede scholen. Op deze wijze kunnen ze hun activiteiten preventief en goed inzetten.

Inmiddels is time out voorziening Zandroos een feit. Sinds november 2015 is deze tussenvoorziening gestart en een onderdeel geworden van Shelterzorg waar ook de gezinshuizen in zijn ondergebracht. Middels monitoring wordt goed bekeken hoe de voorziening zich ontwikkelt en of deze uiteindelijk zware zorg zal gaan voorkomen. Jongeren worden geplaatst via

groeien en waarbij ze, indien nodig, een beroep kunnen doen op het welzijnswerk. Dit vraagt om een voortdurende investering zodat deze jongeren en groepen goed in beeld blijven en aangehaakt blijven. Ook deze inzet is gericht op het voorkomen van in een later stadium dure en zware vormen van ondersteuning en zorg. Het vroegtijdig signaleren voorkomt mogelijke uitval. Tevens is van belang een goede afstemming met de overige partners te hebben (Sociaal Wijkteam, Politie). Met deze aanpak beoogt MEER welzijn de short list te verminderen en overlast te voorkomen dan wel te verminderen. Een subsidievoorstel voor subsidiering van de reboundvoorziening Zandroos, een preventieve jeugdvoorziening, opgezet door initiatiefnemers van gezinshuis De Parel in Balgoy, om jongeren tijdelijk opvang te bieden, is bij het schrijven van deze programmabegroting nog in procedure. In deze voorziening kunnen jongeren stoom afblazen, kan het gezin op adem komen, en kan zwaardere zorg voorkomen worden. Tevens biedt Zandroos zelfstandige woonplekken met begeleiding.	het SWT en de voorziening wordt bekostigd op basis van gebruik.
--	--

5.4.5 Preventie en eenzaamheid

Doordat het voor mensen noodzakelijk is steeds langer zelfstandig thuis te blijven wonen, neemt ook de kans toe dat mensen in een sociaal isolement terecht kunnen komen en dus eenzaam worden. Eenzaamheid kan feitelijk iedereen treffen, los van opleiding, achtergrond of status. Het is een normaal onderdeel van het leven. Wie er niet goed mee kan omgaan, blijft last houden van de gevolgen. Dat geldt voor minimaal 30% van de Nederlandse bevolking. Zeker is dat 10% van de Nederlanders zich zo ernstig eenzaam voelt dat het een dagelijkse last is. Een last die leidt tot terugtrekken uit het sociale leven, tot gezondheidsklachten, een groter beroep op zorg en uiteindelijk tot een groot overlijdensrisico. Voor het signaleren van eenzaamheid hebben wij een meldpunt ingericht van waaruit extra interventies worden ingezet.	Verantwoording De Kerngroep eenzaamheid heeft in 2016 plannen gemaakt en uitgewerkt. De kerngroep bestaat uit MEER Voormekaar, SWT, zorgaanbieders, GGD, vrijwilliger. Het Meldpunt eenzaamheid is onderdeel van Meer Voormekaar. Opvolging van meldingen wordt uitgevoerd door Meer Voormekaar.
--	---

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
5.3.1.	Vaststelling beleidsplan Wmo 2016-2019	1 ^e kwartaal 2016	Vastgesteld
5.3.1	Evaluatie lokale toegangspoort	1e kwartaal 2016	Heeft niet plaatsgevonden. Wel zijn er cliënt ervaringsonderzoeken uitgevoerd en is een driemaandelijke voortgang (TRIAS) voorgelegd aan de raad.

Wat kost het?

Product nr.	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	2016	2016	2015
Baten				
614.0	Minimabeleid	281	153	68
621.0	Inburgering	0	188	51
661.0	Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	1	9	4
662.0	Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo	800	609	747
667.0	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo	0	0	178
670.0	Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	-21	60	196
671.0	Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	0	39	0
672.0	PGB Wmo en Jeugd	0	27	6
714.0	Gezondheidszorg	0	30	15
	Totaal Baten	1.062	1.114	1.267
Lasten				
614.0	Minimabeleid	2.227	2.087	2.191
621.0	Inburgering	158	241	27
661.0	Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	1.625	1.441	1.499
662.0	Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo	8.233	7.148	7.116
663.0	Opvang en beschermd wonen Wmo	22	33	1
667.0	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo	-177	-177	0
670.0	Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	3.270	3.187	2.569
671.0	Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	243	539	494
672.0	PGB Wmo en Jeugd	2.141	1.114	1.848
682.0	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	5.808	7.106	7.149
683.0	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd	77	277	91
714.0	Gezondheidszorg	1.426	1.428	1.434
715.0	Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg)	308	308	301
	Totaal Lasten	25.363	24.732	24.720
Gerealiseerd totaal van baten en lasten		-24.301	-23.618	-23.454
Mutatie bestemmingsreserves				
614	BR : Integratie en participatie statushouders	0	55	0
614	Mutatie algemene reserve	-235	-235	0
621	BR : Integratie en participatie statushouders	0	-103	0
661	BR: WMO algemeen	0	-206	-233
662	BR: Taakstelling HH middelen 2016 (15 IZ 091)	153	-184	-426
662	BR: WMO algemeen	0	103	45
662	Br: 2D's WMO_ Jeugd	0	-642	-594
663	BR: WMO algemeen	0	10	-21
670	Afs.R: Arbomaatregelen SCEC/Mozaiek	9	9	9
670	Afs.R: kulturhus Bergharen	42	42	42
670	Afs.R: MFA Huurlingsedam	11	11	11
670	BR: Eenmalige Middelen	0	13	-28
670	BR: Onderhoud Overige gebouwen	-612	-652	-359
670	BR: Verduurzaming Verbouwing Mozaiek 2013-2015	23	23	
670	BR: WMO algemeen	0	-32	-168
671	Br: 2D's WMO_ Jeugd	0	257	254
671	Br: Implementatie transitie	0	0	88
672	BR: WMO algemeen	0	-111	-270
672	Br: 2D's WMO_ Jeugd	0	-942	-589
682	Br: 2D's WMO_ Jeugd	0	1.298	645
683	Br: 2D's WMO_ Jeugd	0	200	13
714	BR: WMO algemeen	0	8	-4
714	BR: Digitaal Dossier JGZ (v/h EKD)	0	0	61
	Inzet bestemmingsreserves	-610	-1.081	-1.524
Gerealiseerd resultaat		-24.911	-24.699	-24.978
<i>Verskil rekening/begroting</i>			211	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Minimabeleid (614.0)		
Hogere kosten voor bewindvoering voor minima.		-71
Hogere kosten incidentele BB.		-54
Hogere opbrengsten verhaal uitkeringen.		51
Reserve Integratie en participatie: bijdrage BB incl. kosten (i.v.m. statushouders).		55
Overige regelingen BB vallen lager uit.		70
Doorberekende kosten.		7
Overig.		8
Inburgering (621.0)		
Doorberekende kosten.		3
Overig.		-1
Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo (661.0)		
Doorrekening van WMO - individuele voorzieningen levert een voordeel op van € 205k. (hulpmiddelen € 56k, woonvoorzieningen € 131k en indicaties € 18k).		205
WMO reserve: voordeel op hulpmiddelen, woonvoorzieningen en indicaties.		-205
Doorberekende kosten.		-13
Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo (662.0)		
De kosten voor het Landelijk Transitie Arrangement zijn hoger doordat meer kinderen hiervoor een beschikking / indicaties hebben ontvangen. Dit zijn specialistische producten die vaak duur zijn.		-318
Reserve 2D's: tekort op de LTA		318
Doorrekening van de HH en vervoersvoorzieningen leveren een nadeel op van € 145k. (HH -/- €153k, vervoer € 42k, gehandicaptenbeleid € -/- 5k), Bij de HH komt dit door lager te verwachten eigen bijdrage.		-116
WMO reserve: nadeel op HH en vervoersvoorziening		116
Voordeel op lokale regelingen (€ 664k), WMO Blok B € -/-147k, blok A € 305k (voor € 200k gaat dit om inzet van producten in blok C), bedrijfsvoering -/- €715k en de vrijval van de stelpost € 250k).		994
Reserve 2D's: Overschot op WMO nieuw		-962
Doorberekende kosten		-15
Opvang en beschermd wonen Wmo (663.0)		
GGD tekort op de uitvoering huiselijk geweld.		-10
WMO egaliseringsreserve: tekort huiselijk geweld.		10
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd (670.0)		
Gemeentelijke belastingen SCA niet toereikend. Herijking noodzakelijk.		-40
Nadeel op uitvoering WMO beleidsplan.		-22
Nadeel op ouderenbeleid & organisaties.		-10
Kosten Special Olympics afgedekt uit reserve eenmalige middelen.		12
Voordeel op jeugdbeleid.		16
Voordeel op subsidie vrijwilligerswerk.		16
Voordeel op School en algemeen Maatschappelijk Werk.		20
Voordeel op exploitatiekosten MFA's.		38
WMO egaliseringsreserve: afrekening met bovenstaande afwijkingen binnen het product.		-32
Project MFA Batenburg niet afgerond in 2015. Geraamde kapitaallasten voor 2016 vallen vrij.		38
Doorberekende kosten.		66
Overig.		2

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd (671.0)		
Er wordt extra ingehuurd om continuïteit en kwaliteit te waarborgen op het gebied van het Sociaal Domein.		-257
Reserve 2D's: tekort op bedrijfsvoering.		257
PGB Wmo en Jeugd (672.0)		
Minder verstrekte PGB's Huishoudelijke Hulp.		111
WMO reserve: Voordeel PGB Huishoudelijke Hulp.		-111
Lagere uitnutting van de PGB budgetten Jeugd (€ 545k) en WMO nieuw (€397k).		942
Reserve 2D's: overschot op de PersoonsGebondenBudgetten.		-942
Individuele voorzieningen Natura Jeugd (682.0)		
We zien geen afname in de kosten voor Jeugd. Het Rijksbudget is echter wel fors gekort. Op Blok B komen we € 1.783k nadeliger uit ten opzichte van de begroting. Voor Blok C is dit € 131k. We zetten de stelpost volledig in (€ 282k).		-1.298
Reserve 2D's: Tekort op Jeugd		1.298
Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd (683.0)		
Extra inzet op Veilig Thuis		-200
Reserve 2D's: tekort op Veilig Thuis		200
Gezondheidszorg (714.0)		
Afrekening GGD 2016.		-30
Voordeel op lokale gezondheidszorg.		10
Voordeel Lijkschouwingen en Digitaal JGZ dossier.		30
Voordeel op de uitvoering schoollogopedie.	15	
WMO reserve: bovenstaande afwijkingen worden afgerekend met de WMO reserve.		7
Doorberekende kosten.		6
Overig.		-3
Totaal saldo		211

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
16 IZ 134	Beleidsplan Wmo-Jeugd-Gezondheid 2016-2019
16 IZ 128	Populatiegebonden bekostiging
16 IZ 127	Wonen en zorg in de gemeente Wijchen
16 IZ 116	Jaarrapportage wmo en jeugd 2015
15 IZ 091	Taakstelling hulp bij het huishouden 2016
15 IZ 087	Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling
15 RZ 080	Uitgangspunten voor regionale aanbesteding doelgroepenvervoer
15 IZ 078	Evaluatie Wmo en jeugdbeleid 2012-2015
15 IZ 075	Uitvoering Huishoudelijke Hulp Toelage
15 IZ 056	Langer zelfstandig wonen met dementie
15 IZ 052	Gegevensbescherming Sociaal Wijkteam Wijchen
15 IZ 051	Lokale toegangspoort, evaluatierapport 2014 Sociale Wijkteams
15 IZ 049	Resultaten inkoop en subsidie nieuwe Wmo en Jeugdzorg 2015
14 IZ 048	Benchmark Wmo 2014
14 IZ 042	Advies en meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling 'Veilig thuis Gelderland Zuid'
14 IZ 006	Inkoop en subsidiemodel Transitie Jeugd en AWBZ regio Nijmegen
14 IZ 005	Rol MEER Welzijn Wijchen bij transitie AWBZ
14 IZ 208	Lokale toegangspoort in Wijchen
13 IZ 190	Transitiearrangement jeugd regio Nijmegen
13 IZ 180	Beleidsnota "Kracht door verbinding", ontwikkelopgaven voor de transities Jeugdzorg en AWBZ-taken
13 IZ 149	Plan van Aanpak Transities AWBZ- begeleiding en Jeugdzorg Regio Nijmegen
12 IZ 123	Regionale visienotitie "Transformeren en integreren", kaders transitie AWBZ- begeleiding en jeugdzorg
14 IZ 035	Armoedebeleid 2014
	Rapportage Quickscan dementiebeleid Wijchen: "Van een oerwoud naar.... door de bomen het bos zien" (DAZ, 2012)
	Basisnotitie mantelzorg (2006).
	Verdiepend tevredenheidsonderzoek onder mantelzorgers in de gemeente Wijchen (SGB0, nov 2009)

6 Mobiliteit en infrastructuur

Algemeen

Dit programma beschrijft de mobiliteit en de fysieke infrastructuur van de openbare ruimte van de gemeente Wijchen.

Missie/visie

- *Mobiliteit en bovengrondse infrastructuur*

De missie van ons verkeers- en vervoersbeleid is in het GVVP I verwoord als "kwaliteit in mobiliteit". De visie hierbij is om een doelmatig, veilig, duurzaam en samenhangend verkeers- en vervoerssysteem te realiseren. Een systeem dat noodzakelijk is om de bereikbaarheid te garanderen van Wijchen en haar omringende kernen Leur, Hernen, Bergharen, Batenburg, Niftrik en Balgoij. Dit geldt voor alle vormen van verkeer.

De inwoners en de bezoekers van Wijchen stellen steeds hogere eisen aan de omgevingskwaliteit en aan de leefbaarheid. Daarom is voor de vitaliteit van Wijchen een goede infrastructuur van groot belang. Wij moeten condities scheppen voor een aantrekkelijk Wijchen, zodat het ook in de toekomst goed wonen, werken en recreëren is in onze gemeente.

- *Ondergrondse infrastructuur (riolering en duurzaam waterbeheer)*

Voor het inzamelen, transporteren en verwerken van afvalwater, hemelwater en grondwater draagt de gemeente zorg. Deze zorgplicht is gedefinieerd in de Wet Milieubeheer (artikel 10.33) en de Waterwet (artikel 3.5 en 3.6). Samen met de overige waterbeheerders (rijk, provincies en waterschappen) geeft de gemeente invulling aan het kwalitatief en kwantitatief waterbeheer. In het verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2015 (vGRP) is de gemeentelijke zorgplicht nader uitgewerkt. In programma 1 zijn de ruimtelijke en milieuaspecten van duurzaam waterbeheer verwerkt.

- *Integraal wijkbeheer*

Om het woon- en leefgenot in Wijchen te handhaven en te versterken is het beleid gericht op het scheppen van goede randvoorwaarden waarbij ook inwoners en verenigingen worden aangemoedigd te participeren in het beheer. Een schone, functionele, duurzame en veilige openbare ruimte en woonomgeving spelen daarin een vooraanstaande rol.

Wat willen we bereiken?

De bereikbaarheid via het nationale wegennet is goed en zelfs verbeterd. Het openbaar vervoer in Wijchen is consistent maar een optimalisatieslag voor het verbeteren van de bereikbaarheid, van auto, fiets en openbaar vervoer in Wijchen van en naar de omliggende steden en dorpen blijft een streven.

Voor het nakomen van de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater streeft de gemeente naar kwalitatief en kwantitatief goed functionerende voorzieningen. Dit betekent enerzijds voorzieningen van voldoende capaciteit, anderzijds van in goede staat verkerende voorzieningen.

Met integraal wijkbeheer wordt een bijdrage geleverd aan een aantrekkelijke woonomgeving, waarin het duurzame groene karakter wordt gewaarborgd.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Optimale bereikbaarheid van en binnen Wijchen voor auto, fiets en openbaar vervoer. Wij zetten ons in voor een optimale bereikbaarheid, van auto, fiets en openbaar vervoer in Wijchen van en naar de omliggende steden en dorpen. De toenemende barrièrewerking van het spoor verdient een toekomstbestendige en veilige oplossing, waarbij een tunnel een optie is.
- Verbeteren van de doorstroming en de verkeersveiligheid in Kerkeveld. De doorstroming en de veiligheid in Kerkeveld verbeteren, waarbij de haalbaarheid van een tweede ontsluitingsweg wordt onderzocht.
- Aantrekkelijk winkelklimaat door gratis parkeervoorzieningen in het centrum. Terugdringen van de parkeerproblemen in de wijken. Wij blijven voorstander van onbetaald parkeren in het centrum. In bestaande wijken wordt samen met de inwoners bekeken of en zo ja hoe bestaande parkeerproblemen aangepakt kunnen worden.
- Naleving van de verkeersregels door toezicht en handhaving. Toezicht en de handhaving van verkeersregels in wijken en buurten blijven noodzakelijk. Verbeteren verkeersveiligheid bij de basisscholen door het treffen van attentie verhogende maatregelen. Bij basisscholen worden maatregelen uitgevoerd om de weggebruiker beter te attenderen op de aanwezigheid van de basisscholen.
- Bescherming van de volksgezondheid en het milieu tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Uitgangspunten zijn: voorkomen van verontreiniging van bodem, grond- en oppervlaktewater, van persoonlijke en materiële schade door overlast als gevolg van afval-, hemel- en grondwater.
- Het integrale beheer van de openbare ruimte. In de wijken en kernen wordt het onderhoud van groenvoorzieningen, openbare verlichting, riolering, kunstwerken, wegen en reiniging integraal uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit. Leefbaarheidsgroepen, bewoners, etc. worden hierbij actief betrokken.

Speerpunten Mobiliteit en infrastructuur

6.1	Verbeteren treinverbindingen omringende plaatsen
6.2	Verbeteren doorstroming en veiligheid Kerkeveld
6.3	Parkeren
6.4	Verkeersveiligheid en handhaving regels
6.5	Het integrale beheer van de openbare ruimte (IBor)

6.1 Verbeteren treinverbindingen omringende plaatsen

Wij zetten ons in voor een optimale bereikbaarheid van Wijchen van en naar de omliggende steden en dorpen. Met de komst van Regiorail is het openbaar vervoer naar Arnhem en Nijmegen sterk verbeterd. Maar de doorstroming vanuit Wijchen houdt niet op bij de brug over de Maas. Vooral de doorstroming naar Brabant blijft een knelpunt, zowel via de weg als over het spoor. Het is gewenst dat er overleg komt met de gemeenten in de regio Brabant om de mogelijkheden samen te onderzoeken. De toenemende barrièrewerking van het spoor in de kern Wijchen verdient een toekomstbestendige en veilige oplossing, waarbij een tunnel een mogelijkheid is. Wij onderzoeken of via reservering vanuit jaarlijkse 'overschotten' een voorziening kan worden getroffen, waarmee in combinatie met cofinanciering een dergelijke optie haalbaar is. In de tussentijd wordt gekeken naar nut en noodzaak van tijdelijke maatregelen.

6.1.1 Realisatie project stationsomgeving en Stadsregiorail

De verbetering van de Stationsomgeving is nodig door de komst van de StadsregioRail met een hoger treinfrequentie en de verwachting van meer treinreizigers daardoor. De herinrichting van het stationsplein, de parkeergarage voor auto's en fietsen en de openbare ruimte vinden plaats in 2016 en 2017. In het ontwerp is er speciale aandacht voor het halteren van de (buurt)bussen en de uitstraling van de parkeergarage. Sinds de oplevering van het nieuwe perron (keerspoor) eind 2014 rijdt de StadsregioRail in de brede spits 4x per uur Wijchen-Nijmegen en vice versa. Vanaf december 2016 zal dit gedurende de hele dag gebeuren, aangezien NS dan de dienstregeling van de IJssellijn wijzigt. De herinrichting van de stationsomgeving omvat het stationsplein, de parkeergarage voor auto's en fietsen, de openbare ruimte aan de noordzijde (inclusief Meerkoetstraat) en de kwalitatieve verbinding tussen het station en centrum.	Verantwoording De openbare ruimte aan de noordzijde is volledig opnieuw ingericht. De bestrating was daar verouderd en de bomen gaven overlast i.v.m. de wortel-opdruk. Tussen de fietsenstalling en de zomertaling is in overleg met de bewoners een groene buffer gecreëerd. De entree van de stationstoegang is door een nieuwe inrichting en materiaal geoptimaliseerd, hierdoor er een veiligere toegang ontstaan. De herinrichtingswerkzaamheden ter plaatse van de Spoorstraat en de Teersmortelweg zijn afgerond. Hierdoor is de beoogde kwalitatieve verbinding tussen het station en het centrum ontstaan. De werkzaamheden zijn in nauw overleg met de aanwonenden uitgevoerd. In juli 2015 is de overeenkomst met BAM voor het ontwerp, de realisatie en het technisch onderhoud voor 15 jaar van de parkeergarage getekend. In september 2016 is gestart met de bouw van de parkeergarage. Verwachte opleverdatum is oktober 2017. Direct na oplevering van de parkeergarage zal gestart worden met de herinrichting van het stationsplein. Verwachte opleverdatum van het stationsplein is maart/april 2018.
---	---

6.1.2 Besluitvorming onderzoek spoorse doorsnijding

In de raadsvergadering van februari 2015 heeft de raad besloten, aan de hand van het GVP deel 2, om onderzoek uit te voeren naar nut en noodzaak van een ongelijkvloerse doorsnijding van het spoor. Dit onderzoek wordt in 2015 afgerond en ter besluitvorming in 2016 voorgelegd.	Verantwoording Onderzoek is afgerond. De besluitvorming is op 12 mei 2016 in de raad behandeld. Het raadsbesluit luidt: <i>"1. Rapport van RHDHV voor kennisgeving aan te nemen waarin wel nut maar vooralsnog geen noodzaak wordt aangetoond.</i> <i>2. In te zetten op een ondertunneling door de ontwikkelingen rondom het spoor in Noord-Brabant in de gaten te houden en aan te haken bij toekomstige mogelijkheden zoals de verdubbeling van het spoor bij de Edithbrug."</i> Daarmee is het project voorlopig van de agenda en blijven we regionale ontwikkelingen op de voet volgen om de bovenstaande boodschap uit te dragen.
--	---

Indicator	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
6.1.1 Verhoging treinintensiteiten van/naar Nijmegen	4x per uur in de brede spits naar Nijmegen	4x per uur in brede spits van/naar Nijmegen	4x per uur in brede spits van/naar Nijmegen
6.1.2 Toenemend reizigers aantallen van de Wijchense buurtbussen (lijnen 561-563 en 565).	35.471 per jaar		36.142 per jaar

6.2 Verbeteren doorstroming en veiligheid Kerkeveld

Wij achten het noodzakelijk om te bezien op welke wijze de doorstroming en de verkeersveiligheid in Kerkeveld kan worden verbeterd. Daartoe is, ook in overleg met de inwoners en Leefbaarheidsgroep Kerkeveld, de haalbaarheid voor een tweede ontsluitingsweg onderzocht. In 2015 is dit onderzoek gestart, dat een vervolg heeft gehad in 2016 met aansluitend bestuurlijke besluitvorming in het eerste kwartaal 2017. Doelstelling is de doorstroming en veiligheid in Kerkeveld te verbeteren. Een eventuele tweede ontsluiting is een mogelijke oplossingsrichting dat ter besluitvorming voorligt.

6.3 Parkeren

Wij blijven voorstander van onbetaald parkeren in het centrum. In bestaande wijken wordt samen met de inwoners bekeken of en zo ja hoe bestaande parkeerproblemen aangepakt kunnen worden. Daarbij moet rekening gehouden worden met een gezond evenwicht tussen 'groen en grijs'. Onderzocht wordt welke alternatieven haalbaar zijn om de uitstraling van de parkeergarage bij het station te verbeteren.

6.3.1 Parkeren in het centrum continueren

In 2015 is een beleidsplan parkeren opgesteld dat in 2016 het besluitvormingsproces doorloopt. In het centrum van Wijchen blijven we parkeren nauw in ogenschouw houden, gezien de ontwikkelingen in de Oostflank.

Verantwoording

Begin juli is het parkeeronderzoek van 2 jaar geleden herhaald. Het heeft niet tot grote verschillen of uitzonderlijke conclusies geleid. De structurele meting is vooral bedoeld om over de lange termijn inzicht te verkrijgen.

6.3.2 Parkeren (en opladen) van elektrische auto's

Duurzame mobiliteit ligt op het raakvlak van zowel verkeer en vervoer als klimaatbeleid. Wij willen de reizigerskilometers binnen Wijchen verduurzamen door onder andere elektrisch vervoer te stimuleren en te faciliteren. Dit doen we door oplaadpunten in de wijken te creëren. Voor het aantal transacties op de aanwezige laadpalen verwachten we jaarlijks een toename

Verantwoording

Voor de verdere uitrol van laadpalen worden de eerste ervaringen bij de realisatie van een laadpaal door Allego meegenomen. Het beheer en onderhoud van de 4 laadpunten van stichting eLaad is per 1 januari 2017 overgedragen aan Allego. In 2017 worden de beleidsregels geactualiseerd.

Indicator	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
6.3.2 Aantal transacties op de aanwezige laadpalen	585	600	987

6.4 Verkeersveiligheid en handhaving regels

Wij zijn attent op het toezicht en de handhaving van verkeersregels in wijken en buurten. Wij gaan ervan uit dat inwoners hier ook hun eigen verantwoordelijkheid in nemen en we spreken hen op die verantwoordelijkheid aan. Wij erkennen de noodzaak van snelheid remmende maatregelen voor de verkeersveiligheid, maar we vinden dat er een evenwicht moet zijn tussen doorstroming en veiligheid.

6.4.1 Kleinschalige maatregelen basisscholen

De Samenwerkingsstichting Kans & Kleur vervult een coördinerende rol met het bepalen bij welke school/scholen dit moet worden uitgevoerd. De directie van de school en de schoolouders stellen de gewenste maatregelen voor. Afhankelijk van de kosten van een maatregel kunnen binnen het beschikbare budget bij één of meerdere scholen maatregelen worden gerealiseerd.	Verantwoording Omdat in 2015 maatregelen bij 3 scholen zijn uitgevoerd is de uitvoering in 2016 soberder. Er zijn kleinschalige maatregelen bij De Boskriek gerealiseerd, zoals een hekwerk en nieuw pad.		
Indicator	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
6.4.1 Maatregelen bij scholen uitvoeren, waarbij het budget leidend is (minimaal 1 school per jaar; praktijk leert dat 2 scholen haalbaar is)	3	1	1

Indicator	Meerjarenraming		
	2017	2018	2019
6.4.1 Maatregelen bij scholen uitvoeren, waarbij het budget leidend is (minimaal 1 school per jaar; praktijk leert dat 2 scholen haalbaar is)	2	2	2

6.4.2 Maatregelen verkeersveiligheid

Twee keer per jaar wordt een overzicht van verkeersonveilige locaties opgesteld. Middels een integrale afweging wordt budget van IBor aangaande 'verkeerskundige aanpassingen' verdeeld. De besteding van het budget van 2016 wordt in de afweging in het voor- en najaar bepaald.	Verantwoording In 2016 is 1x deze lijst opgesteld omdat er niet meer budgettaire ruimte was. Er wordt zoveel mogelijk gelijktijdig met onderhoudswerkzaamheden gewerkt. Dit jaar is onder andere markering in de Kasteellaan en het onderzoek in Kerkeveld uitgevoerd.
--	--

6.5 Het integrale beheer van de openbare ruimte (IBor)

In de wijken en kernen wordt het onderhoud van groenvoorzieningen, openbare verlichting, kunstwerken, wegen en reiniging integraal uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit. Leefbaarheidsgroepen, bewoners, etc. worden hierbij actief betrokken. Uitgangspunt is het behoud en zo nodig de verbetering van een aantrekkelijk en veilig woonklimaat in de diverse wijken en dorpen van de gemeente Wijchen. Voor het beheer van de openbare ruimte zijn in het beleidsplan "IBor de tussenstand 2012-2018" in 2012 afspraken gemaakt over het onderhoudsniveau. Bij de begrotingsbehandeling 2012 is

afgesproken om de kwaliteitsniveaus zoals laatstelijk in 2010 gewijzigd, te handhaven, het beheer en onderhoud van kunstwerken toe te voegen aan het beleidsplan IBor en de afschrijvingstermijn van wegen te verruimen van 47 naar 60 jaar. Conform de afspraken dient e.e.a. budgettair neutraal te verlopen. Bij de begrotingsbehandeling voor 2015 is besloten het kwaliteitsniveau van onkruid op verhardingen te verhogen naar niveau B. Daarnaast is afgesproken om bij wijze van proef verenigingen te benaderen voor het handmatig onkruidvrij maken van verhardingen. Begin 2015 zijn verenigingen aangeschreven en lbg-en in de dorpen benaderd. Helaas bleek er weinig animo voor de proef. De voornaamste reden die genoemd wordt is de lage vergoeding. Alleen in Niftrik en Bergharen heeft e.e.a geresulteerd in afspraken.

In 2016 is het beheer en onderhoud van de schoolpleinen en speeltoestellen overgedragen. Dit betekent dat de gemeente nu het beheer over de buitenterreinen van de MFA's heeft. In de begroting is met deze uitzetting rekening gehouden.

In 2016 is het nieuwe beheersysteem "Castor" uitgerold. Samen met de collega's van het cluster Geo is een start gemaakt met het vullen van de applicatie. Tekeningen zijn aangepast en beheerdata geüpdatet. Eind 2016 was het systeem voor ca. 90% gevuld. In 2017 wordt de laatste ontbrekende data ingevoerd en vindt er een afstemming plaats tussen met name groen en wegen zodat grafisch de beheervakken naadloos aansluiten. Ook moet nog de wijkindeling verder worden uitgewerkt.

Eind 2016 is een start gemaakt met het nieuwe IBor-plan. Het IBor plan geeft inzicht in de arealen en de benodigde middelen om die te onderhouden. Daarnaast worden in het plan beleidskeuzes voorgelegd voor toekomstig beheer. Mogelijke financiële consequenties worden betrokken bij de begrotingsbehandeling voor 2018.

Hieronder ziet u een weergave van de huidige kwaliteitsniveaus per zone.

Discipline	Zones					
	wonen	werken	fietsen	winkelen	buitengeb.	ontsl.wegen
Wegen	B normaal	C extensief	B normaal	A aandacht	C extensief	B normaal
Onkruid op verhardingen	B normaal	B normaal	B normaal	B normaal	B normaal	B normaal
OVL	B normaal	C extensief	B normaal	A aandacht	C extensief	B normaal
Groen	C extensief	C extensief	C extensief	B normaal	C extensief	C extensief
Kunstwerken	B normaal	C extensief	B normaal	B aandacht	C extensief	C extensief
Reiniging	C extensief	C extensief	B normaal	B normaal	C extensief	C extensief

De diverse te verrichten onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte worden uitgevoerd volgens het IBor beleidsplan de tussenstand 2012-2018".

Begin 2016 is er een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de openbare ruimte. Hieronder ziet u een overzicht van de resultaten van dit onderzoek en een vergelijking met eerdere onderzoeksresultaten.

Resultaten	2011	2013	2015
Taken wijkbeheer			
Kwaliteit uitvoering taken Wijkbeheer	6,7	6,7	7,0
Snelheid uitvoering taken Wijkbeheer	6,4	6,5	6,8
Melding gedaan bij Wijkbeheer	21%	30%	24%
Direct bij juiste persoon terecht	73%	80%	71%
Tevredenheid bereikbaarheid Wijkbeheer	7,1	7,1	7,2
Afhandeling melding binnen een week	37%	56%	51%
Melding nooit afgehandeld	26%	15%	14%
Tevredenheid afhandeling melding	6,3	6,7	7,0
Vriendelijkheid medewerkers Wijkbeheer	7,5	7,4	7,5
Tevredenheid onderhoud door Wijkbeheer			
Groenvoorziening	6,6	6,2	6,9
Bestrating	6,6	6,1	6,6
Speeltoestellen	6,6	6,5	6,9
Verlichting	7,2	7,3	6,7
Parkeerplaatsen	6,6	6,5	6,7
Riolering	6,8	6,4	6,9
Zwerfafval	-	6,3	6,7
Tevredenheid schoonhouden door Wijkbeheer			
Groenvoorziening	6,7	6,4	6,9
Bestrating	6,8	6,4	6,8
Speeltoestellen	6,8	6,6	7,0
Verlichting	7,0	7,2	7,3
Parkeerplaatsen	6,7	6,7	6,8
Riolering	6,9	6,4	6,9
Tevredenheid hoeveelheid in wijk			
Verlichting	7,1	7,6	7,4
Parkeergelegenheid	6,3	6,4	6,4
Speeltoestellen	6,6	6,5	6,8
Groenvoorziening	7,1	7,0	7,2
	22%	26%	22%
Bijdrage leveren aan beheer wijk			
Trottoirs voor huis schoonhouden	83%	85%	88%
Gladheidsbestrijding	-	49%	62%
Toezicht houden in wijk	20%	21%	22%
Helpen onderhoud plantsoenen, parken en perkjes	20%	22%	12%

De kwaliteit van uitvoering van taken wordt gemiddeld beoordeeld met een 7,0, wat een significante stijging is ten opzicht van de 6,3 en 6,7 in voorgaande jaren. Het percentage onvoldoendes is afgenomen en meer burgers geven een 8. 87% van de burgers van Wijchen geeft de snelheid waarmee Wijkbeheer haar taken uitvoert een rapportcijfer van 6 tot 8. Het gemiddelde is een 6,8, wat een statistisch significant verbetering is ten

opzichte van de 6,5 van 2013 en vergelijkbaar met 2011 (6,7). Minder burgers geven een onvoldoende dan in eerdere metingen.

Ook is er bij het onderzoek gevraagd in hoeverre inwoners bereid zijn om zelf een bijdrage te leveren aan het onderhoud. Het blijkt dat 88% van de ondervraagden bereid is te helpen bij het schoonhouden van het trottoir. Slechts 12% is bereid om ook te helpen bij ander onderhoud zoals groenonderhoud.

In het najaar van 2016 hebben wij in aanvulling op het klanttevredenheidsonderzoek nog 400 bewoners die een melding bij de gemeente hebben gedaan gevraagd naar hun ervaring met de afhandeling van de melding. Het blijkt dat ruim 78% van de meldingen naar tevredenheid is afgehandeld. In 5% van de meldingen is men van mening dat de afhandeling van de melding te veel tijd heeft gekost. Het restant geeft aan ontevreden te zijn of geen inzicht te hebben in de afhandeling.

Door onze toezichthouders worden maandelijks voor de bestekcontroles schouwronde uitgevoerd. De resultaten van de schouwronde en analyses van audits waarbij de kwaliteit op dat moment in beeld gebracht is, worden waar nodig in de dagelijkse onderhoudsactiviteiten opgenomen en kunnen eventueel tot bijstellingen leiden. De resultaten van de schouwronde gelden als input voor het bijstellen van de onderhoudsbestekken. Eventuele financiële consequenties worden uitgewerkt en gepresenteerd in een evaluatie.

Periodiek worden diverse te verrichten onderhoudsactiviteiten aanbesteed. Veelal gaat het daarbij om specialistische werkzaamheden of zogenaamd bulkwerk. Het overige werk wordt door de eigen dienst met behulp van de gedetacheerde van het werkbedrijf verricht.

De raad heeft bij de begrotingsbehandeling de nota Anders Denken, Samen Doen vastgesteld. Daarin zijn aangaande het IBor diverse onderwerpen Nieuw beleid opgenomen. Daarover is besloten dat de kosten binnen het IBor moeten worden gedragen. Het beleidsplan IBor is ingericht voor de instandhouding en het beheer van het aanwezige areaal en daarmee geormerkt.

6.5.1 Wegen

Met de beschikbare middelen wordt het groot onderhoud aan wegen jaarlijks aanbesteed. Het groot onderhoud aan de asfaltwegen wordt in één bestek aanbesteed. Voor de kleinschalige onderhoudswerkzaamheden is in 2015 een raamcontract afgesloten. Met het IBor is tevens afgesproken jaarlijks € 83.000 te reserveren voor diverse verkeerskundige aanpassingen. Daarnaast is met het oog op de hoge onderhoudskosten besloten om het aantal wegen met stil asfalt niet meer uit te breiden dan momenteel het geval is.

Verantwoording

Het asfaltbestek is samen met Druten op de markt gezet. Het contract voor klein onderhoud met Willem Hendriks is verlengd. Er zijn diversen verkeerskundige aanpassingen gedaan. Zoals afgesproken is met het asfaltbestek ook de parkeerplaats van VV Alverna verhard.

6.5.2 Openbare verlichting

Het onderhoud van openbare verlichting is in 2012 aanbesteed, dit contract

Verantwoording

Met Ziut zijn afspraken gemaakt voor de

eindigt in mei 2016. Daarna biedt het contract de mogelijkheid tot het lichten van een verlenging met 1 optiejaar. In 2016 worden conform het beheerplan OVL 2012- 2017 oude masten en armaturen vervangen. Het definitieve aantal masten wordt mede bepaald door de bevindingen van de uit te voeren stabiliteitsmetingen op masten ouder dan 40 jaar. In 2016 worden de armaturen vervangen in de wijk Aalsburg. In aanvulling op het beheerplan OVL 2012-2017 is een visieplan openbare verlichting opgesteld. Voor de periode 2015-2022. Het doel van dit visieplan is het uitwerken van doelstellingen en acties welke een bijdrage leveren aan de optimalisatie van duurzame OVL installaties in Wijchen. Hierbij zijn duurzaamheid, energiebesparing en innovatie belangrijke speerpunten.

verlenging van het onderhoud tot mei 2017. Er zijn offertes opgevraagd voor de remplace van lampen en het verrichten van stabiliteitsmetingen op masten >40 jaar. De proef met slimme verlichting op het gedeelte Zuiderdreef tussen de rotonde Wijchens Meer en de Zuiderpoort is uitgevoerd. De reslutaten van de 1^e fase worden gebruikt voor een optimalisatie van de sensoren. Na de zomer 2017 wordt de proef met nieuwe sensoren herhaald. Aansluitend vindt fase 2 plaats. Daarbij zal door TNO een perceptieonderzoek onder weggebruikers, bewoners en overige stakeholders worden uitgevoerd.

Langs de fietsroute Bergharen-Druten is in overleg met de leefbaarheidsgroep Bergharen aanvullende verlichting geplaatst.

6.5.3 Groen

Met het oog op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente is met IBor afgesproken om voor het handmatige groenonderhoud en het verwijderen van zwerfvuil meer medewerkers van Breed in te zetten. Er is voor een detachingsmodel gekozen waarbij in het groeiseizoen ca. 65 medewerkers van Breed bij de gemeente gedetacheerd worden. Hierbij verzorgt wijkbeheer de vakinhoudelijke aansturing en begeleiding van de Breed-medewerkers. Eind 2015 is deze overeenkomst geëindigd. Voor de periode 2016 t/m 2020 is met Breed een nieuwe overeenkomst afgesloten. Het machinale groenonderhoud is in 2012 aanbesteed. Dit driejarig contract is met één jaar (optie) verlengd. Daarna moet het opnieuw worden aanbesteed. Bij de aanbesteding destijds bleek de huidige aannemer fors onder nummer twee te hebben ingeschreven. Het verschil was meer dan € 1 miljoen voor 2 jaar. Onlangs heeft de 2e kamer besloten dat per 1 januari 2016 het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen verboden wordt. Niet chemisch onkruid bestrijden is ca. 2-3 duurder dan chemisch bestrijden. In de begroting zijn hiervoor eenmalig extra middelen

Verantwoording

De gedetacheerde medewerkers van het Werkbedrijf voeren de groenonderhoudswerkzaamheden naar behoren uit. De instroomstop in de voormalige werkvoorziening leidt geleidelijk tot probleemsituaties. We werken met 10 ploegen van ca. 6 man. Het machinale groenonderhoud is opnieuw aanbesteed. Het huidige contract loopt tot en met 2018. Op 9 maart is het besluit op wijziging van het besluit gewasbescherming en biociden gepubliceerd. Het is nu dus niet meer toegestaan om op verhardingen gewasbeschermingsmiddelen (RoundUp) toe te passen. In de uitvoering was dit voorzien. Daarom bestrijdt de aannemer onkruid nu met niet chemische methoden zoals branden, hete lucht en borstelen.

Met de DOP Alverna zijn afspraken gemaakt over het onderhoud van de bermen langs de Graafseweg.

beschikbaar gesteld.	
----------------------	--

6.5.4 Kunstwerken

Ook het onderhoud aan kunstwerken wordt planmatig aangepakt. Hiervoor is in 2012 een beheerplan opgesteld. Volgens dit plan moeten in 2016 aan een groot aantal bruggen en duikers diverse kleinschalige herstelwerkzaamheden worden uitgevoerd. Hierbij gaat het onder andere om schilderen en schoonmaakwerkzaamheden, het reinigen van duikers, betonreparaties en het vervangen van aangetaste dekdelen van houten bruggen.

De afgelopen jaren is de verkeersintensiteit en verkeersbelasting fors toegenomen. Om inzicht te krijgen of onze verkeersbruggen constructief voldoen aan de huidige en toekomstige verkeersbelastingen zijn er in 2015 per kunstwerk onderzoeken/metingen en constructieberekeningen uitgevoerd. Gebleken is dat 3 bruggen en 1 duiker niet voldoen aan de huidige eisen t.a.v. verkeersbelastingen. Deze kunstwerken moeten worden gerenoveerd en/of vervangen. In 2015 zijn hier de plannen voor uitgewerkt. In 2016 worden de bruggen in de Stompendijk, Oude Schaarsestraat en Palkerdijk gerenoveerd (versterkt). De voorbereidingen voor het vervangen van de duiker in de Rijdtsestraat zijn in 2015 ter hand genomen.

Verantwoording

Van vier kunstwerken moet de draagkracht worden verbeterd. De duiker in de Rijdtsestraat en de brug in de Oude Schaarsestraat zijn in 2016 verstevigd. De bruggen in de Palkerdijk en Stompendijk worden in 2017 aangepakt. Door hoogwater en door omissies in de berekeningen is het niet gelukt om die werkzaamheden in 2016 uit te voeren.

6.5.5 Baggeren

In 2014 is het baggerplan "watergangen gemeente Wijchen 2014-2023" opgesteld. Wijchen beheert ruim 20 kilometer aan B- en C-watergangen en diverse waterpartijen waaronder de kasteelgracht. Voor al deze waterpartijen is een baggerplan opgesteld. Het baggerplan geldt voor de periode 2014-2023 met een doorkijk tot 2044. Het baggerplan geeft inzicht in twee zaken:

1. Huidige situatie van de waterbodems.
2. Aanpak voor de toekomst.

In 2016 worden in het kader van dit plan enkele watergangen in het buitengebied gebaggerd.

Verantwoording

In het voorjaar hebben we in samenwerking met het Waterschap de watergang in de Saltshof gebaggerd. Daarnaast is de waterpartij in Kerkenveld ontdaan van slib en rietbeplanting. Om woekeren van het riet in de waterpartij tegen te gaan wordt dit jaar het uitmaaien van het riet nog enkele malen herhaald. De overige watergangen die in 2016 gepland stonden worden gecombineerd met het baggerbestek wat voor 2018 wordt opgesteld.

6.5.6 Wijkbeheer

Het in stand houden van de openbare ruimte, een snelle afhandeling van klachten, het oplossen en voorkomen van gevaarlijke situaties en het zorgdragen voor een schone en goede kwaliteit van de openbare ruimte, zijn enkele van de taken waar onze wijkmedewerkers zich mee bezighouden. Gebleken is dat het publiek veel belang hecht aan een goede uitvoering van deze zaken. Middels genoemde activiteiten o.a. promotie wijkbeheer, opstellen van wijkactieplannen en trainingen proberen we binnen de beleidskaders in te spelen op wensen en verwachtingen van onze inwoners. Tweejaarlijks vragen wij onze bewoners naar hun mening over wijkbeheer. Dit gebeurt aan de hand van een klanttevredenheidsonderzoek. In 2015 is er in het najaar van 2015 een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Met de resultaten van dit onderzoek worden in 2016 nieuwe plannen ontwikkeld ter ondersteuning, promotie en verbetering van het wijkbeheer. We doen het goed maar willen beter! Een nadere uitwerking en optimalisatie van de wijkklusmaanden en het uitwerken van nieuwe promotieactiviteiten moeten in 2016 hun beslag krijgen. De in 2015 voorbereide activiteiten dienen een permanent karakter te krijgen. Voor de continuering van het succes van wijkbeheer is blijvende aandacht noodzakelijk. Deze aandacht is niet alleen extern gericht, ook intern is het noodzakelijk dat onze wijkmedewerkers over voldoende kennis en vaardigheden beschikken om hun taken uit te voeren. Hiervoor worden de nodige opleiding- en trainingsactiviteiten gevolgd.

Verantwoording

In maart is weer gestart met de klusmaanden. In totaal zijn in 2016 4.740 meldingen ontvangen inzake de openbare ruimte die door wijkbeheer zijn opgepakt. Dat zijn er ruim 130 meer dan in 2015. De meeste meldingen zijn gedaan over (zwerf)afval. Over groen en bomen is 1.050 keer een melding gedaan. De OVL en de wegen/trottoirs liggen met resp. 821 en 781 op plaatst 3 en 4.

Geografisch gezien scoort Wijchen Noord met 1472 meldingen het hoogst, gevolgd door Wijchen Zuid (1.201) en het centrum (1.046)

Het merendeel van de meldingen (2.476) wordt nog steeds telefonisch gedaan. Maar we zien wel een voorzichtige tendens dat steeds meer meldingen ook via de website worden gedaan. In 2015 waren dat er 1.524, in 2016 1.726.

Indicator	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
6.5.6 Klanttevredenheidsonderzoek	7,3	6,5	7,0
6.5.6 Aantal klachten	4.609	4.500	4.740
6.5.6 Aantal burgerparticipatiecontracten	158	150	187
6.5.6 Afhandeling meldingen buiten normtijd.	20%	20%	27%
6.5.6 Aantal ontevreden melders.	7%	5%	3%

Mijlpalen

Numm er	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
6.1.1	Stationsomgeving: Realisatie openbare ruimte Meerkoetstraat en langs Zomertaling	eind 2015	1 ^e kwartaal 2016.
	Realisatie van de parkeergarage aan de zuidzijde van het station, inclusief de fietsenstallingen.	2 ^e kw. 2017	4 ^e kwartaal 2017.
	Realisatie openbare ruimte Stationsplein zuidzijde	2016	1 ^e /2 ^e kwartaal 2018.
6.1.2	Besluitvorming onderzoek spoorse doorsnijding	Voorjaar 2016	12 mei 2016 raadsbesluit.
6.2	Verbeteren doorstroming en veiligheid Kerkeveld	2 ^e kw. 2016	Onderzoek en voorbereidingen in 2016 waardoor besluitvorming begin 2017 plaatsvindt.
6.3.1	Parkeren in het centrum continueren	Continue 2016	Continue 2016.
6.3.2	Actualisatie beleidsregels laadpalen	Voorjaar 2016	4 ^e kwartaal 2017.
6.4.1	Kleinschalige maatregelen bij scholen	2016	2016 Boskriek uitgevoerd.
6.4.2	Maatregelen verkeersveiligheid	2016	Continue 2016.
6.5.1	Schouwrondes	continu proces	Continue 2016.
6.5.6	KTO en Promotie Wijkbeheer	1e kw. 2016	1e kwartaal 2016.

Wat kost het?

Product nr.	Financieel overzicht (x € 1.000)	Geactualiseerde Begroting 2016	Werkelijk 2016	Werkelijk 2015
Baten				
210.0	Wegen, straten en pleinen	129	192	262
212.0	Openbaar vervoer	0	0	0
722.0	Riolering en waterzuivering	3.807	3.860	3.780
	Totaal Baten	3.936	4.052	4.041
Lasten				
210.0	Wegen, straten en pleinen	5.438	5.456	5.328
212.0	Openbaar vervoer	80	50	31
722.0	Riolering en waterzuivering	3.566	3.470	3.468
	Totaal Lasten	9.084	8.976	8.827
Gerealiseerd totaal van baten en lasten		-5.147	-4.924	-4.785
Mutatie bestemmingsreserves				
212BR:	Buurtbus	3	3	3
210BR:	Egalisatiereserve gladheidbestrijding	0	-50	3
722BR:	Onderhoud Overige gebouwen	-1	-1	0
722BR:	Reserve Rioolheffing	0	-149	-73
210BR:	WMO algemeen	0	-3	0
	Inzet bestemmingsreserves	2	-200	-67
Gerealiseerd resultaat		-5.145	-5.124	-4.852
<i>Verskil rekening/begroting</i>			21	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Wegen, straten en pleinen (210.0)		
Overschrijding van de kosten van de bermten als gevolg van de aanpassingen Neerveld.		-33
Er zijn veel schades aan de Openbare Verlichting welke niet verhaalbaar zijn.	-10	-5
Overschrijding vuurwerkschade, brandschade en graffiti.	-8	
Overschrijding van het budget verkeersmaatregelen als gevolg van extra kosten door afspraken Diemenwei, Blauwe Hof, 2e ontsluiting Kerkeveld en de Meren.		-8
Als gevolg van schades aan de trottoirs in de Homberg en Kraaijenberg overschrijden we dit budget.		-5
Onderhoud en reparatie van de afvalbakken in de openbare ruimte.		7
Voordeel op de kosten van de VRI's.		26
Doorberekende kosten.		23
Overig.		4
Openbaar vervoer (212.0)		
Kosten BVO Vervoer Regio Arnhem Nijmegen.		30

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (min is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Riolering en waterzuivering (722.0)		
Hogere opbrengst rioolheffingen.		33
Kosten voor ondersteuning voor beheerplan Maasarm Loonsewaard en Castor zijn door samenloop extra groot.		-25
De energiekosten zijn lager dan begroot.		17
De onderhoudskosten zijn lager dan begroot.		24
Minder kosten voor het schoonmaken van het riool en het afvoeren van rioolslib.		75
Onderuitputting op de kapitaallasten i.v.m. uitgestelde investeringen.		79
De kosten van storingen en verstoppingen zijn lager dan begroot.		93
Doorberekende kosten.		11
Overig.		13
Uitgestelde werkzaamheden worden gedoteerd in de voorziening om een later stadium uitgevoerd te kunnen worden.		-171
Efficiencyvoordelen worden gestort in de reserve afvalstoffenheffing.		-149
Totaal saldo		21

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
08 RZ 244	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (I), 2008; (08 RZ 244)
11 IZ 069 +	Plan van aanpak GVVP deel 2, 2011 (11 IZ 069/ 13 RZ 152)
13 RZ 152	
15 RZ 047	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (II), febr 15 (15 RZ 047)
15 RZ 045	Parkeeronderzoek centrum; (15 RZ 045 en vervolgonderzoek 16/2255)
12 RZ 099	Procesvoorstel betaald parkeren (12 RZ 099)
16 RZ 110	Rapport Spoorse Doorsnijding (16 RZ 110)
12 RZ 136	Gebiedsvisie Stationsgebied Wijchen (12 RZ 136)
13 RZ 148	Herijking Centrumvisie 2012 (12/7375) (13 RZ 148)
12 RZ 100	Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2015 (12 RZ 100), verlengd t/m 2017
	Verkeersmilieukaart 2009; update 2013 en sindsdien jaarlijks
	Beleidsregels voor uitwegen, -2015
	Parkeerbeleidsplan (16/1925)
	Uitgangspunten parkeernormen bij (nieuw)bouwprojecten; jan. 2013 (12/9131)
	Samenwerkingsovereenkomst DRIS (aug. 12)
	Herziening 'beleidsregels toegang centrumgebied' en aanpassing leges (juni 2012)
	Beleidsregels oplaadpunten elektrisch vervoer Wijchen (13/365)
	Akoestische onderzoeken spoor, 2005
	Rapportage luchtkwaliteit 2006
	Vastgestelde gewijzigde komgrenzen voor de Wegenverkeerswet (14/3112)
	Basis rioleringsplannen, 1993 e.v.
	Afkoppelplan, 2006
	Rioolbeheerplan 2011-2015
	Baggerplan watergangen Gemeente Wijchen 2014-2023
	Gladheidbestrijding 2015-2019
	Beheervisie "Kwaliteit in beeld"; 2009 – 2013
	Beleids en beheerplan openbare verlichting 2012-2017
	Evaluatie IBOR 2008-2011, de tussenstand (dec 2012)

7A Politiek

Algemeen

De gemeente Wijchen wordt bestuurd door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. Op 19 maart 2014 zijn er verkiezingen gehouden voor de gemeenteraad. De raad van Wijchen telt 27 leden verdeeld over 7 fracties: CDA, D66, Kernachtig Wijchen, Lokale Dorpspartijen, PvdA, Sociaal Wijchen en VVD.

De raad houdt in zijn meningsvorming en besluitvorming het algemeen belang in het oog.

Diverse commissies en werkgroepen ondersteunen de raad bij de uitvoering van zijn taken. Te denken valt aan de Auditcommissie. Deze commissie adviseert de raad over financiële aangelegenheden. Ook spreekt zij minstens twee keer per jaar met de accountant over de financiële situatie van de gemeente. Een andere belangrijke commissie is de Rekenkamercommissie. Deze commissie onderzoekt de doelmatigheid en doeltreffendheid van (de uitvoering van) het beleid van de raad. De raad blijft voortdurend aandacht houden voor zijn eigen functioneren, m.n. zijn rol als volksvertegenwoordiger. Een mogelijkheid om van de inwoners te vernemen of hij daarin slaagt wordt geboden via het vergadersysteem van de raad. De raad organiseert thema-avonden en informatieavonden, waarin inwoners van harte worden uitgenodigd om mee te praten over de onderwerpen die geagendeerd zijn. Daarnaast kunnen inwoners tijdens commissievergaderingen en raadsvergaderingen inspreken over geagendeerde onderwerpen.

Missie/Visie

De gemeenteraad van Wijchen neemt besluiten die belangrijk zijn voor heel Wijchen. Daarbij worden alle belangen zorgvuldig afgewogen. De gemeenteraad wil er zijn voor alle inwoners van Wijchen. Iedereen kan contact opnemen met de leden van de gemeenteraad met opmerkingen, vragen en suggesties. Betrokkenheid en participatie van de inwoners van Wijchen zijn een belangrijk speerpunt voor deze raad. Daarbij zal er steeds worden gezocht naar nieuwe manieren om mensen bij de lokale politiek en gemeenschap te betrekken. Kernwoorden hierbij zijn: betrokkenheid, openheid en toegankelijkheid.

Wat willen we bereiken?

De raad stelt de inwoners centraal. De uitgangspunten voor het beleid van de raad zijn: de menselijke maat, de eigen kracht van inwoners en de samenwerkingskracht tussen inwoners, mantelzorgers, vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties. Dit alles vanuit de basisgedachte "lokaal wat lokaal kan". Als de raad ziet dat samenwerking in de regio leidt tot meerwaarde en kansen voor inwoners dan zal zeker de samenwerking gezocht worden.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Inwoners weten de raads- en commissieleden 'te vinden' om hun mening te geven over het door de raad gevoerde beleid en de wijze waarop de raad zijn volksvertegenwoordigende taak uitvoert.
- De raad laat zich actief informeren door inwoners en andere betrokkenen over geagendeerde en niet-geagendeerde onderwerpen.
- Dit blijkt uit bezoekersaantallen bij bijeenkomsten van de individuele fracties en de raad, het aantal e-mails, brieven, enzovoort.

Speerpunten Politiek

7A.1	De begroting meer "inwonergericht" maken
7A.2	Evaluatie van het vergadersysteem
7A.3	Aanbesteding contract accountantscontrole
7A.4	Uitvoering politieke agenda

7A.1 De begroting meer "inwonergericht" maken

Ieder najaar legt de raad tijdens de vergadering over de begroting vast welke speerpunten en activiteiten uitgevoerd gaan worden. De raad realiseert zich dat (het proces tot het opstellen van) de programmabegroting niet uitnodigt tot betrokkenheid van inwoners. De raad wil in dit proces de inwoners meer en beter betrekken.

7A.1.1 Adviesvraag inwonergerichte begroting

Er zijn andere gemeenten die ervaring hebben opgedaan met de zogenaamde 'burgerbegroting'. De raad wil leren van deze ervaringen. De raad laat zich adviseren door de Auditcommissie en de werkgroep Burgerparticipatie. De werkgroep Burgerparticipatie kan zich m.n. richten op een advies aan de raad hoe inwoners betrokken kunnen worden bij het meer "inwonergericht" maken van de programmabegroting

Verantwoording

De Auditcommissie heeft zich laten informeren over de stand van zaken m.b.t. de aanbesteding van het nieuwe financiële systeem. In dit systeem kan ICT zitten die de begroting communicatiever kan maken. De conclusie is dat de Auditcommissie geen rol speelt in de selectie van het financiële systeem, maar dat zij wel betrokken wordt bij de inrichting van de informatievoorziening. De werkgroep Burgerparticipatie zal hierbij ook betrokken worden.

7A.2 Evaluatie van het vergaderen

Eén van middelen om inwoners te betrekken bij de werkzaamheden van de raad is door ze uit te nodigen bij de vergaderingen en bijeenkomsten van de raad. De bijeenkomsten en vergaderingen dienen dan wel "aantrekkelijk" te zijn voor inwoners om bij te wonen. De aantrekkingskracht hangt o.a. af van de mogelijkheden die inwoners hebben om invloed uit te oefenen op de besluitvorming en van de wijze waarop de raadsfracties hun standpunten helder en duidelijk over het voetlicht brengen. Uit de evaluatie van de bijeenkomsten van de raad in het presidium komt herhaaldelijk naar voren dat het presidium vindt dat m.n. het onderlinge debat verbetering behoeft.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 19 maart 2014 is de samenstelling van de raad gewijzigd. De raad wil o.a. gebruik maken van de 'verwondering' van de nieuwkomers in de raad om het vergaderen en het vergadersysteem kritisch tegen het licht te houden.

7A.2.1 Werkgroep evaluatie vergaderen

Een werkgroep uit de raad is aan de slag gegaan met het evalueren van het vergaderen van de raad. Deze werkgroep verwacht eind 2015 haar werkzaamheden af te ronden en een andere wijze van vergaderen te kunnen presenteren aan de raad. In 2016 gaan de raads- en commissieleden deze andere wijze van vergaderen in de praktijk brengen.

Verantwoording

De werkgroep heeft haar werkzaamheden afgerond, in die zin dat zij een voorstel aan de raad heeft aangeboden over een pilot anders vergaderen. De raad heeft op 30 juni ingestemd met het voorstel. Na het zomerreces 2016 is de raad aan de uitvoering van de pilot begonnen. In december heeft een vertegenwoordiging

De werkgroep verwacht dat de ondersteuning vanuit de informatie- en communicatietechnologie dient te wijzigen.	van de raad de stand van zaken van de pilot doorgenomen. De vertegenwoordiging is enthousiast over de Gesprekstafels. Ook het werken met spreektijden gaat raads-, commissie- en collegeleden steeds beter af. In het voorjaar van 2017 besluit de raad over een bijstelling van de pilot.
--	--

7A.3 Aanbesteding contract accountantscontrole

Dit is afgerond in 2015. (Raadsbesluit voorlopige gunning genomen op 9 juli 2015, 15 GR 018.)

7A.3.1 Keuze nieuwe accountant

Dit is afgerond in 2015	De gunning is verleend aan BDO accountants, welke de jaarrekening 2015 reeds met een positieve controle hebben afgesloten.
-------------------------	--

7A.4 Verdieping van thema's door de raad

Bij het opstellen van de programmabegroting was het presidium bezig om een voorstel te maken voor een Politieke Agenda voor de raad.

Het presidium heeft besloten om niet met een Politieke Agenda voor vier jaar te gaan werken. Het gaat per thema kijken in hoeverre het nodig is dat de raad zich verdiept in een thema of onderwerp. In 2015 is besloten om het onderwerp "Regionale samenwerking" als een thema voor verdieping aan te merken. Dit wordt in 2017 gecontinueerd.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
7a.1.1	Een advies van de Auditcommissie en de werkgroep Burgerparticipatie		Wordt in 2017 opgepakt.
7a.2.1	Implementatie aanbevelingen verbetering vergaderen en vergadersysteem	2016	Is gestart na het zomerreces 2016.
7a.3.1	Ingangsdatum contract t.b.v. accountantscontrole	afgerond	Afgerond in 2015.
7a.4.1	Verdieping van thema's door de raad	1 maart 2018	Loopt.

Wat kost het?

De financiële gegevens van de (deel)programma's 7a en 7b vormen samen de financiële gegevens van programma 7. Deze treft u aan na de speerpunten en activiteiten van programma 7b.

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
10 AZ 026	Vernieuwend vergaderen.
10 AZ 027	Beslisnota Verordening, statuut, enz.
08 AZ 120	Startnotitie procedure dorpsontwikkelingsplannen.
08 AZ 112	Ruimte voor meedoen (nota burgerparticipatie).
10 AZ 026	Reglement van orde gemeenteraad.
11 GR 007	Beslisnota Wijzigingen vergadersysteem.
12 GR 010	Delegatieverordening
12 AZ 185	Regionale samenwerking
12 AZ 201	Motie Uitbreiden van mogelijkheden voor het gebruik van media voor raadsvergaderingen
8 mei 2013	Brief regio Nijmegen aan minister Binnenlandse zaken
14 AZ 003	Sterke werkwoorden Regionaal Werkbedrijf
14 AZ 032	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen
14 AZ 062	Concept GR Stadsregio Arnhem Nijmegen
14 AZ 073	Evaluatie Delegatieverordening
14 AZ 074	Ontwerpbegroting MGR Rijk van Nijmegen
14 GR 001	Motie Herijking Strategische visie
14 GR 011	Wijziging verordening Fractieondersteuning
14 IZ 022	Uitgangspunten integratie Breed in Werkbedrijf.
15 AZ 094	Wijzigingen Wet Gemeenschappelijke Regelingen
15 AZ 096	Onderzoek samenwerkingsvormen MGR
15 IZ 058	Proces Werkbedrijf Rijk van Nijmegen
15 AZ 132	Zienswijze uittreding regeling MGR
15 AZ 133	Opheffing Stadsregio Arnhem Nijmegen
15 AZ 151	Ondertekening Dienstverleningsovereenkomst MGR module Werkbedrijf
15 GR 015	Programma van eisen en wensen voor de aanbestedingsprocedure dienstverlening accountant en benoeming leden beoordelingscommissie
15 GR 018	Voorlopige gunning accountant
16 GR 026	Pilot Anders vergaderen

7B Bestuur

Algemeen

In dit programma worden de belangrijkste bestuurlijke doelen op het terrein van middelen en dienstverlening vastgelegd voor de komende jaren. Deze zijn mede ingegeven door de uitgangspunten uit het Coalitieakkoord 2014-2018. Gespecificeerd naar concrete speerpunten en mijlpalen en verantwoord in relevante prestatie-indicatoren. De afgelopen jaren is de bestuurlijke focus, ook vanwege de financiële krapte door de crisis, vooral gericht geweest op de gemeentelijke bedrijfshuishouding. Wijchen staat er, mede door ons gemeentelijke solide beleid, financieel relatief goed voor. Zo maakten wij al in 2009 afspraken met elkaar om Wijchen gezond door de crisis te sturen. Daarmee waren wij voorloper in de regio. Door vroeg afspraken te maken, voorkwamen wij in de achterliggende jaren financiële risico's, een drastische verhoging van de OZB en beperkingen van onze keuzevrijheden in beleid. Dit solide beleid zetten wij de komende jaren voort. Ook nu af en toe 'de zon weer doorbreekt' en er enig herstel optreedt na de crisis. Daarnaast blijven we ons richten op de tevredenheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen over de gemeentelijke dienstverlening. En op de betrokkenheid van onze inwoners bij de uitvoering en totstandkoming van het gemeentelijk beleid. 'Anders denken, samen doen' is het motto uit het coalitieakkoord, waarmee is aangegeven dat we een omslag gaan maken in ons denken en doen. Bestuurlijk en ambtelijk. Met het project Wijchen21 (W21) is alles erop gericht om op de korte en middellange termijn een professionaliseringsslag en een cultuuromslag te bewerkstelligen die recht doet aan dit motto.

Wat willen we bereiken?

Wij willen bereiken dat het voor inwoners inzichtelijk is wat het beleid is van het bestuur. Maar dat ook duidelijk is hoe de ambtelijke organisatie het beleid uitvoert en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat we zorgvuldig omgaan met onze ter beschikking staande middelen, zoals geld en personeel. Wij voeren een dynamisch beleid op basis van legitimiteit, integriteit, zuinigheid, efficiëntie, transparantie en open communicatie. Dit alles gedragen door professionele dienstverlening. Waar mensen en middelen effectief en doelmatig worden ingezet. Wij proberen de kloof te dichten die tussen de inwoner en de politiek ervaren wordt. Dit doen we door de dialoog over het beleid en het beheer van de gemeente aan te gaan met inwoners(groepen). We bieden kansen aan initiatieven van inwoners maar doen ook een continu beroep op de eigen verantwoordelijkheid en burgerzin van onze inwoners. We voeren regie over maatschappelijke vraagstukken als duidelijk is dat de regisseursrol ons ook echt past. Al met al willen we onze rol als solide, betrouwbare en transparante overheid naar onze inwoners toe waarmaken.

Maatschappelijke effecten van beleid

- Transparantie en legitimiteit in beleid en middelenbeheer biedt duidelijkheid en zekerheid en vergroot het vertrouwen in het bestuur.
- Betrokkenheid bij beleid en uitvoering van inwoners, instellingen en ondernemers biedt draagvlak voor besluiten.
- Professionele dienstverlening, adequate informatievoorziening en zorgvuldige communicatie geven aan inwoners het gevoel in 'goede handen' te zijn.
- Samenwerking en netwerken bieden kansen voor versteviging van onze rol en positie in de regio.

Speerpunten Bestuur

7B.1	Kwaliteitsbestuur, integer, toegankelijk en transparant
7B.2	Planning en control
7B.3	Informatievoorziening en communicatie
7B.4	Publieke dienstverlening
7B.5	Eigentijdse professionele organisatie

7B.1 Kwaliteitsbestuur, integer, toegankelijk en transparant

Wij besturen, houden toezicht, sturen en beheren de gemeente Wijchen op een kwalitatief goed niveau. Dit doen we vanuit een zorgvuldig samenspel tussen raad, burgemeester, college en ambtelijke organisatie. We zijn een integer, toegankelijk en transparant bestuur, dat samenwerkt met lokale en regionale ketenpartners. Wij zorgen ervoor dat de gemeente voldoet aan wet- en regelgeving en aan de eisen van legitimiteit en integriteit. Onze uitgangspunten gelden ook voor gesubsidieerde instellingen en gemeenschappelijke regelingen.

7B.1.1 'Anders denken - samen doen'

Samen met inwoners(groepen) en andere ketenpartners zoeken we naar nieuwe verhoudingen die passen bij de koers die in het coalitieakkoord 2014-2018 is vastgesteld. Cruciaal hierbij is de grondgedachte dat we in Wijchen samen een goede leefomgeving maken. Het benutten en verbinden van de kracht van de samenleving, de kracht van de organisatie en de kracht van de professionals staan voor de gemeente Wijchen centraal bij het uitvoeren van de taken. Wij zoeken naar mogelijkheden om in regionaal verband aan te sluiten bij en samen te werken met collega-gemeenten. Maar we houden de eigenheid van Wijchen daarbij scherp in het oog. We zoeken naar relaties en verbindingen met externen om vraagstukken te delen en te verdiepen. We 'belonen' vaker creatieve initiatieven van inwoners(groepen) als wij gevraagd worden om mee te denken en/of ruimte te bieden. Wel zijn we duidelijk als wensen of ideeën niet gehonoreerd worden. Prestatie-indicator voor 2016 is:

- De projecten 'Regionale samenwerking' en 'Netwerking' zijn onder de vlag van W21 ingezet. Deze projecten zijn in 2015 afgerond. De aanbevelingen die hieruit voortkwamen, zetten we om in concrete acties. In 2015 is het project 'W21 Werkt' gestart

Verantwoording

Het college heeft tien strategische projecten benoemd voor burgerparticipatie. Een mooi voorbeeld hiervan is de totstandkoming van de woonvisie. Daarnaast houdt vanuit de raad een werkgroep zich bezig met een zinvolle strategie voor burgerparticipatie.

(zie onderstaand). In dit project nemen we deze acties op. In programma 2 besteden we meer specifiek aandacht aan de factor 'burgerparticipatie'. Ook in relatie tot 'wijkwatchers' en de veiligheidsweek in 2016.	
--	--

7B.1.2 Legitimiteit

In besluiten, processen en procedures voldoen we aan de wettelijke voorschriften en de eisen van legitimiteit en integriteit. We optimaliseren de kansen en minimaliseren de risico's door zorgvuldige afwegingen. In de risicoparagraaf van deze begroting gaan we verder op de (juridische) risico's in. Prestatie-indicatoren voor 2016 zijn: • In 2015 is een interne Legal audit gehouden, waarbij we up to date inzicht krijgen in de juridische status van de gemeentelijke processen op dat moment. Eind 2015 is een gefaseerd plan van aanpak opgesteld. In 2016 worden de 'high priorities' verder opgepakt. • Het aantal klachten en bezwaar-beroepsprocedures volgen we kritisch. Daarover leggen we in de programmarapportages separaat aan de raad verantwoording af. De Delegatieverordening wordt uitgevoerd. In de jaarrekening bieden we een overzicht van de besluiten die het college heeft genomen op grond van de Delegatieverordening.	Verantwoording 1. In 2016 worden de onderwerpen proces van regelgeving en inkoop- en aanbestedingsbeleid, opgepakt. In 2018 zal een legal audit door een externe partij worden uitgevoerd. 2. Het aantal ontvangen bezwaarschriften ligt hoger dan verleden jaar, het aantal klachten ligt lager. Hieronder zijn de aantallen weergegeven in vergelijking met 2015. Bezwaarschriften algemeen: 86 (2015: 78). Circa 30% van de bezwaarschriften zijn na een mediationtraject ingetrokken. Bezwaarschriften leges: 14 (2015: 17). Bezwaarschriften Participatiewet: 93 (2015: 69). Klachten: 24 (2015: 28). De behandeling van de bezwaarschriften en klachten gebeurt tijdig en adequaat. Tot nu toe zijn in 2016 zijn 28 beroepszaken aanhangig gemaakt. 3. De mate waarin van de gedelegeerde bevoegdheden gebruik is gemaakt, ligt in de lijn der verwachting. Hieronder is weergegeven van welke bevoegdheden in welke mate gebruik is gemaakt. - rechtsgedingen voeren: 3, - wob verzoeken: 3; - Zienswijze tegen ontwerpbegroting GR: 7 - Zienswijze tegen ontwerp jaarrekening: 6 - toekennen van namen aan delen van de openbare ruimte: 0 - toekennen van nummers aan verblijfsobjecten: 114 - bepalen van de afbakening van panden, verblijfsobjecten: dagelijks.
--	---

7B.2 Planning en control

De planning- en control cyclus volgt de uitvoering en verantwoording van het (financiële) beleid, waarvan de kaders door de raad met het Coalitieakkoord 2014-2018 zijn vastgesteld. Deze worden hier weergegeven in samenhang met de procesafspraken die als prestatie-indicatoren zijn gemaakt.

7B.2.1 Begroten en verantwoorden

We vinden het van het grootste belang dat we 'in control' zijn en blijven. Dat betekent enerzijds dat we de bezuinigingsmaatregelen die door de raad zijn opgelegd strikt uitvoeren en monitoren. En anderzijds dat we maximaal attent zijn op een effectieve en efficiënte inzet van mens en middelen. We maken duidelijke afspraken over de aansturing en de taken in het planning- en control proces van kaderbrief, programmabegroting, tussentijdse (programma)rapportages tot programmarekening. Met kortcyclische rapportages brengen we de (financiële) resultaten in beeld. Wij leggen maandelijks vast hoe we er financieel voor staan, zodat we ook tijdig kunnen bijsturen als blijkt dat we ergens financieel of anderszins uit de pas dreigen te lopen. Uw raad wordt ook in 2016 tussentijds, maar in elk geval bij de programmarapportages, geïnformeerd. Zo nodig leggen we specifieke keuzes voor. Prestatie-indicatoren voor 2016 zijn: • Maandelijkse financiële voortgangsrapportages die ons in staat stellen (bij) te sturen. • Driemaandelijkse programmarapportages, waarmee we aan de raad verantwoording afleggen.	Verantwoording Tussentijdse rapportages zijn opgeleverd volgens planning. De Jaarrekening 2015 is later aan de Raad aangeboden dan gebruikelijk (7/7), vanwege de verwerking van gegevens van derden m.b.t. het Sociaal Domein.
--	---

7B.3 Informatievoorziening en communicatie

Verdere ontwikkeling van de interne en externe informatievoorziening en communicatiemiddelen op alle fronten achten wij van groot belang. Om toekomstbestendig te worden, is het zaak om minimaal de basis op orde te krijgen. Dit geldt zowel voor Informatie- en Communicatietechnologie als voor Documentaire Informatievoorziening.

7B.3.1 ICT en DIV

Moderne en adequate digitale voorzieningen, naar binnen en naar buiten gericht, zijn van groot belang. Het draagt bij aan de kwaliteit en de efficiëntie van	Verantwoording De digitalisering van de archieven is in volle gang en de beoogde afronding is 1 juli 2017.
---	---

werken. Verder biedt het inwoners de mogelijkheid om snel en adequaat informatie te vergaren over afhandeling van zaken en over eigentijdse (digitale) diensten en producten. Eigentijdse ICT-voorzieningen zijn daarbij nodig. Stap voor stap zijn we de achterstand die we hadden op ICT-gebied en op het gebied documentaire informatievoorziening (DIV) aan het inlopen.

Ook met ons internet (website) hebben we inmiddels slagen gemaakt. Dat is/was ook nodig omdat de digitale dienstverlening één van onze speerpunten is. Ons intern informatiekanaal intranet is in 2015 volledig vernieuwd. Onder de vlag van 'WichiPedia' staat er nu een functioneel ontwerp. Prestatie-indicatoren voor 2016 zijn:

- Met het project 'Informatievoorziening' stelden we in 2014 een sluitend integraal plan van aanpak vast voor de korte en (middel)lange termijn, inclusief een actie- en investeringsprogramma. Inmiddels zetten we al forse stappen in de uitvoering. Dit krijgt in 2016 een vervolg. De focus ligt daarbij primair op de nieuwe kantooraccommodatie waarin we eind 2016 onze intrek nemen.
- In 2015 rolden we een DIV-plan uit, dat er toe moet leiden dat we per 1 januari 2018 volledig zaakgericht werken. In 2016 ligt ook hierbij de focus op een functionerend (digitaal) archief in de nieuwe kantooraccommodatie.

Wij werken vanaf oktober met een nieuw zaakstelsel. Hierdoor kunnen we beter samenwerken in een digitale omgeving. Inwoners en bedrijven kunnen we hiermee beter informeren over onze diensten en producten.

7B.3.2 Communicatie

Door de wijze waarop wij communiceren met ondersteuning van adequate informatievoorziening, dragen wij bij aan een open relatie met onze inwoners en aan een duurzame relatie met onze (keten)partners en in- en externe belanghebbenden.

Primair doel is dat onze inwoners, instellingen, ondernemers en pers tevreden zijn over de manier waarop wij hen betrekken bij en informeren over bestuur en beleid en over onze dienstverlening. En dat

Verantwoording

In 2016 zijn we gestart met trainingen Duidelijke Taal voor een groot deel van onze medewerkers. Eenvoudig en helder taalgebruik staat daarbij centraal. Wij verwachten dat inwoners en bedrijven onze brieven en andere uitingen beter begrijpen. Verder zijn we actief op social media zoals twitter en facebook.

We hebben de gemeentelijke website toegankelijker gemaakt en inwoners kunnen steeds meer producten digitaal

wij draagvlak creëren voor besluiten die wij nemen. Meer secundair, maar zeker niet onbelangrijk, is daarbij waardering voor en vertrouwen van onze inwoners en partners in ons bestuur en daarmee een positief beeld van onze gemeente. Prestatie-indicatoren voor 2016 zijn:

- We informeren onze inwoners, instellingen, ondernemers en andere belanghebbenden tijdig en begrijpelijk over voor hen belangrijke of interessante onderwerpen. We houden informatie via Internet actueel. We maken actief gebruik van social media om inwoners te informeren en te kunnen aansluiten bij wat inwoners bezig houdt
- We betrekken inwoners en organisaties bij beleid en projecten en bieden de mogelijkheid om invloed uit te oefenen, conform de vastgestelde richtlijnen van de participatieladder.
- We publiceren informatie over het bestuur, over beleid en besluiten en over producten en diensten in de 'gemeentepagina' en op onze website.
- We organiseren, coördineren of leveren een bijdrage aan Wijchense evenementen en promotieactiviteiten.

aanvragen.

We hebben een bijdrage geleverd aan een aantal bijzondere evenementen dit jaar (Giro d'Italia, EK Obstacle Run, 100-ste Vierdaagse en Special Olympics 2016).

De advisering/uitvoering van grote projecten zoals Oostflank, Omgevingswet, NS-stations, Sociale Wijkteams en het project W21 heeft veel aandacht gehad. In de loop van 2016 is daar de voorbereiding op een mogelijke fusie met Druten bijgekomen.

Indicator	Werkelijk 2015	Begroot 2016	Werkelijk 2016
7B.3.2 Wijchense evenementen en promotie-activiteiten die we organiseren, coördineren of waar we een bijdrage aan leveren	22	16	16
7B.3.2 Projecten en dienstverlening waarbij we gebruik van (nieuwe) media verder ontwikkelen en verkennen.	3	4	4

7B.4 Publieke dienstverlening

Wij willen op een efficiënte en effectieve Wijchense wijze de dienstverlening aan onze inwoners verder optimaliseren.

7B.4.1. Professionalisering dienstverlening

De samenleving participeert. Ook bij de ontwikkeling van de dienstverlening. In 2016 starten wij met een burger-klankbordgroep om samen te werken aan verdere professionalisering van de gemeentebrede dienstverlening. Door

Verantwoording

De klankbordgroep voor de website is inmiddels een keer bij elkaar geweest. Er zijn goede tips uitgekomen die hebben geleid tot een andere basisinrichting. Een 2e bijeenkomst is gepland rond de zomer.

onderzoek weten wij wat onze kwaliteit is: of we doen wat we beloven en waar we dat kunnen bijsturen.

De organisatie van de dienstverlening, met de nieuwe middelen en de nieuwe huisvesting, vraagt in 2016 veel aandacht. Als het nieuwe gemeentekantoor eind 2016 opgeleverd is, merken bezoekers al direct in de hal, dat zij worden bejegend als zelfredzame burgers. Zij kunnen zich zelfstandig aanmelden voor een afspraak, internet raadplegen of direct een digitale dienst afnemen. Als vanouds helpen wij de minder zelfredzame inwoners aan de balie, of we bieden elektronische begeleiding. Voor alle gemeentebrede producten en diensten kan de burger terecht in het gemeentehuis. De zorgpoot van Vraagwijzer is ondergebracht in de Sociale Wijkteams, de overige teams zijn geïntegreerd binnen de dienstverlening in het gemeentehuis. Verder biedt het gemeentehuis ook onderdak aan partner Talis.

Het gemeentehuis is open en transparant. Er zijn informele werkplekken waar ambtenaren, bestuur, ketenpartners en ondernemers elkaar vinden en spreken. Met het netwerk, en de inzet van de kracht de samenleving werken wij steeds meer samen aan die zaken, die Wijchen belangrijk vindt.

- Door onze vernieuwde automatisering vragen wij inwoners slechts één maal om gegevens.
- Bij vervolcontacten is de voortgang van bijvoorbeeld een aanvraag zichtbaar, ook voor de burger zelf.
- Veel contacten gebeuren via e-mail.

In de nieuwe manier van dienstverlening, in een flexibel ingericht gebouw, en met nieuwe middelen, is hostmanship in de benadering van elkaar en onze burgers, bedrijven en instellingen de standaard. Alle medewerkers die regelmatig klanten ontvangen volgen een hostmanship-programma.

Omdat de geautomatiseerde systemen managementgegevens leveren is informatie beschikbaar. Bijvoorbeeld over piek- en dal tijden voor de bemensing. Of over op welke manier inwoners een

De klankbordgroep voor de website is inmiddels 2 keer bij elkaar geweest. De tips zijn meegenomen. De oplevering van de nieuwe huisvesting is medio 2017 voorzien. Ontwikkelingen zoals het op afspraak werken en jezelf kunnen aanmelden voor een afspraak, verplaatsen mee in de tijd. Veelal door technische randvoorwaarden. Dit geldt ook voor Vraagwijzer en de Sociale Wijkteams, en de hostmanstiptrainingen.

Veel projecten voor de professionalisering van de dienstverlening vallen onder de automatisering. In deze projecten is de gemeentebrede dienstverlening vertegenwoordigd.

Al voor de verhuizing verwachten wij te kunnen werken met een KlantContactSysteem. De nieuwe telefooncentrale is inmiddels rond de jaarwisseling gepland door afhankelijkheid van partijen in huidige contracten. Het KlantContactSysteem is in oktober opgeleverd. De managementrapportage is nog in ontwikkeling.

De nieuwe telefooncentrale is uitgesteld naar het eerste kwartaal 2017, om mee te kunnen doen met de landelijke aanbesteding mobiele telefonie (Gemeentelijke Telecommunicatie van KING). Dat is gelukt en levert functionele en financiële voordelen.

Voor de kwaliteit van de gemeentebrede dienstverlening zijn zeer recent dienstverleningsprincipes in gebruik genomen. Daar waar ze worden ingezet duiden zij de mate van klantvriendelijkheid van een werkwijze.

De dienstverleningsprincipes zijn uitgezet bij contactpersonen. Zij helpen hun afdelingen met het gebruik ervan. Dit ontwikkelt zich verder in 2017.

Extern onderzoek geeft nog voor de zomer informatie over de kwaliteit van ons telefoneren. Het onderzoek is uitgevoerd en leidde tot tips voor betere telefonische bereikbaarheid. Zoals het gebruik van de voicemail en het professioneel opnemen van de telefoon. Er loopt een pilot die klantverwachtingen van inwoners in beeld brengen bij verschillende loketten: het Sociaal WijkTeam, het Ondernemersloket

product het meest benaderen: via bijvoorbeeld balie, telefoon of website. Door de voorzieningen of de situatie aan te passen kan dat kanaal worden bijgestuurd, om de inwoners optimaal van dienst te zijn.

Ook de website wordt meer en meer geprofessionaliseerd de komende jaren. In 2016 worden er steeds meer formulieren digitaal beschikbaar gesteld. Evenals dat dan de prefill mogelijk gemaakt wordt. Mensen voeren dan hun BSN-nummer in en het formulier wordt dan alvast deels ingevuld. Het vergemakkelijkt het doen van een aanvraag bij de gemeente Wijchen. Tevens zorgen de statistieken van de website ervoor dat er continue gemonitord wordt waar behoefte aan is en mensen op zoeken. Dit zorgt ervoor dat de website optimaal ingedeeld kan worden. De website wordt ook meer voorzien van beeldmateriaal, en daarmee zal de uitstraling van het nieuwe gemeentekantoor op de website terugkomen. In het nieuwe gemeentekantoor gaan we volledig, tenzij, op afspraak werken en zal deze module op de website uitgebreid worden. Click-call-face is het uitgangspunt, waardoor het belangrijk is om onze dienstverlening digitaal optimaal ingericht te hebben. Voor ondernemers wordt in 2016 ook gestart met het maken van digitale formulieren, die kunnen worden ingevuld met E-herkenning. In 2016 zal ook een start gemaakt worden met het opzetten van een PIP (persoonlijke inlogpagina van de gemeente Wijchen) en/of de berichtenbox van mijnoverheid. Uitgangspunt bij dit alles blijft dat wij de inwoners en ondernemers willen betrekken bij de doorontwikkeling van de site. Ook willen wij dat zij de juiste informatie snel kunnen vinden en digitaal transacties kunnen doen.

en het 'Bouwloket'.

De pilot is eind vorig jaar afgerond. Omdat de evaluatie positief was gaan we hier in 2017 structureel mee verder.

Het digitaal aanleveren van bijvoorbeeld aanvragen, is vooral afhankelijk van de technische mogelijkheden en de daarbij horende automatiseringsplanning. De technische aansluiting met MijnOverheid en PersoonlijkeInternetPagina PIP zijn nog niet gerealiseerd.

Op dit moment zijn los van die technische mogelijkheden voor inwoners al slagen gemaakt door meer digitale formulieren. Daar waar mogelijk zijn die al 'intelligent': afhankelijk van de antwoorden schiet het formulier naar de volgende vraag of slaat er een paar over.

Steeds meer producten en diensten kunnen digitaal worden afgehandeld. Inmiddels hebben wij 37 online formulieren. Een deel daarvan (dat werkt via DigiD) wordt met de basis persoonsgegevens voor ingevuld. Ook komen de formulieren rechtstreeks binnen in ons nieuwe Zaaksysteem Decos, waardoor er meer en grotere bijlagen kunnen worden meegestuurd. De aansluiting op mijn Overheid is nog niet gerealiseerd, maar we zijn druk bezig met de implementatie daarvan.

7B.4.2. Doorontwikkelen KlantContactCentrum

De rol van het KlantContactCentrum om de telefonische bereikbaarheid van de gemeente Wijchen te garanderen, krijgt in 2016 steeds meer vorm. Het KlantContactCentrum is voor de dienstverlening aan burgers de eerste

Verantwoording

Het KlantContactSysteem is opgeleverd. De medewerkers van het KlantContactCentrum maken de bellers er op attent dat er via de website veel informatie te vinden is en er on-line

ingang, want daar krijgen burgers zoveel mogelijk in één keer antwoord. Dat gaat beter met het in gebruik genomen KlantContactSysteem, waarmee de medewerkers snel de benodigde productinformatie te vinden in de verschillende systemen. Hierdoor hoeft de beller zijn vraag maar één keer te stellen. De combinatie met de (nieuwe)telefooncentrale en telefoontoestellen zorgt voor een goede (informatie over) de bereikbaarheid van de medewerkers in de organisatie. Zo zal de beller ook voor meer vakinhoudelijke vragen maar één keer worden doorverbonden. Omdat gemeentebreed gewerkt wordt met het nieuwe zaakstelsel kan de beller in 2016 ook geïnformeerd worden over bijvoorbeeld de status van een aanvraag.

Het nieuwe gemeentehuis biedt de bezoekers meer zelfstandigheid, meer privacy, kortere wachttijden en de mogelijkheid om producten zelf direct elektronisch aan te vragen. De KCC-medewerkers in de hal geleiden de burgers eind 2016 naar de balies of spreekkamers, ze helpen de burgers met de nieuwe zelfbedieningszuil, of verzorgen de gevraagde diensten.

Onze inwoners, ondernemers, vrijwilligers, en/of ketenrelaties komen op afspraak naar het gemeentehuis. Daardoor worden zij direct geholpen door de juiste medewerker, en is de benodigde tijd voor hen gereserveerd.

De gesprekken vinden plaats in de ruime hal, op speciaal daarvoor bestemde ontmoetingsplekken en met daarvoor beschikbare moderne middelen.

meldingen en aanvragen gedaan kunnen worden. Er zijn nog geen koppelingen met andere applicaties. Dit wordt opgepakt in een volgende fase.

De nieuwe telefooncentrale is nog niet in gebruik genomen. Dit is gepland voor het 2^e kwartaal 2017.

Het nieuwe gemeentehuis, met de genoemde faciliteiten, wordt in het 3^e kwartaal van 2017 in gebruik genomen.

7B.5 Eigentijdse professionele organisatie

Onze organisatie dient te beschikken over taakbekwame en goed toegeruste medewerkers die zich verantwoordelijk voelen voor en betrokken zijn bij het uitvoeren van de publieke taak. En die er ook voor zorgen dat anderen, binnen en buiten de organisatie, hun taak goed kunnen uitvoeren. Vertrekpunt is een flexibele en professionele organisatie die vanuit een veranderende rolverdeling meer ruimte biedt aan eigen initiatief en verantwoordelijkheid van inwoners, instellingen en ondernemers. Een organisatie dus met medewerkers die professioneel, kostenbewust en samenwerkingsgericht handelen vanuit een veranderende overheidsrol. Medewerkers ook die kunnen excelleren vanuit een goede werkomgeving en binnen een prettige werksfeer.

- Met het project 'W21 Werkt' zetten we in 2016 het in 2015 gestarte transitieproces in naar een ander type werkorganisatie, naar andere werkwijzen en naar een cultuur met vernieuwende waarden. Vooral gericht op het nieuwe

dienstverleningsconcept in de nieuwe kantooromgeving in oktober 2016. Zaken als plaats- en tijdonafhankelijk werken, resultaat gericht werken, samenwerking en de relatie 'mens en werk' en leiderschap krijgen de aandacht. Over de voortgang van activiteiten op dit gebied leggen we met de programmarapportages separaat verantwoording af.

- Met het project 'Huisvesting' besteden we, ook indachtig het project 'W21 Werkt' aandacht aan de werkomgeving en de publieke dienstverlening. De verbouwing van het Rabobankpand is naar verwachting vóór oktober 2016 afgerond. Over de voortgang van activiteiten op dit gebied, ook in relatie tot W21 Werkt, leggen we separaat verantwoording af.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum	Verantwoording
7B.1.2	Actieplan Interne legal audit	maart 2016	Conform
	Verantwoording klachten en bezwaar- beroepsprocedures	doorlopend 2016	Conform
7B.2.1	Afdelingsjaarplannen, waarin het beheer en de beheersing van de bedrijfsvoering nader zijn gespecificeerd.	januari 2016	Conform
	De kadernota als voorbereiding voor de begroting	mei 2016	Conform
	Een kader stellende begroting	november 2016	Conform
7B.3.2	Uitvoeringsplan social media	april 2016	Introductie gemeente Wijchen op Facebook en LinkedIn gerealiseerd..
7B.4.1	Fasegewijze aanpak uitvoeringsplan Dienstverleningsconcept ook in relatie tot W21 Werkt	doorlopend 2016	Loopt door in 2017.
	Continu kwaliteitsonderzoek gemeentebrede dienstverlening	oktober 2016	Opgestart met telefoononderzoek; loopt door in 2017.
		doorlopend 2016	
7B.4.2	Digitale dienstverlening met zichtbaar nieuwe producten	oktober 2016	Loopt door in 2017.
7B.5.1	'Bouw' gemeentekantoor in Rabobank	doorlopend 2016	Wordt afgerond medio 2017.
	Fasegewijze aanpak uitvoeringsplan W21 Werkt	doorlopend 2016	Loopt door in 2017.
	Verhuizen naar vernieuwd gemeentekantoor	oktober 2016	Beoogde datum van openstelling 1 augustus 2017.

Wat kost het?

Productnr.	Financieel overzicht	Geactualiseerde Begroting	Werkelijk	Werkelijk
	(x € 1.000)	2016	2016	2015
Baten				
001.0	Bestuursorganen	-6	0	0
002.0	College Burgem. & Weth.	82	-481	849
003.0	Publiekszaken	709	797	717
913.0	Financiële middelen	54.035	54.401	52.918
922.0	Algemene baten en lasten	42	451	1.137
930.0	Belastinginkomsten	8.263	8.380	7.613
960.0	Saldi Kostenplaatsen	2.447	2.602	-131
980.0	Mutaties res. hfdfunct 0 tm 9	0	0	0
	Totaal Baten	65.574	66.150	63.104
Lasten				
001.0	Bestuursorganen	1.014	895	931
002.0	College Burgem. & Weth.	3.606	3.257	3.882
003.0	Publiekszaken	1.156	1.145	1.285
913.0	Financiële middelen	921	860	700
922.0	Algemene baten en lasten	356	546	2.263
930.0	Belastinginkomsten	610	613	501
960.0	Saldi Kostenplaatsen	161	2.066	-1.725
980.0	Mutaties res. hfdfunct 0 tm 9	0	0	0
	Totaal Lasten	7.824	9.382	7.837
Gerealiseerd totaal van baten en lasten		57.750	56.768	55.267
Mutatie bestemmingsreserves				
2BR:	W21 Organisatie	0	-142	0
2BR:	pensioenen wethouders	0	-135	0
2BR:	communicatieplan	5	5	5
3BR:	verkiezingen	-6	-45	-32
913BR:	Eenmalige Middelen	-140	-85	76
913BR:	Onderhoud Overige gebouwen	-204	-274	-896
913BR:	Reserve afvalstoffenheffing	0	-75	0
913BR:	Kasschuif NUP	0	0	296
922BR:	Frictiekosten personeel (15 AZ 126a)	224	-49	1.188
922BR:	BR : Integratie en participatie statushouders	0	-238	0
922BR:	Mutatie algemene reserve	1.215	1.215	0
930BR:	BR: Egalisatiereserve tarieven hondenbelast (14 Az060)	0	0	0
980AR:	Rekeningresultaat	845	845	0
0Afs.R:	gemeentewerf	27	27	0
0Afs.R:	herhuisvesting Molenhuis	18	18	0
0BR:	sociaal fonds gemeentepersoneel	0	-12	0
0BR:	W21 Organisatie	-45	-70	0
0BR:	W21 Verbouwing	0	0	0
0BR:	Wijchen21 informatievoorziening	0	47	0
0Risicoreserve	BTW-suppleties	0	60	0
0BR:	Onderhoud Overige gebouwen	-228	717	0
0BR:	Eenmalige Middelen	-700	-200	0
	Inzet bestemmingsreserves	1.012	1.621	637
	Gerealiseerd resultaat	58.762	58.389	55.903
	<i>Verschil rekening/begroting</i>		-373	

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (mio is nadeel)	Structureel	Incidenteel
Bestuursorganen (001.0)		
Er is een aanbestedingsvoordeel op accountantsdiensten op basis van de kale offerte. Echter doordat met name het Sociaal Domein extra aandacht vergde, vallen de kosten van de jaarrekeningcontrole hoger uit.	14	-7
Minder uitgaven voor computers raadsleden, millenniumgemeente en activiteiten raad.		8
Voordeel op raadsactiviteiten en fractieondersteuning.		11
Minder kosten voor congressen en representatie benodigd dan geraamd.		16
Voordeel op salarissen en vergoedingen raad.		41
Doorberekende kosten.		48
Overig.		-6
Bestuursondersteuning College van B&W (002.0)		
Dotatie aan pensioenvoorziening o.b.v. actuariële berekening.		-598
Om de reserve voor pensioenen wethouders op peil te houden is een extra dotatie nodig.		-135
Meer wachtgelduitkering door verhoogde pensioneringsleeftijd.		-19
De kosten voor de advisering over pensioenen en de berekening van de verplichtingen vallen mee..		10
De begrote arbeidsongeschiktheidsverzekering bestuurders is in 2016 nog niet afgesloten.		14
Personeelskosten college, inclusief te betalen pensioenpremies, onkostenvergoeding etc. Door gebruik te maken van de werkkostenregeling kunnen we vergoedingen fiscaal vriendelijker uitkeren.		27
Voordeel betaalde pensioenpremie wethouders. Dit voordeel is niet voldoende om de stortingen voor de reserve en voorziening pensioenen op te vangen.		30
Representatie uitgaven komen op hetzelfde niveau als vorig jaar uit.		-21
Doelmatigheidsonderzoeken worden eens in de 2 jaar uitgevoerd. Vanwege keuzes in de bedrijfsvoering is in 2016 geen onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek 2017 kan ten laste van het reguliere budget 2017.		12
Bijdrage Adviesfunctie hoger door MGR.		-3
Restitutie Stadsregio 2e halfjaar 2015. Het voorschot over het 2e halfjaar 2015 is in eerste instantie opgelegd door de Stadsregio, deze is in augustus 2016 terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.		63
Doorberekende kosten.		129
Publiekszaken (003.0)		
Lagere kosten en hogere opbrengsten voor huwelijken.		8
Hogere opbrengsten reisdocumenten, onder meer door kostenverschuiving tussen 2015 en 2016, maar ook door actieve benadering van de mensen bij verlopen van documenten.		23
Per saldo meeropbrengst voor rijbewijzen. Dit in verband met een piek in de 10-jaars-cyclus. Door actief de mensen te benaderen zijn er veel mensen in november/december nog hun rijbewijs komen verlengen.		34
Doorberekende kosten.		-12
Overig.		6
Financiële middelen (913.0)		
Storting van een deel van de inkomsten uit het gemeentefonds in de reserve voor Statushouders.		-164
Het structurele dividenden Dar en BNG vallen naar verwachting lager uit dan begroot. Daarnaast heeft DAR extra dividend uitgekeerd in verband met de verkoop van bedrijfsonderdelen. We storten dit extra dividend in de reserve afvalstoffenheffing om de omslag naar omgekeerd inzamelen te kunnen bekostigen.		76
Storting extra dividend DAR in reserve afvalstoffenheffing.		-75
De rente van de achtergestelde lening aan Vitens is lager, door een lagere rente op de peildata.		-16
Verwachte hogere uitkering gemeentefonds achterliggende jaren.		181
Hogere inkomsten gemeentefonds 2016, waarvan € 164k voor participatie en		184

Toelichting verschil baten en lasten rekening/begroting (mio is nadeel)	Structureel	Incidenteel
integratie statushouders. Deze € 164k is in een reserve gestort van waaruit de kosten 2016 en later gedekt kunnen worden.		
Aanvullende dotatie in het onderhoudsfonds als gevolg van onderhoud gemeentekantoor en extra onderhoud Speelhoeve, we hebben een aantal voordelen welke het bovengenoemde nadeel nivelleren.		-62
Lagere opbrengsten verhuur overige gebouwen en eigendommen.		-62
De aanslag waterbelasting van BSR is hoger dan begroot.	-27	
Kapitaallasten woning oosterweg zijn niet begroot.	-18	
Electrakosten Okie Dokie en Graafseweg 615/617.	-18	
Onderhoud ZZG gebouw, hiervoor is in de begroting niet voorzien.		-10
In 2016 geen beheer en onderhoudskosten parkeerkelder station, omdat dit nog niet in gebruik is als gevolg van vertraging in het bouwproject.		152
Doorberekende kosten.		-19
Overig.		-5
Algemene baten en lasten (922.0)		
Vrijvallende stelposten.		-71
Vrijvallende stelpost kapitaallasten. De jaareindeverwachting van de kapitaallasten zijn op alle afzonderlijke posten nu berekend en waar afwijkingen zijn op die plaats van een toelichting voorzien.		-50
Op basis van de huidige schademeldingen voorzien we een voordeel op de uit te keren schadebedragen en het eigen risico.		26
Doorberekende kosten.		31
Overig.		-8
Saldi Belastinginkomsten (930.0)		
De opbrengst toeristenbelasting is hoger. Naar aanleiding van de volledigheidscntrole door Munitax kunnen er meer en hogere aanslagen worden opgelegd. Ook is er een voordelig effect op achterliggende jaren.		19
Hogere OZB-opbrengsten. Met name de OZB op woningen is hoger. Voor de niet-woningen is een lagere opbrengst gerealiseerd.		91
De leges voor reclameborden vallen lager uit dan geraamd. In de begroting 2017 e.v. is dit aangepast en zijn de leges verlaagd.		-8
Doorberekende kosten.		12
Saldi Kostenplaatsen (960.0)		
Doorberekende kosten i.v.m. onttrekking reserves op bedrijfsvoering, is neutraal met product 980.		-2.599
Op afzonderlijke projecten is al een CAR-verzekering. Dus de algemene CAR-verzekering kon niet aan projecten worden toegerekend en ten laste van de algemene dienst.		-6
Overig.		3
Mutaties met reserves (980.0)		
Verschil op reserves verdeeldienst, met name vanwege een technische verwerking (zie saldo op 960.0)		1.621
Totaal saldo		-373

Paragrafen

Paragrafen

1. Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien
2. Meerjarenramingen 2017 t/m 2020
3. Lokale heffingen
4. Weerstandsvermogen
5. Onderhoud Kapitaalgoederen
6. Financiering
7. Bedrijfsvoering
8. Verbonden Partijen
9. Grondbeleid

Paragraaf 1: Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, het betreft met name de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De (wettelijk) niet vrij besteedbare heffingen evenals de specifieke uitkeringen worden in de programma's, waarvan ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord.

Overzicht vrij besteedbare dekkingsmiddelen

In de tabel wordt een overzicht gegeven van de dekkingsmiddelen. Na de tabel worden de onderdelen kort toegelicht.

Tabel 1: Weergave van de dekkingsmiddelen (x € 1.000)

Dekkingsmiddelen		Begroting 2016	Werkelijk 2016	Meerjarenramingen		
				2017	2018	2019
2.1	Lokale heffingen vrij besteedbaar	7.071	8.065	7.753	7.818	7.900
2.2	Gemeentefonds	52.144	53.915	52.119	53.060	53.434
2.3	Achtergestelde geldlening en dividend	433	453	393	353	309
2.4	Onvoorzien	0	0	0	0	0
Totale algemene dekkingsmiddelen		59.648	62.433	60.265	61.231	61.643

• Lokale heffingen

In paragraaf 3 "Lokale heffingen" van de programmabegroting wordt nader ingegaan op het algemeen beleid van de lokale heffingen en de belastingcapaciteit van de gemeente Wijchen. De onderstaande lokale heffingen zijn daar opgenomen.

- Onroerend Zaak Belasting (OZB)*,
- Toeristenbelasting*,
- Hondenbelasting,
- Rioolrechten,
- Afvalstoffenheffing / reinigingsrechten,
- Reclamebelasting*
- Precario*

De met * gemarkeerde belastingen zijn in tabel 1 opgenomen onder lokale heffingen (vrij besteedbaar).

• Gemeentefonds (algemene uitkering)

De omvang van de inkomsten uit het Gemeentefonds zijn herleid uit de decembercirculaire 2016 (16 1683a). Het Rijk heeft vanaf 2012 de systematiek van gezamenlijk "trap op en trap af" in ere hersteld, waarbij de behoedzaamheidsreserve is komen te vervallen.

• Achtergestelde leningen en dividend

Dit betreft de opbrengsten van uitstaande leningen aan Vitens en Nuon. De dividendopbrengsten zijn van Vitens, BNG en DAR.

• Onvoorzien

Er is, conform wettelijk voorschrift een bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Met het vaststellen van de begroting 2016, bekrachtigt de raad het standpunt, dat tegenvallers binnen bestaande middelen worden opgevangen. Vandaar dat we voor onvoorzien € 1,00 (één euro) opnemen.

Paragraaf 2: Meerjarenramingen 2017 – 2020

Uitgangspunten

De programmabegroting 2017 is de basis voor de meerjarenramingen. Bij deze meerjarenbegroting zijn de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd, welke zijn ontleend aan het coalitieakkoord 2014-2018 "Anders denken, samen doen":

- Structurele tekorten worden gedekt door structurele maatregelen.
- Incidentele tekorten worden gedekt door incidentele maatregelen.
- Winstuitkeringen GR Bijsterhuizen worden toegevoegd aan de algemene reserve.
- De reserve Bouwgrondexploitatie vormt onderdeel van de algemene reserve.
- Investerings in het MIO worden gedekt uit de reserve grote projecten, afschrijvingen en bijdragen door derden, zodat rentelasten niet stijgen. Hieronder valt ook de bouwrente. De omvang van de reserve grote projecten is dekkend voor de lopende goedgekeurde investeringen. Voor nieuwe investeringen geldt dat de benodigde middelen overgeheveld dienen te worden uit de algemene reserve.
- Uit de algemene reserve onttrekken we alleen incidentele middelen wanneer dit leidt tot verlaging van de structurele lasten.
- Onder het mom van 'trap op en trap af', worden de opgelegde rijks bezuinigingen op welke wijze dan ook doorgesluisd naar de gemeenschappelijke regelingen en gesubsidieerde instellingen of nieuwe beleidstaken.
- Slechts in het geval dat er buiten het gepresenteerde (actuele) structurele meerjarenperspectief financieringsmiddelen worden verkregen, dan wel 'oud' voor 'nieuw' wordt ingeruild, is structureel nieuw beleid toegestaan.
- Nut en noodzaak worden integraal afgewogen binnen de kadernota of begroting. Daar worden de prioriteiten gesteld. Buiten deze beslissingsmomenten kan geen extra incidenteel of structureel geld uitgegeven worden. Uitrusten binnen de programma's kan alleen na besluitvorming van het college.
- De nieuwe beleidstaken en gelden die wij van de rijksoverheid krijgen, worden één op één gelabeld voor het beoogde doel. Uitzetting van deze gelden met eigen middelen is niet mogelijk. Bij de gelabelde gelden worden ook de organisatie en uitvoeringskosten structureel gedekt.
- Onontkoombare uitzettingen worden in principe binnen het eigen programma opgevangen. Om de gevolgen van het rijksbeleid op te vangen, bijvoorbeeld de wet markt en overheid, bezuinigen wij waarschijnlijk € 200.000 euro structureel per jaar. Cumulatief geeft dit € 800.000,- extra ruimte in 2018.

Relatie met de Kaderbrief 2017-2020

In de Kaderbrief 2017-2020 is aan de raad een beeld geschetst van het structurele meerjarenperspectief. Op grond van dat perspectief is deze begroting opgesteld. In de volgende tabellen worden de mutaties vanaf de begroting 2016-2019, naar de kaderbrief 2017, tot de Begroting 2017-2020 (op bestaand beleid), inclusief wijzigingen uit de nota "Anders Denken, Samen Doen" en de septembercirculaire 2016 weergegeven.

Hierbij maken we onderscheid in het structurele perspectief (tabel 2), het incidentele perspectief (tabel 3) en de bouwgrondexploitaties (tabel 4). In tabel 5 wordt dit getotaliseerd tot het totale meerjarenperspectief 2017-2020.

Tabel 5: Mutaties in het structureel meerjarenperspectief (x € 1.000)

Ontwikkelingen ten opzichte van begroting 2016 (x € 1.000.)	2017	2018	2019	2020
Begroting 2016 (ADSD)	186	149	630	56
Septembecirculaire 2015	93	145	153	153
Decembecirculaire 2015	189	190	191	191
Startpositie 2017 t/m 2020	468	484	974	400
Actualisatie kaderbrief 2017-2020:				
Bijzondere bijstand	-58	-58	-260	-18
BUIG	34	47	-475	-137
GR'en	-39	-62	-75	-95
Bouwleges	0	0	0	-150
Onderhoudsreserve vastgoed	-14	-28	23	23
Gemeentefonds	-263	589	797	915
Prijscompensatie	-102	-185	-324	-482
Formatie	-5	-121	-174	-195
Rente	-12	-69	-41	0
Kapitaallasten	16	-52	-52	-25
BBV en technische correcties	0	0	-58	-58
OZB	145	215	296	376
Uitzettingen	-310	-357	-357	-358
Inkrimpingen	256	220	66	66
Saldo kaderbrief 2017-2020	116	623	340	262
Bijstelling Renteresultaat conform BBV	-984	-826	-895	-612
Bijstelling Kapitaallasten conform BBV	1.254	1.056	999	624
Effect kostenverdeelstaat / wijziging BBV	-90	-38	18	285
Dekking uit Bouwgrondexploitatie/Investerings	0	18	28	6
Programmabegroting 2017-2020	296	832	490	566
Mutatie opgenomen in ADSD 2017				
Bijzondere Bijstand	0	-59	-38	-129
Wet BUIG	460	-207	-885	-734
Decentralisaties	-791	-443	-410	-308
Gemeenschappelijke regelingen	40	0	0	0
Gemeentefonds	677	1.240	1.561	1.690
Prijscompensatie	96	118	159	168
Formatiekosten	79	183	286	393
Onroerende Zaak Belasting	-99	-138	-172	-189
IBOR	0	-400	-400	-400
Uitzettingen	-55	-175	-66	-71
Inkrimpingen	10	10	10	10
Nieuw Beleid	-113	-140	-140	-140
Amendement Speelruimtebeleid fitnesspark	-10	-10	-10	-10
Totaal Structureel resultaat 2017-2020	590	813	383	844

Tabel 6: Mutaties in het incidenteel meerjarenperspectief (x € 1.000)

Ontwikkelingen ten opzichte van begroting 2016 (x € 1.000.)	2017	2018	2019	2020
Saldo begroting 2016	0	0	377	0
Mutaties Kaderbrief 2017-2020				
Bouwleges	265	88	-23	56
Huis van de gemeente	-242	0	0	0
Rente resultaat	-288	-231	-259	0
Omgevingswet	-80	0	0	0
Samenwerking Druten	-500	0	0	0
Onttrekking Algemene Reserve	845	143	0	0
Eindpositie Programmabegroting 2017-2020	0	0	95	56
Mutaties ADSD 2017				
Bijstelling raming Oosterpark	0	100	0	0
Uitstel oplevering fases Bijsterhuizen	125	125	0	0
Uitstel fases Bijsterhuizen, kwaliteitsinstandhouding	-248	0	248	0
Uitstel fases Bijsterhuizen, te verwerven groen	-150	0	150	0
Uitstel fases Bijsterhuizen, BR te verwerven groen	150	0	-150	0
Verschuiving Kasteeltuin i.v.m. parkeerkelder	200	-200	0	0
Afronding project Schaarweide	-200	0	0	0
Oplevering Huis van de Gemeente 1-6-2017	40	0	0	0
Mystery calls	-8	-8	0	0
Uitbreiding inzet IMK	-56	0	0	0
Planeconomie	-20	0	0	0
Kracht Rijk van Nijmegen	-25	0	0	0
Revitalisatie Bedrijventerrein Oost	-10	0	0	0
Stationsomgeving, toezicht	-50	0	0	0
Bermen buitengebied	-100	0	0	0
Onttrekking reserves conform hoofdstuk 6	185	0	0	0
Verschuiving en extra onttrekking algemene reserve	167	-17	0	0
Totaal incidenteel resultaat 2017-2020	0	0	343	56

Tabel 7: Mutaties in het incidenteel meerjarenperspectief (bouwgrondexploitaties) (x € 1.000)

Ontwikkelingen ten opzichte van begroting 2016 (x € 1.000.)	2017	2018	2019	2020
Saldo begroting 2016	0	11	1.957	0
Actualisatie Kaderbrief 2017-2020				
Tuin van Woezik	-72			
Voorziening Tuin van Woezik	72			
Huurlingsedam 74		9		
Klapstraat	37			
Oostflank 1e fase, Urban Villa 2		1.100	-1.957	
Oostflank, locatie Urban Villa 3		857		
Beuningsesteeg		3		
Totaal resultaat Bouwgrondexploitaties Programmabegroting 2017-2020	37	1.980	0	0

Tabel 8: Totaal meerjarenperspectief 2016-2019 (x € 1.000)

Begroting 2017 (excl. ADSD) (x € 1.000.)	2017	2018	2019	2020
Structureel perspectief (tabel 2)	590	813	383	844
Incidenteel perspectief (tabel 3)	0	0	343	56
Incidenteel perspectief bouwgrond (tabel 4)	37	1.980	0	0
Totaal Programmabegroting 2017-2020	627	2.793	726	900

Paragraaf 3: Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf bevat informatie over het rijks- en gemeentelijk beleid met betrekking tot gemeentelijke belastingen. Daarnaast wordt ingegaan op de consequenties van dit beleid voor de inwoners.

We beschrijven allereerst de algemene kaders en beleidsuitgangspunten. Daarnaast geven we aan welke belastingen we in Wijchen heffen. Per belastingsoort schetsen we de kaders en gaan we in op de tariefsopbouw en de grondslag voor de belastingheffing en de totaal begrote (netto-)opbrengst per belasting. We gaan ook in op ons kwijtscheldingsbeleid. Tot slot van deze paragraaf nemen we voorbeeldaanslagen lokale heffingen op voor een meerpersoonshuishouden zonder honden, om zo een vergelijking te kunnen maken van de tarief ontwikkelingen voor de individuele huishoudens.

Algemeen

De bevoegdheid tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting berust bij de raad. Een dergelijk besluit wordt genomen door het vaststellen, wijzigen of intrekken van een daartoe bestemde verordening. Het belastinggebied van een gemeente is begrensd. De Gemeentewet bepaalt limitatief welke belastingen door een gemeente mogen worden geheven. Daarnaast kan bij wet aan de gemeente de bevoegdheid worden toegekend om een bepaalde belasting te heffen. Een voorbeeld hiervan vormt de afvalstoffenheffing welke zijn wettelijke grondslag vindt in de Wet Milieubeheer. Wijchen werkt samen met de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Groesbeek op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. Middels een centrumgemeente-constructie in de zin van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) zijn de bevoegdheden op het gebied van de uitvoering overgedragen aan de gemeente Beuningen. Het Belastingkantoor Beuningen verricht haar werkzaamheden onder de naam Munitax.

Welke belastingen en rechten worden in de gemeente Wijchen geheven?

Belastingen worden door de heffingsambtenaar dwingend opgelegd zonder dat daar een aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat.

Rechten worden geheven op basis van artikel 229 van de Gemeentewet. Tegenover deze heffingen staat wel een aanwijsbare tegenprestatie. Bovendien mag het totaal van de verwachte inkomsten uit rechten het totaal van de verwachte uitgaven niet overschrijden.

De gemeente Wijchen heft de onderstaande belastingen en rechten:

- onroerende zaakbelastingen (artikel 220 tot en met artikel 220i Gemeentewet);
- toeristenbelasting (artikel 224 Gemeentewet);
- hondenbelasting (artikel 226 Gemeentewet);
- rioolheffing (artikel 228a Gemeentewet);
- leges (artikel 229 Gemeentewet);
- brandweerrechten (artikel 229 Gemeentewet);
- marktgelden (artikel 229 Gemeentewet);
- reinigingsrechten (artikel 229 Gemeentewet);
- afvalstoffenheffing (artikel 15:33 Wet milieubeheer);
- reclamebelasting (artikel 227 Gemeentewet);
- precariobelasting (artikel 228 Gemeentewet).

Ontwikkelingen 2016

- **Landelijke basisregistratie WOZ (LV-WOZ)**

De VNG heeft samen met 28 andere partijen het convenant Sectormodel WOZ ondertekend. Het sectormodel moet ervoor zorgen dat de ontwikkeling van de informatievoorziening en de ICT-producten en -diensten van alle partijen goed op elkaar afgestemd zijn. Met het convenant hebben de deelnemende partijen afgesproken dat zij door samenwerking de invoering van geautomatiseerd berichtenverkeer willen bespoedigen. Het Sectormodel WOZ past prima in de ontwikkeling van de e-overheid die met de komst van de basisregistraties grote impulsen krijgt. Bestuursorganen die deze gegevens gebruiken moeten erop kunnen vertrouwen dat de gegevens correct zijn. Gemeenten worden dan ook verplicht om foutmeldingen van afnemers van de basisgegevens te onderzoeken en waar nodig aan te passen. De BR WOZ past in het systeem van basisregistraties dat moet leiden tot een hoogstaande gegevenshuishouding. De BR WOZ is opgenomen in het Referentiemodel Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens (RSGB). Gemeenten moeten verplicht gegevens aanleveren aan de landelijke voorziening. Afnemers krijgen hun gegevens via deze landelijke voorziening. Gemeenten moeten eventuele (door de afnemers geconstateerde fouten) terugmelden. In 2011 is de belastingdata van de gemeente Wijchen conform sectormodel WOZ geconverteerd. In 2012 is gestart met het leggen van de koppeling tussen de BAG en de WOZ. De bestanden zijn door het belastingkantoor eind 2012 en begin 2013 geanalyseerd en afgestemd. Het aansluiten van de belastingapplicatie op de landelijke voorziening WOZ heeft vertraging opgelopen zowel bij het kadaster als bij de diverse software leveranciers. Een aanvang met koppelen van gemeenten is reeds gestart. De Waarderingskamer heeft nog geen planning afgegeven voor Munitax per wanneer deze mag aansluiten. Beleid binnen de Waarderingskamer is dat samenwerkingsverbanden aan het eind pas zullen aansluiten. Verwachting is dat Munitax in het eerste kwartaal 2016 pas zal kunnen aansluiten op de LV WOZ.

Verantwoording:

Munitax is na de zomer van 2016 met goed gevolg aangesloten op de LVWOZ.

- **Gebruik WOZ-waarde in Woningwaarderingstelsel**

Vanaf 1 oktober 2015 heeft de WOZ-waarde een grotere invloed op de maximaal redelijke huurprijs voor huurwoningen. Het puntensysteem van het Woningwaarderingstelsel gaat een groter aantal punten baseren op de WOZ-waarde van de woning. In hoofdlijnen betekent dit:

- een woning krijgt één punt voor elke € 7.900 van de WOZ-waarde;
- voor de WOZ-waarde gedeeld door de oppervlakte krijgt de woning nogmaals één punt per € 120.

Hoe het systeem precies werkt staat uitgelegd in een circulaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Met deze wijziging per 1 oktober 2015 komt een eind aan de "schaarstepunten" in het woningwaarderingstelsel voor woningen in aangewezen "schaarstegebieden". Met deze wijziging per 1 oktober 2015 hebben veel huurders van woningen in 2016 weer een formeel belang bij de WOZ-waarde van hun woning. Immers in 2016 kan de jaarlijkse huurverhoging beïnvloed worden door de maximaal redelijke huurprijs die direct samenhangt met de WOZ-waarde. Daarom is het van belang dat ook de huurder van woningen de mogelijkheid heeft om bezwaar te maken tegen de WOZ-waarde. Gevolg hiervan is dat het aantal bezwaarschriften tegen de WOZ-waarde zal stijgen en dat dit bij gegrondverklaring van bezwaren kan leiden tot het vergoeden van proceskosten indien gemachtigde van belanghebbende beroepsmatig bijstand verleend. Gevolgen hiervan (aantallen en financiële consequenties) zullen in de juni rapportage van Munitax aan de deelnemers kenbaar worden gemaakt.

Verantwoording

Munitax ontving nauwelijks meer bezwaren van huurders tegen de hoogte van de waarde. Dit heeft geen impact gehad op het proces

Lokale Heffingen

- Onroerende zaakbelastingen**

Bij de opgelegde aanslagen over 2016 zijn de tarieven verwerkt die door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

Tabel 1: ontwikkeling van de tarieven OZB (inclusief correctie n.a.v. waardedaling).

Soort OZB	Tarief 2016 (% van de WOZ- waarde)	Gewenste opbrengst 2016(netto x€ 1.000)	Gerealiseerde opbrengst 2016(netto x€ 1.000)
Woning eigenaar	0,1261%	4.697	4.808
Niet-woning eigenaar	0,2115%	1.664	1.630
Niet-woning gebruiker	0,1720%	1.155	1.170
Totaal		7.516	7.608

- Reinigingsheffingen**

De reinigingsheffingen zijn gebaseerd op 100% kostendekkendheid, waarbij de voor compensatie in aanmerking komende btw wordt meegerekend in het tarief conform art. 15:33 derde lid Wet Milieubeheer. De middelen die gegenereerd worden uit de reinigingsheffingen zijn derhalve niet vrij aanwendbaar maar dienen ter dekking van kosten voor afvalinzameling en verwerken.

Bij diftar bestaat de tariefstelling uit een variabel en een vast gedeelte. De hoogte van het variabele gedeelte wordt bepaald door het aantal aanbiedingen van de grijze minicontainer (of aantal inworpen in de verzamelcontainer) en de omvang van deze container. De inkomsten die de gemeente met het variabele tarief genereert, zijn ongeveer gelijk aan de inzamel- en verwerkingskosten van het restafval. Met het vaste tarief worden de algemene kosten en de kosten van de overige afvalstromen gedekt. Op basis van ervaringen uit andere gemeenten, zijn wij in 2014 met een aanbiedgedrag van 55% gestart. Op basis van onze eigen ervaring in 2013 en 2014 is dit percentage in 2015 verlaagd naar 50% en voor 2016 gaan we uit van een percentage van 44%. De reden hiervoor is met name het verder scheiden van het restafval met bijvoorbeeld het blik en de drankenkartons.

Het variabele tarief is bepaald door de variabele kosten (inzameling en verwerking restafval) te delen door het te verwachten aantal aanbiedingen. Er bestaan hierbij drie mogelijkheden: 240 liter minicontainer, 140 liter minicontainer en 50 liter zak (ondergrondse verzamelcontainer). Naar verhouding is bij elk van de drie mogelijkheden het tarief gelijk. D.w.z. per aanbieding betaald iemand met een 240 liter minicontainer ca. 1,7 (240 liter/140 liter) keer zoveel als iemand met een 140 liter minicontainer. Omdat o.a. appartementen niet beschikken over een GFT container en het afval niet kunnen scheiden is een correctie toegepast van 16% op het tarief van de afvalzak. In onderstaande tabel 2 zijn de tarieven opgenomen.

Tabel 2: tariefstelling Reinigingsheffing 2016.

Tarieven 2016 x € 1,00	Mini container 240 liter	Mini container 140 liter	Afvalzak (50 liter)
Vast tarief	118,00	118,00	118,00
Variabel tarief	5,69	3,32	0,99
Woonzorgcomplex			48,50

Tabel 3: Begrote grondslag tariefstelling x € 1000:

Totale kosten product afvalverwerking en verwijdering excl. BTW	2.590
Toe te rekenen BTW	540
Toe te rekenen kosten van het schoonhouden van wegen *(50%)	82
Opslag leegstand en oninbaarheid	61
Correctie kosten zwerfvuil en illegaal vuil (67%)*	- 83
Correctie kosten beleid (100%)*	- 65
Grondslag van de heffing	3.124

* Deze kosten mogen niet of niet volledig worden toegerekend aan de Reinigingsheffing.

• Rioolheffing

De opbrengst van de rioolheffing heeft als uitgangspunt 100% kostendekkendheid waarbij de voor compensatie in aanmerking komende btw wordt meegerekend in het tarief conform art. 28a derde lid Gemeentewet. De hoogte van de heffing is gebaseerd op de kosten voortvloeiend uit en gerelateerd aan het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De rioolheffing wordt geheven ter dekking van de kosten van de riolering. De evaluatie van de heffingsgrondslag zal gelijktijdig worden uitgevoerd met het opstellen van het nieuwe verbreed GRP, vooralsnog voorzien in het jaar 2017 ten behoeve van de tarieven 2018. De gemeente Wijchen heft rioolheffing van zowel de eigenaar als van de gebruiker van objecten die direct of indirect zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering. De heffingsmaatstaf is aangepast aan die van de OZB. Bij 100% kostendekkendheid stijgen de opbrengsten met 4,6%. Evenals in 2015 is in 2016 een korting gegeven worden op het tarief, waardoor de totale opbrengststijging 2,6% was. In 2017 valt deze korting weg.

Tabel 4: tarieven rioolrecht en kostenonderbouwing tarief (inclusief correctie n.a.v. waardedaling).

Soort Rioolheffing	Tarief 2016 (% van de WOZ-waarde)	Kostentoedeling 2016* (netto x € 1.000)
Woning eigenaar	0,0429%	1.596
Woning gebruiker	0,0353%	1.289
Niet-woning eigenaar	0,0713%	520
Niet-woning gebruiker	0,0578%	390
Totaal bruto-opbrengst		3.795
Oninbaar/bezwaar en beroep/verminderingen		-29
Netto-opbrengst		3.766

* Begrote opbrengst inclusief toerekenbare btw-componenten.

Het tarief is bepaald op basis van de bovenstaande gegevens. De af te dekken kosten, inclusief toegerekende compensabele BTW bedroegen € 3.870k. De gewenste opbrengst (bruto) was € 3.795k, zodat de dekkingsgraad 98% is. Daarbinnen is ook rekening gehouden met een inschatting voor bezwaar/beroep en oninbaar, wat ook binnen het tarief afgedekt mag worden. Rekening houdend daarmee is de dekkingsgraad 97%. Binnen de gemeente zijn een viertal subcategorieën vastgesteld te weten:

- Woningen eigenaar 42,0%
- Niet-woningen eigenaar 13,7%
- Woningen gebruiker 34,0%
- Niet woningen gebruiker 10,3%

De eerste twee categorieën vallen onder het zogenaamde rioolaansluitrecht (eigenaar), waarmee de kosten van de initiële aanleg, vervanging en groot onderhoud worden afgedekt. De laatste twee onder het rioolafvoerrecht (gebruiker) waarmee de overige kosten gerelateerd aan ons rioleringsstelsel worden afgedekt.

- **Hondenbelasting**

Hondenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel en mag dus vrijelijk besteed worden. In de gemeente Wijchen worden de belastingopbrengsten echter aangewend ter voorkoming van hondenoverlast. De hondenbelasting in Wijchen is kostendekkend.

Tabel 5: ontwikkeling van de tarieven hondenbelasting.

Aantal honden	2016 €
Eerste hond	82,70
Tweede en volgende hond	152,00
Kennel	355,00

- **Toeristenbelasting**

De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Heffing van toeristenbelasting geschiedt op basis van aangifte. We verlenen een vrijstelling voor overnachtingen van scouts die op een scoutingterrein overnachten. Het afgeronde tarief wordt in rekening gebracht, conform raadsbesluit 13 AZ 267.

Tabel 6: ontwikkeling van de tarieven toeristenbelasting.

	2016 onafgerond	2016 afgerond
Tarief per overnachting	0,70	0,70
Tarief per overnachting op vaste plaats	0,44	0,45

- **Reclamebelasting**

De reclamebelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Een gebruiker van een pand binnen een door de Raad vastgesteld gebied is deze belasting verschuldigd als hij een reclame-uiting op zijn pand voert. In 2016 was de reclamebelasting van toepassing voor een drietal zone's. Te weten: Wijchen Centrum, Bedrijventerrein Wijchen-Oost en Bedrijventerrein. Het tarief voor Wijchen Centrum is een percentage van de WOZ-waarde van het pand. Voor de overige zone's is ook de WOZ-waarde van het pand als grondslag gekozen, maar zijn de tarieven gestaffeld. De tarieven 2016 zijn in overleg met de 3 stichtingen bepaald.

Tabel 7a: ontwikkeling tarieven reclamebelasting Wijchen Centrum

	2016
Minimum bedrag per WOZ-object	292,00
Drempelbedrag WOZ-waarde	131.000
Tarief per € 1.000 WOZ-waarde boven drempelbedrag	2,23
Maximumbedrag per WOZ-object	847,00
Gewenste opbrengst in €	120.000

Tabel 7b: ontwikkeling tarieven Bedrijventerrein Bijsterhuizen

WOZ-waarde van:	Tot	2016*
0	100.0000	130,00
100.0000	250.000	260,00
250.000	500.000	415,00
500.000	1.000.000	935,00
1.000.000	2.000.000	1.295,00
2.000.000	3.000.000	1.555,00
3.000.000	4.000.000	2.070,00
4.000.000	5.000.000	2.590,00
5.000.000	10.000.000	3.625,00
10.000.000	-	4.140,00

* Omgerekend naar jaartarieven

Tabel 7c: ontwikkeling tarieven bedrijventerrein Wijchen-Oost

WOZ-waarde van:	2016*	
	Tot	
0	100.0000	125,00
100.0000	200.000	175,00
200.000	300.000	250,00
300.000	500.000	400,00
500.000	750.000	550,00
750.000	1.000.000	700,00
1.000.000	1.500.000	900,00
1.500.000	2.000.000	1.200,00
2.000.000	3.000.000	1.500,00
3.000.000	-	1.860,00

* Omgerekend naar jaartarieven

- Leges-, belasting- en precariotarieven**

De leges- en belastingtarieven voor 2016 zijn door de raad vastgesteld in december 2015. De verordeningen zijn tevens nagelopen op kennelijk onredelijke heffing

Overzicht van de geraamde inkomsten.

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de begrote inkomsten gemeentelijke heffingen.

Tabel 8: Overzicht geraamde netto inkomsten (x € 1.000).

	Begroot	Gerealiseerd
Onroerende zaakbelastingen	7.516	7.608
Toeristenbelasting	33	52
Hondenbelasting	338	337
Rioolheffing	3.766	3.799
Leges bouwvergunningen	589	1.040
Precariobelasting	0	58
Marktgelden	24	26
Reinigingsheffing	3.066	3.005
Reclamebelasting	345	347
Totale opbrengst	15.677	16.272

Opbouw woningvoorraad Wijchen

In de onderstaande tabel zijn de woningen, op basis van de vastgestelde WOZ-waarde, ingedeeld in de volgende waarde categorieën:

Tabel 9: Overzicht waarde categorieën.

Woning ingedeeld in categorie:	2016 begroot		2016 gerealiseerd (gebruikt voor begroting 2017)	
	Aantal woningen	Percentage	Aantal woningen	Percentage
< 200.000	9.296	54,4%	9.114	53,1%
200.000 – 300.000	4.743	27,8%	4.895	28,5%
300.000 – 400.000	1.896	11,1%	1.977	11,5%
400.000 – 500.000	750	4,4%	779	4,5%
> 500.000	394	2,3%	403	2,4%

De gemiddelde waarde van een woning in Nederland bedraagt voor het belastingjaar 2016 € 218.000.

Lokale lastendruk

Op basis van de voorgestelde tarieven berekenen we de lokale lastendruk. De belastingsoorten OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing (meerpersoonshuishouden) zijn in dit overzicht meegenomen. Hier wordt uitgegaan van onroerende zaken met een WOZ-waarde van respectievelijk € 200k, € 300k, € 400k, en € 500k (prijsspeil 2016). Het betreft de voorbeeldaanslagen, die ook in de begroting 2016 zijn opgenomen.

Voorbeeldaanslagen:

Hieronder treft u de voorbeeldaanslagen aan, waarbij we de totale woonlasten berekenen voor een meerpersoonshuishouden, uitgaande van de in de tabel genoemde WOZ-waarden, rekening houdend met 11 ledigingen van een grote kliko (240 liter).

Tabel 10: voorbeeldaanslagen.

<i>Aanslag gemeentelijke belastingen</i>	2015	<i>Aanslag gemeentelijke belastingen</i>	2016
<i>WOZ-waarde</i>	<i>200.000</i>	<i>WOZ-waarde</i>	<i>198.000</i>
OZB – eigendom	235,00	OZB – eigendom	253,92
Rioolrecht eigendom	83,80	Rioolrecht eigendom	85,07
Rioolrecht gebruik	68,80	Rioolrecht gebruik	72,27
Afvalstoffenheffing meerpersoons	187,46	Afvalstoffenheffing meerpersoons	180,59
Eenmalige lastenverlichting	-25,00	Eenmalige lastenverlichting	-25,00
Totaal 2015	550,06	Totaal 2016	566,85
<i>Aanslag gemeentelijke belastingen</i>	<i>2015</i>	<i>Aanslag gemeentelijke belastingen</i>	<i>2016</i>
<i>WOZ-waarde</i>	<i>300.000</i>	<i>WOZ-waarde</i>	<i>299.000</i>
OZB – eigendom	352,50	OZB – eigendom	383,44
Rioolrecht eigendom	125,70	Rioolrecht eigendom	128,47
Rioolrecht gebruik	103,20	Rioolrecht gebruik	109,14
Afvalstoffenheffing meerpersoons	187,46	Afvalstoffenheffing meerpersoons	180,59
Eenmalige lastenverlichting	-25,00	Eenmalige lastenverlichting	-25,00
Totaal 2015	743,86	Totaal 2016	776,63
<i>Aanslag gemeentelijke belastingen</i>	<i>2015</i>	<i>Aanslag gemeentelijke belastingen</i>	<i>2016</i>
<i>WOZ-waarde</i>	<i>400.000</i>	<i>WOZ-waarde</i>	<i>396.000</i>
OZB – eigendom	470,00	OZB – eigendom	507,83
Rioolrecht eigendom	167,60	Rioolrecht eigendom	170,14
Rioolrecht gebruik	137,60	Rioolrecht gebruik	144,54
Afvalstoffenheffing meerpersoons	187,46	Afvalstoffenheffing meerpersoons	180,59
Eenmalige lastenverlichting	-25,00	Eenmalige lastenverlichting	-25,00
Totaal 2015	937,66	Totaal 2016	978,11
<i>Aanslag gemeentelijke belastingen</i>	<i>2015</i>	<i>Aanslag gemeentelijke belastingen</i>	<i>2016</i>
<i>WOZ-waarde</i>	<i>500.000</i>	<i>WOZ-waarde</i>	<i>497.000</i>
OZB – eigendom	587,50	OZB – eigendom	637,36
Rioolrecht eigendom	209,50	Rioolrecht eigendom	213,54
Rioolrecht gebruik	172,00	Rioolrecht gebruik	181,41
Afvalstoffenheffing meerpersoons	187,46	Afvalstoffenheffing meerpersoons	180,59
Eenmalige lastenverlichting	-25,00	Eenmalige lastenverlichting	-25,00
Totaal 2015	1.131,46	Totaal 2016	1.187,89

Woonlastenvergelijking

De bruto woonlasten liggen landelijk gemiddeld op € 723. Eenpersoonshuishoudens zijn gemiddeld € 72 goedkoper uit dan meerpersoonshuishoudens. Van alle gemeenten in Nederland staat Wijchen in 2015 op plek 39 (2014: 25) voor wat betreft de gemiddelde woonlasten per meerpersoonshuishouden (nummer 1 is de goedkoopste). Bij de berekening van de lokale lastendruk is rekening gehouden met de OZB, de rioolrechten en de afvalstoffenheffing.

Tabel 11: Vergelijking met de omliggende gemeenten en Nederland.

	Wijchen	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Nederland
Gemeentelijke woonlasten						
Eenpersoonshuishouden	570	744	616	765	700	651
(2015)	551	717	610	758	669	646
Meerpersoonshuishouden	619	797	695	851	746	723
(2015)	599	772	689	843	722	716
Rangnummer						
Meerpersoonshuishouden	39	289	113	350	201	
(nr. 1 heeft de laagste lasten)						

bron: COELO atlas van de lokale lasten 2016.

Kwijtscheldingsbeleid

De kwijtschelding van gemeentelijke belastingen heeft, in het kader van het armoedebesluit, de afgelopen jaren ruim aandacht gekregen. Sedert 1 januari 1995 is het gemeenten en waterschappen toegestaan om een ruimer kwijtscheldingsbeleid te voeren dan in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 is geregeld. Waar de rijksregeling uitgaat van een percentage van 90% van de bestaanskosten mogen gemeenten dit met ingang van 1 januari 1996 vaststellen op maximaal 95% en met ingang van 1 januari 1997 op maximaal 100%. De gemeente Wijchen hanteert deze maximale bijstandsnorm sinds 1998. In de gemeente Wijchen wordt in voorkomende gevallen kwijtschelding verleend van aanslagen onroerende zaakbelasting afvalstoffenheffing (vastrecht) en de gebruikersheffing rioolrechten.

Steeds meer gemeenten maken gebruik van het Inlichtingenbureau om vast te stellen welke burgers in aanmerking komen voor kwijtschelding van gemeentebelastingen. In 2008 ontwikkelde het Inlichtingenbureau de zogeheten geautomatiseerde kwijtscheldingstoets. In 2011 is aan alle kwijtscheldingsgerechtigden voor het belastingjaar 2011 binnen de deelnemende gemeente een brief verstuurd. Hierin zijn zij verzocht toestemming te geven aan de gemeenschappelijke regeling om vanaf 2012 het recht op kwijtschelding automatisch te toetsen via het inlichtingenbureau. Met deze toets is eenvoudig vast te stellen of iemands inkomen en vermogen is veranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. Is het gelijk gebleven, dan kan direct opnieuw kwijtschelding worden verleend. De burger hoeft dan dus niet zelf opnieuw kwijtschelding aan te vragen. Voor de afvalstoffenheffing (diftar) wordt alleen kwijtschelding verleend voor het vastrecht.

Paragraaf 4 Weerstandsvermogen

Inleiding

In deze paragraaf besteden we aandacht aan het weerstandsvermogen van de gemeente Wijchen in relatie tot de risico's die zij loopt. De risico's kunnen specifiek benoemd zijn, maar ook algemeen van aard zijn.

Een financieel weerstandsvermogen is de buffer die ingezet kan worden als zich financiële tegenvallers voordoen. Het weerstandsvermogen relateren we daarom de risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Het minimaal gewenste weerstandsvermogen is mede afhankelijk van de grootte van de gemeente, de te onderkennen financiële risico's en het reserve- en voorzieningenbeleid.

We geven als eerste een samenvatting van ons weerstandsvermogen in relatie tot onze risico's. Hiertoe is het van belang de risico's van de gemeente Wijchen te onderkennen en deze (financieel) te wegen. Dit zetten we af tegen de omvang en ontwikkeling van de algemene reserves. Omdat de opbouw van de algemene reserve sterk samenhangt met ons meerjarenperspectief, is dit ook een onderwerp waar we in deze paragraaf aandacht aan besteden. Daarnaast besteden we aandacht aan de elementen die zijn betrokken in ons oordeel.

Samenvatting en conclusie

De in deze paragraaf beschreven risico's leiden tot een totaal maximaal financieel risico van € 179 miljoen, waarbij we, op basis van risico-inschatting komen tot een af te dekken risicobedrag van € 9,2 miljoen, bovenop de minimumomvang van € 1.6 miljoen. De financiële impact van de beschreven risico's ten opzichte van de laatste update, de Begroting 2017, is toegenomen. Vooral een bijstelling op de juridische risico's heeft hieraan bijgedragen.

Het saldo van de algemene reserve bedraagt € 10.8 miljoen ultimo 2015. Gezien de beschreven risico's en de nog steeds stagnerende opleving van de economie blijft een substantieel weerstandsvermogen noodzakelijk.

De huidige stand van de Algemene Reserve voorziet pas na resultaatbestemming 2016 in de afdekking van het huidige risicoprofiel, daarvoor resteert een klein tekort van € 10k.

Reservepositie

De reserve positie is de belangrijkste buffer voor het opvangen van risico's die niet op andere wijzen zijn afgedekt, bijvoorbeeld door het afsluiten van een verzekering.

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de reserves per einde boekjaar volgens de door de gemeenteraad vastgestelde jaarrekeningen en/of begrotingen.

Tabel 12: Bedragen x € 1.000

	Rekening 2015	Begroting 2016	JR 2016
Algemene reserve inclusief Bouwgrondexploitatie	12.089	11.258	10.811
Bestemmingsreserves	38.623	23.354	40.783

De algemene reserve is bedoeld voor het financieel afdekken van de risico's. Daartoe stelt de raad de ondergrens van de algemene reserve vast. Een eventueel surplus kan worden ingezet voor het realiseren van grote projecten.

De bestemmingsreserves zijn afgezonderde bedragen voor specifieke doelen. Een aantal reserves is bedoeld ter afdekking van structurele lasten. Een aantal is voor incidentele projecten. Zolang er voor deze projecten nog geen onomkeerbare besluiten zijn genomen, kan de raad deze reserves in principe nog anders in te zetten. Hij dient zich daarbij wel te realiseren dat daarmee ook het betreffende project (geheel of gedeeltelijk)

niet meer kan worden gerealiseerd.

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de Begroting 2017 de ondergrens van de algemene reserve vastgesteld op € 8.866k, waarvan € 1.609k als minimale omvang. De matrix waarop deze ondergrens is gebaseerd hebben we nu geactualiseerd en is opgenomen onder het hoofdstuk risicomanagement van deze paragraaf.

Tabel 18: Bedragen x € 1.000

	Rekening 2015	Begroting 2016	Werkelijk 2016
Algemene reserve inclusief Bouwgrondexploitatie	12.089	10.662	10.811
Ondergrens risicoprofiel	9.206	10.456	10.821

Risicomanagement

Het risicomanagement in Wijchen onderkent diverse risico-categorieën. Naast de financiële risico's zijn dit bijvoorbeeld ook risico's met betrekking tot de continuïteit van dienstverlening en bedrijfsvoering, juridische risico's, politiek-bestuurlijke risico's en omgevingsrisico's. Dit kunnen interne en externe risico's zijn. Niet op elk risico hebben we als gemeente Wijchen evenveel invloed. In de programmabegroting ligt de focus op de risico's die we in financiële zin lopen.

In deze begroting zijn de benoemde risico's financieel vertaald en gewogen. Op basis van die weging is het bedrag bepaald dat als ondergrens van de algemene reserve moet gelden. Deze ondergrens wordt bij de vaststelling van een begroting en een jaarrekening opnieuw ter besluitvorming voorgelegd. De risicomatrix is als bijlage 2 opgenomen. De specifiek benoemde risico's zijn hieronder benoemd. Een financiële samenvatting van de risico's is opgenomen in de risicomatrix in bijlage 2.

Kengetallen

Conform voorschriften van de BBV worden met ingang van de begroting 2016 onderstaande kengetallen opgenomen in deze paragraaf. De kengetallen geven een beeld van de financiële positie van de gemeente Wijchen.

Tabel 13: Kengetallen gemeente Wijchen

Kengetallen:	JR 2015	Begroting 2016	Werkelijk 2016
netto schuldquote	31%	33%	15%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	5%	10%	0%
solvabiliteitsratio	48%	47%	52%
structurele exploitatieruimte	2%	1%	3%
grondexploitatie	4%	3%	3%
belastingcapaciteit	84%	83%	86%

In bovenstaande tabel is de categorisering van de Provincie Gelderland aangehouden, waarbij de arcering van groen als zijnde het minst risicovol, via oranje, tot rood wat de meest risicovolle situatie aanduidt.

Door de toename van het eigen vermogen ten opzichte van het totale werkelijke vermogen in 2016 is nu ook de solvabiliteit van de gemeente Wijchen aan te merken als 'minst risicovol' volgens de indeling van de Provincie Gelderland.

Het positieve resultaat 2016 en het feit dat de belastingdruk in Wijchen lager ligt dan de landelijke belastingdruk zorgen ervoor dat de gemeente Wijchen voor alle kengetallen in de categorie 'minst risicovol' uitkomt.

Risico's

• 4.1.1 Stadsregio

Sinds de opheffing van de Stadsregio Arnhem Nijmegen in 2015 nemen alle 19 gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen deel aan het Gemeenschappelijk Orgaan. Afschaffing van de WGR-plus betekent dat de taken, bevoegdheden en geldstromen uit de Wet WGR-plus zijn overgegaan van de regio naar de provincie. Ook in 2017 richt Wijchen haar bestuurlijke en ambtelijke focus nadrukkelijk op het verder uitlijnen van de samenwerking binnen de Regio Arnhem Nijmegen. Dan hebben we het over:

- Bestuurlijk overleg Gemeenschappelijk Orgaan (GO) Regio Arnhem Nijmegen
- Portefeuillehoudersoverleggen (PO's) op vier onderwerpen
- Voorzittersoverleg GO + PO's
- Economic Board (Triple Helix)
- MIRT (ruimtelijk-economische visie regio t.b.v. MinIenM én t.b.v. provincie.Gld
- Gelderse Corridor.

Daarnaast speelt het samenspel tussen GR MARN, Dar NV en ARN BV. En is er een overkoepelende verbinding binnen de bestuurlijke stuurgroep Circulaire Economie (bestaande uit de gemeente Nijmegen, MARN, ARN en Dar). Vooralsnog houden we het risicoprofiel van de Stadsregio aan.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	10.000	10.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

• 4.1.2 MARN

In 2014 is de nota vermogenspositie vastgesteld. Hierin is bepaald dat de GR MARN geen Algemene reserve hoeft aan te houden. In de begroting opnemen van een post onvoorzien van € 10k wordt voldoende geacht voor het opvangen van afwijkingen in de realisatie ten opzichte van de begroting. Dit vanuit de redenering dat deelnemers in de GR verantwoordelijk zijn voor tekorten bij de GR en de GR daarom zelf geen buffer hoeft te hebben. (Conform kaderstelling deelnemende gemeenten).

Wel moeten risico's geduid worden, zodat inzichtelijk is welke risico's samenhangen met de GR en de gemeenten daar in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen rekening mee kunnen houden. Bij de MARN zijn deze risico's in de notitie Weerstandsvermogen MARN 2014 vastgesteld. Hierin staan alle risico's weergegeven inclusief eventuele financiële gevolgen. Hierin hebben zich vooralsnog geen wijzigingen voorgedaan. Gezien de benoemde risico's en de jaarlijkse voordelige saldi van de MARN hoeven gemeenten geen risicomelding meer op te nemen in hun paragraaf weerstandsvermogen.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	0	0
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,00	0,00

- **4.1.3 MGR Regio Rijk van Nijmegen**

In 2015 is als gevolg van de oprichting van de MGR Rijk van Nijmegen een nieuwe risico-inventarisatie uitgevoerd. De risico's zijn in een bijlage bij de begroting 2016 van de MGR beschreven. De getroffen maatregelen worden in algemene zin geduid en de stand van zaken van medio 2015 wordt weergegeven.

Door het dagelijks- en algemeen bestuur periodiek te informeren over de risico's en de getroffen beheersmaatregelen worden zij in staat gesteld om invulling te geven aan hun toezichthoudende en sturende rol.

Voor de inhoud van het ingeschatte weerstandsvermogen voor de MGR Regio Rijk van Nijmegen wordt verwezen naar de notities risicomanagement MGR en risico-inventarisatie. Voor de verdeling van het risico's naar gemeenten, wordt de inbreng (middelen) gehanteerd.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	338.000	338.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	1,00	1,00

- **4.1.4 RBT-KAN**

Als gevolg van een aantal incidenten is verlies geleden over 2012 en 2013 wat heeft geresulteerd in een negatief eigen vermogen. De oorzaken van de tekorten zijn direct weggenomen, een herstelplan is opgesteld en in werking getreden. Zie Informatienota 14 IZ 056 en 15 IZ 090. De getroffen maatregelen hebben geleid tot een positief resultaat in 2014 en 2015. Deze moeten ervoor zorgen dat na 2016 het negatief eigen vermogen is omgezet naar een positief eigen vermogen. De acties die zijn opgenomen in het herstelplan geven vertrouwen over het voortbestaan van RBT KAN.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	53.000	53.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **4.1.5 De Meerval BV**

Risico betreft een hogere garantstelling m.b.t. het exploitatietekort, dan opgenomen in begroting. Contractueel is vastgelegd dat de gemeente Wijchen het risico op exploitatietekorten draagt.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	21.000	21.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,20	0,20

Gemeentebegroting

Deze posten zijn opgenomen in de reguliere begroting. Met hieronder beschreven risico's is geen rekening gehouden in de bedragen die in de reguliere begroting zijn opgenomen.

- ### 4.2.1 Leerlingenvervoer

De gemeente heeft een wettelijke plicht om leerlingen te vervoeren. Daarnaast is het een open-eindregeling, d.w.z. dat de rijksbijdrage onvoldoende is om alle kosten te dekken.

Het laatste jaar is er een afname geweest van het aantal leerlingen, waardoor we binnen het bestaande budget zijn gebleven. De verwachting is dat dit ook voor de komende jaren gaat gelden.

Hiermee is het risicoprofiel gewijzigd en nemen we geen risico meer op voor leerlingenvervoer.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	0	0
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,00	0,00

- ### 4.2.2 Bouwgrondexploitatie, MIO-projecten en gronden niet in exploitatie

Bij het opstellen van de MPG 2017 (Meerjaren Perspectief Grondexploitaties) is een nieuwe risicoanalyse gemaakt, waarbij het risico lager is ingeschat dan aangenomen bij de Begroting 2017.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	1.594.000	2.193.250
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	Mix (0,27)	Mix (0,27)

- ### 4.2.3 Bouwleges

De verwachting is dat in 2017 de reguliere aanvragen gelijk zullen blijven.

Daarnaast zullen er leges ontvangen worden voor met name de projecten fase 2 Huurlingsedam en Thermen Berendonck. De totale leges zullen echter lager zijn dan in 2016, omdat er minder grote projecten zijn dan in 2016.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	100.000	100.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,50	0,50

- ### 4.2.4 Verzekering aansprakelijkheid

De gemeente heeft een aantal verzekeringspolissen afgesloten met een eigen risico, bijvoorbeeld brand- en aansprakelijkheidsverzekering. Per schadegeval bedraagt het eigen risico € 2.500. Hiervoor zijn in de reguliere begroting budgetten opgenomen. Het risico van overschrijding van deze budgetten is aanwezig, maar worden uiterst laag geacht. Daarnaast is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten waarbij de aansprakelijkheid is afgedekt tot € 2,5 miljoen. Het risico is een aanspraak die boven het verzekerde bedrag uitstijgt.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	2.500.000	2.500.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **4.2.5 Gemeentelijk vastgoed algemeen**

Vanaf 2005 is het gemeentelijk vastgoed uitgebreid met circa 40.000 m². Het College heeft een inspanningsverplichting om op termijn binnen de financiële kaders met voorstellen te komen, onder andere door de vastgoedportefeuille te herijken. De nota Maatschappelijk Vastgoed (15 AZ 160) is besproken in de commissievergadering van 22 oktober 2015. De commissie is toentertijd niet akkoord gegaan met de nota. Er is, mede naar aanleiding van de motie 16 1430, een meningsvormende nota in voorbereiding.

Waar het gaat om het onderhoud zijn we overgestapt naar een conditie gestuurd onderhoudssysteem. In dat kader hebben er opnames plaatsgevonden van alle panden die eigendom zijn van de gemeente. Deze opnames hebben als input gefungeerd voor een aangepast MeerJaren Onderhouds Programma. In de begroting 2015 hebben we qua onderhoud al de effecten genomen als het gaat om het bezuinigen op het onderhoudsfonds. Voor de begroting 2016 is dat verder aangevuld. Wij gaan verder vorm en inhoud geven aan deze taak in de Beheernota Vastgoed. Deze nota volgt op de nota Maatschappelijk Vastgoed. In de Beheernota Vastgoed willen we aangeven op welke wijze en met welke financiële middelen de gemeente het beheer van het vastgoed vorm en inhoud kan geven. Het wordt niet uitgesloten dat het afstoten van vastgoed wordt bemoeilijkt door de huidige ontwikkelingen in de vastgoedmarkt en bouwgrondexploitaties.

Het risico op onvoorziene gebreken aan ons vastgoed schatten we in op € 200k.

Een inspectierapport heeft aangetoond dat bij het kasteel de situatie stabiel is. Het risico bestond met name voor de poort (2013) en de toren (2016). Voor beide geldt dat gezien de vervolgmetingen, verdere monitoring noodzakelijk is alvorens over te gaan tot voorstellen.

Asbest

Naast de scholen zijn in 2013 ook de overige gebouwen geïnventariseerd op de aanwezigheid van asbest. In 2014 is een analyse gemaakt van de gevaarlijke toepassingen van asbest. Deze toepassingen zijn gesaneerd, met uitzondering van het gemeentekantoor. Alle overige toepassingen van asbesthoudende materialen worden gemonitord middels beheersplannen.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico gemeentelijk vastgoed:	200.000	200.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,50	0,50
Financieel risico kasteelpoort:	50.000	50.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10
Financieel risico kasteeltoren:	500.000	500.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

4.2.6 Wycross

De fietscrossbaan in Wijchen is gerenoveerd en opgeleverd. De financiële en inhoudelijke verantwoording naar de provincie Gelderland is voor 1 oktober 2016 ingediend. In oktober 2016 is de beschikking van de provincie Gelderland ontvangen waarbij ze akkoord gaan met de verantwoording en de subsidie vastgesteld hebben op € 150.000.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	0	150.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0	0,10

4.3 Claims van derden

Dit betreft nog niet afgeronde claims van derden, waarbij een inschatting is gemaakt van de uitkomsten van de individuele claims.

- 4.3.1 Campus van Wijchen

De ontwikkeling van de Campus van Wijchen is als project afgerond.

- Overige juridische claims zijn onder de juridische procedures opgenomen.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	0	10.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0	0,50

- 4.3.2 Overige juridische procedures

Overige juridische procedures; zoals (bouw-) leges, belastingzaken- en aansprakelijkstellingen. Voor de verzekerde aansprakelijkheidsstellingen is financiële dekking in onze begroting. Voor overige aansprakelijkheidsstellingen en andere bezwaar- en beroepszaken is het risico bepaald op basis van individuele beoordeling van de posten. Om reden van vertrouwelijkheid en om onze positie in de procedures te beschermen, nemen wij hier alleen de totaaluitkomst op.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	7.700.000	3.318.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	(mix) 0,51	(mix) 0,62

4.4 Milieu

Hieronder zijn de onderwerpen opgenomen, waarop de gemeente aansprakelijk gesteld kan worden of verplicht kan worden maatregelen te treffen, maar waarbij op dit moment nog geen concrete aansprakelijkstellingen zijn ontvangen.

- 4.4.1 Claims van derden waarbij de gemeente op grond van haar handelen aansprakelijk wordt gesteld (stortlocaties en verontreinigingen)

Risico's ten aanzien van milieuaspecten in het kader van bodemverontreiniging. In Wijchen zijn nog een aantal voormalige stortlocaties aanwezig. De bekendste hiervan is de locatie aan de Heumenseweg 80 (voormalig stort Alverna). Voor de overige (stort)locaties zijn de risico's in het geheel niet gedekt, maar zijn de risico's niet bijzonder groot. Bovendien vallen deze tot aan de invoering van de Omgevingswet nog onder de verantwoordelijkheid van de provincie. Daarna worden ze naar de gemeente overgeheveld. Vrijwel elk jaar ontstaan er wel enkele verontreinigingen waarvan geen veroorzaker bekend is. De gemeente kan hierdoor verantwoordelijk worden van een nieuwe bodemverontreiniging.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	300.000	300.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **4.4.2 Bestaande en nieuwe risico's i.h.k. van het Besluit Luchtkwaliteit en Externe Veiligheid.**

Woningen die liggen of komen te liggen in de overschrijding van de normen voor luchtkwaliteit of gelegen zijn in risicocirkels van bedrijven vallend onder het Besluit Externe Veiligheid kennen mogelijk een lagere waarde voor de OZB. Voorts kan deze wetgeving voor vertraging/afstel van bouwprojecten zorgen. Dit leidt dan tot lagere OZB-opbrengsten. Dit risico achten wij ongewijzigd.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	300.000	300.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **4.4.3 Aanpak saneringswoningen**

Sinds 2012 zijn de beheerders van de Rijksinfrastructuur verantwoordelijk voor het saneren van woningen die teveel geluidsoverlast ondervinden van spoor en de autosnelwegen A50, A73 en A326. Als uitvloeisel van het beleidsplan geluid wordt het voorstel geformuleerd om een inventarisatie te verrichten van woningen die teveel geluidsoverlast ondervinden van gemeentelijke wegen. Op dit moment bestaat hier geen inzicht in. Vervolgens zal worden nagegaan of er nog mogelijkheden besteden voor subsidie van saneringsmaatregelen bij deze woningen. Gezien het heersende geluidniveau in Wijchen en de hoogte van de normen is de kans hierop gering. Als gemeente hebben we zelf weinig tot geen financiële middelen om woningen te financieren.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	250.000	250.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **4.4.4 Milieu bodemverontreiniging**

Ofschoon al een groot deel van de Wijchense bodem in kaart is gebracht, blijft er altijd een risico aanwezig dat ergens bodemverontreiniging wordt aangetroffen die niet voorzien was.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	100.000	100.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

4.5 Uitgeleende gelden en garantstellingen

De hier opgenomen onderwerpen houden verband met het niet kunnen aflossen van leningen, waarbij Wijchen het risico draagt.

- **4.5.1 Verstrekte hypotheekleningen aan ambtenaren**

Als onderdeel van het pakket arbeidsvoorwaarden zijn tot 1 januari 2009 hypotheekleningen verstrekt aan medewerkers. In 2016 zijn diverse leningen voortijdig afgelost.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	5.074.000	5.300.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **4.5.2 Garanties geldleningen aan woningbouwcorporaties**

De gemeente staat garant voor tijdige betaling van rente en aflossing van leningen van woningbouwcorporaties afgesloten in het kader van de woningwet. Met ingang van 1995 zijn deze risico's overgenomen door de Stichting Waarborgfonds. Deze stichting is de eerste risicodragers. De gemeente treedt uitsluitend op als achtervanger. Wijchen is tot op heden nog niet op een garantstelling aangesproken. Tot op heden zijn alle risico's binnen het waarborgfonds opgevangen. In 2016 is een extra financiering onder borgstelling afgesloten.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	33.045.000	29.195.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **4.5.3 Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen.**

Voor een aantal maatschappelijke instellingen staat de gemeente (al dan niet samen met andere instanties) garant voor relatief hoge bedragen aan aangegane geldleningen.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico overig:	261.000	280.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10
Financieel risico sport	917.000	1.400.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

4.6 Belastingen

In het kader van belastingwetgeving zijn nog onderwerpen, waarbij de Belastingdienst geen uitspraken heeft gedaan over de belastingheffing. Ook de compensabele BTW op projecten is inmiddels onzeker.

- **4.6.1 BTW-risico op gemeentelijke investeringen binnen- en buitensport**

De gemeente heeft geïnvesteerd in de bouw en aanleg van sportvoorzieningen, zowel binnen- als buitensport om verenigingen gelegenheid te geven tot sportbeoefening. De fiscale wetgeving omtrent "het geven van gelegenheid tot sportbeoefening" staat Europees ter discussie. Wijziging van wetgeving kan financiële gevolgen hebben voor investeringen binnen de herzieningstermijn.

Voor de BTW op de investering SCEC (oplevering 2001) is een herzieningstermijn van

10 jaar, en een naheffingstermijn van 5 jaar. Het totale risico is dus aflopend en eindigt in 2016. Dit risico wordt als laag ingeschat. Met ingang van 2016 hebben we een risicoreserve voor fiscale aangelegenheden die dit risico afdekt.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico binnen- en buitensport:	0	278.160
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,00	0,10
Financieel risico BTW SCEC	0	35.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,00	0,10

4.7 Overig

- **4.7.1 Wijziging legger door het Waterschap**

December 2013 is de ontwerplegger Waterkeringen van het waterschap ter inzage gelegd. De gemeente Wijchen heeft een zienswijze ingediend. Door introductie van een Profiel voor vrije ruimte (PVVR), een ruimtereservering voor toekomstige dijkverbetering, is de beschermingszone waterkeringen landinwaarts en rivierwaarts geschoven. Daarnaast is in de beschermingszone een zogenaamde bouwgrens geïntroduceerd, waarbinnen geen nieuwbouw is toegestaan. Bij doorvertaling van de herziene legger in het bestemmingsplan kan planschade optreden, doordat beperkingen aan eigendommen worden opgelegd. De legger komt tot stand in samenwerking met de gemeente.

Vooralsnog is niet duidelijk in welke omvang beperkingen optreden en in hoeverre een beroep kan worden gedaan op de schaderegeling van het waterschap. Meer duidelijkheid volgt na vaststelling van de Keur en beleidsregels. De legger is in het derde kwartaal van 2016 vastgesteld.

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017
Financieel risico:	100.000	100.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,50	0,50

Paragraaf 5: Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel volume in onze begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft meer inzicht in omvang en besteding. De kapitaalgoederen van de gemeente zijn verdeeld in twee categorieën te weten openbare ruimte en gebouwen. In deze paragraaf gaan we per onderdeel in op het beleidskader, de financiële consequenties en de vertaling in de begroting.

Openbare Ruimte

Tot de kapitaalgoederen in de openbare ruimte rekenen we de wegen, de openbare verlichting (OVL) en de verkeersregelininstallaties, het groen, de civiele kunstwerken (bruggen, tunnels en viaducten), de riolering en het water in de gemeente. Voor het onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte in Wijchen hebben we een budget opgenomen van circa € 7 miljoen per jaar, verdeeld over de programma's 1, 2 en 6. Dit is exclusief afvalinzameling en toezicht openbare ruimte. Onderhoud bestaat uit dagelijks onderhoud, groot onderhoud, technische vervanging en renovatie.

Beleidskader

In 2012 is de nota IBor "de tussenstand" vastgesteld voor de periode tot 2018. Afgesproken is dat het beheerniveau gecontinueerd blijft en dat de discipline kunstwerken toegevoegd wordt aan het IBor. Bij de begrotingsbehandeling voor 2016 is afgesproken het kwaliteitsniveau van onkruid op verhardingen te verhogen naar niveau B (normaal). In onderstaande tabel staan per discipline de beheerniveaus weergegeven voor de zichtbare openbare ruimte.

Discipline	wonen	werken	Zones fietsen	winkelen	buitengeb.	ontsl.wegen
Wegen	B normaal	C extensief	B normaal	A aandacht	C extensief	B normaal
Onkruid op verhardingen	B normaal	B normaal	B normaal	B normaal	B normaal	B normaal
OVL	B normaal	C extensief	B normaal	A aandacht	C extensief	B normaal
Groen	C extensief	C extensief	C extensief	B normaal	C extensief	C extensief
Kunstwerken	B normaal	C extensief	B normaal	B aandacht	C extensief	C extensief
Reiniging	C extensief	C extensief	B normaal	B normaal	C extensief	C extensief

Financiële aspecten

Voor de diverse disciplines zijn structurele jaarbudgetten beschikbaar, die de gewenste beheersniveaus moeten garanderen. Om de kosten gelijkmatig in de tijd te spreiden zijn voorzieningen gevormd. Periodiek toetsen we de voorzieningen of deze toereikend zijn. De budgetten zijn opgenomen in de programma's 1, 2 en 6, waarbij kosten vanuit de bedrijfsvoering worden toegerekend. De onderscheiden posten binnen de openbare ruimte worden hieronder toegelicht.

- **Wegen en groen (programma 6 en 2)**

Beleidskader

Voor het opstellen en de afstemming van de verschillende civiel- en cultuurtechnische projecten hanteren we al enige jaren een integrale planning. In deze planning zijn zowel de wegen, de riolering, kunstwerken, openbare verlichting als groenprojecten opgenomen. Vanwege de hoeveelheid activiteiten moet deze planning worden gezien als een meerjarenplanning.

Financiële aspecten

Investeringsen betreffen maatschappelijk nut worden in beginsel niet geactiveerd. Voor omvangrijke uitgaven sparen we eerst door een bestemmingsreserve te vormen, waaruit we de uitgaven dekken. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten en reserves en voorzieningen dienen ter egalisatie van de uitgaven.

Achterstallig onderhoud wegen

Tweejaarlijks worden de wegen geïnspecteerd. Deze wegininspecties geven input aan het meerjaren uitvoerings programma (MUP) en Jaarlijks uitvoeringsprogramma (JUP). In 2016 zijn alle verhardingen in Wijchen geïnspecteerd. Uit deze inspecties bleek dat een beperkt deel van het areaal achterstallig onderhoud vertoont (technische staat). Dit vertegenwoordigt een waarde van ca. € 2 miljoen. Volgens landelijk gehanteerde gedragsmodellen is financieel- en beheer technisch achterstallig onderhoud acceptabel. In 2018 worden wegen opnieuw geïnspecteerd.

- **Openbare Verlichting (programma 6)**

Beleidskader

In mei 2011 heeft de raad ingestemd met het Openbare Verlichtingsplan 2012- 2017 en hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Dit plan bestaat grofweg uit twee onderdelen:

- *Beleidsplan*

In het beleidsplan staan de speerpunten genoemd waarbij met de inrichting en het onderhoud van de OVL rekening gehouden dient te worden. Het accent ligt op duurzaamheid en energiebesparende maatregelen. Het ingezette beleid ten aanzien van het toepassen van LED verlichting en dynamisch dimmen waar mogelijk, worden gecontinueerd en uitgebreid.

- *Beheerplan*

Evenals voor groen, grijs, reiniging en kunstwerken is ook voor de verlichting een beheerplan gebaseerd op onze Wijchense beeldkwaliteitsystematiek opgesteld. De afgelopen jaren is een groot aantal Sox-armaturen vervangen door energie zuinige verlichting. Conform afspraak zijn we in 2013 weer gestart met de controles naar de stabiliteit van masten van 40 jaar en ouder. Momenteel staan er in Wijchen bijna 1600 LED armaturen. Niet alleen prijstechnisch worden de Led-armaturen steeds concurrerender ook qua prestatie benaderen ze steeds meer het niveau van de traditionele armaturen. Het uitgangspunt is nu dan ook LED verlichting toepassen, tenzij dat technisch niet kan. Vandaar dat we in 2016 de verlichting in de Aalsburg waar nodig vervangen door LED verlichting. De nieuwe armaturen worden tevens voorzien van een dimmer. Uit het kwaliteitsonderzoek op de staat van de openbare ruimte, genoemd onder 2.1. wegen en groen, is gebleken dat de huidige kwaliteit van de openbare verlichting voldoet aan het afgesproken kwaliteitsniveau.

Financiële aspecten

Nieuwe investeringen in de openbare verlichting worden geactiveerd. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten. Daarnaast is er een voorziening voor het groot onderhoud en de vervanging van de openbare verlichting. De dotatie is gebaseerd op het beheer- en beleidsplan op deze manier borgen wij de

instandhouding van de OVL op de lange termijn.

Achterstallig onderhoud

In het beheerplan OVL wordt als afschrijvingstermijn voor masten 45 jaar en voor armaturen 25 jaar gehanteerd. In 2016 staan er in Wijchen ca. 210 masten ouder dan 45 jaar. In de daarop volgende jaren zijn dat er resp. 104, 104, 182 en 275. Bij de armaturen zijn er 2199 stuks ouder dan 25 jaar. Conform planning wordt dit achterstallig onderhoud in 2017 vervangen.

Lichtmasten >45jr: 150 st.

Lichtmasten >44jr: 93 st.

Lichtmasten >43jr: 62 st.

Lichtmasten >42jr: 300 st.

Lichtmasten >41jr: 210 st.

- **Civiele kunstwerken (programma 6)**

Beleidskader

Aan groot onderhoud van de kunstwerken zijn de afgelopen jaren extra incidentele middelen uitgegeven. De basis hiervoor was een inspectie uit 2004 waarin werd aangegeven dat aan een groot aantal bruggen en duikers dringend groot onderhoud nodig was. In 2009 is er een nieuwe inspectie uitgevoerd naar de kwaliteit van de kunstwerken. Uit dit onderzoek blijkt dat we de komende jaren het regulier onderhoud dienen te intensiveren. In 2016 is het onderhoud aan de kunstwerken conform het in 2012 vastgestelde kwaliteitsplan (Ibor) en het beheerplan Kunstwerken uitgevoerd. Uit een draagkracht onderzoek naar kunstwerken ouder dan 15 jaar of een lengte groter dan 12 m is, bleek dat 4 kunstwerken niet voldeden aan de huidige voorschriften. De verkeersbrug in de Oude Schaarsestraat en de duiker in de Rijdtsestraat zijn in 2016 aangepakt. De verkeersbruggen Stompendijk en Palkerdijk worden in 2017 gerenoveerd. De kosten verbonden aan deze werkzaamheden worden geraamd op € 150.000.

Financiële aspecten

Investeringsen betreffende maatschappelijk nut worden in beginsel niet geactiveerd. Voor omvangrijke uitgaven sparen we eerst door het vormen van een voorziening, waaruit we de uitgaven voor groot onderhoud en vervanging dekken. Voor het reguliere onderhoud bestaat een budget in de exploitatie.

Achterstallig onderhoud

Met uitzondering van de hiervoor genoemde vier kunstwerken en enig achterstallig onderhoud aan de dassenrasters is achterstallig onderhoud momenteel naar het zich laat aanzien niet aanwezig. De resultaten van de draagkracht berekeningen worden betrokken bij het JUP 2017.

- **Riolering (programma 6)**

Beleidskader

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

Op 2 februari 2012 heeft de gemeenteraad het 'verbreed' Gemeentelijke Rioleringsplan 2011-2015 (vGRP) vastgesteld. Daarbij heeft de gemeenteraad gekozen voor het ambitieniveau 'Zekerheid op maat'. In het vGRP zijn de gemeentelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater nader uitgewerkt.

Rioolbeheerplan

Eveneens op 2 februari 2012 is het Rioolbeheerplan 2011-2015 vastgesteld (als

onderdeel van het vGRP). Via gerichte rioolvervangingsprojecten wordt invulling gegeven aan de realisatie van de in het beheerplan genoemde actiepunten en onderhoudswerkzaamheden. Voor 2014 is een bedrag van € 1,15 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van genoemde plannen.

Financiële aspecten

Initiële investeringen worden geactiveerd. De vervangingsinvesteringen worden ten laste van de voorzieningen gebracht. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten en een voorziening dient ter egalisatie van de uitgaven. De beschikbare middelen volstaan voor de noodzakelijke vervangingen.

Achterstallig onderhoud

Aan de hand van rioolinspecties wordt input gegeven aan het meerjaren uitvoeringsprogramma (MUP) en het jaarlijks uitvoeringsprogramma (JUP). De afgelopen 10 jaar zijn alle riolen in Wijchen geïnspecteerd en vervangingen conform uitgevoerd. Noodzakelijke vervangen en herstel wordt betrokken bij het JUP 2017. In 2016 is het rioolbeheerprogramma geactualiseerd. Als basis gelden de inspecties. De financiële consequenties worden betrokken bij het in 2017 nieuw op te stellen vGRP.

- **Gebouwen (diverse programma's inclusief bedrijfsvoering)**

Beleidskader

Gemeentelijk vastgoed is geen doel maar een middel om bepaalde doelen te verwezenlijken. Het laatste door ons vastgestelde gebouwenbeleidsplan dateert van september 2005. In dit plan zijn onder andere opgenomen de gebouwen die eigendom van de gemeente zijn, de gebouwen waarvan de gemeente het onderhoud verzorgt en de eigendomsverhoudingen, de digitale tekeningen, de functiebepaling, de instandhoudingstermijn en uiteraard de meerjarenonderhoudsplanung. Het plan van 2005 is door vele wijzigingen (uitbreidingen maar ook verkoop) achterhaald. We zijn volop bezig met een nota Maatschappelijk Vastgoed. Momenteel (peildatum 31-12-2016) is de gemeente verantwoordelijk voor ca 68.000 m² vastgoed. In 2010 is een nieuwe doorrekening gemaakt van de onderhoudsplanung, waarbij duidelijk is geworden dat de huidige dotaties aan het onderhoudsfonds onvoldoende zijn om aan deze planning te kunnen voldoen. In 2014 is door Asset een nul-meting verricht van het gemeentelijke vastgoed. Deze nul-meting vormt de basis voor het conditiegestuurd onderhoudssysteem. Met ingang van 1 januari 2015 is het buitenonderhoud van de scholen een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De gelden die de gemeente ontving voor het buitenonderhoud worden nu rechtstreeks doorgesluisd naar de scholen. We hebben een akkoord met de Samenwerkingsstichting Kans & Kleur inzake het binnen- en buitenonderhoud van de scholen in de MFA's. Dit is nu een verantwoordelijkheid van de gemeente. Het beleid is dat het gemeentelijk vastgoed op conditieniveau 3 (met selectieve neerschudding naar 4) wordt onderhouden. Dit is ook vastgelegd in de nota van 2016 (behorende bij begroting 2017) van Anders Denken, Samen Doen.

Financiële aspecten

Investeringen betreffende gebouwen worden geactiveerd. Voor omvangrijke investeringen wordt in beginsel eerst gespaard. De kapitaallasten worden dan gedekt door een vrijval uit de afschrijvingsreserve. Kapitaallasten van vervangingsinvesteringen worden in de meerjarenraming opgenomen. Vervangingen van installaties worden vanuit de onderhoudsreserve gedekt. Ter dekking van het meerjarenonderhoudsplan is een reserve gevormd ter egalisatie van de kosten. De meerjarige voeding van de reserve is nog niet op peil. Hiervoor stellen we een plan op in relatie tot de functie en omvang van het maatschappelijk vastgoed, het zogenoemde Beheerplan Vastgoed. Vaststelling is in het 2e kwartaal 2017.

Achterstallig onderhoud

Met uitzondering van achterstallig onderhoud aan het gemeentekantoor is achterstallig onderhoud momenteel naar het zich laat aanzien niet aanwezig. Vanwege de verhuizing van de gemeentelijke organisatie in de zomer van 2017 naar het voormalig kantoor van de Rabobank aan de Kasteellaan zal enkel waar het gaat om het huidige gemeentekantoor instandhoudingsonderhoud plaatsvinden.

Paragraaf 6: Financiering

Begripsbepaling

Het doel van deze paragraaf is om de raad te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

Inleiding

Vanaf 2001 is de Wet financiering lagere overheden (Wet Filo) vervangen door de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente middels een statuut te regelen. In 2011 is voor Wijchen het treasurystatuut vastgesteld, waarin de regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten, alsmede de administratieve organisatie van de financieringsfunctie zijn opgenomen. In december 2013 is de wet verplicht Schatkistbankieren aangenomen. Gevolg hiervan is dat overtollige middelen aangehouden dienen te worden in de schatkist van het Rijk.

Treasurybeheer: Risicobeheer

Ingevolge artikel 13 van het "Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten" dient de begrotingsparagraaf betreffende de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer te bevatten.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de "publieke taak" uitsluitend verstrekken aan door de Gemeenteraad goedgekeurde derde partijen, waarbij vooraf advies wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.
- De gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd middels de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan

Met de inwerkingtreding van de Wet verplicht Schatkistbankieren is het niet langer toegestaan middelen aan te houden boven de toegestane norm op de spaar- of rekeningcourantrekening, alsmede het uitzetten van middelen middels beleggingen.

Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

- **Koersrisico's**

De koersrisico's voor onze gemeente zijn zeer beperkt omdat uitsluitend (zie treasurystatuut) middelen worden uitgezet in vastrente en waarden, zoals deposito's en obligaties. Door de looptijd van de uitzettingen af te stemmen op de verwachte liquiditeitsbehoefte worden koersrisico's vermeden.

- **Renterisicobeheer (kasgeldlimiet)**

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet, is beperkt tot 8,5% van het totaal van de begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,5% is in 2016 niet overschreden.

Tabel 14: Kasgeldlimiet

(bedrag x € 1.000)

Begrotingstotaal (primitief)

Percentage

Kasgeldlimiet

Saldo liquide middelen

Uitgezette kortlopende middelen

Opgenomen kortlopende middelen

Saldo kasgeld

Ruimte

1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
85.119	85.119	85.119	85.119
8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
7.235	7.235	7.235	7.235
80	-76	748	38
401	714	3.268	4.101
0	0	0	0
481	638	4.016	4.139
7.716	7.873	11.251	11.374

- **Rente risiconorm**

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de rente risiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal. (leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). De rente risiconorm houdt in dat maximaal 20% van de lange leningen per jaar afgelost mag worden. Onderstaande tabel geeft aan dat de gemeente Wijchen ruim binnen de rente risiconorm blijft. In 2016 is de norm niet overschreden.

Tabel 15: Renterisiconorm

Bedragen x €1000	2016	2017	2018	2019
20% van Begrotingstotaal *	17.024	17.798	17.798	17.798
Aflossingen	5.984	10.984	984	184
Saldo	11.040	6.814	16.814	17.614

De bedragen voor 2017 en verder komen uit de Programmabegroting 2017.

- **Schatkistbankieren**

Met ingang van 2014 zijn gemeenten verplicht om hun overtollige middelen aan te houden bij het Rijk. Dit wordt schatkistbankieren genoemd. Hierdoor kan Wijchen geen gelden meer beleggen en is ze voor rentevergoedingen afhankelijk van de vergoedingen die het Rijk geeft. Deze waren in 2016 nagenoeg nihil.

De 'overtollige middelen' zijn de gelden boven een drempelbedrag. Dat drempelbedrag wordt bepaald aan de hand van een percentage van het begrotingstotaal. Het drempelbedrag aan eigen (gemiddeld) banksaldo mag niet 2 aaneengesloten kalenderkwartalen overschreden worden. Dit was in 2016 niet het geval.

Tabel 16: Schatkistbankieren.

(bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	Heel jaar
Begrotingstotaal	91.635	91.635	91.635	91.635	91.635
Normpercentage	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%
Drempelbedrag	687	687	687	687	687
Gemiddeld saldo	544	602	647	355	537
Saldo	143	85	41	332	151

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat garant voor de betaling van de rente en aflossing bij een aantal afgesloten leningen van externe partijen. Het bedrag waarvoor de gemeente eventueel kan worden aangesproken is het restant bedrag van de lening op moment dat niet meer aan de betalingsverplichting wordt voldaan en is afhankelijk van het percentage overeengekomen in de garantstelling.

Bij raadsbesluit van 22 december 1994 heeft de gemeenteraad besloten alle risico's van de verstrekte gemeentegaranties en/of gemeentelijke leningen aan toegelaten instellingen (woningbouwcorporaties) over te dragen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Hiervoor hebben de gemeente en het rijk een zogenaamde achtervang positie ingenomen waarvoor een achtervang overeenkomst met het WSW is afgesloten ieder voor 50%. De kans dat een beroep wordt gedaan op onze gemeente voor deze achtervang positie is uiterst klein omdat:

- Elke toegelaten instelling die deelnemer is bij het WSW jaarlijks wordt onderworpen aan een kredietwaardigheidstoets;
- Het WSW een zodanige buffer heeft opgebouwd en evt. nog aanvullend kan beschikken over de gelden (obligo's) die de corporaties verplicht hebben aangehouden;

De kans dat de gemeente voor geldleningen van de woningbouwcorporaties als borg wordt aangesproken is zeer klein. Daarnaast staat het Rijk voor 50% garant.

De gemeente staat verder ook als achtervang garant voor de hypotheek afgesloten met Nationale Hypotheek Garantie. In 1995 is het risico afgekocht en ondergebracht bij Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen. De gemeenten en het Rijk staan hierbij beide voor 50% als achtervang garant. De kans dat hier aanspraak op wordt gemaakt is klein, omdat het fonds ruim voldoende buffer heeft, zoals aangegeven in de liquiditeitsplanning t/m 2018. Voor hypotheek afgesloten vanaf 1 januari 2011 staan gemeenten niet langer garant, maar komt dit geheel te rusten op het Rijk.

Opgenomen leningen

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de opgenomen langlopende leningen aan. De lening die specifiek voor woningbouw zijn aangetrokken, zijn weer doorgeleend aan woningbouwcorporaties. De overige leningen zijn voor eigen financieringen aangetrokken en deels doorgeleend aan verenigingen of stichtingen.

Tabel 17: Opgenomen leningen

Stand per 31 december (x € 1.000)	2015	2016
Eigen financiering	19.080	13.956
Specifiek voor Woningbouw	9.792	9.292
Overige	861	0
Opgenomen leningen totaal	29.733	23.248

Uitgezette leningen en deelnemingen

Om u inzicht te verschaffen in de uitgezette leningen verwijzen we naar onderstaand overzicht. Hierin zijn onder andere opgenomen de verstrekte geldleningen aan ambtenaren (hypotheek, PC-privé en fietsplan), leningen aan derden inclusief stimuleringsfonds, de doorleningen aan de "Woningbouw", NUON en zwembad de Meerval (lening deelneming). Daarnaast zijn de deelnemingen in maatschappelijk kapitaal weergegeven.

Tabel 18: uitgezette leningen en deelnemingen

Stand per 31 december (x € 1.000)	2015	2016
Leningen (hypotheek)ambtenaren	6.641	5.141
Leningen aan derden	336	189
Leningen Alliander/Vitens	3.611	3.157
Leningen deelnemingen	728	640
Leningen Woningbouw	9.797	9.313
Lening stimuleringsfonds (Monumenten)	714	716
Duurzaamheidsleningen	407	508
Startersleningen	500	1.494
Blijversleningen	0	0
Stimuleringslening Energie Sportclubs	0	200
Deelnemingen maatschappelijk kapitaal	442	439
Totaal	23.175	21.798

- ### Hypotheek en garanties

Per 1 augustus 2009 is er een verbod op het verstrekken van hypotheek en garanties aan gemeentepersoneel van kracht. Het ministerie beroept zich op de Wet fido (Financiering Decentrale Overheden), sinds 2001 van kracht, waaruit volgens de minister volgt dat publiek geld niet voor niet-publieke doeleinden, zoals hypotheekverstrekking, ingezet mag worden. Het verbod strekt zich ook uit tot het geven van garantie door de gemeente op een door een andere instelling te verschaffen (hypotheecaire) geldlening. Er worden na 1 januari 2009 geen hypotheek meer verstrekt. Bestaande hypotheek lopen via een zogenaamde "sterfhuiscapitaal" af. Er mogen geen nieuwe leningen en/of garanties meer worden verstrekt. Van lopende leningen en/of garanties is het toegestaan dat zij uitdan wel aflopen.

Paragraaf 7 Bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van onze gemeente te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitoefenen van ons beleid, de dienstverlening aan burgers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de programma's is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragrafen informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen onze gemeente.

U treft informatie aan over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, facilitaire zaken, communicatie en het financieel beheer. Wij informeren u over de stand van zaken en over de onderwerpen waar de komende jaren het accent op ligt. In programma 7 Bestuur wordt ook ingegaan op specifieke bedrijfsvoerings-elementen.

Beleid van de bedrijfsvoering

Onze organisatiestructuur is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een directeur/gemeentesecretaris, ondersteund door een MT bestaande uit afdelingsmanagers. Binnen de afdelingen, aangestuurd door afdelingsmanagers, worden de gemeentelijke diensten en producten gerealiseerd.

Gezamenlijk dragen we verantwoordelijkheid voor de sturing van de bedrijfsvoeringsprocessen. Over onze bedrijfsvoering leggen we periodiek en consequent verantwoording af. We monitoren de kwaliteit van onze dienstverlening en laten via onderzoeken zien dat we efficiënt met gemeenschapsgelden omgaan. Daarnaast vergelijken we onze inzet regelmatig en systematisch met vergelijkbare organisaties (benchmarks) en nemen die beleidsmaatregelen die het gewenste maatschappelijke effect sorteren.

Ter ondersteuning van het bovenstaande zetten wij specifieke instrumenten in, zoals de jaarlijkse programmabegroting, maandelijkse managementrapportages (maraps), drie programmarapportages (proraps) en de programmarekening. In opdracht van de rekenkamercommissie, of vanuit ander perspectief, verrichten we onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid van de bedrijfsvoering. De resultaten van deze onderzoeken leggen we aan uw raad voor.

Verantwoording:

In 2016 hebben wij geen wijzigingen doorgevoerd in de bedrijfsvoering.

Organisatiemodel en besturingsfilosofie

In onze besturingsfilosofie zijn de verhoudingen tussen de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, de directie, de afdelingsmanagers en de medewerkers weergegeven. Deze besturingsfilosofie is vastgelegd in het 'Organisatie inrichtingsbesluit gemeente Wijchen'. Als uitgangspunt voor ons besturingsmodel geldt integraal management. Dat houdt in dat elke afdelingsmanager verantwoordelijk is voor zowel de inhoud van zijn of haar beleidsterrein, als voor de budgetbeheersing, personeelszorg en andere middelen die nodig zijn om de taken uit te voeren. Uiteraard binnen de vastgestelde (financiële) beleidskaders die door de raad zijn vastgesteld.

De afdelingsmanagers opereren, binnen de grenzen die door het college en de directie zijn vastgesteld, met een grote mate van eigen verantwoordelijkheid. Niettemin is vanwege de strikte bezuinigingstaakstelling interventie vanuit het financiële en/of personele management mogelijk. Ook aan medewerkers wordt een hoge mate van eigen

verantwoordelijkheid toegekend, dit naar de mate waaraan zij voldoen aan de kerncompetenties 'klantgericht', 'resultaatgericht' en 'professioneel'. De directie ziet er op toe dat er een goede samenwerking plaatsvindt tussen bestuur en ambtelijke organisatie en tussen de afdelingen onderling.

Een heroriëntatie op de huidige organisatie (HERO) leidde tot een verdieping over de koers die de organisatie gaat varen. Uw raad is daarover geïnformeerd. Met het project W21 is naar aanleiding hiervan een plan van aanpak voor de korte en middellange termijn vastgelegd over verdere ontwikkeling van de organisatie. De daarmee te zetten stappen en de financiële consequenties daarvan, zijn door uw raad goedgekeurd.

In 2015 is het project 'W21 Werkt' gestart. Daarmee gaat de bestaande organisatiefilosofie in zekere zin 'op de schop'. Het is ook niet ondenkbaar dat vanuit dit project ook de organisatiestructuur verandert. Naar verwachting wordt op basis van 'W21 Werkt' in 2016 een aangepaste organisatieverordening aan uw raad voorgelegd.

Verantwoording:

De voorgenomen fusie met Druten heeft ervoor gezorgd dat de aanpassing van de organisatieverordening beperkt is gebleven tot een formalisering van de huidige afdelingsstructuur.

Personeel en organisatie

Onze organisatie dient te beschikken over taakbekwame en goed toegeruste medewerkers die zich verantwoordelijk voelen voor en betrokken zijn bij het uitvoeren van de publieke taak. En die er ook voor zorgen dat anderen, binnen en buiten de organisatie, hun taak goed kunnen uitvoeren. Vertrekpunt is een flexibele en professionele organisatie die vanuit een veranderende rolverdeling meer ruimte biedt aan eigen initiatief en verantwoordelijkheid van inwoners, instellingen en ondernemers. Een organisatie dus met medewerkers die professioneel, kostenbewust en samenwerkingsgericht handelen vanuit een veranderende overheidsrol. Medewerkers ook die kunnen excelleren vanuit een goede werkomgeving en binnen een prettige werksfeer. Maar ook voor de komende jaren gelden bezuinigingstaakstellingen. In die zin blijft ons personeelsbeleid er sterk op gericht om ook in mindere tijden te laten zien dat we een goed en sociaal werkgever zijn. Dat betekent dat wij ook veel aandacht gaan besteden aan de randvoorwaarden waaronder onze medewerkers ons werk doen.

Met het project 'W21 Werkt' zetten we in 2016 in op een ander type werkorganisatie, op andere werkwijzen en op een cultuur met vernieuwende waarden. Vooral gericht op het nieuwe dienstverleningsconcept in de nieuwe kantooromgeving in oktober 2016. Zaken als plaats- en tijdonafhankelijk werken, resultaat gericht werken, samenwerking en de relatie 'mens en werk' en leiderschap krijgen de aandacht.

Verantwoording:

Onder de vlag van W21 Werkt hebben wij in 2016 veel veranderingen in gang gezet en gerealiseerd: de bouw van een nieuw gemeentekantoor is gestart, met vele meedenkende medewerkers bereiden wij ons voor op een flexibele werkomgeving (ict, andere werkstijl), wij hebben bijna alle bouwdoSSIERS gedigitaliseerd, wij werken met een klantcontactsysteem en een zaakstelsel, het strategisch projectenbureau is begonnen. Bovendien hebben wij met de inbreng van veel betrokken medewerkers kernwaarden geformuleerd voor onze organisatie, te weten open, optimistisch, ondernemend en verbindend. Deze waarden moeten richting geven aan ons dagelijks handelen.

Informatievoorziening

Moderne en adequate digitale voorzieningen, naar binnen en naar buiten gericht, zijn van groot belang. Ze dragen bij aan de kwaliteit en de efficiëntie van werken. Verder bieden ze inwoners de mogelijkheid om op een eenvoudige manier (digitale) diensten en producten te verkrijgen en snel en adequaat informatie te vergaren over afhandeling van zaken. Robuuste en flexibele ICT-voorzieningen zijn daarbij nodig. Stap voor stap zijn we

de achterstand die we hadden op ICT-gebied en op het gebied van documentaire informatievoorziening (DIV) aan het inlopen. Ook met ons internet (website) hebben we inmiddels slagen gemaakt. Dat is/was ook nodig omdat de digitale dienstverlening één van onze speerpunten is. Ons intern informatiekanaal intranet is in 2015 volledig vernieuwd. Onder de vlag van 'WijchiPedia' hebben wij een zeer gewaardeerd platform waar medewerkers volop gebruik van maken.

Verantwoording:

In 2016 is wederom voortvarend invulling gegeven aan het Masterplan Informatievoorziening. Vergaande stappen zijn o.a. gezet met de invoering van een zaakstelsel, planningspakket IBOR, planpakket onderhoud gebouwen, vervanging financieel informatiesysteem en upgrade van het personele informatiesysteem. Daarnaast zijn in het kader van tijd- en werkplekonafhankelijk werken (werkplekconcept, telefonie e.d.) voorbereidende werkzaamheden opgestart, gericht op de verhuizing naar het Huis van de Gemeente. Bovendien is er een grote slag gemaakt in het optimaliseren van de infrastructuur (datacenters, Citrix, VDI,) om deze toekomstbestendig te maken en het beheer te minimaliseren.

De dienstverlening richting klant heeft zich ook weer een stukje verder ontwikkeld. Steeds meer producten en diensten kunnen digitaal afgehandeld worden. Inmiddels beschikken we over 37 online formulieren. Een deel daarvan (dat werkt via DigiD) wordt met de basis persoonsgegevens voor ingevuld (prefill). Ook komen de formulieren rechtstreeks binnen in het zaakstelsel, waardoor er meer en grotere bijlagen kunnen worden meegestuurd. De voorbereidende werkzaamheden voor de aansluiting op Mijn Overheid zijn opgestart. Ook intern handelen we steeds meer digitaal af: denk bijvoorbeeld aan in-, uit- en doorstroom medewerkers, declaraties, IKB en verlofaanvragen.

De digitalisering van de archieven loopt volgens planning en we verwachten medio 2017 bijna volledig digitaal te kunnen werken.

Facilitaire Zaken

De dienstverlening van facilitaire zaken wordt met het oog op de de nieuwe kantooraccommodatie herbeoordeeld. Dit maakt onderdeel uit van het project W21 Werkt. Uitgangspunt hierbij is dat de publieke dienstverlening meer uitstraling krijgt en dat medewerkers gepast gehuisvest worden.

De arbocoördinatie wordt centraal uitgevoerd door de afdeling P&O. Wij voldoen aan de doelvoorschriften die door de centrale overheid zijn vastgesteld. Dit betekent dat we met zo min mogelijk regels en met een minimum aan administratieve lasten vorm en inhoud geven aan ons arbobeleid. We maken regelmatig ruimte voor risicoanalyses. We beschikken over een opgeleide bedrijfshulpverleningsorganisatie die jaarlijks minimaal één keer een ontruimingsoefening organiseert.

Verantwoording:

Met facilitaire zaken bereiden wij ons voor op het Huis van de Gemeente, waarin wij één serviceloket voor medewerkers inrichten.

Communicatie

Een belangrijke taak van ons team communicatie is het ondersteunen van bestuurders, directie, managers, projectleiders en beleidsmedewerkers bij interne en externe communicatie. Communicatie wordt in dat opzicht ingezet ter verbetering van de dienstverlening, als instrument voor beleid en management en bij grote en kleine projecten, voor public relations, promotie en marketing, voor democratisering van het beleid met de burger als partner en voor het vergroten van de betrokkenheid van inwoners voor hun kern, wijk en dorp. We richten ons overigens meer en meer op

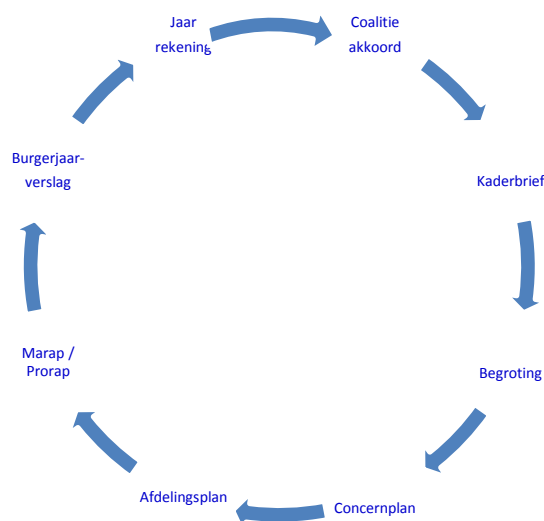
communicatie via de social media.

Verantwoording:

De trend om meer via social media te communiceren hebben wij in 2016 voortgezet. Daarnaast hebben wij verschillende bijeenkomsten met deelname van inwoners ondersteund (zoals de woonvisie). Een andere belangrijke mijlpaal is de organisatie brede aanpak van Duidelijke Taal. In trainingen leren medewerkers hoe zij ingewikkelde onderwerpen in begrijpelijke taal kunnen verwoorden.

Rapportage en verantwoording

In onderstaand schema zijn de huidige instrumenten van de planning & control weergegeven. De raad wordt middels de auditcommissie ook buiten de reguliere prorapcyclus betrokken bij de tussentijdse maandrapporthages.

Verantwoording:

In 2016 zijn alle verantwoordingsproducten binnen de gestelde termijnen aangeboden aan college, raad, provincie en auditcommissie.

Doelmatigheid & Doeltreffendheid

Uw raad heeft op basis van art. 213a van de Gemeentewet de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid vastgesteld. In de verordening is opgenomen dat het college de doelmatigheid van (onderdelen van) organisatie-eenheden van onze gemeente en de uitvoering van onze taken onderzoekt. We beperken ons tot enkel één onderzoek, namelijk "Waar staat je gemeente".

Verantwoording.

In 2016 zijn geen onderzoeken uitgevoerd.

Prestatiemeting en Benchmarking

De organisatie ontwikkelt prestatie-indicatoren en voert benchmark onderzoeken uit. Het doel hierbij is om meer inzicht te geven in de prestaties die onze organisatie levert en hier meer op te sturen. Daarnaast vergelijken we onze prestaties met de prestaties van vergelijkbare gemeenten, met als doel van elkaar te leren en te blijven werken aan het verbeteren van de eigen kwaliteit. Vanaf 2005 neemt de gemeente Wijchen deel aan de "Waar staat je Gemeente" (voorheen "De Staat van de Gemeente"), de

gemeentemonitor, die door KING wordt gecoördineerd. In dit organisatie-brede benchmarkonderzoek worden gemeenten door middel van burgervragenlijsten en loketvragenlijsten beoordeeld op de kwaliteit van hun dienstverlening en prestaties.

Verantwoording:

Wij hebben meegedaan aan de klantreis, die door KING is ondersteund. Hierdoor hebben wij verbeteringen gevoerd in verschillende werkprocessen zoals de melding openbare ruimte.

Paragraaf 8 Verbonden partijen

In deze paragraaf is per verbonden partij aangegeven op welke wijze zij het openbaar belang wordt behartigd, de financiële ontwikkelingen van deze partij en de verantwoording. Indien er voor een van deze verbonden partijen risico's zijn aan te merken, zijn deze vermeld in paragraaf 4 weerstandsvermogen.

- **8.1 Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Regio Nijmegen (GGD) te Nijmegen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De GGD Regio Nijmegen is de uitvoeringsorganisatie van de gemeentelijke taken die voor een belangrijk deel zijn vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid (2008). De taken die de GGD uitvoert dragen bij tot de bescherming en de bevordering van de gezondheid van de Wijchense bevolking. De belangrijkste taken die worden uitgevoerd zijn vroegsignalering van lichamelijke en geestelijke stoornissen en psychosociale problemen, voornamelijk door uitvoering van jeugdgezondheidszorg, en het opsporen en bestrijden van bronnen van infectieziekten. De financiering van de GGD is ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling 'Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Regio Nijmegen'.

Ontwikkelingen Begroting 2016

Voor de GGD is de territoriale congruentie een van de belangrijkste ontwikkelingen die op dit moment plaats vinden binnen de organisatie. Dit betekent dat de GGD regio Nijmegen en de GGD Rivierenland met elkaar de organisaties moeten afstemmen en inzetten. Per 1 juli 2014 zijn de organisaties gefuseerd. Behalve dat dit personele consequenties heeft zijn de financiële consequenties van belang. De bezuinigingen die de GGD zijn opgelegd gaan onverkort door en wij zullen kritisch blijven kijken naar de inzet en ondersteuning die door de GGD wordt geboden. De verwachting is dat meer en meer zal worden ingezet op het voorkomen van risicosituaties waarbij keuzes gemaakt gaan worden waar wel en waar geen of minder inzet gepleegd wordt.

Verantwoording

In 2016 waren de ontwikkelingen rond de fusie tussen GGD'en Nijmegen en Rivierenland grotendeels afgerond. De nadruk lag vooral op de positionering van de GGD in het veranderde sociaal domein. De GGD heeft daarvoor een meerjarenstrategie 2016-2019 geformuleerd. Op hoofdlijnen houdt deze in dat de GGD steeds meer een netwerkorganisatie is: een organisatie die vanuit gezondheidsperspectief een aanvullende bijdrage levert in het netwerk van welzijn, zorg en gezondheid.

In het bijzonder was de ontwikkeling van het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis) een aandachtspunt. Veilig Thuis is in april 2016 onder Verscherpt Toezicht van de Inspectie is gesteld. Sindsdien zijn er verbeterlagen gemaakt door de wachtlijsten terug te dringen en de interne organisatie op orde te brengen.

- **8.2 Breed Werkvoorzieningsschap Nijmegen en Omstreken te Nijmegen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het Werkvoorzieningschap Nijmegen en Omstreken (BREED) voert voor zeven gemeenten in de regio de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) uit. Deze negen gemeenten zijn: Nijmegen, , Beuningen, Druten, , Heumen, , Berg en Dal, West Maas en Waal en Wijchen. Vanwege de komst van de Participatiewet per 1 januari

2015 is vanaf dat geen nieuwe instroom meer mogelijk in de Wsw.

Ontwikkelingen Begroting 2016

Met de besluitvorming over de MGR Rijk van Nijmegen en het regionale Werkbedrijf in 2014 is vast gelegd dat (delen van) Breed zullen opgaan in het Werkbedrijf. In het laatste kwartaal van 2015 zullen aan de betrokken gemeenteraden concrete plannen worden voorgelegd hoe Breed in het Werkbedrijf wordt opgenomen per 1 januari 2016. De liquidatie van de gemeenschappelijke regeling Breed volgt in 2016.

Verantwoording

De taken van Breed zijn vanaf 1 januari 2016 integraal overgenomen door de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen. In december 2016 is na raadpleging van de raad formeel het besluit tot liquidatie van Breed genomen.

• 8.3 MGR Rijk van Nijmegen, Werkbedrijf.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het Werkbedrijf is als eerste module van de MGR per 1 januari 2015 van start gegaan. Met het Werkbedrijf worden door de deelnemende gemeenten, het UWV en andere organisaties de handen ineen geslagen om de doelstellingen uit de Participatiewet te realiseren. Eén regeling voor de kwetsbaren op de arbeidsmarkt waarbij zoveel mogelijk mensen aan de slag gaan bij reguliere werkgevers. Een bijzonder samenwerkingsverband omdat hiermee het afbreken van de schotten tussen de verschillende regelingen, wordt doorvertaald naar de uitvoeringsorganisatie.

Ontwikkelingen Begroting 2016

Het jaar 2017 staat voor het Werkbedrijf in het teken van de doorontwikkeling van het Werkbedrijf en het neerzetten van de ambities en de gewenste werkwijze van het Werkbedrijf in de praktijk, zodat kandidaten, bedrijven en gemeenten een zo goed mogelijke dienstverlening geboden kan worden.

Vanaf 1-1-2016 is het werkvoorzieningsschap BREED toegevoegd aan de module werkbedrijf van de MGR. Daarnaast is de module ICT de MGR toegevoegd, maar Wijchen neemt deze module (vooralsnog) niet af. Tot slot is er een module bestuur, waar iedere deelnemende MGR gemeente in participeert.

Regionale samenwerking is niet meer weg te denken uit het openbaar bestuur. Dit openbaar bestuur dient in beginsel het belang van de burger. Wij onderschrijven het regionaal belang en het nut van samenwerking daarbinnen. Regionale samenwerking draagt bij aan ontwikkeling van een sterke regio.

Verantwoording:

De MGR, module Werkbedrijf is verantwoordelijk voor de volgende taken:

- a. het ondersteunen bij de arbeidsinschakeling;
- b. het aanbieden van voorzieningen;
- c. het aanbieden van opleiding en scholing;
- d. het verstrekken van een premie in verband met het verrichten van werkzaamheden;
- e. het verrichten van werkzaamheden in een beschutte omgeving

Op deze wijze wordt met de regiogemeenten invulling gegeven aan de uitvoering van de Participatiewet. Strekking is om zoveel mogelijk mensen aan werk te helpen via een actieve klant- en werkgeversbenadering.

Voormalig werkvoorziening Breed is per 1 januari 2016 toegevoegd aan de module Werkbedrijf.

De module ICT heeft de gemeente Wijchen in 2016 niet afgenomen.

De Platformfunctie binnen de MGR is tot stand gekomen. Het voornaamste doel is om regio breed portefeuille overstijgende zaken die een meerjarig karakter hebben met

elkaar te bespreken. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan samenwerking in het openbaar bestuur.

- **8.4 G.R. Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland (IBO) te Wijchen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Behartiging van de gemeenschappelijke belangen op het gebied van de naleving van sociale zekerheidswetgeving. Dit betreft de naleving van de onderhoudsplicht en terugvordering van teveel ontvangen uitkering door (voormalige) uitkeringsgerechtigden, onderhoudsplichtigen en partners van (voormalig) uitkeringsgerechtigden. Een onderzoek tot bijzondere controle op de naleving vindt plaats na een daartoe strekkende opdracht van de deelnemende gemeente aan het Instituut Bijzonder Onderzoek. Het IBO wordt in stand gehouden door de gemeenschappelijke Regeling tussen de gemeente Beuningen, Groesbeek, Heumen, Millingen a/d Rijn, Ubbergen en Wijchen. De gemeente Wijchen fungeert als centrumgemeente.

Ontwikkelingen Begroting 2016

Handhaven in de sociale zekerheid is een van de voornaamste beleidsdoelstellingen vanuit het huidige kabinet. Centraal staan een steviger aanpak van fraude in de sociale zekerheid, het betrappen van fraudeurs en het aanpakken van uitbuiting van werknemers. Per 1 januari 2013 is de wetgeving rondom handhaving fors aangescherpt. Dit resulteert in een hardere aanpak van (sociale zekerheid) fraude met daarbij behorende hogere straffen. De straffen bestaan uit een forse sanctie bij het schenden van de inlichtingenplicht (een boete die in verhouding staat tot de benadeling of het financiële gewin) en bij herhaalde fraude uitsluiting van uitkering gedurende enkele maanden.

Doordat de aangiftegrens in 2013 wederom verhoogd is (naar € 50k-) wordt in mindere mate gebruik gemaakt van bevoegdheden op grond van het Wetboek van Strafvordering. Het gevolg hiervan is dat meer zaken op bestuursrechtelijk niveau worden afgedaan.

Uitkeringsgerechtigden die zich niet aan de regels houden worden actief door het IBO opgespoord. Het is een verplichting voor de uitkerende instantie om onterecht verkregen uitkeringen terug te vorderen, ongeacht de hoogte daarvan.

Verantwoording:

In 2016 is uitvoering gegeven aan handhaving van de sociale zekerheid in overeenstemming met de beleidsdoelstellingen van het kabinet en de wetgeving. De voornaamste resultaten van de onderzoeken zijn opgenomen in het jaarverslag van het IBO.

In 2016 zijn naast de handhavingstaken diverse ontwikkelingen te melden:

1. In samenspraak met de gemeente Nijmegen, de GGD, het Regionaal Ondersteuningsbureau (ROB), is een uitvoeringsplan opgesteld over de invulling van de handhavingstaak op het gebied van de WMO in de regio Rijk van Nijmegen;
2. De gemeente Druten heeft een verzoek gedaan om per 1 januari 2017 te mogen toetreden tot de gemeenschappelijke regeling IBO. Wijchen heeft als centrumgemeente - de Commissie van Advies gehoord hebbende - ingestemd met de toetreding. In 2017 vindt wijziging van de gemeenschappelijke regeling plaats.
3. De politie en de sociale rechteerteams van de gemeenten in Oost-Nederland werken sinds februari 2015 samen in een Joint Social Fraud (JSF) project bij het opsporen van uitkeringsfraude. Het delen van informatie over en weer leidt o.a. tot verbeterde opsporing naar fraude in de bijstand. De afspraken worden in 2017 vastgelegd in een overeenkomst.

- **8.5 Stadsregio Arnhem Nijmegen te Nijmegen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De Stadsregio Arnhem Nijmegen heeft als doelstelling een adequate aanpak van de grootstedelijke problematiek alsmede de bevordering van een evenwichtige ontwikkeling van het gebied. De Stadsregio Arnhem Nijmegen verricht hiervoor sturende, plannende en coördinerende taken op vier terreinen: mobiliteit, ruimte, wonen en werken. Verder oefent de Stadsregio Arnhem Nijmegen taken uit die door de deelnemende gemeenten, door het rijk en provincie aan de Stadsregio Arnhem Nijmegen zijn overgedragen. De Stadsregio is een WGR-Plus-regio. Voor de Wgr-plus samenwerking is een verplichtende samenwerking voorzien in de Wijzigingswet Wgr-plus. Deze wet verplicht gemeenten binnen de plusregio tot verplichte samenwerking en uitvoering van bij wet toegekende taken. Daarnaast voorziet deze wet in wet- en regelgeving om bepaalde bevoegdheden aan de plusregio toe te kennen. Bij voorbeeld Huisvestingswet, Wet bodembescherming, Wet milieubeheer, Wet op de Ruimtelijke Ordening, Woningwet, Wet bereikbaarheid en mobiliteit en de Planwet verkeer en vervoer en Wet personenvervoer 2000.

In het Regionaal Plan 2005-2020 zijn de gemeenschappelijke ontwikkelambities vastgesteld voor de stadsregio en de provincie. In het plan is een stevige ambitie neergezet die de stadsregio als uitgangspunt wil gebruiken voor het Regioprogramma 2012-2015. In het Regionaal Plan is deze ambitie als volgt geformuleerd: de regio streeft naar een aantrekkelijk vestigingsklimaat van de regio Arnhem Nijmegen voor haar inwoners, ondernemers en bezoekers. De stadsregio wil burgers en bedrijven aan de regio binden door het verbeteren van condities voor "het goede leven": het bieden van mogelijkheden voor prettig wonen en succesvol werken in een mooi, aantrekkelijk landschap en waar men zich snel en comfortabel kan verplaatsen. Uit het regionaal Plan is een drietal prioriteiten gedestilleerd die uitgangspunt zijn voor het Regioprogramma:

1. Versterking van de economische structuur

Belevingseconomie.

Het betreft hier het versterken van de economische structuur door vergroting van het toeristisch aanbod. Er is aandacht voor het regionaal vermarkten van landschap en cultuurhistorie. Uiteindelijk moet dit leiden tot meer toeristische bestedingen en extra arbeidsplaatsen.

Groen economie.

Het betreft hier het scheppen van voorwaarden om initiatieven rondom energietransitie en EMT (energie en milieutechnologie) van ontwerp tot daadwerkelijke realisatie.

2. Wonen in stad en land

Vitale kernen en wijken.

Het gaat hier om het op peil brengen en houden van de veiligheid, aantrekkelijkheid, leefbaarheid en sociale samenhang van inwoners; en wel met kleinschalige ingrepen op zwakke plekken in wijken en kernen.

Duurzaam wonen.

Hiermee richten we ons op kennisontwikkeling op het gebied van energieneutraal bouwen en duurzame energietoepassingen bij bestaande woningvoorraad.

3. Aanbod van voorzieningen

Bereikbaarheid voorzieningen.

Dit zijn regionale initiatieven inzake digitale bereikbaarheid van voorzieningen en het leveren van digitale diensten door non-profitorganisaties.

Beschikbaarheid voorzieningen.

Hierbij richten we ons op nieuwe samenwerkingsvormen tussen gemeenten en marktpartijen om voldoende en kwalitatief goede voorzieningen in stand te houden. Dit moet bijdragen aan het aantrekkelijk houden van kleine kernen voor zowel ouderen als jonge inwoners.

Als fundament onder de genoemde drie prioriteiten ligt de sociale agenda van de regio Arnhem Nijmegen. Deze richt zich op de thema's: onderwijs-arbeidsmarkt, woon-, werk- en zorgvoorzieningen voor kwetsbare groepen, versterken preventief jeugdbeleid en ondersteuning van een passende huisvesting voor kwetsbare groepen.

Ontwikkelingen Begroting 2016

In de nacht van 16 op 17 december 2014 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel betreffende het afschaffen van de WGR-plus regio's aangenomen. Afschaffing van de WGR-plus was daarmee een feit en de Stadsregio werkt van af dat moment toe naar een liquidatie per 1 juli 2015. Voor de provincie Gelderland en de Stadsregio Arnhem Nijmegen betekent dit dat de taken, bevoegdheden en geldstromen uit de Wet WGR-plus overgaan van de regio naar de provincie. De (huidige) Stadsregio heeft o.a. taken op het gebied van verkeer en vervoer en woonruimteverdeling. Binnen de Stadsregio Arnhem Nijmegen zijn de 20 gemeenten in gesprek over de toekomstige regionale samenwerking. Daarbij staat centraal op welk schaalniveau de inhoudelijke taken moeten worden opgepakt die op dit moment op het niveau van de Stadsregio worden uitgevoerd. De uiteindelijke vorm waarin die samenwerking gegoten kan worden is tevens onderwerp van gesprek. 18 juni 2015 heeft de Stadsregioraad besloten tot opheffing van de Stadsregio met ingang van het moment dat alle gemeenten een opheffingsbesluit hebben genomen. Enkele gemeenten hadden op dat moment nog geen besluit genomen over de opheffing, maar zouden dit op korte termijn alsnog doen. In het najaar van 2015 zal de nieuwe samenwerking op stadsregionaal niveau definitief gestalte krijgen.

Verantwoording

Net als in 2016 richt Wijchen haar bestuurlijke en ambtelijke focus ook in 2017 nadrukkelijk op het verder uitlijnen van de samenwerking binnen de Regio Arnhem Nijmegen.

• 8.6 Euregio Rijn/Waal te Kleve en 's-Heerenberg.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

om adequaat te reageren, op momenten dat de bestaande Nederlands-Duitse landsgrens problemen oplevert. Verder kan men o.a. grensoverschrijdende plannen en de daarmee komen tot samenhangende besluitvorming. De centrale doelstelling was en is nog steeds de bevordering van verwezenlijking van grensoverschrijdende samenwerking op lokaal en regionaal niveau. De Euregio Rijn-Waal heeft zich ontwikkeld tot een grensoverschrijdend openbaar lichaam met meer dan 50 leden. Wijchen is sinds 2004 lid. In het werkgebied wonen en werken ongeveer 3,7 miljoen mensen op een oppervlakte van 8.446 km². Door de toename van de grensoverschrijdende contacten en netwerken was een heroriëntatie van de Euregio op zijn activiteitenpakket noodzakelijk. Dat heeft in 2007 geleid tot het document Euregio Rijn-Waal 2007 – 2013 'Samen sterker; een Europese regio zonder grenzen'. In deze strategische visie geeft de Euregio aan welke accenten zij legt in de genoemde periode. Zij heeft twee kernthema's benoemd, na raadpleging van de leden via een enquête en een discussiebijeenkomst: economie en maatschappelijke integratie. De kernthema's zijn uitgewerkt in concrete onderwerpen. Voor Economie zijn dat: stimuleren van innovatieve clusters, uitbouw logistieke activiteiten en mobiliteit, economische impuls landelijk gebied en internationalisering. Voor Maatschappelijke integratie zijn het: grensoverschrijdende toegankelijkheid van

voorzieningen, cultureel erfgoed, openbare orde en veiligheid en grensoverschrijdende knelpunten (o.a. grenspendelaars, afstemming ruimtelijke ordeningsvraagstukken).

Door deel uit te maken van dit netwerk, verkrijgt een lid kennis en mogelijkheden op elkaar afstemmen. De Euregio Rijn-Waal stimuleert deze grensoverschrijdende initiatieven o.a. met subsidies. De gelden hiervoor zijn bijeengebracht door de leden (de financiële basis van de Euregio Rijn-Waal), ministeries, provincies en de Europese Unie.

Ontwikkelingen Begroting 2016

De gemeente hoeft niet altijd betrokken te zijn bij grensoverschrijdende initiatieven. Zo heeft het Maas Waal college al jarenlang een uitwisseling met een Duitse school. In 2015 is een samenwerkingsovereenkomst van meer dan 10 gemeenten, waaronder Wijchen, uit het grensgebied afgerond waarbij het doel was om te komen tot uitwisseling van informatie en tot gezamenlijke projecten op het gebied van klimaatbeleid.

Verantwoording

Specifiek voor Wijchen: deelname aan Euregioraad en diverse netwerkbijeenkomsten, kennisuitwisseling en netwerk vergroten en versterken, geen deelname aan concrete projecten. Resultaten algemeen, o.a.:

- opening GrensInfoPunkt
- totstandkoming platform voor raadsleden
- Actieteam Grensoverschrijdende Economie en Arbeidsmarkt
- Vernieuwing grensoverschrijdende vacaturezoekmachine

• 8.7 G.R. Bijsterhuizen te Nijmegen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het samenwerkingsverband heeft tot hoofddoel het bevorderen van de economische ontwikkeling en de werkgelegenheid in de regio Nijmegen door middel van het gezamenlijk ontwikkelen en exploiteren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar intergemeentelijk bedrijventerrein.

Ontwikkelingen Begroting/ 2016

Als gevolg van de nasleep van de economische recessie wordt een aanhoudend laag uitgifte niveau van gronden verwacht. Op grond hiervan is de looptijd van de exploitatie bijgesteld tot 2024. De in 2014 geactualiseerde planexploitatie heeft een geprognoseerde eindwaarde van € 24,5 miljoen. In deze eindwaarde is geen rekening gehouden met de impact van de ontstane vennootschapsplicht per 1-1-2016.

De geplande overdracht van de resterende fase 5, 6 en 7 is respectievelijk 2017, 2018 en 2024.

Verantwoording:

Ondanks dat de GR te maken heeft met concurrerende bedrijventerreinen en het inzet en geduld kost om met potentiële afnemers in gesprek en uiteindelijk tot afwikkeling te komen, is het de GR gelukt om de geprognoseerde uitgifte te realiseren in 2016.

In 2016 heeft het bestuur van de gemeenschappelijke regeling in een tweetal vergaderingen de planexploitatie herijkt. De in 2015 vastgestelde bijgestelde looptijd tot en met 2023 is bijgesteld met een jaar ten behoeve van verlenging uitgifte en met een jaar voor het opheffen/beëindigen. De looptijd is daarmee doorgetrokken

t/m 2025. De per 1-10-2016 geactualiseerde planexploitatie heeft een geprognosticeerde eindwaarde van € 26,3 miljoen. In deze eindwaarde is geen rekening gehouden met de impact van de ontstane vennootschapsplicht per 1-1-2016. De geplande overdracht van de resterende fase 5, 6 en 7 aan de gemeente Wijchen blijft ongewijzigd en is respectievelijk 2017, 2018 en 2024.

- **8.8 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid te Nijmegen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De gemeenschappelijke regeling Hulpverlening en veiligheid (GR H&V) is een samenwerkingsverband dat sinds 1 januari 2004 bestaat uit de volgende drie onderdelen: de regionale brandweer Gelderland-Zuid (RBGZ), de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en de Regionale Ambulancevoorziening Gelderland-Zuid (RAV). Ook zijn het veiligheidsbureau en de gemeenschappelijke meldkamer (GMK) hier ondergebracht. De wettelijke grondslag ten aanzien van bovengenoemde taken ligt in de Wet op de Veiligheidsregio's, de Wet Publieke Gezondheid en de Wet Ambulancezorg.

Ontwikkelingen Begroting 2016

In de begroting 2016 is zo veel mogelijk rekening gehouden met nu al voorzienbare ontwikkelingen die op de veiligheidsregio afkomen. Voor een aantal ontwikkelingen geldt dat deze weliswaar bekend zijn, maar dat de beleidsmatige en financiële consequenties voor de Veiligheidsregio op dit moment nog onduidelijk zijn. Voorbeeld hiervan is de landelijke meldkamerorganisatie met 10 meldkamers waarin te zijner tijd de meldkamer van Gelderland-Zuid op zal gaan. Daarnaast laat de begroting 2016 een tekort zien. Dit kan worden opgevangen door het verhogen van de deelnemersbijdrage of het terugdringen van de uitgaven. Voorkeur van de VRGZ (en ons) is dat deze taakstelling wordt ingevuld zonder verhoging van de deelnemersbijdrage. Concrete voorstellen hieromtrent worden in november 2015 gepresenteerd.

De ambtelijke werkgroep, die belast is met de actualisatie van de kostenverdeling heeft een rapportage opgeleverd met mogelijke verdeelmodellen, ingaande het begrotingsjaar 2017. Daarnaast bevat het rapport voorstellen met betrekking tot een overgangsregeling om herverdeeleeffecten te nivelleren. Bestuurlijke besluitvorming wordt verwacht in het laatste kwartaal van 2015.

Verantwoording:

Het begrotingstekort van de VRGZ voor 2016 is opgevangen met maatregelen binnen de VRGZ en heeft dus niet geleid tot een verhoging van de deelnemersbijdrage. Wij hadden zelfs een iets lagere bijdrage dan begroot.

De verdeelsleutel is in 2016 definitief vastgesteld. Er is gekozen voor een variant die een mix is van de objectieve verdeelsleutel en historische inbreng en kan daardoor rekenen op een breed politiek draagvlak.

Inhoudelijk was 2016 het jaar van hoogwater. Veel oefeningen, planontwikkelingen en risicocommunicatie was hierop gericht. In 2017 zal de aandacht gericht worden op het risico van verminderd zelfredzame personen.

- **8.9 Stichting Regionaal Bureau voor Toerisme Knooppunt Arnhem Nijmegen (RBT KAN).**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De doelstelling van het RBT KAN is om door middel van marketing, promotie-inspanningen en productontwikkeling meer bezoekers te trekken die langer in de

regio Arnhem Nijmegen verblijven en hier meer besteden, waardoor het toeristisch marktaandeel van de regio in het algemeen en dat van de diverse deelgebieden in het bijzonder, vergroot wordt. Wijchen maakt deel uit van de merknamen 'Rijk van Nijmegen' en 'Land van Maas en Waal'. Met marketing- en productontwikkeling wil RBT KAN de regio Arnhem – Nijmegen laten aansluiten bij de wensen van de gekozen doelgroepen. De regio moet een "must see & must do" bestemming worden voor Nederlandse en buitenlandse bezoekers. Communicatie speelt hierbij vanzelfsprekend een belangrijke rol. De GR heeft ten doel de financiële ondersteuning van de Stichting RBT KAN vanuit de deelnemende gemeenten en dient het gezamenlijk belang van het vergroten van het toeristisch marktaandeel. De subsidie aan RBT KAN wordt gebruikt om de gemeente Wijchen als onderdeel van de regio op toeristisch gebied te promoten (marketing) en het exploiteren van de VVV Wijchen. De financiering per gemeente gebeurt naar rato van het aantal inwoners.

Ontwikkelingen Begroting 2016

Voor de periode 2013 – 2016 heeft RBT KAN de volgende kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen geformuleerd:

- Kwalitatief
Door middel van vernieuwende marketing- en promotie-inspanningen meer bezoekers genereren die langer blijven, meer besteden en tot herhalingsbezoek overgaan, om zo het toeristisch marktaandeel van de regio Arnhem Nijmegen in het algemeen en dat van de diverse deelgebieden in het bijzonder te vergroten.
- Kwantitatief
 - 4% stijging van het aantal toeristische bezoeken;
 - 4% stijging van het aantal toeristische overnachtingen;
 - 2% stijging van het aantal zakelijke bezoeken;
 - 2% stijging van het aantal zakelijke overnachtingen; en
 - 6% stijging van de totale bestedingen in de sector.

Om de gestelde doelstellingen daadwerkelijk te bereiken zijn strategische keuzes nodig. De hoofdlijnen van de strategie voor de periode 2013-2016 zijn:

- Regio als shortbreakbestemming: Ambitie voor de komende vier jaar is het dagbezoek te verlengen naar meerdaags bezoek, waarmee de regio Arnhem Nijmegen ook als verblijfsregio groeit.
- Rust en ruimte: er komt meer behoefte aan beleving. Verblijf met zingeving groeien. Tevens is er steeds meer markt voor stilte, simpelheid, ruimte, ontspanning en offline kunnen gaan. Men is op zoek naar rust. RBT KAN zal deze thema's oppakken en tot vernieuwende concepten uitwerken met inzet van een mix van online en offline mediacampagnes.
- Focus op doelgroepen: senioren, Nederlanders op korte vakantie, gezinnen met kinderen, Nederlanders op dagtocht, de zakelijke verblijf- en dagbezoekers, Duitsers, Belgen en Britten op korte vakanties, Duitsers uit grensstreek op dagtocht, de zakelijke verblijf- en dagbezoekers uit Duitsland en Groot-Brittannië, riviercruises, touroperators, en inwoners uit de eigen regio.
- voor het Rijk van Nijmegen zijn de speerpunten gericht op cultuur & cultuurhistorie, well being regio, wijnregio.

Verantwoording

Het RBT KAN heeft zijn marketing activiteiten uitgevoerd zoals afgesproken in het marketingplan. Promotionele speerpunten waren Giro Gelderland en de 100ste Vierdaagse. In de eerste helft van 2017 voert RBT KAN wederom een toeristische monitor uit. Hierin wordt gekeken naar de behaalde toeristische cijfers over 2016 in de regio Arnhem Nijmegen. Aan de hand van de monitor kunnen we vaststellen of de geformuleerde kwantitatieve doelstellingen gehaald zijn.

- **8.10 De Meerval B.V. te Wijchen**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De Meerval BV is verantwoordelijk voor de exploitatie van het zwembad De Meerval. De verantwoordelijkheid voor de instandhouding van het gebouw ligt bij de stichting tot exploitatie van zwembaden in de Gemeente Wijchen. De stichting verhuurt het zwembad aan de BV. Het management van De Meerval BV is in handen van het management van het Golfbad in Oss. Hiervoor is een managementovereenkomst gesloten tussen De Meerval BV en Golfbad Exploitatie BV uit Oss.

Ontwikkelingen Begroting 2016

Sinds 1 januari 2013 is er een nieuwe managementovereenkomst tussen De Meerval BV en Golfbad Exploitatie BV uit Oss. De nieuwe vijfjarige overeenkomst loopt tot en met december 2017. In deze managementovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de te verwachten kapitaalbijdragen van de gemeente, ter dekking van het totale exploitatietekort. Er is een prikkel ingebouwd waardoor Golfbad Exploitatie BV bij extra inspanningen beloond wordt. De ontwikkeling van nieuwe producten om het weggefallen schoolzwemmen te compenseren, werpen steeds meer hun vruchten af. In 2016 wordt dit verder gecontinueerd en waar mogelijk verder uitgebreid.

Verantwoording

Vanwege de sluiting voor het onderhoud van het zwembad gedurende twee weken, valt het aantal bezoekers op jaarbasis lager uit dan begroot. Ook de animo voor zwemlessen neemt enigszins af, wat leidt tot een lagere omzet. Desondanks blijft het zwembad op zoek naar nieuwe mogelijkheden om de omzet op peil te houden.

- **8.11 Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Beuningen, Heumen, Groesbeek en Wijchen te Beuningen.(“Munitax”)**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De gemeenten Beuningen, Heumen, Druten, Groesbeek en Wijchen werken onder de naam “Munitax” samen op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. De samenwerking heft de kwetsbaarheid van eenmansfuncties op, verhoogt de effectiviteit en kwaliteit, en leidt tot lagere kosten.

Er is gekozen voor een lichte juridische vorm van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, namelijk een centrumgemeente constructie waarin de centrumgemeente gemandateerd wordt door de colleges van de overige gemeenten om uitvoering te geven aan de werkzaamheden. Beuningen vervult deze functie als centrumgemeente. De uiteindelijke beleidskeuzes en het vaststellen van alle verordeningen (en tarieven) is een verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf.

Ontwikkelingen Begroting 2016

In 2015 wordt de implementatie van de verbetervoorstellen invoering website, procesverbetering automatisering en koppelingen afgerond. Dit maakt het mogelijk om in 2016 de gegevensuitwisseling tussen Munitax en aangesloten gemeenten verder te professionaliseren.

Verantwoording:

In 2016 is verdere invulling gegeven aan de verbetervoorstellen, zoals het tijdig realiseren van de aansluiting op de landelijke voorziening WOZ. Door deze aansluiting zijn de WOZ-waarden van woningen raadpleegbaar in het loket voor openbare WOZ-waarden. In 2016 is een start gemaakt met de implementatie van een businessintelligence tool die informatie uit de verschillende pakketten aan elkaar koppelt en de aangesloten gemeenten via een webversie inzicht verschaft in de

actuele informatie. De werkzaamheden zijn volgens de dienstverleningsovereenkomst uitgevoerd.

- **8.12 Stichting Sportaccommodaties Wijchen (SSW) te Wijchen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Per 29 juli 2009 is de Stichting Sportaccommodaties Wijchen (SSW) opgericht. De stichting verricht werkzaamheden en diensten op het gebied van recreatie en sport. De SSW is een stichting die door de gemeente bestuurd wordt. De gemeente neemt van SSW diensten af, waarna vervolgens de gelegenheid tot sportbeoefening aan de verenigingen geboden kan worden. Momenteel zijn een vijftal verenigingen bij de SSW ondergebracht.

Ontwikkelingen begroting 2016

De gemeente Wijchen zal steeds meer verenigingen gelegenheid geven tot sportbeoefening. Hiervoor zullen zij gebruik maken van de diensten van Stichting Sportaccommodaties Wijchen.

Verantwoording:

In 2016 zijn geen nieuwe verenigingen aangesloten. Wel is de renovatie van de crossbaan van Wycross binnen de SSW opgenomen.

- **8.13 Dienst Afvalstoffen en Reiniging NV (DAR) te Nijmegen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Op 6 oktober 2011 (11RZ086) heeft de Raad ingestemd om gedurende een periode van vijf jaar aandeelhouder te zijn van de DAR. Met terugwerkende kracht, vanaf 1 januari 2011, zijn 4.890 aandelen met een waarde van € 389k overgenomen van de Gemeente Nijmegen. Doelstelling van de deelneming is o.a. het realiseren van verdergaande scheiding van afvalstromen en het realiseren van kostenvoordelen van schaalvergroting in de afvalverwijdering.

Ontwikkelingen Begroting 2016

In het derde kwartaal 2015 organiseert de DAR een werkconferentie voor de aandeelhoudende gemeenten. De aandeelhoudende gemeenten moeten keuzes maken over de te volgen strategische koers vanaf 2016. Er zal worden gediscussieerd over de thema's maatschappelijk verantwoord ondernemen, het bedrijfseconomische perspectief en klant- en burgers tevredenheid en burgerparticipatie. De input van de werkconferentie dient ter input van het nog op te stellen meerjarenbeleidsplan 2016-2020 en bedrijfsplan 2016. De consequenties van de verkoop van DAR Milieu BV in 2015, zoals lagere afdekking overhead, zullen hierin verwerkt moeten worden.

Daarnaast heeft het ambtelijk/bestuurlijk opdrachtgeverplatform te kennen gegeven eind 2015 te willen besluiten over het voortzetten van het aandeelhouderschap (nu tot 2017) en een nieuwe periode voor de investeringsovereenkomst.

Verantwoording:

In 2016 is een evaluatie uitgevoerd over de toetreding als aandeelhouder van de DAR (informatienota 16RZ120). Geconcludeerd is dat er geen grondslag is om een beroep te doen op de exitregeling. Daarmee is de gemeente Wijchen voor onbepaalde tijd aandeelhouder, waarbij de mogelijkheid blijft bestaan om het aandeelhouderschap te beëindigen na 31 december 2016.

De investeringsovereenkomst is met een termijn van 5 jaar verlengd. Dit betekent dat de afvalbeheerstaken tot 31 december 2021 door de DAR worden uitgevoerd.

Conform de aandeelhoudersovereenkomst is eind 2016 gestart met het traject van de herverdeling van de aandelen gebaseerd op de omzet per gemeente over 2015.

- **8.14 Stichting exploitatie van zwembaden in de gemeente Wijchen te Wijchen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De stichting heeft ten doel het beheer en de exploitatie van zwembaden in de gemeente Wijchen en voorts al hetgeen met een aan ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Ontwikkelingen begroting 2016

Het onderhoud zal volgens plan worden uitgevoerd.

Verantwoording:

In 2016 is het geplande onderhoud uitgevoerd.

- **8.15 Stichting Volkshuisvesting Wijchen te Wijchen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De stichting is uitvoerder van de winstdelingsregeling zoals is overgekomen ter zake de verkoop van woningen in de wijk Lambrasse. Van de te ontvangen gelden wordt 75% uitgekeerd aan derden en 25% resteert voor de stichting. Het resterende aandeel van de stichting dient besteed te worden aan volkshuisvestelijke doelen binnen de gemeente Wijchen. De gemeente Wijchen bepaalt aan welke projecten het geld besteedt wordt.

Ontwikkelingen Begroting 2016

De raad heeft medio 2015 een gedeelte van deze gelden ingezet ter dekking van het gemeentelijk risico bij de startersleningen.

Verantwoording

In de begroting 2016 is opgenomen dat de ontvangen gelden worden ingezet ter dekking van het gemeentelijk risico bij de startersleningen. De raad heeft in 2015 echter besloten om dit risico te dekken uit de reserve versnelde woningbouw. In 2016 is beleid opgesteld voor de vaststelling van de gemeentelijke woonvisie en de invoering van blijversleningen. Voor de uitvoering van deze projecten worden wel de gelden ingezet van de Stichting Volkshuisvesting Wijchen. (gemeentelijk deel).

- **8.16 Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen te Nijmegen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Ontwikkelingen Begroting 2016 i.r.t. kwaliteitscriteria

Vanuit haar opdrachtgeversrol monitort de gemeente Wijchen jaarlijks (dus ook in 2016) de afspraken over de gestelde doelen op de uitbestede basistaken milieu. Medio september 2015 wordt een raadsvoorstel in circulatie gebracht om als gemeente Wijchen ambtelijke samenwerking aan te gaan met de gemeenten Druten,

Beuningen, Heumen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving tussen voor de Wabo-taken en daarover bestuurlijke afspraken te maken.

Verantwoording

In 2016 zijn de gestelde doelen deels gehaald. Om de overige doelen te halen (meer uniformiteit) is in 2016 gestart met het opstellen van een nieuwe DVO die voor alle partners gelden. Ook is er gewerkt aan een uniform mandaatregister dat in 2017 zal worden vastgesteld. Daarnaast zijn er in 2016 door de provincie uniforme KPI's opgesteld. Omdat deze KPI's niet veel over de kwaliteit zeggen, is door de opdrachtgevers besloten om bij de ODRN een audit uit te voeren. In het 3^e kwartaal van 2017 zullen hoogstwaarschijnlijk de resultaten hiervan bekend worden gemaakt. De samenwerking met de gemeenten Beuningen en Heumen gaat niet door, omdat de gemeente Beuningen er voor heeft gekozen om alle Wabo-taken over te dragen naar de ODRN. Gemeente Heumen wil graag zelfstandig deze taken uitvoeren. In 2016 is er besloten om alleen de samenwerking op Wabo-taken met de gemeente Druten aan te gaan.

- **8.17 Archiefverzorging Rijk van Nijmegen en Land van Maas en Waal te Nijmegen.**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het samenwerkingsverband heeft de bevoegdheid om de in artikel 3 van de Archiefwet 1995 aangegeven taak uit te voeren inhoudende het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en bewaren van de archiefbescheiden.

Ontwikkelingen Begroting 2016

Er zijn geen ontwikkelingen.

Verantwoording:

Er zijn geen actuele ontwikkelingen.

- **8.18 Gemeenschappelijke Regeling Basisregeling Regio Nijmegen te Nijmegen**

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

In artikel 4 van deze regeling staat opgenomen dat de regeling tot doel heeft gemeenschappelijke belangen met een regionaal c.q. intergemeentelijk karakter van de deelnemende gemeenten te behartigen, teneinde een evenwichtige ontwikkeling in het Regiobeleid te bevorderen. De regeling fungeert als platform voor de voltallige colleges, maar "slaapt".

Ontwikkelingen Begroting 2016

Er zijn geen ontwikkelingen.

Verantwoording

De status van deze GR is niet gewijzigd.

Nr.	Bedragen x € 1.000	Verwacht resultaat	Begrote bijdrage	Verwacht eigen vermogen per 31-12		Verwacht vreemd vermogen per 31-12	
		2016	2017	2015	2016	2015	2016
8.1	GGD	-174	1.548	1.110	936	3.082	3.082
8.2	BREED (vervalt)	nvt	Nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
8.3	MGR Werkbedrijf*	472	6.643	239	472	10.123	23.208
8.4	IBO*	0	92	8	5	154	164
8.6	Euregio	0	14	1.203	1.203	2.495	2.495
8.7	Bijsterhuizen*	0	0	396	460	803	1.300
8.8	VRGZ	-48	2.096	6.022	5.763	68.612	59.153
8.11	Munitax*	0	639				
8.16	ODRN	0	420				
8.10	Gemeenschappelijke Regeling Basisregeling Nijmegen	nvt	nvt	nvt		nvt	
	Overige verbonden partijen						
8.11	RBT KAN	100	55	0	0	1.610	1.510
8.12	Meerval BV	0	613	18	18	195	195
8.13	SSW*	0	10	1	2	30	16
8.14	DAR NV						
8.15	Stichting Zwembad	25	0	579	604	1.164	1.164
8.16	Stichting Volkshuisvesting Wijchen						

*(concept)jaarrekening 2016 is ontvangen

Paragraaf 9: Grondbeleid

Beleid

Grondbeleid is geen doel op zich maar een middel om bepaalde doelen te bereiken. Dit is nog eens verwoord in de in september 2016 vastgestelde Nota Grondbeleid 2016. In het nieuwe grondbeleid is onze basishouding bij nieuwe ontwikkelingen meer faciliterend. We bekijken per geval kritisch hoe we onze gemeentelijke rol het beste op maat kunnen invullen.

De Gemeente Wijchen transformeert zich van ontwikkelende gemeente tot een partij die een regisserende rol heeft. Dit past beter bij de terugtrekkende rol van de overheid om ruimte te maken voor meer participatie. Dit past ook in de nieuwe Omgevingswet die naar verwachting in 2019 in werking zal treden. Daarnaast legt de Provincie vanuit de Ladder van Duurzaamheid eisen op ten aanzien van subregionale woningbouwprogrammering. In Wijchen kunnen we daarom veel minder woningbouwinitiatieven toestaan. We hebben daarom het grondbeleid in 2016 vernieuwd. Onder begeleiding van een extern planeconomisch bureau is een drietal documenten opgesteld en aangeboden aan de Raad, namelijk de Nota Grondbeleid, de Nota Bovenwijkse Voorzieningen deel 1 (16 2192) en de Nota Grondprijzen (16 4018).

Verantwoording

Marktontwikkelingen

De kredietcrisis op de woningmarkt is inmiddels voorbij. Het NVM constateert dat in 2016 op de totale markt circa 214.000 woning transacties hebben plaatsgevonden (*woningmarktcijfers 4de kwartaal 2016*). In het 4^e kwartaal van 2016 ziet men een flinke stijging van woningverkoop in provincies buiten de Randstad. In Gelderland is zelfs 31% meer verkocht dan in het 4^e kwartaal van 2015. De makelaarsvereniging verwacht in 2017 echter een dalende groei als gevolg van dalend woningaanbod. Het dalende aanbod van woningen zal de prijzen in krappe woningmarktgebieden hoog opdrijven.

Lokaal

In Wijchen hebben we onverminderd redenen voor positieve verwachtingen. Het project Oostflank is op een haar na volledig verkocht. Bovenop de samenwerkingsovereenkomst van 2014, is een overeenkomst gesloten in juli 2016 voor de bouw van nog eens 18 appartementen. De raad heeft eind juni 2016 hiervoor een aparte grondexploitatie geopend (16 RZ 125). In totaal worden in de Oostflank 137 woningen en 28 woonzorgeenheden opgeleverd eind 2017.

Vanuit de subregionale woningbouwprogrammering is in juli 2015 het aantal te bouwen woningen in fase 2 van de Huurlingsdam drastisch verminderd. In het vervolgtraject met de ontwikkelaars en provincie is uiteindelijk in de zomer van 2016 overeenkomst bereikt over de ontwikkeling van 231 woningen in fase 2.

De ontwikkelaars hebben haast om tot uitvoering te komen. Vele potentiële kopers hebben zich gemeld voor een woning bij de makelaar. In december 2016 is de formele planprocedure gestart met als doel voor de zomer van 2017 de schop in de grond te steken voor de 231 woningen, al dan niet gefaseerd.

Na het raadsbesluit in juli 2015 over de prioritering binnen de Wijchense woningbouwprogrammering, is in het voorjaar van 2016 een actualisatie geweest van woningbouwprognoses. Wijchen heeft daarbij 111 extra woningen toegekend gekregen van de Provincie. De raad heeft besloten hiervan 31 woningen toe te kennen aan de

Huurlingsedam en 80 woningen te reserveren voor particuliere initiatieven, verdeeld over de komende tien jaar. In 2017 kunnen daarom ook weer enkele particuliere woningbouwplannen worden toegekend.

Met de crisis nog in het geheugen blijven we uiteraard de ontwikkelingen kritisch volgen. Ontwikkelaars behouden een kritische houding bij het aangaan van investeringsrisico's mede doordat zij ook nog herstellende zijn van de schade van de crisis. Ondanks gestegen interesse voor bedrijventerreinen zijn ook ondernemers nog voorzichtig met daadwerkelijke aankopen. Dit alles heeft gevolgen voor de grondexploitaties.

Voor de vestiging of verhuizing van bedrijven zijn enkel nog kavels beschikbaar in Bijsterhuizen.

Verwachte exploitatieresultaten

Met betrekking tot het verloop van de verwachte einduitkomsten op grond van de bijgestelde berekeningen is het volgende overzicht te geven:

Tabel 22: Verwachte exploitatieresultaten bouwgrond

Nr.	Complex	Totaal	2016	2017	2018	2019	2020	>2020
1	Tuin van Woezik	-517	0	0	-517	0	0	0
2*	Huurlingsedam (fase 1 +2)	-1.175	0	0	0	0	-1.175	0
3	Huurlingsedam 74	-105	-105	0	0	0	0	0
4	Woeziksestraat 339	-23	-23	0	0	0	0	0
5	Klapstraat	37	0	37	0	0	0	0
6	MOB-complex	0	0	0	0	0	0	0
7	Hoge Rot fase 2	0	0	0	0	0	0	0
8a	Oostflank 1 ^e fase, eerste deel	0	0	0	0	0	0	0
8b	Oostflank Urban Villa 2	1.208	0	1.208	0	0	0	0
8c#	Oostflank locatie Urban Villa 3	749	0	0	749	0	0	0
9	Woningbouw Balgoij	6	0	0	0	6	0	0
10	Afgewikkelde projecten	0	0	0	0	0	0	0
11	Incidentele grondverkoop	93	93	0	0	0	0	0
	Totaal exploitaties	273	-35	1.245	232	6	-1.175	0
	Mutatie verliesvoorzieningen	386	386	0	0	0	0	0
	Voorziening Tuin van Woezik (balans)	517	0	0	517	0	0	0
	Voorziening Huurlingsedam	1.175	0	0	0	0	1.175	0
	Totaal	2.351	351	1.245	749	6	0	0

In de begroting 2017 zijn de projecten 8b en 8c project opgenomen met een eindwaarde van € 1.957k ultimo 2018. In de MPG 2017 is de eindwaarde van project 8b bijgesteld en verschoven naar 2017. Project 8c blijft indicatief. De locatie van Urban Villa 3 wordt meegenomen in de visie voor Oostflank en Westflank. Mogelijk dat de locatie van Urban Villa 3 later wordt ontwikkeld. Dit hangt af van de keuzes die in, en naar aanleiding van, de bovengenoemde visie worden gemaakt. In de bovenstaande tabel is de eindwaarde van 8b en 8c vooralsnog opgenomen tegen de totale eindwaarde zoals opgenomen in de Begroting 2017.

In de bovenstaande tabel zijn de bedragen afgerond op duizend euro. In de berekeningen is gerekend met een rentepercentage van 1,54 %.

Grondprijzen

Tabel 23 Overzicht vastgestelde prijzen in de begroting 2016 voor de minimale prijzen voor 2016:

	2016
Sociale woningbouw Huurwoningen, kavelprijs incl. BTW	€ 15.703
Vrije sectorbouw Alle overige woningbouwgrond prijs per m ² , incl. BTW	€ 322
Bedrijfsterreinen Bedrijventerrein zonder mogelijkheid tot woonbebouwing, prijzen per m ² en exclusief BTW	€ 175
Verkoop stroken grond Voor grond gelegen uitsluitend voor de voorgevel van de woning, en waarvan niet gezegd kan worden dat een waardevermeerdering van het onroerend goed ontstaat, per m ² , kosten koper;	€ 58
Voor grond gelegen naast of achter de woning, en welke grond een waardevermeerdering van de woning inhoudt zonder evenwel extra bebouwingsmogelijkheden te geven, per m ² , kosten koper;	€ 160
Voor grond als bedoeld onder B, evenwel tengevolge waarvan wel extra bouwbaarheid wordt verkregen, per m ² , kosten koper;	€ 215
Voor grond behorende bij woningen welke binnen 5 jaar na realisering van het bestemmingsplan alsnog aan de te verkopen kavel wordt toegevoegd, per m ² , inclusief BTW	€ 322

Het gemeentelijke grondbeleid is in 2016 vernieuwd in de Nota Grondbeleid (16 2192). Op basis hiervan zijn de grondprijzen aangepast in de Nota Grondprijzen (16 4018) in de raad van 17 november 2016. Indien nodig worden deze grondprijzen jaarlijks herzien.

JAARREKENING

Jaarrekening

1. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling
2. Resultaat 2016
3. Rekening van Lasten en Baten
4. Balans en Toelichting
5. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover deze op balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het betreffende jaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van het jaarlijks terugkerende arbeidsgelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet gedacht worden aan componenten zoals verlofaanspraken en dergelijke. In verband met de invoering van het IKB is de vakantiegeldverplichting in tegenstelling tot vorenstaande wel opgenomen ultimo 2016

Waarderingsgrondslagen balans

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingspijs- of vervaardigingspijs verminderd met afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats volgens een percentage van de geactiveerde kosten. Vanaf 2016 worden bijdragen in activa van derden ook hieronder gepresenteerd.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de brutoverkrijgings- of vervaardigingspijs eventueel verminderd met bijdragen van derden en verminderd met afschrijvingen. Indien de BTW compensabel is dan geldt waardering tegen brutobedrag verminderd met de BTW-component. Indien een materieel vast actief een blijvend lagere marktwaarde heeft, is het actief afgewaardeerd.

Bij de materiële vaste activa is onderscheid gemaakt naar investeringen met economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

Afschrijving vindt lineair of annuïtair plaats met ingang van 1 januari volgend op het jaar van gereedkomen van het vaste actief.

Financiële vaste activa

De leningen u/g zijn opgenomen voor het nominale openstaande saldo verminderd met het totaal van de getroffen voorzieningen in verband met risico's voor oninbaarheid.

De deelnemingen zijn opgenomen tegen verkrijgingspijs. Elk jaar vindt een beoordeling plaats of een afwaardering noodzakelijk zou zijn op grond van een structurele waardedaling van de aandelen.

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen inkooppijs of lagere marktwaarde.

Kortlopende Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor zover noodzakelijk zijn voorzieningen getroffen voor het risico van dubieusheid en oninbaarheid. Deze voorzieningen zijn in mindering gebracht op het saldo van de vorderingen.

Overlopende activa

De onder overlopende activa opgenomen posten zijn tegen nominale waarde gewaardeerd.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Met ingang van 2013 roomt de gemeente Wijchen overtollige liquiditeiten af in het kader van schatkistbankieren (artikel 45 Comptabiliteitswet).

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen zijn opgenomen de algemene reserves en de bestemmingsreserves alsmede het saldo van de rekening van baten en lasten.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en of risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten dan wel van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed. Ook voor kosten die in een volgend jaar gemaakt worden, maar hun oorsprong vinden in het betreffende jaar waarbij de voorziening dient tot kostenegalisatie. Voorzieningen waarvan de omvang wordt bepaald op basis van beheers- of onderhoudsplannen worden berekend op basis van de laatst bekende geactualiseerde plannen.

De voorzieningen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

Onder langlopende schulden zijn begrepen schulden met een vervalt termijn langer dan een jaar. Deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De posten opgenomen onder de vlottende passiva zijn tegen nominale waarde gewaardeerd.

Grondslagen van resultaatbepaling

Baten en lasten

In de rekening worden de baten en lasten op dezelfde wijze gerangschikt als in de begroting. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Mutaties met de reserves worden conform de verslaggeving voorschriften afzonderlijk in de staat van baten en lasten gepresenteerd.

Grondexploitatie

Voordelige resultaten van bouwgrondprojecten worden genomen bij het afsluiten van het bouwgrondproject. Verwachte nadelige resultaten worden genomen zodra zij voorzienbaar c.q. te verwachten zijn, hiervoor wordt een voorziening gevormd.

Vennootschapsbelasting

Door het aannemen van de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht

Overheidsondernemingen door de Eerste Kamer op 19 mei 2015 is de gemeente Wijchen met ingang van 1 januari 2016 in beginsel vennootschapsbelastingplichtig voor haar ondernemersactiviteiten. De ondernemersactiviteiten van de gemeente Wijchen zijn geïnventariseerd en worden momenteel beoordeeld op een positief resultaat. Over de uitgangspunten voor de vennootschapsbelastingberekening voor de gemeente Wijchen heeft een eerste overleg plaatsgevonden met de belastingdienst. Vooralsnog is- in overeenstemming met de inventarisatie geen belastinglast opgenomen in de jaarrekening.

2. Resultaat 2016

2.1 Resultaat 2016 en resultaatbestemming.

In dit financieel jaarverslag presenteren wij de resultaten over het jaar 2016. Daarbij hebben wij de algemeen aanvaarde regels voor de verslaglegging gehanteerd (Besluit Begroting en Verantwoording). Conform deze regels is het resultaat gepresenteerd voor en na (eerste) bestemming. De mutatie wordt veroorzaakt door het saldo van de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves waartoe de Raad in het verleden heeft besloten. Vervolgens worden op dit resultaat winstbestemmingen gedaan. Dit heet dan de tweede winstbestemming.

Het resultaat na eerste winstbestemming is uit te splitsen in het resultaat bouwgrondexploitatie en resultaat algemene dienst.

Het rekeningresultaat over 2016, onderscheiden naar lasten en baten bedraagt:

Rekening resultaat 2016 (x € 1.000)

Totaal baten	95.952
Totaal lasten	92.978
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	3.155
Mutaties in reserves:	
- stortingen in reserves	9.743
- onttrekkingen uit reserves	9.894
Saldo mutaties reserves	152
Gerealiseerde resultaat	3.306
<i>Waarvan resultaat bouwgrondexploitatie</i>	351
<i>Waarvan resultaat algemene dienst</i>	2.955

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, is er in 2016 voor de 1^e winstbestemming een positief resultaat van € 3,1 miljoen behaald. In 2016 hebben we voor per saldo € 0,2 miljoen onttrokken uit de reserves, zodat we uiteindelijk uitkomen op een positief resultaat van € 3,3 miljoen. Dit resultaat is beschikbaar voor de tweede winstbestemming.

Te bestemmen jaarrekening resultaat:

Jaarrekening resultaat 2016	3.306
Budgetoverhevelingen raadsbesluit 16 1955	-667
Budgetoverhevelingen raadsbesluit (in beslisnota bij jaarrekening)	18
Nog te bestemmen resultaat 2016	2.657

Het overzicht te bestemmen jaarrekening resultaat laat zien dat de Raad al een besluit genomen heeft over de budgetoverhevelingen 2016-2017. Op grond van dit besluit worden de budgetoverhevelingen 2016 toegevoegd aan de Begroting 2017.

Na aftrek van de post budgetoverhevelingen resteert een saldo nog te bestemmen van € 2.657.000. Het college verzoekt de Raad in te stemmen met het onderstaande voorstel van besteding:

- Toevoegen aan de algemene reserve: € 2.657.000

3. Rekening van Lasten en Baten

3.1 Rekening van lasten en baten

In dit hoofdstuk zijn de totalen van alle baten en lasten per programma opgenomen. Als gevolg van de BBV zijn de cijfers per programma exclusief de mutaties in de reserves weergegeven. Dit geeft het gerealiseerd resultaat voor bestemming weer. Na verwerking van de mutaties in de reserves wordt ten slotte het gerealiseerd resultaat na bestemming weergegeven.

Programma (x 1.000)	Primitieve begroting 2016			Actuele begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1 Ruimte en Natuur	1.956	154	-1.802	2.167	154	-2.013
2 Wonen en Leefbaarheid	12.206	4.766	-7.440	12.258	4.779	-7.479
3 Werken en Ondernemen	19.035	9.869	-9.166	19.072	9.869	-9.203
4 Onderwijs en Ontplooiing	9.105	717	-8.388	9.090	720	-8.370
5 Ondersteuning en Zorg	24.573	770	-23.803	25.363	1.062	-24.301
6 Mobiliteit en Infrastructuur	9.015	3.928	-5.086	9.084	3.936	-5.147
7 Politiek Bestuur	7.743	64.524	56.782	7.824	65.574	57.750
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	83.632	84.729	1.096	84.858	86.094	1.236

Mutaties in reserves						
1 Ruimte en Natuur	40	6	-34	80	46	-34
2 Wonen en Leefbaarheid	113	697	584	118	769	651
3 Werken en Ondernemen	170	275	105	170	275	105
4 Onderwijs en Ontplooiing	905	539	-365	908	539	-368
5 Ondersteuning en Zorg	612	-151	-762	612	2	-610
6 Mobiliteit en Infrastructuur	1	3	2	1	3	2
7 Politiek Bestuur	1.278	1.515	237	1.348	2.360	1.012
Totaal mutaties in reserves	3.118	2.884	-234	3.236	3.994	758
			862			
Gerealiseerde resultaat				1.994		

Programma (x 1.000)	Jaarrekening 2016		
	Lasten	Baten	Saldo
1 Ruimte en Natuur	8.939	7.349	-1.590
2 Wonen en Leefbaarheid	12.137	5.492	-6.644
3 Werken en Ondernemen	19.255	10.483	-8.772
4 Onderwijs en Ontplooiing	9.377	1.312	-8.064
5 Ondersteuning en Zorg	24.732	1.114	-23.618
6 Mobiliteit en Infrastructuur	8.976	4.052	-4.924
7 Politiek Bestuur	9.382	66.150	56.768
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	92.798	95.952	3.155
Mutaties in reserves			
1 Ruimte en Natuur	279	43	-237
2 Wonen en Leefbaarheid	277	789	512
3 Werken en Ondernemen	170	215	45
4 Onderwijs en Ontplooiing	1.246	739	-507
5 Ondersteuning en Zorg	4.614	3.533	-1.081
6 Mobiliteit en Infrastructuur	203	3	-200
7 Politiek Bestuur	2.952	4.573	1.621
Totaal mutaties in reserves	9.743	9.894	152
Gerealiseerde resultaat	3.306		

3.2 Resultaat 2016 t.o.v. geactualiseerde begroting 2016.

3.2.1. Resultaat van de bouwgrondexploitatie

Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Mutatie
Vrijval voorziening risicoprofiel	0	1.571	1.571
Vormen verliesvoorziening Huurlingsedam	0	-1.174	-1.174
Beuningsesteeg	172	0	-172
Huurlingsedam '74	0	-105	-105
Klapstraat	62	0	-62
Woeziksestraat	0	-23	-23
Bijstelling verliesvoorziening Tuin van Woezik	0	-11	-11
Incidentele grondverkoop	0	129	129
Rente	0	-32	-32
Overig	0	-5	-5
Totaal (x € 1.000)	234	351	117

3.2.2. Winstneming Bijsterhuizen

Conform raming heeft de Gemeenschappelijke Regeling Bijsterhuizen geen winstuitkering uitgekeerd en is er ook geen fase voor beheer overdragen aan de Gemeente Wijchen.

3.2.3. Resultaat van de algemene dienst

Omschrijving	Begroot
Saldo primitieve begroting totaal	862
Begroot Bouwgrond	-234
16 AZ 192 Decembecirculaire	198
16 AZ 249 Meircirculaire	102
16 4113 Septembecirculaire	182
16 1955 Budgetoverhevelingen 2016-2017	649
Saldo geactualiseerde begroting (x € 1.000)	1.760

Het resultaat 2016 sluit met een positief resultaat van € 3.306k en ligt daarmee € 1.312k hoger dan aangenomen in de begroting. Het resultaat kan worden uitgesplitst in het resultaat bouwgrond (€ 351k werkelijk versus € 234k begroot) en het resultaat van de Algemene Dienst (€ 2.955k werkelijk versus € 1.760k begroot). De afwijking op de Algemene Dienst wordt verklaard door de relevante mutaties opgenomen in de volgende tabel.

Prog	Omschrijving	Voordeel (x € 1.000)	Nadeel (x € 1.000)
1	Bepaalde kosten met betrekking tot het opwekken van windenergie worden voor 50% gesubsidieerd door de provincie Gelderland.	21	
1	ODRN afrekening 2015	23	
1	Van het budget Van € 82k voor waterbeleid is € 50k meegenomen naar 2017 voor herijking van de waternota en het uitvoeringsprogramma en participatie in regionale projecten. Het restant valt vrij in de jaarrekening.	32	
1	De dotatie aan de bestemmingsreserve is per abuis vanaf 2016 structureel dubbel opgevoerd, dit is aangepast in de Kaderbrief 2017.	40	
2	De bijdrage aan de VRGZ is lager dan begroot. Daarbij gaan we er vanuit dat de ingezette bezuinigingen bij de VRGZ, al in 2016 geheel kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast is over 2015 een bedrag terugontvangen en verwachten we over 2016 ook een bedrag van ruim € 20k terug te kunnen ontvangen, op basis van de tussenrapportage van de VRGZ.	61	
2	Het veiligheidsbudget is niet volledig ingezet, vanwege het geringe aantal incidenten.	18	
2	De opbrengsten APV vallen hoger uit door extra inkomsten uit leges voor evenementenvergunningen en heffing van precariorechten.	71	
2	Een deel van het machinale onderhoudsbestek betreft het areaal van Bijsterhuizen en dat wordt ook door hen betaald	11	
2	De rupsenbestrijding viel in 2016 mee	12	
2	Verwerkingskosten plantsoenafval	25	
2	Uit de meeropbrengst van de leges is extra personeel ingehuurd, t.b.v. afwikkeling leges en ontwikkeling speelautomaathallen.		61
2	De kosten voor welstandsadviezen en de leges voor welstand lopen terug doordat er meer welstandsvrij wordt gebouwd.		20
2	Bij de inkomsten uit bestuursdwang worden alleen de onherroepelijke bijdragen meegenomen. Deze inkomsten worden structureel niet begroot.	32	
2	De aflossing en rente voor het krediet verplaatsing woonwagenlocaties gaat in per 1-1-2018. In de begroting is wel al rekening gehouden met kapitaallasten in 2016.	42	
2	Het voordeel leges is met name ontstaan door enkele grote verkopen op bedrijventerrein Bijsterhuizen. Uit de meeropbrengst is € 25k gereserveerd voor ontwikkelen van het beleid voor speelautomaathallen en € 30k voor inhuur personeel (technisch) en € 42k voor inhuur (planologisch). Daarnaast is er rekening gehouden met correcties voor 5 bedrijven op de legesopbrengsten i.v.m. gewijzigde grondslagtabel.	379	
3	Het werkelijk ontvangen dividend van Vitens is hoger dan waar we structureel op rekenen.	50	
3	BUIG: Voor 2016 is het uitgangspunt om gemiddeld aantal van 700 te realiseren. Het werkelijk aantal komt uit op 719. Hiertegenover valt het nader voorlopig budget 2016 positief uit.		183
3	Doorberekende kosten	89	
3	Definitief budget BUIG gelden (rijksmiddelen) bijgesteld van € 9.350k naar € 9.445k.	95	
3	Afrekening BBZ declarabel	160	
3	Vangnetuitkering 2015 ontvangen voor de BUIG gelden	290	
3	Hogere bijdrage Werkbedrijf (onderdeel WSW).		268
3	Reorganisatie reserve BREED, lagere onttrekking i.v.m. lagere kosten.		110
3	Lagere bijdrage reorganisatiekosten BREED 2016.	110	
3	Loonkostensubsidie vallen lager uit	120	
4	Leerlingenvervoer, minder personen worden op dit moment vervoerd (€ 85k). Daarnaast een prijsvoordeel door de aanbesteding in 2015 (€ 84k). Kosten Openbaar en Eigen vervoer vallen hoger uit (-/- € 33k).	136	
4	Beschikking bibliotheek 2015 (€ 8k) en 2016 (€ 27k)		35
4	De gebruikskosten van de Suikerberg zijn lager dan begroot. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door een positief effect op de afrekening schoonmaak over 2015 en lagere energiekosten	13	
4	Budgetsubsidie voor Arcus vastgesteld op € 173k. Budget € 91k. Hier tegenover staat een hogere huuropbrengst (€ 16k).		66
4	Structureel hogere exploitatielasten Meerval (elektra/personeel)		21
4	Gemeentelijke belastingen Arcus niet meegenomen in exploitatieovereenkomst		11
4	Hogere subsidies voor sportstimulering		10

4	Lagere energielasten MFA Woerik	44	
4	Eenmalig voordeel op muziekonderwijs in 2016 (kunstcentrum de stroming)	61	
4	Minder subsidies cultuurhistorie	14	
4	Lager aantal inspecties bij kinderopvang	16	
5	Hogere kosten voor bewindvoering voor minima		71
5	Hogere kosten incidentele BB		54
5	Hogere opbrengsten verhaal uitkeringen	51	
5	Reserve Integratie en participatie: bijdrage BB incl. kosten (i.v.m. statushouders)	55	
5	Overige regelingen BB vallen lager uit	70	
5	Project MFA Batenburg niet afgerond in 2015. Geraamde kapitaallasten voor 2016 vallen vrij.	38	
6	Er zijn veel schades aan de Openbare Verlichting welke niet verhaalbaar zijn.		15
6	Voordeel op de kosten van de VRI's.	26	
6	Kosten BVO Vervoer Regio Arnhem Nijmegen	30	
7	Dotatie aan pensioenvoorziening o.b.v. actuariële berekening		598
7	Om de reserve voor pensioenen wethouders op peil te houden is een extra dotatie nodig.		135
7	Meer wachtgelduitkering door verhoogde pensioneringsleeftijd		19
7	De kosten voor de advisering over pensioenen en de berekening van de verplichtingen vallen mee.	10	
7	De begrote arbeidsongeschiktheidsverzekering bestuurders is in 2016 nog niet afgesloten	14	
7	Personeelskosten college, inclusief te betalen pensioenpremies, onkostenvergoeding etc. Door gebruik te maken van de werkkostenregeling kunnen we vergoedingen fiscaal vriendelijker uitkeren.	27	
7	Voordeel betaalde pensioenpremie wethouders. Dit voordeel is niet voldoende om de storting voor de reserve en voorziening pensioenen op te vangen.	30	
7	Verwacht dat representatie-uitgaven op hetzelfde niveau als vorig jaar uitkomen		21
7	Doelmatigheidsonderzoeken worden eens in de 2 jaar uitgevoerd. Vanwege keuzes in de bedrijfsvoering is in 2016 geen onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek 2017 kan ten laste van het reguliere budget 2017	12	
7	Restitutie Stadsregio 2e halfjaar 2015. Het voorschot over het 2e halfjaar 2015 is in eerste instantie opgelegd door de Stadsregio, deze is in augustus 2016 terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.	63	
7	Hogere opbrengsten reisdocumenten, onder meer door kostenverschuiving tussen 2015 en 2016, maar ook door actieve benadering van de mensen bij verlopen van documenten.	23	
7	Per saldo meeropbrengst voor rijbewijzen. Dit in verband met een piek in de 10-jaars-cyclus. Door actief de mensen te benaderen zijn er veel mensen in november/december nog hun rijbewijs komen verlengen.	34	
7	Storting van een deel van de inkomsten uit het gemeentefonds in de reserve voor Statushouders.		164
7	Storting extra dividend DAR in reserve afvalstoffenheffing.		75
7	De rente van de achtergestelde lening aan Vitens is lager, door een lagere rente op de peildata.		16
7	Het structurele dividenden Dar en BNG vallen naar verwachting lager uit dan begroot. Daarnaast heeft DAR extra dividend uitgekeerd in verband met de verkoop van bedrijfsonderdelen. We storten dit extra dividend in de reserve afvalstoffenheffing om de omslag naar omgekeerd inzamelen te kunnen bekostigen.	76	
7	Verwachte hogere uitkering gemeentefonds achterliggende jaren.	181	
7	Hogere inkomsten gemeentefonds 2016, waarvan € 164k voor participatie en integratie statushouders. Deze € 164k is in een reserve gestort van waaruit de kosten 2016 en later gedekt kunnen worden.	184	
7	Aanvullende dotatie in het onderhoudsfonds als gevolg van onderhoud gemeentekantoor en extra onderhoud Speelhoeve, we hebben een aantal voordelen welke het bovengenoemde nadeel nivelleren		62
7	Lagere opbrengsten verhuur overige gebouwen en eigendommen		62
7	De aanslag waterbelasting van BSR is hoger dan begroot		27
7	Kapitaallasten woning oosterweg zijn niet begroot		18
7	Electrakosten Okie Dokie en Graafseweg 615/617		18
7	Onderhoud ZZG gebouw, hiervoor is in de begroting niet voorzien		10

	In 2016 geen beheer en onderhoudskosten parkeerkelder station, omdat dit nog niet in gebruik is als gevolg van vertraging in het bouwproject.	152	
7	Vrijvallende stelposten.		71
7	Vrijvallende stelpost kapitaallasten. De jaareindeverwachting van de kapitaallasten zijn op alle afzonderlijke posten nu berekend en waar afwijkingen zijn op die plaats van een toelichting voorzien.		50
7	Op basis van de huidige schademeldingen voorzien we een voordeel op de uit te keren schadebedragen en het eigen risico.	26	
7	De opbrengst toeristenbelasting is hoger. Naar aanleiding van de volledigheidscntrole door Munitax kunnen er meer en hogere aanslagen worden opgelegd. Ook is er een voordelig effect op achterliggende jaren.	19	
7	Hogere OZB-opbrengsten. Met name de OZB op woningen is hoger. Voor de niet-woningen is een lagere opbrengst gerealiseerd.	91	
8	Voordeel op raadsactiviteiten en fractieondersteuning	11	
8	Minder kosten voor congressen en representatie benodigd dan geraamd	16	
8	Voordeel op salarissen en vergoedingen raad	41	
	Totaal voordeel op doorberekende kosten	235	
	Overig		14
		3.480	2.285
	<i>Saldo</i>	1.195	

3.3 Rekening van lasten en baten, uitsplitsing structureel en incidenteel perspectief

In deze paragraaf wordt de uitsplitsing weergegeven tussen de incidentele en structurele baten en lasten per programma. Deze cijfers maken onderdeel uit van het totaal aan lasten en baten gepresenteerd onder paragraaf 3.1. Het incidenteel perspectief is uitsluitend gebaseerd op het door de Raad vastgestelde incidenteel perspectief uit de nota "Anders Denken, Samen Doen", als onderdeel van de begroting 2016, inclusief bouwgrondexploitaties.

(x € 1.000)		Structureel 2016			Incidenteel 2016		
Nr	Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	Ruimte en Natuur	9.157	7.093	-2.064	61	299	237
2	Wonen en Leefbaarheid	12.318	5.637	-6.681	96	644	548
3	Werken en Ondernemen	19.368	10.697	-8.670	58	0	-58
4	Onderwijs en Ontplooiing	10.243	2.051	-8.192	380	0	-380
5	Ondersteuning en Zorg	28.999	4.647	-24.352	347	0	-347
6	Mobiliteit en Infrastructuur	9.103	4.055	-5.048	76	0	-76
7	Politiek Bestuur	11.406	69.086	57.680	928	1.637	709
Gerealiseerde resultaat		100.594	103.266	2.672	1.945	2.580	634

Overzicht van belangrijkste afwijkingen ten opzichte het door de Raad vastgestelde incidenteel perspectief van de begroting:

Prog	Onderwerp	Begroot	Werkelijk	Saldo
5	Hogere kosten voor bewindvoering voor minima.	-125	196	-71
1	Vrijval van incidenteel budget voor het opstellen van het waterbeleid.	-20	0	20
2	Voordeel op de bouwleges, voornamelijk vanwege enkele grote bouwaanvragen op bedrijventerrein Bijsterhuizen.	235	644	409
7	Kleine afwijking op het totale renteresultaat.	354	331	23
1	Bouwgrondexploitaties in combinatie met vrijval voorziening risicoprofiel.	181	299	117

3.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Conform de Wet Normering Topinkomens zijn de onderstaande functies opgenomen in deze paragraaf.

1. Griffier:
2. Gemeentesecretaris:

Naam:	A.B. Berendsen	G.W. Goedmakers
Functie	Griffier	Gemeentesecretaris
Duur contract	Onbepaalde tijd	Bepaalde tijd
Omvang contract	100%	100%
Gewezen topfunctionaris	nee	Nee
Dienstbetrekking	Ja	Nee
Duur dienstbetrekking	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging		
Beloning	€ 82.536	€ 177.600
Belastbare onkostenvergoedingen		-
Beloning betaalbaar op termijn	€ 10.982	-
Totaal bezoldiging	€ 93.518	-
Toepasselijk WNT maximum	€ 179.000	€ 191.333

4. Balans en Toelichting

Balans per 31 december 2016

(x €1.000)

ACTIVA

	2016	2015
<i>Vaste activa</i>		
Immateriële vaste activa	134	168
Materiële vaste activa	67.161	67.656
Financiële vaste activa	21.717	23.175
<i>Totaal vaste activa</i>	<u>89.012</u>	<u>90.999</u>
 <i>Vlottende activa</i>		
Voorraden	-3.009	2.604
Debiteuren en overige kortlopende vorderingen	7.094	9.381
Rekening courant Rijk	9.504	1.804
Liquide middelen	57	240
Overlopende activa	3.164	3.442
<i>Totaal vlottende activa</i>	<u>16.810</u>	<u>17.471</u>
 Totaal generaal	105.822	108.470

PASSIVA

	2016	2015
<i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserves	10.811	12.089
Bestemde reserves	41.117	38.624
Gerealiseerde resultaat volgens uit het overzicht van baten en lasten	3.306	1.696
<i>Totaal eigen vermogen</i>	<u>55.234</u>	<u>52.409</u>
 <i>Vreemd vermogen</i>		
Voorzieningen	16.496	15.087
Geldleningen o/g	23.248	29.733
Spaarhypotheken ambtenaren	166	295
<i>Totaal vreemd vermogen</i>	<u>39.910</u>	<u>45.115</u>
 <i>Vlottende passiva</i>		
Rekening-courant BNG	79	
Kortlopende schulden	4.958	4.659
Overlopende passiva	5.641	6.287
<i>Totaal vlottende passiva</i>	<u>10.678</u>	<u>10.946</u>
 Totaal generaal	105.822	108.470

Gewaarborgde leningen

2016

(x € 1.000)

Woningstichtingen	33.120
Krediethypotheken	2.140
Overige	1.178
Totaal	<u>36.438</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Immateriële vaste activa

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van activa en bijdrage in activa van derden	(x € 1.000)	
Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt:	2016	2015
Boekwaarde 1 januari	168	98
Investeringen		
Afschrijvingen/aflossing	12	99
	46	29
Boekwaarde 31 december	134	168

Materiële vaste activa

Overzicht van het verloop van de materiële vaste activa (economisch en maatschappelijk nut) (x € 1.000)

	Boekwaarde 1 jan	Investeringen minus bijdrage 3e	Des- investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 dec
<i>MVA met economisch nut</i>					
Gronden en terreinen	2.227	-56	0	99	2.072
Bedrijfsgebouwen	49.627	1.433	0	1.859	49.201
Woonruimten	350	0	0	4	346
Grond- , weg- en waterbouwkundige werken	0				0
Vervoermiddelen	447	111	0	111	447
Machines, apparaten en installaties	1.632	363	0	356	1.639
Overige materiële vaste activa	338	311	0	83	566
Totaal mva met economisch nut	54.621	2.162	0	2.512	54.271
<i>MVA met economisch nut waarvoor een heffing kan worden opgelegd</i>	<i>Boekwaarde 1 jan</i>	<i>Investeringen</i>	<i>Des- investeringen</i>	<i>Afschrijvingen</i>	<i>Boekwaarde 31 dec</i>
Grond- , weg- en waterbouwkundige werken	11.805	206	88	325	11.598
<i>MVA in de openbare ruimte met maatschappelijk nut</i>	<i>Boekwaarde 1 jan</i>	<i>Investeringen</i>	<i>Des- investeringen</i>	<i>Afschrijvingen</i>	<i>Boekwaarde 31 dec</i>
Gronden en terreinen	0				0
Grond- , weg- en waterbouwkundige werken	537	11		30	518
Overige materiële vaste activa	693	100		19	774
Totaal mva met maatschappelijk nut	1.230	111	0	49	1.292
Totaal mva	67.656	2.479	88	2.886	67.161

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt: (x € 1.000)

	2016	2015
Stand per 1 januari	23.175	28.134
Verstrekt	3.086	797
Aflossing/verkoop	4.386	5.587
Waarde aanpassing Voorzien	158	169
Stand per 31 december	21.717	23.175

	Waarde per 1 jan	Verstrek- te lenin- gen	Aflossingen/ verkoop	Voorzien	(x € 1.000) Waarde per 31 dec
Geldleningen					
Leningen ambtenaren	6.641		1.567		5.074
Leningen aan derden	316		167		148
Lening NUON	2.537		275		2.262
Lening Vitens	1.074		179		895
Lening Zwembad de Meerval	728		87		641
Aandelen DAR	389				389
Leningen Woningbouw	9.797	1.606	2.105		9.299
Lening Stimuleringsfonds volkshuisvesting Hoevelaken	714	2			716
Duurzaamheidsleningen Hoevelaken	407	101			508
Deelnemingen maatschappelijk kapitaal	52	4	6		50
Stimulering Energie Sport		200			200
Startersleningen	500	995			1.495
Stichting glasvezel Wijchen	20	20			40
	23.175	2.928	4.386		21.717
Totaal geldleningen					
Huurkoop					
Huurkoop langlopend		158		158	
Totaal huurkoop		158		158	
Totaal Financiële vaste activa	23.175	3.086	4.386	158	21.717

Vlottende activa

Vorraden

Het verloop van de voorraden is als volgt:

(x € 1.000)	2016	2015
Vorraden drukwerk	3	3
Vorraden grondexploitatie	-3.012	2.601
Stand per 31 december	-3.009	2.604

(x € 1.000)	2016	2015
Vorraden grondexploitatie		
Vorraden grondexploitatie	-1.321	3.108
Voorziening verliesgevende projecten	1.692	507
Stand per 31 december	-3.012	2.601
Voorziening Tuin van Woezik	517	507
Voorziening Huurlingsedam Fase 1+2	1.175	
	1.692	436

Projectnaam	Boek waarde 1 jan	Vermeerde ringen	Verminde ringen	Resultaat 2016	Boek waarde 31 dec
Tuin van Woezik	2.025	138	102		2.061
Huurlingsedam Fase 1 +2/3	1.059	218	-125		1.402
Klapstraat	-164	103	592		-653
MOB-complex	-23	3			-20
Herontwikkeling Woeziksestraat	20	3		23	0
Hoge Rot Fase 2	17	50	47		20
Huurlingsedam 74	262	-31	125	105	0
Woningbouw Balgoij	173	36	66		143
Acaciastraat	7	5			12
Oostflank 1e Fase	-138	494	3.176		-2.820
Oostflank Urban Villa 2		1	1.341		-1.340
Afgewikkelde Complexen (Lambrasse)	-131	5			-126
	3.108	1.025	5.324	128	-1.321

Debiteuren en overige kortlopende vorderingen

(x € 1.000)	2016	2015
-------------	------	------

Debiteuren	5.381	7.384
Voorziening dubieus	2.276	2.481

Stand per 31 december	3.105	4.903
------------------------------	--------------	--------------

De specificatie van de stand is als volgt:

Debiteuren overheid	765	2.336
Debiteuren niet-overheid	640	830
Totaal debiteuren algemeen	1.405	3.184
Voorziening dubieus algemeen	155	145
	1.249	3.039

Debiteuren sociale zaken	3.622	3.810
Voorziening dubieus sociale zaken	2.026	2.230
	1.596	1.580

Debiteuren belastingen	354	390
Voorziening dubieus belastingen	95	106
	259	284

Totaal debiteuren	3.105	4.903
--------------------------	--------------	--------------

Overige kortlopende vorderingen

Omzetbelasting	3.991	4.475
Fietsplan	0	3

Stand per 31 december	3.991	4.478
------------------------------	--------------	--------------

Totaal debiteuren en kortlopende vorderingen	7.096	9.381
---	--------------	--------------

Rekening courant Rijk

Ultimo 2016 is de Rekening-courant Rijk als volgt te specificeren:

(x € 1.000)	2016	2015
Stand 31 december	9.504	1.804

Het drempelbedrag voor 2015 bedraagt € 687.000. In onderstaande tabel wordt per kwartaal het gemiddelde saldo uitgesplitst.

(bedragen x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld saldo	544	602	647	355

Liquide middelen

Ultimo 2016 zijn de liquide middelen als volgt te specificeren:

(x € 1.000)	2016	2015
Kas	7	6
Rabobank	50	22
Kruisposten		1
BNG		211
	57	240

*Overlopende activa*Specificatie overlopende activa
(x € 1.000)

	2016	2015
Nog te ontvangen bedragen	2.942	2.962
Kortlopend deel huurkoop	49	47
Voorziening kortlopende deel huurkoop	-49	-47
Vooruitbetaalde kosten	222	480
	3.164	3.442

PASSIVA*Eigen vermogen*
*Algemene reserve*Het verloop van de algemene reserve is als volgt:
(x € 1.000)

	2016	2015
Stand per 1 januari	12.089	16.601
Resultaatbestemming vorig jaar	648	168
Saldo toevoegingen en onttrekkingen 2015	-1.926	-4.680
Stand per 31 december	10.811	12.089

*Bestemde reserves*Het verloop van de bestemde reserve is als volgt:
(x € 1.000)

	2016	2015
Stand per 1 januari	38.624	31.409
Toevoegingen	10.283	15.729
Resultaatbestemming vorig jaar	1.048	2.349
Onttrekkingen	8.838	10.863
Stand per 31 december	41.117	38.624

	C	Stand 1 jan	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31 dec
Communicatieplan	2	14	0	5	9
Sociaal fonds gemeentepersoneel	4	22	12	0	34
Legaat v. Cooth	5	160	0	0	160
Infrastructuur omgeving Centrale Sporthal	2	29	0	0	29
Actualiseren bestemmingsplannen	4	182	40	80	142
Stimuleringsfonds volkshuisv. Hoevelaken	3	537	0	0	537
Beeldende kunst	2	104	0	5	99
Gymmaterialen	1	278	44	6	315
Onderwijshuisvesting	1	1.267	100	321	1.047
De Stroming	3	678	0	105	573
Uitvoering WMO beleidsplan	4	500	707	472	735
Digitaal Dossier JGZ (DD-JGZ)	4	40	0	0	40
Eenmalige middelen	2	673	1.195	786	1.082
Reserve Rotonde Schoenaker	2	0	0	0	0
WWB I-deel	4	264	0	82	182
Verkiezingen	4	32	45	0	77
Luchtfoto's	4	48	0	3	45
Pensioenen wethouders	3	585	135	0	720

	C	Stand 1 jan	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31 dec
Toerisme	4	1	4	0	5
Buurtbus	5	20	0	3	17
Renovaties Sportvelden	1	888	363	351	901
Dorpsontwikkelingsplannen	6	33	0	17	16
Landschapontwikkelingsplan	6	237	10	127	120
Vervangingsplannen	1	91	0	0	91
Afvalstoffenheffing	4	638	346	548	436
Duurzaamheidslening	3	300	0	0	300
Herstructureringsplan BREED	4	281	170	83	368
Onderhoud Overige gebouwen	1	1.223	1.748	1.915	1.056
Groenvoorziening Loonse waard	1	70	0	0	70
Keerspoor	2	3.192	768	0	3.960
Gemeentelijke monumenten	1	96	0	2	94
Cultuurhistorie	6	44	41	0	85
Versnelling woningbouw	2	381	0	200	181
SLOK-gelden	1	51	0	0	51
Versterking Reservepositie Bibliotheek	4	75	0	75	0
Verduurzaming Verbouwing Mozaïek	1	450	0	23	427
Duurzaamheid	4	70	227	7	290
Implementatie Transitie WMO	4	95	0	0	95
WMO Proof openbare gebouwen	1	227	0	25	202
W21 Organisatie	4	425	70	104	392
W21 Verbouwing	2	6.598	1.715	0	8.313
Regionaal werkbedrijf	4	50	0	50	0
Exploitatie BREED	4	200	0	0	200
Afstoten gemeentekantoor	2	411	0	0	411
Risico fiscale aangelegenheden	4	650	0	60	589
Rioolheffing		173	149	0	322
Egalisatiereserve gladheidbestrijding	4	35	50	0	85
Personeelsformatie	2	101	49	0	150
Hondenbelasting	4	11	2	0	13
Taakstelling HH middelen 2016	3	426	337	153	610
Wijchen21 informatievoorziening	2	700	0	47	653
Supersnel internet	2	100	0	0	100
Startersleningen	3	0	200	0	200
2D's WMO-JEUGD	4	545	2.308	2.478	374
Vervangen speeltoestellen openbare schoolpleinen	2	0	5	0	5
Integratie en participatie statushouders	5	0	341	55	286
Samenwerking Wijchen-Druten	2	0	167	134	32
Brandweerkazerne	1	3.543	0	113	3.430
Kulturhus Bergharen	1	1.415	0	42	1.373
Gemeentewerf	1	852	0	27	825
Herhuisvesting Molenhuis	1	166	0	18	148
Minicontainers afvalverwijdering	1	271	0	68	204
MFA Huurlingsedam	1	397	0	11	386
Sportzaal achterlo	1	24	0	2	23
3e Hockeyveld Campus Wijchen	1	401	0	15	386
Arbomaatregelen SCEC	1	75	0	9	66
Centrale Sporthal	1	6.811	0	184	6.627
Kunstgrasveld Diosa	1	211	0	27	184
Renovatie crossbaan Wycross	1	155	-17	0	138
Totaal		38.624	11.331	8.838	41.117

In kolom C staat het doel van de reserve:

1. Reserve afschrijving en onderhoud gebouwen, terreinen, infrastructuur;
2. Projectreserve;
3. Garantiereserve;
4. Egalisatiereserve;
5. Subsidiereserve;
6. Planvorming

Resultaat voor bestemming

(x € 1.000)	2016	2015
Stand per 1 januari	1.696	2.517
Onbestemd	3.306	1.696
Toevoeging algemene reserve uit onbestemd vorig jaar	648	168
Toevoeging bestemde reserve uit onbestemd vorig jaar	1.048	2.349
Stand per 31 december	3.306	1.696

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

(x € 1.000)	2016	2015
Stand per 1 januari	15.087	12.967
Toevoegingen	5.256	6.532
Onttrekkingen	3.847	4.413
Stand per 31 december	16.496	15.087

	Stand 1 jan	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31 dec
Personele kosten gelieerde partijen	206	0	0	206
Pensioenen wethouders	3.293	1.325	0	4.617
Wachtgeldverplichtingen personeel	972	0	351	621
Rationeel rioolbeheer	1.592	841	371	2.061
Mechanische riolering	1.650	240	0	1.890
Pompinstallaties rioolgemaal	1.181	170	32	1.319
Openbare straatverlichting	752	335	79	1.007
Rationeel wegbeheer	2.495	1.907	651	3.750
Rationeel groenbeheer	366	232	254	345
Baggeren waterpartijen	178	27	35	170
Civiele Kunstwerken	198	66	81	182
Vervanging afvalinfrastructuur	369	113	200	282
Risicoprofiel	1.838	0	1.792	46
Totaal	15.087	5.256	3.847	16.496

Geldleningen o/g

Het verloop van de leningen o/g is als volgt:

(x € 1.000)	2016	2015
Stand per 1 januari	29.733	37.211
Opgenomen	1.607	0
Aflossing	8.092	7.478
Stand per 31 december	23.248	29.733
<i>Rentelast</i>	848	984

Spaarhypotheek ambtenaren

Het verloop van de spaarhypotheek ambtenaren is als volgt:

(x € 1.000)	2016	2015
Stand per 1 januari	295	314
Opgenomen	129	19
Stand per 31 december	166	295

Kortlopende schulden

Specificatie kortlopende schulden:

(x € 1.000)	2016	2015
Crediteuren	2.829	2.556
Loonbelasting en sociale premies	1.093	1.091
Pensioenpremies	148	153
Overige	888	859
Stand per 31 december	4.958	4.659

Overlopende passiva

Specificatie van overlopende passiva:

(x € 1.000)	2016	2015
Voorfinanciering Rijk BBV	625	795
Gemeentefonds	95	0
Vooruit ontvangen subsidies betrekking hebbende op activa	15	197
Stichting personeel de Stroming	685	780
WMO	420	176
Rente	383	504
Nog te betalen aandelen	0	78
Vakantiegeld	470	0
Verplichtingen werkbedrijf	328	331
Sociaal domein; WMO	419	360
Sociaal domein: Jeugd	1.165	1.489
Overige	1.036	1.577
Stand per 31 december	5.641	6.287

5. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Bij het opstellen van de balans is de volgende gedragslijn gevolgd:

In de balans zijn niet opgenomen de op grond van beschikkingen, overeenkomsten en toezeggingen te baseren op toekomstige vorderingen en/of schulden. Tevens zijn geen voorzieningen getroffen voor toekomstige verplichtingen betreffende verlof, wachtgeld en dergelijke. Uitgangspunt daarbij is altijd geweest dat de lasten in verband met deze verplichtingen in de toekomst zullen optreden structureel gedekt zijn en moeten worden in de meerjarenbegroting voor voorzienbare en calculeerbare toekomstige risico's zijn in de balans voorzieningen opgenomen.

Buiten de telling zijn bij de balans vermeld welke zakelijke zekerheidstellingen en gewaarborgde geldleningen de gemeente kent.

Gewaarborgde leningen	2016
(x € 1.000)	
Woningstichtingen	33.120
Krediethypotheke	2.140
Overige	1.178
Totaal	36.438

Deelnemingen

BREED

Om het transitieplan uit te kunnen voeren heeft BREED de reorganisatiekosten ten laste van het resultaat 2012 gebracht.

BREED krijgt hierdoor een negatief eigen vermogen. Omdat de deelnemende gemeenten garant staan voor tekorten, verkrijgt BREED hierdoor vorderingen op de aangesloten gemeenten. Wij hebben als Wijchen ervoor gekozen om onze schuld aan BREED te verwerken in het door de raad geaccordeerde meerjarenperspectief 2013-2016, behorende bij de op 1 november 2012 door de raad vastgestelde begroting 2013 (12 AZ 2010).

BIJLAGEN

Bijlage 1: Conversietabel producten naar programma's

Programma	Pro- duct	Beleidsproduct(T)	Beheers product	Beheersproduct(T)	Begroot 2016		Werkelijk 2016	
					Lasten	Baten	Lasten	Baten
1 Ruimte en landschap	240	Waterkering en afwatering	2401	Waterpartijen	37		36	
		Totaal Waterkering en afwatering			37		36	
	550	Natuurbescherming	5501	Landschapsbeleid	126	0	123	-8
		Totaal Natuurbescherming			126	0	123	-8
	723	Milieubeheer	7231	Milieu algemeen	513	-33	295	-64
			7232	Milieubeheer bedrijven	508		512	
			7233	Bodem- en afvalwaterbeheer	114	-5	74	0
			7234	Verkeers- en vervoersbeleid	7		5	
			7235	Milieucommunicatie	7		6	
			7236	Handhaving	132		130	
		Totaal Milieubeheer			1.282	-38	1.021	-64
	810	Ruimtelijke ordening	8102	Bestemmingsplannen	387	-35	385	-30
			8103	Kadastrale registratie	465	-21	440	-6
		Totaal Ruimtelijke ordening			852	-56	825	-36
	830	Bouwgrondexploitatie	8301	Infrastructuurle voorzieningen	-130	-61	6.934	-7.241
		Totaal Bouwgrondexploitatie			-130	-61	6.934	-7.241
Totaal Ruimte en landschap					2.167	-154	8.939	-7.349
2 Wonen en leefbaarheid	120	Brandweer en rampenbestrijding	1201	Brandweer	2.158	0	2.096	-1
			1202	Rampenbestrijding	17		17	
		Totaal Brandweer en rampenbestrijding			2.175	0	2.113	-1
	140	Openbare orde en veiligheid	1401	Openbare orde	251		221	
			1402	Uitvoering APV en bijz. wetten	632	-26	637	-99
			1403	Hondenbeleid	299		298	
		Totaal Openbare orde en veiligheid			1.182	-26	1.156	-99
	542	Monumenten	5421	Monumenten	136	-3	155	-19
		Totaal Monumenten			136	-3	155	-19
	560	Openbaar groen	5601	Rationeel Groenbeheer	444	-10	453	-29
			5602	Bepantingen	2.076	-212	1.984	-246
			5603	Bomen	674	0	659	-1
		Totaal Openbaar groen			3.195	-223	3.096	-276
	580	Overige recreatieve voorzieningen	5801	Speelvoorzieningen	150	0	145	-1
			5802	Media	49		49	
		Totaal Overige recreatieve voorzieningen			199	0	194	-1
	721	Afvalverwijdering	7211	Huishoudelijk afval	2.944	-690	2.989	-921
			7212	Illegale stortingen	20	0	11	-1

Programma	Pro- duct	Beleidsproduct(T)	Beheers product	Beheersproduct(T)	Begroot 2016		Werkelijk 2016	
					Lasten	Baten	Lasten	Baten
			7213	Zwerfvuil	158	-48	151	-48
			7214	Afvalstoffenheffing	708	-3.063	695	-3.005
		Totaal Afvalverwijdering			3.829	-3.800	3.846	-3.975
	822	Volkshuisvesting	8221	Volkshuisvesting algemeen	132	-15	135	-18
			8222	Bouwplannen	309	-30	311	-32
			8223	Woonwagens	60	-2	16	-1
			8224	Bouwvergunningen	1.043	-681	1.115	-1.070
		Totaal Volkshuisvesting			1.543	-728	1.577	-1.121
		Totaal Wonen en leefbaarheid			12.258	-4.779	12.137	-5.492
3	Werken en ondernemen	310 Handel en Ambacht	3101	Economische zaken	128		129	
			3102	Markt	60	-24	61	-27
		Totaal Handel en Ambacht			187	-24	189	-27
	330	Nutsbedrijven	3301	Nutsbedrijven	1	-103	0	-153
		Totaal Nutsbedrijven			1	-103	0	-153
	610	Bijstandsverlening	6101	Bijstandsverlening	11.721	-9.742	11.742	-10.215
		Totaal Bijstandsverlening			11.721	-9.742	11.742	-10.215
	611	Werkgelegenheid	6111	Werkgelegenheid	5.833	0	6.006	-17
		Totaal Werkgelegenheid			5.833	0	6.006	-17
	623	Participatiebudget	6231	WWB-werkdeel	1.331	0	1.318	-71
			6232	Inburgering		0		0
		Totaal Participatiebudget			1.331	0	1.318	-71
		Totaal Werken en ondernemen			19.072	-9.869	19.255	-10.483
4	Onderwijs en ontplooiing	420 Onderwijshuisvesting	4201	Openbaar basisonderwijs	789	-8	967	-480
			4202	Bijzonder basisonderwijs	1.136		1.165	
			4203	Speciaal basisonderwijs	16		0	
			4204	Voortgezet Onderwijs	1.304		1.330	
			4205	Overige Onderwijs	85	0	89	0
		Totaal Onderwijshuisvesting			3.330	-8	3.551	-480
	480	Onderwijs	4801	Onderwijs aan bijzondere groepen	149	-38	148	-38
			4802	Brede school	92		88	
			4803	Maatschappelijk Vorming	220		219	
			4804	Leerlingenvervoer	780	-3	638	-3
			4805	Leerplicht	111		101	
			4807	Volksuniversiteit	14		14	
		Totaal Onderwijs			1.365	-41	1.207	-41
	510	Bibliotheek	5101	Bibliotheek algemeen	645	0	754	0

Programma	Pro- duct	Beleidsproduct(T)	Beheers product	Beheersproduct(T)	Begroot 2016		Werkelijk 2016	
					Lasten	Baten	Lasten	Baten
		Totaal Bibliotheek			645	0	754	0
	530	Sport	5301	Sport algemeen	189	0	196	-7
			5302	Binnensportaccommodaties	753	-291	777	-292
			5303	Zwembad	637	-67	657	-66
			5304	Buitensportaccommodaties	688	-116	825	-216
		Totaal Sport			2.266	-474	2.455	-581
	540	Kunst en Cultuur	5401	Kunst	332	0	278	0
			5402	Cultuur	39	0	48	-6
		Totaal Kunst en Cultuur			371	0	325	-6
	541	Oudheidkunde en Musea	5411	Oudheidkunde	73	0	62	-2
			5412	Musea	189		190	
		Totaal Oudheidkunde en Musea			262	0	252	-2
	561	Recreatie en toerisme	5611	Openluchtrecreatie	26	-3	20	-9
			5612	Festiviteiten	275	-190	282	-187
			5613	Toerisme Algemeen	100		96	
		Totaal Recreatie en toerisme			402	-193	398	-195
	630	Sociaal cultureel werk	6302	Accommodaties	0		0	
		Totaal Sociaal cultureel werk			0		0	
	650	Kinderopvang	6501	Kinderopvang	68	-4	53	-6
			6502	Peuterspeelzalen	381		380	
		Totaal Kinderopvang			449	-4	433	-6
		Totaal Onderwijs en ontplooiing			9.090	-720	9.377	-1.312
5		Ondersteuning en zorg						
	614	Minimabeleid	6141	Bijzondere Bijstandsverlening	2.227	-281	2.087	-153
		Totaal Minimabeleid			2.227	-281	2.087	-153
	621	Inburgering	6211	Minderheden	158	0	241	-188
		Totaal Inburgering			158	0	241	-188
		Maatwerkvoorzieningen Natura materieel		Maatwerkvoorzieningen Natura materieel				
	661	Wmo	6611	Wmo (Wmo oud)	1.625	-1	1.441	-9
		Totaal Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo			1.625	-1	1.441	-9
		Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo		Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo (Wmo oud)				
	662		6621	Sociaal Domein Maatwerkvoorzieningen	3.190	-800	2.728	-589
			6622	Natura	5.043	0	4.421	-20
		Totaal Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo			8.233	-800	7.148	-609
	663	Opvang en beschermd wonen Wmo	6631	Opvang en beschermd wonen Wmo	22	0	33	0
		Totaal Opvang en beschermd wonen Wmo			22	0	33	0
	667	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo	6672	Sociaal Domein eigen bijdrage WMO	-177		-177	

Programma	Pro- duct	Beleidsproduct(T)	Beheers product	Beheersproduct(T)	Begroot 2016		Werkelijk 2016					
					Lasten	Baten	Lasten	Baten				
6	Mobiliteit en infrastructuur	Totaal Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo			-177		-177					
		670	Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd		6701	Maatschappelijk Werk	1.051	0	1.045	0		
					6702	Sociaal Cultureel Werk	1.396	21	1.318	-40		
					6703	Algemene Voorzieningen	823	0	824	-20		
		Totaal Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd			3.270	21	3.187	-60				
		671	Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd		6711	Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	243	0	539	-39		
		Totaal Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd			243	0	539	-39				
		672	PGB Wmo en Jeugd		6721	PGB (Wmo oud)	371	0	286	-27		
					6722	Sociaal Domein PGB en Jeugd	1.771		828			
		Totaal PGB Wmo en Jeugd			2.141	0	1.114	-27				
		682	Individuele voorzieningen Natura Jeugd		6821	Sociaal Domein Individuele voorzieningen Natura Jeugd	5.808	0	7.106	0		
		Totaal Individuele voorzieningen Natura Jeugd			5.808	0	7.106	0				
		683	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd		6831	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang	77	0	277	0		
		Totaal Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd			77	0	277	0				
		714	Gezondheidszorg		7141	Openbare gezondheidszorg	827	0	576	-30		
					7142	Jeugdgezondheidszorg	545	0	816	0		
					7143	Jeugdgezondheidszorg maatwerk	54		36			
		Totaal Gezondheidszorg			1.426	0	1.428	-30				
		715	Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg) (uniform deel)		7151	Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg) (uniform deel)	308		308			
		Totaal Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg) (uniform deel)			308		308					
		Totaal Ondersteuning en zorg					25.363	-1.062	24.732	-1.114		
		6	infrastructuur	210	Wegen, straten en pleinen		2101	Wegen	760	-121	800	-133
							2102	Rationeel wegbeheer	2.605	-9	2.651	-58
							2103	Wijkbeheer	718		720	
							2104	Gladheidsbestrijding	231		177	
							2105	Openbare verlichting	631		642	
					2106	Verkeersmaatregelen	492	0	467	-1		
Totaal Wegen, straten en pleinen				5.438	-129	5.456	-192					
212	Openbaar vervoer			2121	Openbaar vervoer	80	0	50	0			
Totaal Openbaar vervoer				80	0	50	0					
722	Riolering en waterzuivering			7221	Riolering	3.313	-13	3.208	-11			
					7222	Rioolrecht	253	-3.795	262	-3.849		
Totaal Riolering en waterzuivering				3.566	-3.807	3.470	-3.860					

					Begroot 2016		Werkelijk 2016	
Programma	Pro- duct	Beleidsproduct(T)	Beheers product	Beheersproduct(T)	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Totaal Mobiliteit en infrastructuur					9.084	-3.936	8.976	-4.052
7 Bestuur	2	College Burgem. & Weth.	201	College van B & W	979	-82	940	481
			202	Ondersteunende activiteiten (B&W)	1.101	0	1.093	0
			203	Communicatie	343	0	299	0
			204	Planning en Control	1.038		1.045	
			205	Bestuurlijke samenwerking	145		-121	
			Totaal College Burgem. & Weth.		3.606	-82	3.257	481
	3	Publiekszaken	301	Basisregistratie personen	596	-56	612	-62
			302	Verstrekking documenten	352	-579	374	-656
			303	Burgerlijke stand	134	-74	124	-79
			304	Straatnaamgeving	1		0	
			305	Verkiezingen	73		34	
			Totaal Publiekszaken		1.156	-709	1.145	-797
	913	Financiële middelen	9132	Leningen langer dan 1 jaar		-61		-45
			9133	Gemeentefonds	51	-53.560	28	-53.927
			9134	Overige financiële middelen	0	-54	0	-130
			9135	Gemeente-eigendommen	870	-361	832	-299
				Totaal Financiële middelen		921	-54.035	860
	922	Algemene baten en lasten	9221	Diverse algemene baten en lasten	356	-42	546	-451
				Totaal Algemene baten en lasten		356	-42	546
	930	Belastinginkomsten	9301	OZB inkomsten eigenaren	0	-6.360	1	-6.438
			9302	OZB inkomsten gebruikers		-1.156		-1.170
			9303	Lasten heffing en invordering	1		0	
			9304	WOZ	224		214	
			9305	Toeristenbelasting	0	-33	0	-52
			9306	Hondenbelasting	46	-346	45	-344
			9307	Reclamebelasting	339	-368	353	-376
				Totaal Belastinginkomsten		610	-8.263	613
	960	Saldi Kostenplaatsen	9601	Saldi van kostenplaatsen	161	-2.447	2.066	-2.602
				Totaal Saldi Kostenplaatsen		161	-2.447	2.066
	980	Mutaties res. hfdfunct 0 tm 9	9801	Mutaties reserves hfdfunct 0 tm 9	3.236	-3.994	9.743	-9.894
				Totaal Mutaties res. hfdfunct 0 tm 9		3.236	-3.994	9.743
	990	saldo rek baten en lasten na bestemm	9901	Saldo van rek. baten en lasten na bestemm	2.110	-116	0	0
				Totaal saldo rek baten en lasten na bestemm		2.110	-116	0
			Totaal Bestuur		12.156	-69.689	18.230	-76.044
Politiek	1	Bestuursorganen	101	Gemeenteraad	674	6	569	0
			102	Ondersteuning gemeenteraad	339		326	
				Totaal Politiek		1013	6	895

Programma	Pro- duct	Beleidsproduct(T)	Beheers product	Beheersproduct(T)	Begroot 2016		Werkelijk 2016	
					Lasten	Baten	Lasten	Baten
		Totaal Bestuursorganen			1.014	6	895	0
Totaal Politiek					1.014	6	895	0
Eindtotaal					90.204	-90.204	102.540	-105.847

Bijlage 2: Risicomatrix

Nr.	Onderwerp	Maximaal risico	Factor	Gewogen risico
4.1.1	Stadsregio	10.000	0,10	1.000
4.1.2	MARN	-	0,10	-
4.1.3	MGR Rijk van Nijmegen	338.000	1,00	338.000
4.1.4	RBT-KAN	53.000	0,10	5.300
4.1.5	De Meerval BV	21.000	0,20	4.200
4.1.6	Veiligheidsregio	-	1,00	-
4.2.1	Leerlingenvervoer	-	0,20	-
4.2.2	Bouwgrondexploitatie, MIO-projecten en gronden niet in exploitatie	1.594.000	0,27	430.380
4.2.3	Bouwleges	100.000	0,50	50.000
4.2.4	Verzekering aansprakelijkheid	2.500.000	0,10	250.000
4.2.5	Gemeentelijk vastgoed	200.000	0,50	100.000
4.2.5	Gemeentelijk vastgoed asbest	-	-	-
4.2.5	Gemeentelijk vastgoed kasteelpoort	50.000	0,10	5.000
4.2.5	Gemeentelijk vastgoed kasteeltoren	500.000	0,10	50.000
4.2.6	Wycross	-	0,10	-
4.3.1	Campus van Wijchen	-	0,50	-
4.3.2	Juridische procedures	7.700.000	0,51	3.900.000
4.4.1	Claims van derden waarbij de gemeente op grond van haar handelen aansprakelijk wordt gesteld (stortlocaties en verontreinigingen)	300.000	0,10	30.000
4.4.2	Bestaande en nieuwe risico's i.h.k. van het Besluit Luchtkwaliteit en Externe Veiligheid.	300.000	0,10	30.000
4.4.3	Aanpak saneringswoningen	250.000	0,10	25.000
4.4.4	Milieu bodemverontreiniging	100.000	0,10	10.000
4.5.1	Garanties hypotheeken eigen woningen (particulieren).	125.500.000	-	-
4.5.2	Verstrekte hypotheeken aan ambtenaren	5.074.000	0,10	507.400
4.5.3	Garanties geldleningen aan woningbouwcorporaties	33.045.000	0,10	3.304.500
4.5.4	Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen. overig	261.000	0,10	26.100
4.5.5	Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen. sport	917.000	0,10	91.700
4.6.1	BTW-risico op gemeentelijke investeringen. - binnen- en buitensport	-	0,10	-
4.6.1	BTW-risico op gemeentelijke investeringen , BTW SCEC	-	0,10	-
4.7.1	Wijziging legger door het Waterschap	100.000	0,50	50.000
		178.913.000		9.208.580
	Vaste minimumwaarde (o.b.v. bedragen per inwoner)		39,44	1.612.064
	Gewenste ondergrens Algemene Reserve			10.820.644

Bijlage 3: Lijst met afkortingen

Afkorting	Betekenis
3D-operatie (en vergelijkbaar)	Verzamelsnaam van de decentralisaties in het sociale domein
Alg.	Algemene / Algemeen
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ARN	Afvalverwerking Regio Nijmegen
AVA	Algemene vergadering van Aandeelhouders
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBZ	Bijzonder Bijstand Zelfstandigen
BDU	Brede Doeluitkering
BGE	Bouwgrondexploitatie
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BNG	Bank der Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOS-impuls	Tijdelijke stimuleringsregeling Buurt-Onderwijs en Sport
BRA	Basisregistratie adressen
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
BRP	Basisregistratie Personen
BSN	Burgerservicenummer
BTWCF	BTW Compensatiefonds
BSO	Buitenschoolse opvang
BTW	Belasting (over de) Toegevoegde Waarde (omzetbelasting)
Ca.	Circa (ongeveer)
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDVR	Centrale voorziening decentrale regelgeving
CEP	Centraal Economisch Plan
CER	Compensatie Eigen Risico
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CMW	Stichting Centrummanagement Wijchen
COA	Centraal Orgaan Asielzoekers
CPI	Consumentenprijsindex
CVV	Collectieve vervoersvoorziening
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DD-JGZ	Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (voorheen Elektronisch Kinddossier)
DOP	Dorpsontwikkelingsplan
DU	Decentralisatie-uitkering
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
EKD	Elektronisch Kinddossier
ESF	Europees Sociaal Fonds
FES	Fonds Economische Structuurversterking
Fido	Wet Financiering Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsonslag
FPU	Flexibel Pensioen en Uittreden
FTE	Fulltime eenheid /eenheden
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GBKN	Grootchalige Basiskaart Nederland
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg

Afkorting	Betekenis
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GIS	Geografisch informatiesysteem
GO	Georganiseerd Overleg
GR	Gemeenschappelijke regeling
GreX	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GSP	GroenStructuurPlan
GTR	Geld terug regeling
GUP	Gebiedsuitvoeringsplan
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
(wet) HOF	(Wet) Houdbaarheid Overheidsfinancien
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsprogramma Onderwijs
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
IOAW	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISV	Investering Stedelijking Vernieuwing
IU	Integratie-uitkering
J&J-beleid	Jeugd- en Jongerenbeleid
JOP	Jongerenontmoetingsplek
KCA	Klein Chemisch Afval
KCC	Klantcontactcentrum
KING	Kwaliteitsinstituut Nederlandse gemeenten
KKT	Koopkrachttegemoetkoming
LBG	Leefbaarheidsgroepen
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
Leningen o/g	Leningen opgenomen geld
Leningen u/g	Leningen uitgeleend geld
LOP	Landschapsontwikkelingsplan
LVB	Licht verstandelijk beperkten
Marap	Managementrapportage
MARN	Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen
Mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
MIO	MeerjarenInvesteringsOverzicht
MTO	Medewerkerstevredenheidsonderzoek
MJB	Meerjarenbegroting
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
NUP	Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening (en e-overheid)
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
ODRN	Omgevingsdiensten Regio Nijmegen
OKE (wet OKE)	Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie
OM	Openbaar Ministerie
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting
OVL	Openbare verlichting
P&C	Planning en Control
PGB	Persoonsgebonden budget
P&O	Personeel & Organisatie
PM	Pro Memorie: Als stelpost opgenomen, de werkelijke waarde is nog niet

Afkorting	Betekenis
	bekend
PPS	Publiek Private Samenwerking
Prorap	Programmarapportage
PSZ	Peuterspeelzaal
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RBT-KAN	Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem Nijmegen
RBGZ	Regionale Brandweer Gelderland Zuid
RIE	Risico Inventarisatie en Evaluatie
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
ROF	Rechtmatigheidsformulier
RSA	Renovatieplan Sportaccommodaties
RSO	Richtlijn Sportdeelname Onderzoek
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SHARP	Selectief Hoogwaardig ARcheologischProgramma
SHV	Schuldhelpverlening
SMI	Sociaal medische indicatie
SOP	Stadsontwikkelingsplan
Soza	Sociale Zaken
SU	Specifieke Uitkering
SVE	Stichting Volwasseneducatie
SW	Sociaal werkvoorzieningschap / Sociale Werkplaats
TSO	Tussenschoolse opvang
UvW	Unie van Waterschappen
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
V.s.v.	Voortijdige Schoolverlaters
Vmbo	Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland Zuid
VSO	Voorschoolse opvang
VSV	Voortijdige Schoolverlaters
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VVP	Vervangingsplan
VWT	Veiliger Wijk Teams
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WEB	Wet Educatie Beroepsonderwij
Wet BUIG	Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten
WGA	Werkhervattingsregeling Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WGR	Wettelijk (ingestelde) Gemeenschappelijke Regeling
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WKPB	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
Wro	Wet ruimtelijke ordening
Wsnp	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WTCG	Wet tegemoetkoming Chronisch Zieken en Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWNV	Wet Werken Naar Vermogen
ZAT	ZorgAdviesTeam

Afkorting	Betekenis
ZVW	Zorgverzekeringswet
ZZG	Zorggroep Zuid-Gelderland

Bijlage 4: SISA

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017

OCW	D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2017 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04
			€ 106.026	€ 2.081	€ 3.026	€ 0
1		Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid 2011-2017	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag
			Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 05	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 06	Aard controle n.v.t Indicatornummer: D9 / 07	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 08

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017								
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeente deel 2016 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
			€ 8.841.640	€ 215.633	€ 879.506	€ 12.925	€ 67.315	€ 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente deel 2016 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Rb) 2004	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12
			€ 147.043	€ 3.036	€ 0	€ 8.212	€ 0	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente deel 2016 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Rb) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 116.235	€ 58.000	€ 13.070	€ 96.666	€ 56.278	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente deel 2016 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Rb) 2004	€ 0	€ 0	Ja			